

Jaarrapportage

Bedrijfsvoering Rijk

Jaarrapportage Bedrijfsvoering

Jaarrapportage Bedrijfsvoering

Jaarrapportage Bedrijfsvoering

Inhoudsopgave

1.	Jaarrappor	tage bedrijisvoering kijk	3
2.	Het Rijk in	ciifers	4
		onele en materiële uitgaven van het Rijk	4
		ding personele taakstelling VRD	4
		onele bezetting van het Rijk	7
		ne inhuur	9
	·		-
3.	_	sprogramma Compacte Rijksdienst	11
	-	ntige, kleine en dienstverlenende overheid	11
	3.2 Comp	pacte Rijksdienst op schema	11
		tgang per project	13
	3.4 De rij	ksbrede infrastructuur voor bedrijfsvoering: werk in uitvoering	25
4.	Beleidsdoe	elstellingen organisatie en bedrijfsvoering Rijk	27
4.		nisatie- en personeelsbeleid Rijk	27
	-	Begeleiden van werk naar werk	27
		Vernieuwing HR-functie	-i 27
		Goed werkgeverschap	-/ 29
		Algemene Bestuursdienst	35
		Verambtelijking externe inhuur, adviescolleges en zbo's	36
		matiseringsbeleid Rijk	37
		Rapportage grote en risicovolle ICT-projecten	37
		Gateway Review	38
		De Digitale Werkomgeving Rijksdienst (DWR)	38
		Rijkspas	38
		Archiefachterstanden	38
		Personeel en kwaliteit	-
		Beschermen van privacy en informatiebeveiliging	39
		Samenwerking met de markt en sourcing	39
		Webrichtlijnen	39
		vebrichtijhen . I-strategie en cloud strategie	39
			40
		resting, faciliteiten en inkoop Efficiënte huisvesting	40
			40
		Duurzame faciliteiten	41
		Duurzaam inkopen	44
		Inkoop: categoriemanagement	45
		Aanbestedingen	45
		Ondersteunende systemen	45
	4.3.7.	Betaalgedrag	47
Bijl	agen		48
	Bijlage 1	Overzicht zbo's	48
	Bijlage 2	Aanvullende tabellen personeelsbeleid	52
	Bijlage 3	Externe inhuur: cijfers per ministerie	54
	Bijlage 4	Overzicht van vaste, tijdelijke en eenmalige kaderwet-adviescolleges 2011	56
De	rapportage	grote en risicovolle ICT-projecten is een losse bijlage bij de Jaarrapportage	1 t/m 109

Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk

Deze Jaarrapportage Bedrijfsvoering biedt leden van de Tweede Kamer en de maatschappij een samenhangend beeld van de organisatie en de bedrijfsvoering van het Rijk. Het is het tweede jaar dat de rijksdienst deze rapportage opstelt. Voorheen werd over de bedrijfsvoering van het Rijk gefragmenteerd gerapporteerd aan de Tweede Kamer en werden onderwerpen apart in behandeling genomen. Door de bedrijfsvoering samenhangend in beeld te brengen, worden verschillende rapportages aan de Tweede Kamer gebundeld, waardoor het aantal rapportages afneemt.

De bundeling in één jaarrapportage is onderdeel van het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst, waartoe het kabinet Rutte-Verhagen eind 2010 besloot. De resultaten in deze jaarrapportage worden zo veel mogelijk verbonden met de doelen uit dat programma.

Afbakening

In deze rapportage komen de volgende bedrijfsvoeringsonderwerpen aan de orde: organisatie en personeel, huisvesting, facilitaire zaken, inkoop, ICT en informatiehuishouding. BZK is beleidsmatig verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en organisatie van het Rijk en de rapportage is een verantwoording van rijksbrede initiatieven. De rapportage is geen verantwoording van de afzonderlijke ministeries. Die zijn en blijven verantwoordelijk voor hun eigen bedrijfsvoering. De zelfstandige bestuursorganen (zbo's) maken formeel geen onderdeel uit van het Rijk en zijn niet opgenomen in deze rapportage. Een uitzondering hierop is in hoofdstuk 2 de afronding personele taakstelling VRD, omdat deze taakstelling ook betrekking had op werknemers van een aantal zbo's. Ook het ministerie van Defensie maakt - vanwege haar eigenstandige positie - bij de meeste onderwerpen geen onderdeel uit van de jaarrapportage.

Tweede editie

De Jaarrapportage Bedrijfsvoering verschijnt jaarlijks in mei. In deze tweede jaarrapportage zijn meer gegevens opgenomen over het hele Rijk dan in de eerste uitgave over 2010. Bovendien is er nadrukkelijk aandacht besteed aan kwalitatieve aspecten. Daarmee ontstaat een volledig beeld van de organisatie en bedrijfsvoering binnen het Rijk. Door deze gelijkwaardige scope wordt het mogelijk om de beleidsdoelen in kwalitatief en kwantitatief opzicht in onderlinge samenhang te beschouwen. De Jaarrapportage Bedrijfsvoering en het Sociaal Jaarverslag zijn sinds dit verslagjaar 2011 geïntegreerd tot één samenhangende rapportage.

In deze jaarrapportage zijn de ontwikkelingen in het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst als apart onderdeel (hoofdstuk 3) opgenomen. Dit programma is een eerste stap op weg naar een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid. Het programma draagt bij aan de invulling van de taakstelling van € 1,8 miljard die als gevolg van het regeerakkoord bij de departementen is ingeboekt.

2 Het Rijk in cijfers

Personele en materiële uitgaven van het Rijk

Totale apparaatsuitgaven

In 2010 bedroegen de personele en materiële uitgaven van het Rijk € 13,3 miljard, in 2011 is dit licht gestegen naar € 13,4 miljard. Dit betreft de apparaatsuitgaven van ministeries inclusief de baten-lastendiensten en exclusief Defensie, KLPD en zbo's. Een daling van de apparaatsuitgaven is bij het regeerakkoord afgesproken per 2012.

Tabel 2.1 Personele uitgaven 2011 (in miljoenen €)	
Salaris	4.881
Vakantie-uitkering	397
Eindejaarsuitkering	397
Toe(s)lagen	61
Kortingen	-73
Inconveniënten	107
Overwerk	14
Jubilea	20
Reiskosten	112
Vergoedingen-schadeloosstellingen	25
Overig	97
WG-last pensioen	768
WG-last Sociale Voorzieningen	284
WG-last Zorgverzekeringswet	288
Totaal	7.380

Bron: salarisadministratie

De uitgaven voor het personeel zijn gebaseerd op de salarisbetalingen die P-Direkt namens de ministeries (exclusief Defensie) heeft verzorgd. De personele uitgaven zijn een onderdeel van de totale apparaatsuitgaven (van € 13,4 miljard).

2.2 Afronding personele taakstelling VRD

Het aantal werknemers in fulltime-equivalenten (fte's) is eind 2011 in vergelijking met eind 2010, gedaald met 3,6%. 2011 was het laatste jaar, waarin de ministeries de taakstelling in het kader van de Vernieuwing Rijksdienst (VRD) moesten realiseren. Op de volgende pagina staat de kwantitatieve slotrapportage over de afronding van deze taakstelling.

Nota bene: de cijfers betreffen niet alleen de ambtenaren die tot de sector Rijk behoren, maar ook de werknemers bij de zelfstandige bestuursorganen (zbo's) waarvoor een VRDtaakstelling van toepassing was.

Tabel 2.2 Personele taakstelling VRD-to	taaloverzicht						
Ministerie		31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	31/12/2011	Verschil 2006-2011
AZ	458	442	436	451	397	380	-78
BZ	3.287	3.258	3.186	3.060	2.838	2.714	-573
BZK	3.454	3.499	3.683	4.004	4.595	10.607	7.153
EL&I						16.899	16.899
EZ	5.897	5.914	5.970	6.004	5.866		-5.897
Financiën	32.522	33.658	33.639	33.587	32.736	31.682	-840
lenM						18.200	18.200
LNV	8.653	8.492	8.549	8.467	8.256		-8.653
OCW ¹	11.849	11.591	11.123	11.034	10.998	7.254	-4.595
SZW	25.283	23.600	22.473	23.355	23.633	21.778	-3.505
VenJ	28.612	29.203	29.015	28.517	27.657	22.725	-5.887
VenW	16.026	16.113	16.058	15.855	15.393		-16.026
VROM	5.822	5.789	5.644	5.470	5.196		-5.822
VWS	7.275	7.413	7.191	7.201	6.514	6.283	-992
Eindtotaal (in fte)	149.138	148.972	146.967	147.005	144.077	138.522	-10.616

 $^{^{\}rm 1}$ In 2011 zijn de cijfers over 2010 alsnog bijgesteld met verbeterde informatie van een aantal zbo's

Tabel 2.2 Vervolgtabel per	sonele taakstelling VRI)-totaaloverzicht					
Ministerie	Totale taakstelling	Intensiveringen vorige kabinetten	fte-fondsen 2011	Overboe- kingen		Toegestaan plafond 2011	Stand 31-12-2011
AZ	69	14		-11		392	380
BZ	391	0	20	-90		2.826	2.714
BZK	405	551	53	7.091	19	10.763	10.607
EL&I	1.909	525	141	3.424		16.731	16.899
EZ							
Financiën	1.201	1.759	33	107		33.220	31.682
lenM	1.423	125	40	3.415		18.183	18.200
LNV							
OCW	1.436	139		-3.467		7.085	7.254
SZW	1.366	836	8	-351	17	24.427	21.778
VenJ	1.771	2.122	88	-5.258	126	23.919	22.725
VenW							
VROM	913	27		-4.976			
VWS	888	41	11	151		6.590	6.283
Eindtotaal (in fte)	11.772	6.139	394		162	144.136	138.522

Tabel 2.3 Personele taakstelling Defensie									
Defensie ¹		31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	31/12/2011			
Bestuursdepartement (beleid en ondersteuning)	1.213	1.213	1.263	1.265	1.257	1.204			
MIVD	886	848	886	893	929	940			
Agentschappen ²	5.470	5.400	5.384	5.159	4.824	4.457			
Overig Defensie	65.408	•	64.945	64.560	65.385	64.943			
Totaal (in fte)	72.977		72.478	71.877	72.395	71.544			

¹Voor Defensie gaat het om het aantal formatieplaatsen ²Door een overboeking in 2011 (van BZK naar Defensie) is de nulmeting opgehoogd met 39 fte

Tabel 2.4 Personele taakstelling politie								
Politie		31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	31/12/2011		
KLPD	4.701	4.865	4.900	4.975	4.933	4.939		
Politieacademie	1.582	1.775	1.800	1.706	1.619	1.583		
Politieregio's	46.586	47.139	47.400	48.340	48.759	49.365		
Totaal (in fte)	52.869	53.779	54.100	55.021	55.311	55.887		

Tabel 2.5 Personele taakstelling Justitie OM/ZM									
Justitie OM/ZM		31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	31/12/2011			
Openbaar Ministerie	674	714	756	787	796	780			
Ondersteuning OM	3.365	3.542	3.776	3.897	3.863	4.039			
Rechtspraak ¹	2.072	2.127	2.176	2.203	2.275	2.230			
Ondersteuning Rechtspraak	7.025	7.095	7.214	7.467	7.409	7.167			
Ondersteuning Hoge Raad	106	113	135	147	135	127			
Totaal (in fte)	13.242	13.591	14.058	14.501	14.478	14.343			

¹ De cijfers in 2009 en 2010 bleken niet conform jaarverslag Rechtspraak en zijn hersteld

Tabel 2.6 Personele taakstelling per onderdeel									
Omvang per onderdeel		31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009	31/12/2010	31/12/2011			
Beleid	11.225	10.816	10.582	10.697	10.682	10.843			
Ondersteuning	7.667	7.776	7.444	7.680	7.630	6.910			
Inspectie/toezicht	7.106	6.916	6.781	6.752	6.597	6.361			
Uitvoering	123.140	123.464	122.160	121.877	119.167	114.408			
Totaal Rijk (in fte)	149.138	148.972	146.967	147.005	144.077	138.522			

Bron: salarisadministraties en enquête bij ministeries

Eind 2011 bedroeg de omvang van de rijksdienst, inclusief zbo's en exclusief Defensie, politie en magistratuur 138.522 fte's. Dat was eind 2006, het moment van de nulmeting, nog 149.138 fte's. Dit is een daling van 10.616 fte's. Rekening houdend met de intensiveringen, fondsen voor speciale doeleinden en bijzondere groepen die in eerdere VRD-rapportages zijn vermeld, zou de omvang van de rijksdienst eind 2011 mogen uitkomen op 144.136 fte's. De feitelijke omvang is 5.614 fte's lager. Daarmee is ruimschoots aan de beoogde taakstelling voldaan.

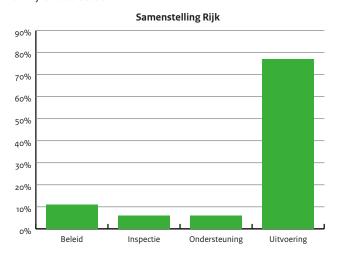
Vergelijking van bovenstaande cijfers met de hierna vermelde bezettingscijfers van de sector Rijk, vergt de volgende specificatie.

Tabel 2.7 Bezettingscijfers van de sector Rijk		
Totaal Rijksdienst		138.522
waarvan zbo's	-	40.492
Totaal Rijk excl. zbo's		98.030
ondersteuning OM	+	4.039
ondersteuning Rechtspraak	+	7.167
ondersteuning Hoge Raad	+	127
Hoge Colleges van Staat	+	1.630
Totaal sector Rijk (in fte)		110.993

2.3 Personele bezetting van het Rijk

1. Samenstelling Rijk

Van de 119.066 (in fte: 110.993) werknemers in de sector Rijk (de ministeries, exclusief Defensie en de zbo's) werkt 77 % in de uitvoeringsorganisaties. De overige werknemers (23%) werken in beleid, ondersteuning (bedrijfsvoering) en toezicht (onder meer inspecties). De werksoort uitvoering concentreert zich bij de Ministeries van Veiligheid en Justitie, Financiën en Infrastructuur en Milieu. Zij nemen samen meer dan 80% van de uitvoering voor hun rekening. Het gaat daarbij onder meer om de dienst Justitiële Instellingen, de Kinderbescherming, de Belastingdienst en Riikswaterstaat.

Bron: salarisadministraties

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van het aantal fte's per ministerie tussen 2010-2011. Een deel van de verschuivingen in de aantallen fte's per ministerie wordt veroorzaakt door de departementale herindelingen. Bijna alle ministeries zijn kleiner geworden (gecorrigeerd door departementale herindeling).

2010	2010	2011	2011
aantal	in %	aantal	in %
397	0,3%	380	0,3%
2.838	2,5%	2.714	2,4%
4.418	3,9%	9.128	8,2%
		9.695	8,7%
3.705	3,2%		
31.634	27,7%	30.531	27,5%
		13.112	11,8%
6.569	5,7%		
4.014	3,5%	3.869	3,5%
7.471	6,5%	7.232	6,5%
2.397	2,1%	2.259	2,0%
29.695	26,0%	26.255	23,7%
12.112	10,6%		
3.253	2,8%		
4.211	3,7%	4.189	3,8%
1.616	1,4%	1.630	1,5%
114.328	100,0%	110.993	100,0%
	397 2.838 4.418 3.705 31.634 6.569 4.014 7.471 2.397 29.695 12.112 3.253 4.211 1.616	aantal in % 397 0,3% 2.838 2,5% 4.418 3,9% 3.705 3,2% 31.634 27,7% 6.569 5,7% 4.014 3,5% 7.471 6,5% 2.397 2,1% 29.695 26,0% 12.112 10,6% 3.253 2,8% 4.211 3,7% 1.616 1,4%	aantal in % aantal 397 0,3% 380 2.838 2,5% 2.714 4.418 3,9% 9.128 9.695 3.705 3,2% 31.634 27,7% 30.531 6.569 5,7% 4.014 3,5% 3.869 7.471 6,5% 7.232 2.397 2,1% 2.259 29.695 26,0% 26.255 12.112 10,6% 3.253 2,8% 4.211 3,7% 4.189 1.616 1,4% 1.630

¹ De Hoge Colleges van Staat zijn geen ministerie, maar horen bij de sector Rijk

Bron: salarisadministraties

2. Personeelsopbouw

De toenemende diversiteit in de samenleving en op de arbeidsmarkt (naar leeftijd, geslacht en herkomst) is een relevante ontwikkeling voor alle grote werkgevers. Het Rijk hecht aan een evenwichtige personeelsopbouw om deze variatie te benutten. Dit moet zoveel mogelijk deel uitmaken van het reguliere beleid voor instroom, doorstroom en behoud van personeel. Het Rijk heeft op dit moment geen kwantitatieve doelstellingen voor de personeelsopbouw. Wel wordt de personeelsopbouw van de rijksoverheid gemonitord op de kenmerken leeftijd, geslacht en herkomst.

Leeftijdsopbouw

De gemiddelde leeftijd van het rijkspersoneel is iets gestegen ten opzichte van 2010. De gemiddelde leeftijd varieert per ministerie. Die van het Ministerie van VenJ is het laagst (42,7). Het Ministerie van Financiën heeft qua personeel de hoogste gemiddelde leeftijd (48,7).

De instroommogelijkheden bij het Rijk in algemene zin en dus ook voor jongeren zijn al een aantal jaren beperkt vanwege de taakstellingen die gepaard gaan met inkrimpingen. Doordat het Rijk bij inkrimpingen en reorganisaties het last-in-first-out-principe hanteert, stromen jongeren ook eerder uit. Door de economische recessie is de vrijwillige (externe) mobiliteit bij het Rijk beperkt.

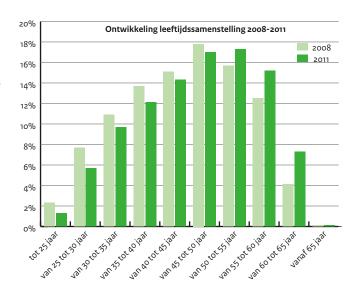
Het aandeel medewerkers tussen 45 tot 60 jaar is licht gestegen. Het aantal rijksambtenaren tussen 60 tot 65 jaar is iets meer toegenomen. Dit komt omdat de mogelijkheden om vervroegd uit te treden een aantal jaren geleden zijn beperkt. Vertrok een aantal jaren geleden de gemiddelde ambtenaar nog voor zijn zestigste levensjaar, inmiddels is dat opgelopen naar 63 jaar. De stijging van de gemiddelde leeftijd bij het Rijk zet de komende jaren door. De eerder, voor de hele Nederlandse overheid voorspelde 'grote uittocht' voor de komende jaren, komt voor het Rijk pas tussen 2015 en 2020 tot stand. De uitstroom van gepensioneerde ambtenaren bij het Rijk is de komende jaren 10% lager dan de ramingen van het rapport 'De grote uittocht'. Dat komt omdat de gemiddelde leeftijd van de rijksambtenaren die uitstromen lager is dan in het verleden en vanwege de na-ijlende effecten van de zogenoemde 'Remkes-regeling' die tussen 2004 en 2005 is toegepast.

Het aandeel werknemers dat na hun 65ste doorwerkt is laag (0,1%) en gelijk gebleven ten opzichte van 2008.

Tabel 2.9 Ontwi	kkeling gemid	ddelde leeftijd	l per ministe	erie
Ministerie			2010	2011
AZ	42,2	41,9	43,1	44,1
BZ	45,6	45,6	47,0	47,5
BZK	42,7	43,0	43,7	44,0
EL&I				46,3
EZ	42,7	43,0	43,8	
Financiën	46,3	47,0	47,9	48,7
lenM				47,4
lenM-RWS				46,8
LNV	44,2	45,0	46,0	
OCW	46,1	46,4	46,3	46,9
Rechtspraak	40,8	40,9	41,4	42,0
SZW	46,2	46,4	46,7	47,3
VenJ	40,6	41,2	42,1	42,7
VenW	44,3	44,9	45,8	
VenW-RWS	45,5	45,9	46,2	
VROM	46,2	47,0	47,6	
VWS	44,1	44,2	44,8	45,2
Hoge Colleges van Staat ¹	44,9	44,3	44,4	44,5
Totaal	43,8	44,3	45,1	45,7

1: De Hoge Colleges van Staat zijn geen ministerie, maar horen bij de sector Rijk

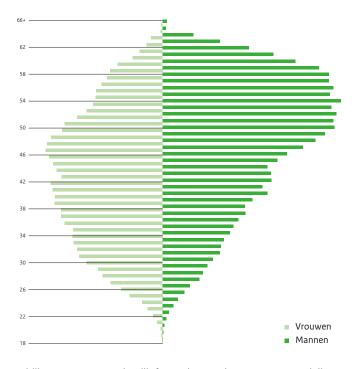
Bron: salarisadministraties

Bron: salarisadministraties

Man-vrouwverdeling

Mannen vanaf vijftig jaar zijn binnen het Rijk oververtegenwoordigd. Daarentegen zijn vrouwen tot vijftig jaar goed vertegenwoordigd. Voor een deel komt dat omdat meer vrouwen deelnemen aan het arbeidsproces. Voor de jongste groep instromers geldt daarnaast dat deze feminisering de man-vrouwverdeling in hogere opleidingen weerspiegelt. Voor een ander deel is de groei van het aandeel van vrouwen een resultaat van eerder gericht beleid op dit terrein.

In bijlage 2 staat meer detailinformatie over de man-vrouwverdeling per schaalniveau, en informatie over de in- en uitstroom.

Culturele diversiteit

Het aandeel medewerkers met een allochtone achtergrond schommelt al enkele jaren rond 8%. In 2011 bedroeg hun aandeel 8,3%, waarbij dit percentage in de lagere schalen hoger ligt dan in de hogere schalen. Het percentage instromers met een allochtone achtergrond ligt hoger; 14,4% in 2011. Wanneer wordt gekeken naar de opbouw van de instroom, valt op dat het aandeel allochtone instromers het hoogst is in de leeftijdscategorieën tot 40 jaar. Dit weerspiegelt de veranderende bevolkingssamenstelling in de jongere generaties en (gedeeltelijk) het stijgende opleidingsniveau onder Nederlanders van allochtone herkomst.

Tabel 2.10 Aa	ndeel all	ochtonen i	n dienst bij	de minist	eries
Ministerie	2007	2008		2010	2011
AZ	8,5%	7,9%	8,1%	8,1%	7,0%
BZ	8,5%	8,1%	7,9%	7,7%	7,8%
BZK	9,6%	10,0%	10,2%	11,5%	13,3%
EL&I					6,1%
EZ	7,3%	7,5%	7,9%	7,9%	
Financiën	6,6%	6,7%	6,9%	6,8%	6,8%
IenM					5,7%
LNV	4,9%	5,2%	5,6%	5,3%	
OCW	7,6%	7,7%	8,3%	6,6% ²	6,3%
Rechtspraak					9,0%
SZW	9,8%	9,7%	10,3%	10,2%	10,0%
VenJ	10,2%	10,8%	11,0%	10,7%	10,7%
VenW	5,3%	5,5%	5,7%	5,9%	
VROM	7,5%	7,5%	7,7%	7,6%	
VWS	6,6%	6,1%	6,7%	6,9%	6,9%
Hoge Colleges van Staat ¹	10,1%	10,5%	10,7%	10,1%	10,2%
Totaal	7,9%	8,2%	8,4%	8,3%	8,3%

^{1:} De Hoge Colleges van Staat zijn geen ministerie, maar horen bij de sector Rijk

Bron: BZK-DGBK-APS

Tabel 2.11 Aandeel allochtonen naar schaalniveau						
		2010	2011			
Schaal 1-2	20,3%	12,1%	18,5%			
Schaal 3-5	16,1%	15,3%	15,0%			
Schaal 6-8	11,4%	11,4%	11,7%			
Schaal 9-11	5,9%	6,2%	6,3%			
Schaal 12-14	3,1%	3,2%	3,3%			
Schaal 15 en hoger	1,3%	1,4%	1,5%			

Bron: BZK-DGBK-APS

Tabel 2.12 Aandeel allochtonen in de instroom naar leeftijd						
		2010	2011			
tot 25 jaar	17,4%	18,1%	17,7%			
25-29	19,1%	18,5%	16,0%			
30-34	17,8%	15,3%	14,1%			
35-39	15,1%	13,7%	16,6%			
40-44	9,5%	11,4%	11,2%			
45-49	8,1%	7,8%	8,2%			
50-54	5,6%	7,1%	5,7%			
55-59	4,3%	6,4%	6,6%			
60-64	14,8%	3,2%	6,7%			
Totaal	15,2%	14,0%	14,4%			

Bron: BZK-DGBK-APS

2.4 Externe inhuur

Hieronder zijn de uitgaven weergegeven voor externe inhuur in 2011, inclusief een rapportage over de naleving van het maximumuurtarief zoals dat per 1 januari 2011 geldt voor de externe inhuur buiten de zogeheten mantelcontracten.

Sturingsinstrumentarium externe inhuur

Er is met de Tweede Kamer een sturingsinstrument afgesproken voor de inhuur van extern personeel bij het Rijk. Er is een norm ingesteld voor de totale uitgaven voor externe inhuur. Deze mag maximaal 10% van de totale personele uitgaven bedragen (ambtelijk personeel en externe inhuur). De norm heeft het karakter van 'comply-or-explain'. Vanaf 1 januari 2011 is het maximum uurtarief voor de inhuur van extern personeel buiten de mantelcontracten € 225 per uur (exclusief btw). Als dit tarief wordt overschreden moeten de ministeries dit toelichten in hun jaarverslagen.

Uitgaven externe inhuur

In de departementale jaarverslagen over 2011 rapporteren de ministeries over de uitgaven voor externe inhuur. Een totaaloverzicht is opgenomen in bijlage 3. Onderstaande tabel presenteert de uitgaven voor externe inhuur in vier categorieën. Ter vergelijking zijn hierin ook de jaren 2010 en 2009 opgenomen.

Tabel 2.13 Uitg	aven extern	e inhu	ur			
			2010		2011	
	€x1.000	%	€x1.000	%	€x1.000	%
Beleidsgevoelig	179.025	13,9	115.742	11,3	71.261	8,1
Beleids- ondersteuning	268.773	20,9	220.629	21,5	218.810	25,0
Uitvoering	815.412	63,5	668.047	65	579.479	66,2
Vernieuwing Rijksdienst	20.678	1,7	22.760	2,2	6.204	0,7
Totale uitgaven	1.283.888	100	1.027.205	100	875.754	100

Bron: Bijlagen bij de Departementale jaarverslagen 2011

^{2:} Het verschil met 2009 wordt veroorzaakt door de uitbreiding van OCW met DUO-Groningen (voormalig zbo)

De totale uitgaven voor externe inhuur over het jaar 2011 bedroeg € 876 miljoen. Ten opzichte van 2010 (€ 1.027 miljoen) betekent dit een daling met ruim € 151 miljoen, ofwel een daling van circa 15%. Circa 50% (€ 85 miljoen) van deze daling is gerealiseerd door het ministerie van Defensie. De daling van 2010 ten opzichte van 2009 (zie tabel 2.13) heeft zich in 2011 verder doorgezet.

Het Rijk heeft in alle categorieën minder geld besteed aan externe inhuur. In 2011 zijn alleen de ministeries van BZK (14%), EL&I (14%) en VWS (12,9%) nog boven de uitgavennorm van 10% uitgekomen.1

De daling van uitgaven hangt samen met de disciplinerende werking van de uitgavennorm en de gevolgen van de taakstellingen van het vorige en huidige kabinet. Maar ook met diverse initiatieven binnen de rijksdienst die de beschikbare capaciteit van het eigen personeel beter benutten voordat wordt overgegaan tot externe inhuur. De oprichting van een rijksbrede ICT-projectenpool is hiervan een voorbeeld. Ook kan vastgesteld worden dat het kleiner worden van de rijksdienst (in fte's) niet heeft geleid tot meer externe inhuur.

Maximumuurtarief voor inhuur buiten mantelcontracten

De ministeries rapporteerden in hun jaarverslagen over 2011 hoe vaak en waarom het maximumtarief is overschreden. Bijlage 3 vermeldt per ministerie het aantal gerapporteerde overschrijdingen van het maximumuurtarief. Vijf ministeries hebben het maximumtarief niet overschreden. Vier ministeries hebben deze norm één tot drie keer overschreden. Bij het Ministerie van Financiën en het Ministerie van VenJ is het aantal overschrijdingen respectievelijk twaalf en negen. De reden van de overschrijdingen was gelegen in de noodzaak zeer specifieke en schaarse expertise in te huren.

Bij de invoering van het sturingsinstrumentarium externe inhuur in 2009 was voor enkele ministeries - waaronder het voormalige EZ en VWS - met de Tweede Kamer afaesproken een afwijkende norm te hanteren, waarbij het inhuurpercentage 2008 gold als norm, in drie jaar af te bouwen tot 13% in 2011. Vervolgens is in 2010 met de Tweede Kamer - naar aanleiding van de motie-Roemer - afgesproken dat vanaf 2011 de norm van 10% geldt.

Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

Het kabinet streeft naar een overheid die minder belastinggeld kost en die zich richt op haar kerntaken.

Krachtige, kleine en dienstverlenende overheid

Een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid is om meerdere redenen nodig. Allereerst heeft de economische crisis de financiële situatie van de overheid sterk verslechterd. Daarom is het nodig om maatregelen te nemen die de overheidsuitgaven beperken. Daarnaast neemt de beroepsbevolking op langere termijn af. Daarom wil de overheid minder beslag leggen op de beschikbare arbeidscapaciteit. Tot slot is een overheid nodig die ruimte schept voor maatschappelijke dynamiek en die ondersteuning biedt aan verantwoordelijkheid en zelfoplossend vermogen. Bij dit alles moet de kwaliteit van de dienstverlening goed blijven, zo mogelijk zelfs verbeteren.

Het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is de eerste stap om dit te bereiken en richt zich specifiek op de rijksdienst. Als onderdeel van de besparingen op de overheidsbegroting heeft het kabinet de departementen een taakstelling opgelegd van € 1,8 miljard op de apparaatuitgaven. De netto besparingen van circa € 800 miljoen die met het programma Compacte Rijksdienst worden beoogd, dragen bij aan de invulling van deze taakstelling.

Het kabinet wil met het programma Compacte Rijksdienst de bedrijfsvoering en uitvoerende taken van het Rijk doelmatiger organiseren. Dat gebeurt in drie programmalijnen:

- 1. Opbouw van een rijksbrede infrastructuur voor de ondersteunende bedrijfsvoering.
- 2. Concentratie van de ondersteunende bedrijfsvoering bij de kerndepartementen.
- 3. Clustering van uitvoerings- en toezichtsorganisaties.

Hierbij wordt rekening gehouden met de overeenkomsten en verschillen tussen de kerndepartementen en de uitvoerende organisaties. Belemmeringen voor zelfstandige bestuursorganen (zbo's) om deel te nemen aan de rijksbrede infrastructuur worden weggenomen.

3.2 Compacte Rijksdienst op schema

Het uitvoeringsprogramma ging in 2011 van start. De resultaten over het afgelopen jaar laten zien dat de realisatie op schema ligt. Wel verloopt de uitvoering van het programma in verschillende

fases. De projecten uit de programmalijnen 1 en 2 bouwen voort op ontwikkelingen die al eerder in gang zijn gezet. Hierdoor zijn de eerste concrete resultaten van een aantal projecten al zichtbaar, zoals de oprichting van Shared Service Organisaties (SSO's) en de aansluiting van de eerste deelnemers. Aan de projecten uit programmalijn 3 ging eerst nog een verkenningsfase naar de haalbaarheid vooraf. Bij de meeste projecten is deze fase in 2011 afgerond. Voor een aantal projecten heeft in 2011 ook de benodigde besluitvorming plaatsgevonden. Dit heeft in alle gevallen tot positieve besluiten geleid, zodat deze projecten nu concreet in uitvoering genomen kunnen worden. Bij enkele projecten verloopt de voortgang minder voorspoedig. Dit komt meestal door een samenloop van omstandigheden die niet beïnvloedbaar zijn binnen het project, zoals de CAOonderhandelingen. Ook is in een aantal gevallen meer tijd nodig voor planuitwerking en de besluitvorming vanwege de mogelijke effecten op het primaire proces.

In de volgende subparagraaf wordt een overzicht gegeven van de voortgang van het programma over 2011. Gelet op de lange doorlooptijden van de projecten wordt af en toe ook een doorkijk gegeven naar 2012 en verder.

Belangrijkste resultaten van de programmalijnen

Programmalijn 1: rijksbrede infrastructuur voor de ondersteunende bedrijfsvoering

De kern van deze programmalijn is het slimmer organiseren van voorzieningen die alle departementen en diensten nodig hebben. Niet ieder voor zich, maar samen doen als dit aantoonbaar doelmatiger is². De beschikbare voorzieningen worden efficiënter benut, waardoor het Rijk overcapaciteit voorkomt.

Er zijn belangrijke mijlpalen bereikt in 2011:

• Door minder ambtenaren en efficiënter ruimtegebruik gaat het Rijk minder kantoorruimte gebruiken. Hierdoor is in 2020 een besparing van 25% mogelijk op de huidige vier miljoen vierkante meter. In 2011 is de huisvestingsbehoefte van departementen geïnventariseerd en hoe die past in de (eigendoms)panden van het Rijk. Op basis daarvan is de Kamer geïnformeerd over de 59 plaatsen waar het Rijk naar verwachting op termijn huisvesting behoudt.

² Gezien het specifieke karakter van de krijgsmachtonderdelen zal per business case worden bezien of deelname van Defensie meerwaarde oplevert. Ook de aparte arbeidsvoorwaardensector van Defensie speelt hierbij een rol. Dit laatste geldt evenzeer voor politie, rechterlijke macht en Openbaar Ministerie.

- De drie grote uitvoeringsorganisaties Rijkswaterstaat, Belastingdienst en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) zijn gestart om de dienstverlening van hun eigen SSO's open te stellen voor andere onderdelen van de rijksdienst.
- De tweedelijns P&O-dienstverlening is gebundeld in het Expertise Centrum Organisatie & Personeel (EC O&P). Deze bundeling van voorheen acht afzonderlijke expertisecentra levert efficiencywinst op en verbetert de professionaliteit. Overigens zijn niet alle tweedelijnsvoorzieningen gebundeld.
- Er is een keuze gemaakt voor negentien organisaties die de rijksinkoop gaan verzorgen.
- De 64 datacenters van het Rijk worden ondergebracht in vier à vijf datacenters. In 2011 zijn de voorbereidingen hiervan begonnen.

Programmalijn 2: concentratie bedrijfsvoering kerndepartementen Conform het regeerakkoord gaan alle ministeries deelnemen aan de concentratie van de ondersteunende bedrijfsvoering voor de kerndepartementen (exclusief Defensie²). Aan elke toetreding van een ministerie moet een positieve businesscase ten grondslag liggen. Kerndepartementen in Den Haag delen al langer voorzieningen. Hieronder de meest in het oog springende voortgang:

- Vanaf 1 januari 2012 verzorgt FMHaaglanden de facilitaire dienstverlening voor de Ministeries van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) en Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS). FMHaaglanden bedient ook de Ministeries van Buitenlandse Zaken (BZ), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Infrastructuur en Milieu (IenM), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Veiligheid en Justitie (VenJ).
- Per 1 januari 2012 droeg IenM het beheer van de Shared Service Organisatie ICT (SSO ICT) over aan BZK. SSO ICT bedient nu IenM, VWS en SZW als werkplekbeheerder. In de loop van 2012 brengt BZK zijn ICT-dienstverlening onder in het SSO ICT.
- Op 1 januari 2012 bundelden BZK, VWS en het kerndepartement van Financiën als eerste ministeries hun inkoop in de Haagse Inkoopsamenwerking (HIS). De HIS is ondergebracht in de baten-lastendienst De Werkmaatschappij.

Programmalijn 3: clustering van de uitvoering en van het toezicht Ontdubbeling van de uitvoering van het beleid tussen uitvoerings- en toezichtsorganisaties moet een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de taakstelling. Soortgelijke werkzaamheden en soortgelijke doelgroepen moeten worden samengebracht. Organisaties worden geclusterd, gaan samenwerken of nemen elkaars taken over. Dat leidt tot kostenreductie, een meer eenduidige en vaak ook betere dienstverlening aan burgers, instellingen en bedrijven.

In 2011 is per project een verkenning uitgevoerd, die antwoord moest geven op de vraag of clustering van de betreffende

uitvoerings- of toezichtstaken haalbaar was. Deze verkenningen worden nu uitgewerkt tot concrete voorstellen:

- Er komt een rijksbreed bindend raamwerk voor de uitvoering van subsidies in aansluiting op het Uniform Subsidiekader. AgentschapNL en de Dienst Regelingen verzorgen de subsidieverlening aan bedrijven. Dit stroomlijnt de uitvoering en vergroot de herkenbaarheid voor het bedrijfsleven.
- De Ministeries van SZW, OCW en VWS gaan een apart project opzetten voor de subsidieverlening aan instellingen (als project 17 toegevoegd aan het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst). Ook dit draagt bij aan efficiëntere subsidieverlening, bundeling van kennis en meer uniformiteit voor de instellingen.
- · De ministerraad heeft besloten de inkomensondersteuning aan burgers te vereenvoudigen. De Belastingdienst, Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO), het UWV en de Sociale Verzekeringsbank onderzoeken hoe de inkomensondersteuning aan burgers kan worden geharmoniseerd en vereenvoudigd.
- Het kabinet heeft besloten de Rijksgebouwendienst (Rgd) en het Rijksvastgoed- en Ontwikkelingsbedrijf (RVOB) per 2014 samen te voegen tot het Rijksvastgoedbedrijf. Dit resulteert in meer samenhang in het beheer van gronden en gebouwen.

Besparingspotentieel uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst

Bij de start van Compacte Rijksdienst waren de opbrengsten geraamd op circa € 800 miljoen. Voor een deel van de projecten is in 2011 een businesscase vastgesteld waarop het besparingspotentieel is gebaseerd. Een aantal projecten beschikt (nog) niet over een businesscase, maar de planuitwerking geeft wel meer zekerheid over de haalbaarheid van het besparingspotentieel. Ook zijn er projecten waarbij het besparingspotentieel pas bij de verdere planuitwerking kan worden geconcretiseerd of bevestigd, bijvoorbeeld als een ministerie feitelijk tot een SSO toetreedt. Zo resulteert project 6 direct bij de implementatie in een besparing op departementale begrotingen.

Het totale besparingspotentieel van het programma bedraagt nu circa € 700 tot € 800 miljoen. De bandbreedte van de besparingen is afhankelijk van nog te maken beleidsmatige keuzes (bijvoorbeeld bij project 12) of vereist aanscherping (bijvoorbeeld projecten 4 en 13). Het daadwerkelijk realiseren van de besparingen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de departementen.

	Project	Businesscase	Herberekende raming	Oorspronkelijke raming	Totaal
1	Eén administratieve werkgever Rijk			10	
2	Bundeling P&O dienstverlening			24	
3	Rijkshuisvesting	132			
4	ICT-infrastructuur	50-100			
5 & 8	Inkoop		180		
6	Eén facilitair dienstverlener Den Haag		12,5		
7	Eén ICT-dienstverlener Haagse kern	30			
9	Eén dienstverlener internationale functie	1,6			
10	Rijksincasso	13 ⁴			
11	Backoffice subsidies		25		
12	Inkomensondersteuning burgers		135		
13	Vastgoed		70-115		
14	Toezicht fysieke veiligheid			PM	
15	Toezichthouders niet-financiële markten		7,4		
16	Minder arbeidsintensieve beleidsuitvoering			PM	
17	Subsidies instellingen			PM	
Totaal		227-277	430-475	34 + PM	691-786

(Bedragen in miljoenen euro's)

3.3 Voortgang per project

Hier volgt een korte omschrijving van de projecten met de stand van zaken.

Project

Eén administratieve werkgever rijksdienst

Opdracht: Eén administratieve werkgever voor rijksambtenaren. Dat maakt overstappen tussen ministeries net zo eenvoudig als een overstap binnen één ministerie. Harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden binnen het Rijk is een randvoorwaarde om dit te realiseren. Daarom is de ruimte om af te wijken van het rijksbrede kader beperkt.

Stand van zaken

Inmiddels zijn alle ministeries behalve Defensie aangesloten op P-Direkt. Dit Shared Service Centrum verzorgt administratieve personeelsdiensten, zoals de personeelsadministratie en de salarisverwerking. Hoofdstuk 4.1 geeft een toelichting op de resultaten van P-Direkt in 2011.

Er wordt gewerkt aan een nieuwe manier om overplaatsing van medewerkers tussen departementen te vereenvoudigen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen die zijn opgedaan bij de departementale herindeling eind 2010. Deze nieuwe werkwijze treedt in het derde kwartaal van 2012 in werking. Daarnaast is in 2011 een begin gemaakt met de implementatie van de Werkkostenregeling die in 2013 voor het hele Rijk wordt ingevoerd. Dit project bespaart naar verwachting € 10 miljoen. Dit bedrag is geraamd door P-Direkt bij de totstandkoming van het uitvoeringsprogramma. Door het uitblijven van een CAO voor de sector Rijk willen de bonden niet instemmen met de rechtspositionele wijzigingen die noodzakelijk zijn voor de gewenste harmonisatie. De niet-CAO-onderwerpen krijgen nu prioriteit.

^{4:} Bedrag van de businesscase van februari 2012. Oorspronkelijk raming was € 40 miljoen. Zie projectbeschrijving voor een nadere toelichting.

Project 2

Bundeling dienstverlening in P&O-Shared Services

Opdracht: De P&O-dienstverlening wordt gebundeld in een beperkt aantal Shared Service Organisaties.

Stand van zaken

Dit project heeft tot doel om de P&O-dienstverlening efficiënter en effectiever te organiseren op gebieden als arbeidsjuridische kennis, functiewaardering, bedrijfsmaatschappelijk werk en ondersteuning van de organisatieontwikkeling. Deze werkzaamheden worden gebundeld in vier SSO's (Expertise Centrum Organisatie & Personeel, Belastingdienst, Dienst Justitiële Inrichtingen en Rijkswaterstaat). Dit project kan een besparing opleveren van € 24 miljoen. Het bedrag is afkomstig uit de brede heroverwegingen uit 2010.

Op 1 januari 2012 is het Expertise Centrum Organisatie & Personeel (EC O&P) opgericht waarin acht bestaande expertisecentra zijn opgegaan. Het centrum wordt de komende tijd verder uitgebouwd door overdracht van taken van kerndepartementen en daaraan nauw verbonden rijksonderdelen. Daarnaast is in 2011 de fusie voorbereid van de Rijksacademie voor de Bedrijfsvoering en de Rijksacademie voor Financiën en Economie. Deze fusie is per 1 januari 2012 een feit.

Project 3

Rijkshuisvesting

Opdracht: Doe voorstellen voor de aanwijzing van rijkskantorenlocaties. Doe per locatie voorstellen voor de inrichting van generieke voorzieningen. Bezie tevens hoe de facilitaire dienstverlening kan worden ingericht.

Stand van zaken

In 2011 is de evaluatie van het rijkshuisvestingsstelsel afgerond. In het nieuwe stelsel kan het Rijk beter sturen op leegstand. Ook is de huisvestingsnorm verlaagd van 1,1 naar 0,9 werkplek per fte voor bestaande kantoren. Bij grootschalige renovaties en nieuwbouw wordt de norm 0,7 werkplek per fte.

In 2011 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het kantorenlocatiebeleid. De komende jaren concentreert het Rijk zich in de eigendomspanden. Huurpanden worden gefaseerd afgestoten. Hierdoor ontstaat op termijn een structurele besparing van € 70 miljoen die ten goede komt aan departementale taakstellingen. Op basis van de huidige inzichten heeft het Rijk in 2020 nog in 59 plaatsen panden in

eigendom. Per gebied wordt een masterplan opgesteld. Het masterplan kantorenhuisvesting Den Haag is in 2011 vastgesteld en levert naar verwachting € 62 miljoen aan besparingen op.

Inmiddels zijn afspraken gemaakt over het onderbrengen van de facilitaire voorzieningen bij vier (rijks)concerndienstverleners: FMHaaglanden, de Belastingdienst, Rijkswaterstaat en Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Deze partijen gaan facilitaire diensten leveren aan de andere onderdelen van de rijksoverheid. De vier facilitaire dienstverleners zijn georganiseerd in het Landelijk Facilitair Management Overleg (LFMO). In het LFMO werken de facilitaire dienstverleners op meerdere punten samen, zoals de afstemming over harmonisering van dienstpakketten en andere instrumenten en de verdeling van klanten. Hiermee vullen de facilitaire dienstverleners de ambitie van de Compacte Rijksdienst in om voor 2020 één basispakket aan te bieden voor dezelfde verrekenstructuur.

Project 4 **ICT-infrastructuur**

Opdracht: Realiseer één ICT-infrastructuur voor de rijksdienst. Gemeenschappelijke inkoop en (her)gebruik van software is de norm. Het aantal datacenters binnen de rijksdienst wordt teruggebracht van ruim zestig naar vier à vijf. Er wordt één ICT-beveiligingsfunctie voor de rijksdienst ingericht die uitvoering geeft aan een geharmoniseerd ICT-beveiligingsbeleid, waarbinnen wel verschillende beveiligingsniveaus mogelijk zijn. De rol van departementale Chief Information Officer (CIO) wordt versterkt voor een betere sturing op de departementale ICT.

Stand van zaken

In 2011 zijn voorstellen uitgewerkt voor de gemeenschappelijke inkoop van ICT. Hierbij wordt een relatie gelegd met vorming van rijksinkooppunten (project 5). De sanering van applicaties en de herziening van het bijbehorende licentiebeheer wordt opgenomen in de toetredingsplannen van de departementen tot het SSO-ICT. Dit is onderdeel van project 7 (één ICTdienstverlener voor de beleidskern en nauw verbonden uitvoeringsorganisaties).

De bundeling van het aantal datacenters van 64 naar vier à vijf is gestart met de inrichting van datacenters voor de Haagse departementen. Om de samenhang en de kwaliteit tussen de nieuwe datacenters te borgen worden overkoepelende kaders ontwikkeld voor onder meer architectuur en connectiviteit. Later volgen kaders voor producten en diensten, kostprijs,

financiering en beheer. De datacenters van de bestuurskernen van BZK en VenJ worden, vanwege de nieuwbouw voor beide ministeries, tijdelijk ondergebracht in de beschikbare ruimte van de datacenters van Financiën. De grote uitvoeringsorganisaties Rijkswaterstaat, Belastingdienst, Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) zijn intensief bij dit project betrokken en vervullen een leidende rol. Uit de businesscase blijkt tussen 2011 en 2020 een structurele jaarlijkse besparing mogelijk te zijn van € 50 miljoen - € 100 miljoen op het niveau van housing, inclusief energieverbruik. Het gaat hier om een besparing ten opzichte van de bedrijfseconomisch noodzakelijke kosten bij voortzetting van de huidige situatie.

Eind 2011 is een verkenning uitgevoerd naar de gewenste inrichting van de ICT-beveiligingsfunctie met deskundigen informatiebeveiliging van ministeries, uitvoeringsorganisaties, SSO-ICT, Tactisch Beraad Generieke ICT, GOVCERT, NBV, Logius en het programma Consolidatie Datacenters. Dit leidt tot een verschuiving van taken en verantwoordelijkheden op het gebied van informatiebeveiliging. Defensie volgt een eigen traject gericht op sourcing van ICT-diensten, waarover de Tweede Kamer door de minister van Defensie wordt geïnformeerd.

Begin 2011 heeft het kabinet aanvullende maatregelen genomen om de rol van de CIO verder te versterken (26643 nr. 172).

Project 5

Verminderen rijksinkooppunten en vraagbundeling

Opdracht: Het aantal inkooppunten van het Rijk wordt van 350 teruggebracht naar enkele tientallen. Door deze samenvoeging wordt de inkoop efficiënter georganiseerd. Experts op het gebied van inkoop worden bij elkaar gebracht. Dat verbetert de kwaliteit van overheidsinkopen en de professionaliteit. De Rijks Chief Procurement Officer (CPO) en de departementale Coördinerend Directeuren Inkoop (CDI's) hebben hierbij een duidelijke taak, verantwoordelijkheid en bevoegdheid.

Stand van zaken

In 2011 resulteerde dit project in de voorlopige aanwijzing van negentien inkooppunten. Zij vormen de inkoopinfrastructuur van het Rijk. Ook is het eerste inkooppunt voor een aantal Haagse kerndepartementen van start gegaan: de Haagse Inkoop Samenwerking (HIS). Daarnaast zijn in 2011 afspraken gemaakt over de positionering van categoriemanagement, waarbij ministeries per categorie producten of diensten voor

elkaar inkopen. Tot slot zijn in 2011 afspraken gemaakt over de rol en positie van de departementale CDI en de taak van de CPO Rijk. In 2011 is een rijksbreed besparingspotentieel van € 180 miljoen in kaart gebracht. Binnenkort kan dit besparingspotentieel concreter worden bepaald op basis van de uitvoeringsplannen van de negentien aangewezen inkooppunten.

In principe komen alle inkoopafdelingen binnen de rijksdienst met hun huidige takenpakket en personele bezetting in een van de inkooppunten. Hiervoor worden implementatieplannen opgesteld. De inkooppunten kunnen zowel niet-dienstspecifieke als dienstspecifieke inkoop uitvoeren. Elk departement, of eventueel een groot onderdeel van een departement, doet zaken met één inkooppunt. De implementatie van de inkooppunten start in 2012 en wordt naar verwachting afgerond in 2013. In tabel 3.2 zijn de inkooppunten te zien die in 2011 voorlopig zijn aangewezen.

Interview: Henk Meines & Wim Westerbeek

Datacenter Noord ICT-infrastructuur

Henk Meines en Wim Westerbeek

Op weg naar de eerste aansluiting

Een datacenter is de basis voor de ICT van de overheid. In deze ruimte met servers en airco's vindt opslag en verwerking van data plaats. Van de 64 datacentra die de rijksoverheid bezit, moeten er uiteindelijk vier à vijf overblijven. Dat levert het Rijk miljoenen euro's op. Om dit te realiseren is als onderdeel van de aanpak Compacte Rijksdienst onder leiding van DG Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk het programma consolidatie datacenters ingesteld waarbinnen een aantal datacentervoorzieningen wordt gerealiseerd. Eén ervan is het Datacenter Noord. In 2011 is veel in het werk gesteld om de eerste aansluiting te realiseren.

Hoe kom je van een theoretische besparing tot de daadwerkelijke oprichting van een groot datacenter? 'Dat was voor ons de grote uitdaging', zegt hoofddirecteur Bedrijfsvoering Wim Westerbeek van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). In 2011 maakte DUO een ronde langs onder meer het Centraal Justitieel Incasso Bureau, de Rijksdienst voor Wegverkeer en het Agentschap Telecom om te inventariseren wat hun wensen zijn voor het nieuwe Datacenter Noord. Ook de gemeente en provincie Groningen waren hierbij betrokken.

Toekomstbestendige infrastructuur

'Doel van deze samenwerking is tweeledig', vertelt programmanager Henk Meines. 'Met elkaar kunnen we goedkoper inkopen bij IT-leveranciers en een toekomstbestendige infrastructuur bouwen. In 2011 brachten we in kaart wat we nodig hadden, zoals vloeroppervlak, servers en glasvezelkabels. Maar ook personeel. Als er iets kapot gaat, moet iemand dat verhelpen. Wie van de deelnemers is daarvoor verantwoordelijk? We hebben dus ook afspraken gemaakt over de manier van samenwerken. Ook met de andere datacentra in oprichting, want de infrastructuur van het Datacenter Noord moet ook goed aansluiten op die van de andere datacenters.'

Oplossingen vinden

Voordat een organisatie zijn computers kan aansluiten op Datacenter Noord, moet de IT-leverancier de ruimte hebben ingericht. Meines: 'We hebben met alle betrokken partijen een programma van eisen voor de aanbesteding geschreven, in samenwerking met het Inkoop Uitvoeringcentrum Noord in oprichting. Daar werk ik ook voor, dus dat kwam goed uit. Toen ik ermee aan de slag ging, kwamen we dezelfde eisen tegen die voor iedereen toch qua invulling net even anders zijn. Zo is de Raad voor de Rechtspraak, die later in 2011 contact opnam met DUO, wettelijk verplicht om een bewapende bewaker voor het datacenter in te zetten. Voor de andere deelnemers is dat niet nodig. Op zulke momenten is het prettig dat alle deelnemers overtuigd zijn van de voordelen van samenwerking en bereid zijn een bijdrage te leveren aan de kosten.'

Tabel 3.2 Inkooppunten bij	j het Rijk
Departement	Inkooppunt
AZ	Dienst Publiek en Communicatie (DPC)
BZK	Rijksgebouwendienst (Rgd)
	Haagse Inkoop Samenwerking (HIS)
	Vreemdelingenketen (Immigratie en Naturalisatie Dienst en Directie Terugkeer en Vertrek)
Defensie	Defensie Materieel Organisatie (DMO)
	Commando Diensten Centra (CDC)
	Commando Zeestrijdkrachten (CZSK)
	Commando Luchtstrijdkrachten (CLAS)
	Commando Landstrijdkrachten (CLSK)
EL&I	Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Financiën	Belastingdienst/Centrum voor Facilitaire Dienstverlening, unit Inkoop (B/CFD)
lenM	Shared Service Organisatie lenM
	Corporate Dienst Rijkswaterstaat
	Rijkswaterstaat: twee specifieke inkoopcentra
OCW	Noord (Kerndepartement, Dienst Uitvoering Onderwijs, Centraal Justitieel Incassobureau)
VenJ	Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)
	Veiligheid en Justitie (VenJ)
VWS	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Eén facilitaire dienstverlener voor de Haagse kantoren

Opdracht: Er komt één Haagse facilitaire dienstverlener. Er wordt één beveiligingsbeleid voor alle gebouwen gerealiseerd, rekening houdend met de verschillende beveiligingseisen.

Stand van zaken

Meerdere Shared Service Organisaties waren de afgelopen jaren actief op het gebied van facilitaire dienstverlening. In 2011 heeft een fusie van de twee interdepartementale facilitaire dienstverleners 4 FM en Fasam geleid tot het ontstaan van FMHaaglanden. FMHaaglanden bedient momenteel BZ, BZK, lenM, SZW en VenJ. Per 1 januari 2012 zijn conform planning OCW en VWS toegetreden. De komende jaren volgen EL&I en AZ (1 januari 2014) en Financiën (1 januari 2013). Voor dit project is geen besparingspotentieel aangegeven omdat hiervoor tijdens het opstellen van het programma geen raming voorhanden was. De besparingen worden per toetreder in kaart gebracht.

De structurele besparing op personeel bedraagt € 11 miljoen ten opzichte van de nulmetingen in 2007 en 2008 bij de Ministeries van (voorheen) VROM, (voorheen) VenW, BZ, SZW, BZK, (voorheen) Justitie, OCW en VWS. Daarmee is de beoogde personele taakstelling gerealiseerd. Twee jaar na de start is door aanbestedingen € 1,5 miljoen structureel per jaar bespaard op de inkoopkosten met gelijkblijvend volume van de Ministeries van SZW, BZ, (voorheen) VROM en (voorheen) VenW.

In 2011 is met het besluit voor één zoneringsmodel de eerste stap gezet naar een eenduidig beleid voor de fysieke beveiliging van kantoorgebouwen. De volgende stap is het uitwerken van één beveiligingskader voor kantoorgebouwen van het Rijk. Met de komst van een Rijksbeveiligingsambtenaar (rijksBVA) voor het beveiligingsbeleid van de gezamenlijke ministeries komt er een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen Rijk en departementen.

Interview: Katja Verhulst

Haagse Inkoop Samenwerking

Inkoop volgens plan

De Haagse Inkoop Samenwerking (HIS) verzorgt de inkoop voor drie ministeries: Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Volksgezondheid Welzijn en Sport en Financiën. Januari 2011 zijn de voorbereidingen gestart, januari 2012 was de HIS een feit.

Naar verwachting gaan negentien inkooppunten, de huidige 350 inkooppunten binnen het Rijk vervangen. Door de bundeling van inkoop kunnen deze uitvoeringscentra scherpere prijzen bedingen bij leveranciers. Daarnaast worden de inkoopprocessen aanzienlijk vereenvoudigd. De HIS richt zich op ministeries en is als eerste Inkoop Uitvoeringscentrum (IUC) van start gegaan. Naast de drie departementen die in 2011 zijn aangesloten, maakten de Ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Algemene Zaken en Buitenlandse Zaken (voor het niet-buitenlandse deel van de inkoop) hun belangstelling voor deelname aan de HIS kenbaar.

Verbinden

De HIS bestaat uit zo'n veertig inkopers die afkomstig zijn van de deelnemende departementen. Ze werken op basis van een inkoop jaarplan, dat in 2011 is ontwikkeld. Verandermanager

Katja Verhulst: 'We inventariseerden bij de ministeries wat ze nodig hebben en wanneer. Ook keken we naar de looptijd van contracten. Op basis hiervan kunnen we verbindingen maken tussen de aanbestedingen van verschillende ministeries. Als we bijvoorbeeld voor Binnenlandse Zaken kantoormeubilair inkopen, kijken we ook naar de raamcontracten van VWS en Financiën. Wanneer lopen die af? Zijn ze vergelijkbaar qua opzet? Op basis daarvan kun je afwegen of het efficiënt is om een gezamenlijke aanbesteding te doen en hoe je die het beste inricht.'

Nieuwe energie

Deze werkwijze verschilt met de ad hoc praktijk van een jaar geleden. 'Vroeger werd de inkoop niet zo ingepland. Vaak was dat ook niet nodig, omdat de inkoopafdeling onderdeel was van één departement. Collega's liepen binnen als ze wat nodig hadden. Nu moeten we het zakelijker aanpakken, omdat we voor meer ministeries werken. Naast het inkoop jaarplan, hebben we andere werkprocessen gestroomlijnd. Dat was een intensief traject, maar het leverde transparantie en efficiency op. Als je mensen uit hun vertrouwde omgeving haalt en bij elkaar zet in een nieuwe organisatie, is dat even wennen. Het maakt ook nieuwe energie los. We organiseerden in 2011 een aantal medewerkerdagen. Ze waren bedoeld om kennis te maken met nieuwe collega's en kennis te delen. Ook over werkmethoden. Dat alleen al gaf een enorme kwaliteitsimpuls.'

Tempo maken

Een Bouwteam, met vertegenwoordigers van betrokken ministeries, gaf in 2011 vorm aan de HIS. Die moest binnen een jaar operationeel zijn. Hoe is dat gerealiseerd? 'We kozen er bewust voor om niet alles in detail uit te werken in het businessplan, dat in de zomer van 2011 is vastgesteld. Zo hadden we genoeg tijd om de HIS verder op te bouwen met medewerkers. Zij hadden een grote inbreng, net als de medezeggenschap van deelnemende departementen. Die hebben we er vanaf het begin bij betrokken, toen de ministeries de intentieverklaring om samen te werken ondertekenden. Zo ontstond vertrouwen. Dat waren kritische succesfactoren om de HIS binnen een jaar te realiseren. Daarnaast wilden we ministeries de ruimte geven om aan te sluiten als ze eraan toe zijn. In 2012 hopen we drie nieuwe deelnemers te verwelkomen.'

Project 7

Eén ICT-dienstverlener voor de beleidskern en nauw verbonden uitvoeringsorganisaties

Opdracht: Er komt één Haagse ICT-dienstverlener voor de levering van werkplekdiensten aan de beleidskernen en de daaraan nauw verbonden uitvoerende (kleinere) onderdelen.

Stand van zaken

De Ministeries van VWS, SZW en lenM zijn al aangesloten bij de huidige Shared Service Center ICT (SSC ICT). Die is tevens dienstverlener voor het leveren van de gestandaardiseerde

rijkswerkplek. Alle kerndepartementen en nauw verbonden uitvoeringsorganisaties sluiten in deze kabinetsperiode aan bij het SSC ICT Den Haag, met uitzondering van Defensie (dit ministerie valt buiten de scope van dit project) en OCW (wegens uitbesteding aan de markt). Defensie en OCW gaan wel conform de nog te actualiseren standaard van de Digitale Werkomgeving Rijksdienst werken. In 2012 sluit BZK aan. Het besparingseffect voor het hele Rijk bedraagt naar verwachting minimaal € 30 miljoen per jaar. Deze besparing wordt bereikt door gestandaardiseerde dienstverlening en schaalvoordeel in de uitvoering van ICT-beheer.

Inrichting Haagse inkoopfunctie

Opdracht: Bundel de inkoop voor de Haagse kerndepartementen in één of enkele inkooppunten.

Stand van zaken

Het eerste gebundelde inkooppunt Uitvoeringscentrum (IUC) Haagse Inkoop Samenwerking, is op 1 januari 2012 van start gegaan. In dit IUC, een bedrijfseenheid van de Werkmaatschappij, zijn de inkooptaken van de departementen BZK, VWS en het kerndepartement van Financiën gebundeld. De financiële opbrengsten van deze samenwerking worden meegenomen in project 5.

Project 9

Eén dienstverlener van ondersteunende diensten voor de internationale functie van het Rijk

Opdracht: Zet één organisatie op die verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering (PIOFAH) voor rijksvertegenwoordigingen in het buitenland. Waar mogelijk worden voorstellen opgesteld om generieke diensten te standaardiseren en de benodigde specifieke diensten zo efficiënt mogelijk te leveren.

Stand van zaken

De besluitvorming over de vorming van een Shared Service Organisatie Internationale Functie (SSO IF) is in 2011 voorbereid en begin 2012 afgerond. De voordelen van zo n gemeenschappelijke organisatie zijn zowel kwalitatief als kwantitatief van aard. De kwaliteitswinst komt onder meer tot uitdrukking in het ontzorgen van departementen, het zekerstellen van de continuïteit en in de professionalisering van de dienstverlening. Kwantitatief levert de samenwerking een structureel besparingspotentieel op van circa € 1,6 miljoen. Het SSO IF gaat in 2012 van start en ontwikkelt zich stapsgewijs.

Project 10

Clustering rijksincasso

Opdracht: Alle rijksincasso's worden beheerst en beheersbaar geclusterd bij het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB). Het Ministerie van VenJ is hiervoor verantwoordelijk en ontwikkelt het CJIB tot de dienstverlener voor de rijksdienst. Het ministerie doet voorstellen voor het harmoniseren van wet- en regelgeving op het terrein van incasso zodat de omslag van zaaksgerichte incasso naar persoonsgerichte incasso kan worden gemaakt.

Stand van zaken

In 2011 is gewerkt aan een plan om dit doel stapsgewijs te realiseren. Dit heeft meer tijd gekost dan voorzien. Momenteel wordt verder gewerkt aan voorstellen om het project op een

beheerste en beheersbare manier vorm te geven. In februari 2012 is de businesscase afgerond. Dit leidt tot een bijstelling van de oorspronkelijke raming van het besparingspotentieel. Dit was in een businesscase uit 2010 berekend op € 40 miljoen. Het verschil wordt verklaard door een wijziging die momenteel in de projectaanpak wordt aangebracht. Omwille van de beheersbaarheid wordt toegewerkt naar een voorstel om eerst een beperkt aantal incassotaken te clusteren. Overigens wel met een perspectief op verdere uitbouw in de toekomst. De business case uit 2010 ging echter uit van bundeling ineens van alle incassotaken. Hoewel de besluitvorming over de businesscase en de verdere uitwerking van het project pas rond de zomer van 2012 zal plaatsvinden, is besloten om het bedrag uit de bijgestelde businesscase als uitgangspunt te nemen, omdat het bijgestelde besparingspotentieel een passender beeld geeft in het licht van de wijzigingen in projectaanpak.

Interview: Frank van Tongeren & Henk van der Vegt

Shared Service Organisatie Internationale Functie

Frank van Tongeren en Henk van der Vegt

Goed zorgen voor internationale medewerkers

Zo'n 4000 rijksambtenaren werken in het buitenland. Hun arbeidsomstandigheden verschillen met die van Nederlandse collega's. Zo moeten ze verhuizen en een speciale school uitzoeken voor hun kinderen. Ook ontvangen ze een speciale vergoeding voor hun werk. Dat moet snel en goed worden geregeld. De Shared Service Organisatie Internationale Functie (SSO IF) gaat hiervoor zorgen.

Voorzieningen regelen in het buitenland is een vak apart. 'Je moet 24 uur per dag beschikbaar zijn, andere talen spreken en verstand hebben van de lokale cultuur', zegt projectleider SSO IF Henk van der Vegt, 'Een huis huren in Hanoi is anders dan in Nederland, Buitenlandse Zaken, maar ook Defensie hebben hierin hun sporen verdiend. Ik denk daarbij vooral aan mensen die werken bij internationale organisaties - de zogenoemde vredesplaatsingen. Onze organisaties zijn erop ingericht. Wij kunnen onze kennis en ervaring dan ook makkelijk aanbieden aan andere rijksorganisaties die hun medewerkers naar het buitenland uitzenden, zonder hoge investeringskosten. Denk aan ambtenaren die werken op een economisch steunpunt van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie of op een van de BES-eilanden (Antillen). En uitvoeringsorganisaties, zoals AgentschapNL en IND.'

Draagvlak

De voorbereidingen voor SSO IF gingen in 2011 van start. Van der Vegt: 'We hebben bewust geen panklare organisatie neergezet. Hier zijn we en dat gaan wij voor u regelen', werkt niet. Dan heb je wel een SSO IF, maar geen klanten. Het eerste halfjaar brachten we de belangen en wensen in kaart van de departementen en uitvoeringsorganisaties. Op basis daarvan hebben we bepaald wat zinvol is om samen te doen en onze processen erop afgestemd. Juni 2011 verscheen het plan van aanpak voor de SSO IF, met bijbehorende planning. Elf werkgroepen werken deelprojecten uit. De voorzitters zorgen voor inhoudelijke afstemming tussen de aangesloten organisaties en voor draagvlak.

Eind aan versnippering

SSO IF levert veel voordelen op. Projectsecretaris Frank van Tongeren: 'Efficiëntie ligt voor de hand. SSO IF kan het werk van vijftien rijksonderdelen vervangen. Zo maken we een eind aan de versnippering. Daarnaast kunnen we betere producten en diensten leveren. Dienstreizen zijn hiervan een goed voorbeeld. Wij kennen deze markt. Die kennis komt van pas bij de aanbesteding die we voor vijf ministeries verzorgen, aansluitend op het werk van categoriemanagement vervoer. Maar onze meerwaarde zit hem ook in hele praktische zaken. Zo regelt de KLPD dienstreizen voor medewerkers van het Openbaar Ministerie die verdachten in het buitenland moeten horen. Videoconferencing is een goedkoper alternatief. Wij kunnen zorgen voor de benodigde apparatuur, verbindingen en de locaties in het buitenland, zodat de verdachte op bijvoorbeeld een ambassade vragen kan beantwoorden.'

Ouick wins

Naast de aanbesteding voor dienstreizen verzorgt SSO IF sinds 2011 ook de vergoeding die rijksambtenaren in het buitenland ontvangen. Met achttien andere producten en diensten vormen ze de quick wins die volgens planning eind 2012 moeten zijn gerealiseerd. Op het lijstje staan onder meer huisvesting, verhuizingen, post en goederenvervoer, arbo- en vertaaldiensten, ondersteuning van internationale conferenties en materieel, zoals auto's. Parallel hieraan gaat SSO IF het beleid en regelgeving achter alle producten en processen standaardiseren. Vanaf eind 2013 breidt SSO IF het aanbod uit met complexere producten en diensten.

Projecten 11

Clustering van backoffice-subsidies

Opdracht: Kom met voorstellen voor een zinvolle clustering van de uitvoering van subsidieverlening. Breng het besparingspotentieel in beeld en onderzoek of de politieke sturing en verantwoordelijkheid bij clustering voldoende kan worden waargemaakt. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van EL&I.

Stand van zaken

In 2011 heeft een verkenning plaatsgevonden naar de mogelijkheden voor samenwerking op het terrein van subsidieverlening aan bedrijven. Doel is de uitvoering te stroomlijnen en de herkenbaarheid voor het bedrijfsleven te vergroten. Daarbij is gekeken naar zowel de voorkant (beperken en vereenvoudigen van het aantal subsidieregelingen, uitvoeringsvarianten en uitvoeringskosten) als de achterkant (ICT-ontwikkeling en clustering van backoffices). De verkenning heeft in 2011 geleid tot het besluit om een rijksbreed bindend raamwerk te ontwikkelen voor de uitvoering van subsidies (in aansluiting op het Uniform Subsidiekader) en subsidies te inventariseren. Ook is besloten de subsidieverlening aan bedrijven te clusteren bij AgentschapNL en Dienst Regelingen. In 2012 wordt dit verder uitgewerkt. Tevens is besloten om een apart project op te zetten voor de subsidieverlening aan instellingen. Dit is het zeventiende project van het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst. Dit project levert een bijdrage aan de efficiencykorting van € 25 miljoen die het regeerakkoord de betreffende organisaties oplegt.

Project 12

Inkomensondersteuning/inkomensvoorziening burgers

Opdracht: Kom, gezien door de bril van de uitvoerende instanties Belastingdienst/Toeslagen, SVB, UWV en DUO met voorstellen om de bestaande regelgeving voor inkomensoverdrachten verder te vereenvoudigen en te harmoniseren. Doe voorstellen voor de clustering van uitvoerende taken op het terrein van de inkomensvoorzieningen en inkomensondersteuning aan burgers. Breng besparingsmogelijkheden op de uitvoering in beeld en mogelijkheden voor kwaliteitsverbetering in de dienstverlening aan de burgers en voor effectievere fraudebestrijding. Dit project valt onder verantwoordelijkheid van het Ministerie van SZW.

Stand van zaken

Vanuit het perspectief van de burger hebben de inkomensondersteunende regelingen veel onderlinge raakvlakken. Bovendien maken huishoudens vaak gebruik van meerdere diensten tegelijk. Door meer als een eenheid naar de burger op te treden kan de dienstverlening kwalitatief worden verbeterd. Daarom heeft in 2011 een verkenning plaatsgevonden naar samenwerkingsmogelijkheden. Daaruit blijkt dat de uitvoeringskosten omlaag kunnen als grote uitkeringsorganisaties hechter gaan samenwerken. Tegelijkertijd is duidelijk geworden dat voor het bereiken van

substantiële besparingen op de uitvoeringskosten, vereenvoudiging van wet- en regelgeving noodzakelijk is. Gezien de verschillen tussen de regelingen en de uitvoeringsprocessen is het zonder verregaande vereenvoudiging en uniformering van regelingen, nu niet doelmatig om organisaties of onderdelen te integreren. Bij het regeerakkoord zijn de betreffende organisaties voor € 300 à € 350 miljoen euro gekort; de verkenning laat een mogelijke besparing zien van € 135 miljoen op de uitvoeringskosten die benut wordt bij het invullen van de taakstelling van het regeerakkoord. Gezien de beleidsmatige gevolgen van een aantal voorstellen, vergen deze eerst een gedegen vervolganalyse van de beleidsmatige wenselijkheid en effecten, onder andere voor de uitkeringslasten. Andere voorstellen worden uitgevoerd, zoals het op elkaar afstemmen van internetportalen en het inrichten van expertisecentra voor onder andere fraudebestrijding en ICT. De minister van BZK heeft in het AO GBA van 30-11-2011 de Tweede Kamer toegezegd te informeren over de GBA in relatie tot project 12. In dit project zijn voorstellen gedaan voor de verbetering van de bruikbaarheid, de kwaliteit en het beheer van de (basis)registraties, waaronder de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). Het gaat onder andere om het aanpassen van de voorschriften voor het wijzigen van gegevens om de actualiteit van de gegevens te bevorderen. De (juridische) consequenties en mogelijkheden van deze voorstellen worden verder uitgewerkt.

Project 13

Cluster vastgoed

Opdracht: Verken de besparingsmogelijkheden/ rendementsvergrotingen voor het vastgoed van de rijksdienst. De verkenning heeft betrekking op acht vastgoeddiensten, op zowel het grondbezit als het gebouwenbezit. De verkenning omvat het gehele proces van verwerven, ter beschikking stellen, beheren en afstoten van vastgoed. Het Ministerie van Financiën is verantwoordelijk voor deze opdracht.

Stand van zaken

Het kabinet heeft eind 2011 besloten tot een fusie van de Rijksgebouwendienst en het Rijksvastgoed- en

ontwikkelingsbedrijf. Uiterlijk 1 januari 2014 start het nieuwe Rijksvastgoedbedrijf. Na de reorganisatie van Defensie kan uiterlijk 1 januari 2015 worden besloten het resterende c.q. relevante deel van de Dienst Vastgoed Defensie eveneens aan te laten sluiten. Daarnaast wordt jaarlijks een vastgoedportefeuille-strategie opgesteld. De eerste is voorzien voor het begrotingsjaar 2013. Dit project kan tussen € 70 en € 115 miljoen opleveren. Het laatstgenoemde bedrag is afkomstig uit de brede heroverwegingen uit 2010. Vanwege een mogelijke dubbeltelling met project 3 is een bandbreedte aangehouden. Dit wordt bij de verdere planuitwerking voor het Rijksvastgoedbedrijf uitgezocht.

Project 14

Toezicht fysieke veiligheid bedrijven

Opdracht: Werk voorstellen uit voor het clusteren van inspectiediensten die toezicht houden op de fysieke veiligheid van bedrijven. Laat zien wat de effecten hiervan zijn op de vermindering van de toezichtlast, de vermindering van de uitvoeringskosten en de kwaliteitsverbetering in het toezicht. Doe voorstellen hoe de clustering vorm kan krijgen en hoe de ministeriële verantwoordelijkheid goed kan worden geborgd. Het Ministerie van IenM is hiervoor verantwoordelijk.

Stand van zaken

Doel van dit project is om de kwaliteit van het toezicht op de fysieke veiligheid van bedrijven te verbeteren door clustering van de betreffende rijkstoezichthouders. In 2011 is een rapportage met een voorstel voor clustering van het toezicht op de fysieke veiligheid afgerond. Besluitvorming over dit project wordt in het voorjaar van 2012 verwacht. Dit omdat de besluitvorming over deze rapportage samenhangt met de politieke besluitvorming over de inrichting van de regionale uitvoeringsdiensten (RUD's) ter versterking van het lokaal milieutoezicht. Wel is een deel van de opdracht inmiddels ingevuld doordat de Inspectie voor Verkeer en Waterstaat per ı januari 2012 is gefuseerd met de VROM-Inspectie tot de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Voor dit project is geen raming opgenomen vanwege de breedte van de verkenning en de samenhang met de politieke besluitvorming over de RUD's.

Project 15

Toezicht niet-financiële markten

Opdracht: Werk uit op welke wijze de toezichthouders NMa, OPTA en de Consumentenautoriteit kunnen worden geclusterd. Betrek in deze verkenning ook de marktmeesterstaak van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Dit project valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van EL&I.

Stand van zaken

Op 25 maart 2011 besloot het kabinet het niet-financiële markttoezicht te versterken door de NMa, OPTA en Consumentenautoriteit per 1 januari 2013 samen te voegen tot de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Dit neemt de huidige overlap in taken weg, bundelt kennis en zorgt voor meer eenheid in het maatschappelijke optreden. De NZa

maakt voorlopig nog geen deel uit van de nieuwe organisatie vanwege de transitiefase naar de marktwerking in de zorg. Het voorstel voor de Instellingswet ACM is in februari 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. Tevens wordt het voorgenomen organisatiebesluit in het voorjaar van 2012 vastgesteld. Vooruitlopend op de samenvoeging werken de organisaties voor zover dat niet al gebeurt – in 2012 zoveel mogelijk samen, bijvoorbeeld op het vlak van de backoffices van ConsuWijzer en van de bedrijfsvoering. Parallel aan de oprichting van ACM wordt gewerkt aan een tweede wetsvoorstel, dat voorziet in stroomlijning en vereenvoudiging van procedures, taken en bevoegdheden binnen de ACM. Dit wetsvoorstel wordt in de loop van 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. Een bedrag van € 7,4 miljoen, dat mede voortvloeit uit de brede heroverwegingen, is taakstellend voor de betrokken organisaties. De Instellingswet ACM bespaart naar verwachting € 3,3 miljoen. Het tweede wetsvoorstel zal aanvullende besparingen opleveren.

Project 16

Minder arbeidsintensieve beleidsuitvoering

Opdracht: Werk voorstellen uit voor minder arbeidsintensieve beleidsuitvoering voor alle ministeries. Deze voorstellen worden ter besluitvorming aan de ministerraad voorgelegd.

Stand van zaken

Het SG-overleg (SGO) heeft in 2011 voorstellen gedaan om een efficiënte en effectieve beleidsuitvoering te bevorderen. Besluitvorming is aangehouden in afwachting van besluitvorming over eventuele nieuwe financiële taakstellingen naar aanleiding van de ontwikkeling van het begrotingstekort. Voor dit project is geen raming opgenomen omdat dit afhankelijk is van de inhoud van de voorstellen.

Project 17

Subsidies instellingen

Opdracht: Doel van het project is dat de departementen van SZW, OCW en VWS de subsidieverstrekking (backoffice) op hun beleidsterreinen aan instellingen gezamenlijk uitvoeren. Daarvoor zullen SZW, OCW en VWS een verkenning uitvoeren en een samenwerkingsverband inrichten. Vervolgens kunnen ook andere departementen gefaseerd aansluiten.

Stand van zaken

De departementen SZW, OCW en VWS zijn in januari 2012 een project gestart voor de subsidieverlening aan instellingen. Het Ministerie van SZW is de eerstverantwoordelijke voor dit project. Er worden voorstellen ontwikkeld voor interdepartementale samenwerking bij de subsidieverlening aan instellingen. De minister van SZW rapporteert hierover na de zomer. Voor dit project is nog geen raming opgenomen. Het besparingspotentieel wordt aan de hand van de voorstellen in kaart gebracht.

Interview: Mark de Jong & Anita van den Ende

Autoriteit Consument en Markt

Efficiënter en effectiever toezicht

De OPTA, NMa en Consumentenautoriteit houden toezicht op niet-financiële markten. Na onderzoek naar de efficiëntie en effectiviteit van een mogelijke fusie van deze organisaties, heeft het kabinet besloten over te gaan tot samenvoeging. In 2011 startte de vormgeving van de fusie van de drie toezichthouders in de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Twee wetgevingstrajecten gingen van start om dit juridisch mogelijk te maken.

Het werk van de OPTA, NMa en Consumentenautoriteit vloeit voort uit verschillende wetten, zoals de Telecommunicatiewet. Postwet 2009, Wet handhaving consumentenbescherming, Mededingingswet en Europese regelgeving. In september 2011 stemde het kabinet in met de Instellingswet, die het mogelijk maakt om de taken en bevoegdheden van de drie organisaties samen te voegen in de ACM. De zogenoemde materiële wet wordt in 2012 door de ministerraad behandeld. Die wet stroomlijnt en vereenvoudigt de taken, bevoegdheden en procedures die door de Instellingswet zijn samengebracht in de ACM.

Sneller ingrijpen

'Hierdoor kan de ACM sneller ingrijpen als het nodig is', zegt directeur Anita van den Ende (Directie Mededinging en Consumenten, EL&I). 'Het toezicht op niet-financiële markten was vastgelegd in verschillende wetten met verschillende

toezichthouders. Veel maatschappelijke vraagstukken hebben echter niet te maken met alleen maar kartelvorming, mededinging of consumentenbescherming. De werkelijkheid is veel complexer. De samenvoeging maakt het mogelijk problemen beter aan te pakken en goede resultaten te boeken voor de samenleving.'

Geïntegreerd toezicht

Onder leiding van Hans van der Vlist (ABD TOP consult) vulden de drie toezichthouders de nieuwe organisatie in binnen de kaders van de Instellingswet. Een mooie uitdaging, vindt Mark de Jong, plaatsvervangend voorzitter van het College van de OPTA: 'Want geïntegreerd toezicht is nieuw in de EU. Engeland probeerde het, maar haalt de autoriteiten voor mededinging en consumentenbescherming nu uit elkaar. Het werkte niet, omdat beide autoriteiten vanuit twee gescheiden kamers hun werk deden. Wij wilden het anders aanpakken. Juni 2011 verscheen het eerste concept waarin het toezicht organisatorisch is geïntegreerd.'

Minder makkelijk ontsnappen

Naast de Consumentenautoriteit, houden de OPTA en de Energiekamer van de NMa zich bezig met consumentenbescherming. De ACM bundelt deze taak in één directie. Ook de regulerende taken van de OPTA en de Energiekamer worden samengevoegd. 'Zo kunnen we beter inspelen op ontwikkelingen in de markt en machtsmisbruik tegengaan. Bedrijven kunnen minder makkelijk ontsnappen', aldus Van den Ende. Multidisciplinaire projectteams, die bijvoorbeeld bestaan uit juristen en economen, houden zich bezig met specifieke vraagstukken. En consumenten en bedrijven kunnen straks terecht bij één loket voor hun vragen. De Jong: 'We geven op deze manier vorm aan waar de ACM voor staat: Markten beter laten werken en de belangen van consumenten waarborgen.'

Bijdrage aan Compacte Rijksdienst

Daarnaast levert de samenvoeging een bijdrage aan de Compacte Rijksdienst. 'We kunnen ruim drie miljoen euro besparen in stafdiensten', zegt De Jong. 'Daar staan wel investeringen tegenover, zoals in IT-systemen. Het eerste jaar zijn kosten en opbrengsten naar verwachting in balans. Daarna kan ACM besparingen realiseren.' Naar verwachting wordt dit jaar de Instellingswet behandeld in de Tweede en Eerste Kamer. Als die wordt aanvaard, kan de ACM 1 januari 2013 van start gaan.

3.4 De rijksbrede infrastructuur voor bedrijfsvoering: werk in uitvoering

Het kabinet wil met het programma Compacte Rijksdienst de bedrijfsvoering en uitvoerende taken van het Rijk doelmatiger organiseren. Daarbij heeft het kabinet de grote uitvoeringsorganisaties Belastingdienst, Rijkswaterstaat en de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) een bijzondere en expliciete rol toegekend in de ontwikkeling van een rijksbrede infrastructuur voor de bedrijfsvoering.

Concerndienstverleners in de regio

Het is de bedoeling dat Rijkswaterstaat, Belastingdienst en DJI gaan fungeren als SSO's voor alle rijksorganisaties. Deze 'concerndienstverleners' leveren producten en diensten op het terrein van de ondersteunende bedrijfsvoering aan andere onderdelen van de rijksoverheid in de regio's. Shared Services die zijn ondergebracht bij BZK leveren deze diensten voor de Haagse regio.

De rol van DJI, Rijkswaterstaat en Belastingdienst is gebaseerd op het feit dat zij in heel Nederland gevestigd zijn en weten wat klanten in hun regio nodig hebben. Tevens bieden ze een aanzienlijke mate van geconcentreerde, geïntegreerde dienstverlening en hebben ze al een aanzienlijke omvang en omzet. Dit leidt tot schaalvoordelen en synergie-effecten in kennis en uitvoering. Daarmee kan de financiële taakstelling voor zowel afnemende als aanbiedende onderdelen van de rijksdienst worden gefaciliteerd. DJI, Rijkswaterstaat en Belastingdienst stellen zich open voor rijksklanten en rijksafnemers buiten hun eigen organisatie. Dit uiteraard in de wetenschap dat er in samenwerking met de dienstverlenende organisaties van BZK en in samenspraak met de klanten nog forse stappen moeten worden gezet om de rijksoverheid te faciliteren in het realiseren van de doel- en taakstellingen van de Compacte Rijksdienst.

Visie op dienstverlening

Voor een zorgvuldig proces hebben DJI, Rijkswaterstaat en Belastingdienst een gemeenschappelijke visie op dienstverlening en governance ontwikkeld. Kern van deze visie is dat de grote uitvoeringsorganisaties goede producten en diensten aan andere organisaties kunnen aanbieden voor een aantrekkelijke prijs en een aantrekkelijk tarief. Dat doen ze met behulp van een (zoveel als mogelijk) geüniformeerde en gestandaardiseerde productenen dienstencatalogus met een geoptimaliseerd klantproces.

De kernpunten van deze visie zijn:

- groeiproces: zorgvuldigheid boven snelheid;
- uniformering en standaardisering in de producten- en dienstencatalogus en organisatie;
- geoptimaliseerd klantproces met front- en backoffice model;
- geen gedwongen winkelnering, maar ook niet vrijblijvend;
- samenwerking op basis van positieve businesscases.

Op basis hiervan bundelden Belastingdienst, DJI en Rijkswaterstaat hun producten en diensten in een 'business offering' en een gemeenschappelijk bidbook. Dit boek beschrijft de producten en diensten waarvan DJI, Rijkswaterstaat en Belastingdienst vinden dat ze goed genoeg zijn om beschikbaar te stellen aan andere organisaties binnen de rijksoverheid. Er zijn overeenkomsten en verschillen tussen de producten en diensten. Rijkswaterstaat, Belastingdienst en DJI hebben een andere historie en andere accenten in de ontwikkeling van de bedrijfsvoering. Ook hebben hun klanten andere wensen en behoeften.

Tijdens de ontwikkeling van het bidbook is gedacht, gewerkt en geformuleerd vanuit de behoeften van toekomstige afnemers en vanuit het aanbod van de SSO's. Dit betekent ook dat afname van de diensten door andere afnemers beheerst, gefaseerd en in overleg moet plaatsvinden. Nieuwe klanten moeten zich welkom en erkend voelen. Voor de huidige klanten moet de continuïteit van de dienstverlening gegarandeerd zijn en voor de feitelijke dienstverleners moeten hun werkprocessen ongestoord kunnen doorgaan.

Zorgvuldige match vraag en aanbod

Om de aansluitingen soepel te laten verlopen hebben DJI, Rijkswaterstaat en Belastingdienst een voorziening ontwikkeld. In dit matchingsproces kunnen een potentiële klantvraag en een passend aanbod elkaar ontmoeten. Voordat een potentiële klant en SSO besluiten samen te werken, stemmen de klant en de SSO's eerst met elkaar af welke organisatie de meest geschikte aanbieder is voor de gevraagde producten en diensten. Afstemming met de dienstverleners van BZK in de Haagse regio vindt bij de start van dit matchingsproces plaats. Op facilitair gebied werken Rijkswaterstaat, Belastingdienst en DJI samen met FMHaaglanden, de facilitaire dienstverlener voor de rijksorganisaties in de regio Haaglanden. De vier facilitair dienstverleners zijn georganiseerd in het Landelijk Facilitair Management Overleg (LFMO). In het LFMO werken de facilitaire diensten op meerdere punten samen zoals bij de afstemming over harmonisering van dienstpakketten op het terrein van facilitaire voorzieningen en andere instrumenten en bij de verdeling van klanten.

De behoefte en wil tot samenwerking is evident. Dat er van die samenwerking ook winst te verwachten valt, is eveneens duidelijk. Het is een uitdagende en omvattende veranderopgave, voor zowel aanbieders als potentiële klanten. Het is dus voor alle partijen zaak om in balans te streven en te werken naar verdergaande uniformering, synchronisatie, standaardisatie en eenduidigheid en transparantie in tarifering en beprijzing.

Interview: Rudolf van Leeuwe Kirsch & Karin van de Hoef

Delen van faciliteiten

Van hetzelfde huis

Gezamenlijke huisvesting en delen van faciliteiten dragen bij aan een flexibele, efficiënte en effectieve rijksoverheid. Vier Shared Service Organisaties zorgen hiervoor. In 2011 zijn de Belastingdienst, Rijkswaterstaat, Dienst Justitiële Inrichtingen en FMHaaglanden aangewezen als facilitair dienstverlener voor alle rijksorganisaties.

De Belastingdienst heeft hier al veel ervaring mee. Deze landelijk gevestigde organisatie huisvest al jaren andere rijksorganisaties. 'Zo is de Dienst Landelijk Gebied ondergebracht in ons pand in Utrecht en het Agentschap Telecommunicatie in een gebouw in Groningen', vertelt Karin van de Hoef, directeur Werkomgeving bij de Belastingdienst. 'In 2011 betrokken we een nieuw pand in Groningen met de Dienst Uitvoering Onderwijs.'

Bidbook

Afhankelijk van de wensen en mogelijkheden, maken de rijksorganisaties ook gebruik van facilitaire diensten van de Belastingdienst. Teammanager Rudolf van Leeuwe Kirsch: 'Met de andere SSO's zijn we in 2011 gestart om een bidbook samen te stellen met onze producten en diensten. Omdat we grote en professionele organisaties zijn, is het aantrekkelijk om deze producten en diensten van ons af te nemen.'

Klanten kunnen een keuze maken uit het aanbod. Een aantal diensten is gebonden aan het gebouw. 'Het is natuurlijk niet zinvol om eigen schoonmakers, beveiligers en cateraars mee te nemen. Die hebben we zelf in huis.'

Ervaring met PPS-constructies

Voor het nieuwe gezamenlijke pand in Groningen zijn de facilitaire medewerkers van de Belastingdienst en de Dienst Uitvoering Onderwijs samengevoegd in één team. De manager valt onder de verantwoordelijkheid van beide organisaties. De facilitaire medewerkers hebben een regisserende rol. Zij zorgen ervoor dat de externe leverancier het werk goed uitvoert. 'We doen ervaring op met Publiek Private Samenwerking (PPS). In deze constructies werken overheid en private partijen samen', licht Van de Hoef toe. 'Dat kan op verschillende manieren. In ons gebouw in Doetinchem hebben we regie en uitvoering uitbesteed, in Groningen een groot deel van de uitvoering. Met DG Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk kijken we of en in welke mate PPS-constructies bijdragen aan efficiëntie en kwaliteit en welke vorm zich daarvoor het best leent.'

Eenduidige werkprocessen

Het facilitaire werk van de vier SSO's wordt gestandaardiseerd. Van de Hoef: 'ledereen die een rijkspand bezoekt of er werkt, weet tot wie hij zich moet wenden. Facilitaire medewerkers zijn herkenbaar aan hun kleding en gedrag. Over de manier waarop ze service verlenen hebben we afspraken gemaakt. Door deze eenduidige werkprocessen kunnen we sneller werken en betere dienstverlening bieden.'

Investeren in kwaliteit

Deze voordelen gelden niet alleen voor alle aangesloten organisaties. De Belastingdienst heeft er ook op een andere manier profijt van. 'Het is voor ons een mooie uitdaging', zegt Van Leeuwe Kirsch. 'Omdat we ons werk als SSO goed willen doen, heeft bijna iedere servicemedewerker een mboopleiding facilitaire dienstverlening gevolgd en afgerond. Gecombineerd met de flexibiliteit die onze mensen in huis hadden omdat ze al jaren voor verschillende klanten werken, tillen we onze dienstverlening op een nog hoger niveau.'

Beleidsdoelstellingen organisatie en 4 bedrijfsvoering Rijk

Naast de Compacte Rijksdienst werkt het Rijk op veel andere gebieden aan het efficiënter organiseren van de eigen organisatie en bedrijfsvoering. Het Rijk zoekt blijvend naar mogelijkheden om de voordelen van samenwerking te benutten. Samenwerking loont, zowel tussen kerndepartementen als in toenemende mate met de uitvoeringsorganisaties. Het Rijk opereert waar nuttig als eenheid omwille van financiën en kwaliteit. Maar ook omdat het Rijk door anderen als eenheid wordt beschouwd en onderlinge verschillen alleen zinvol zijn als deze bijdragen aan het goed kunnen uitvoeren van het primaire proces.

In dit hoofdstuk staan de belangrijkste resultaten van 2011 op het gebied van organisatie- en personeelsbeleid, informatiseringbeleid en huisvesting, faciliteiten en inkoop. Ook zijn hier toezeggingen aan de Tweede Kamer opgenomen, zoals over maatschappelijk verantwoord werkgeverschap, reductie CO₂-uitstoot en de rapportage grote ICT-projecten.

4.1 Organisatie- en personeelsbeleid Rijk

2011 was het jaar van reorganisaties en departementale herindeling. De sector Rijk is in 2011 gekrompen met 3.500 fte's. Ambtenaren vertrokken en verhuisden, organisatieonderdelen werden in elkaar geschoven en nieuwe taakstellingen werden voorbereid. Het accent van het organisatie- en personeelsbeleid van het Rijk lag in 2011 op de begeleiding van medewerkers naar ander werk binnen en buiten het Rijk. En op het transparant maken van de arbeidsmarkt. Hiervoor ontwikkelde het Rijk het Functiegebouw Rijk. Vele duizenden functiebeschrijvingen maakten plaats voor enkele functiegroep-families. Een belangrijke stap in de versterking van de bedrijfsvoering van het Rijk was de aansluiting van alle ministeries op P-Direkt. P-Direkt ondersteunt een efficiëntere en kwalitatief betere HRM-functie bij de departementen. Het overleg met de vakbonden heeft in 2011 niet tot een CAO geleid. De salarissen van ambtenaren zijn bevroren. Omdat er geen overeenstemming is met de bonden stagneerde ook de harmonisatie van arbeidsvoorwaarden.

4.1.1 Begeleiden van werk naar werk

Het realiseren van in-, door- en uitstroom van rijksambtenaren is een complexe opgave. In 2011 is op meerdere niveaus aan mobiliteitsbevordering gewerkt: op rijksniveau en binnen de departementen en de interne mobiliteitsorganisaties. Daarbij is in toenemende mate het inzicht ontstaan dat de mobiliteitsdienstverlening het meest effectief is, wanneer daar vanuit de gehele keten gezamenlijk de schouders onder wordt gezet. Met die samenwerking is in 2011 een begin gemaakt. De bedoeling daarvan is om onze rijksambtenaren zo goed mogelijk te

Ook de komende jaren moeten duizenden ambtenaren van werk naar werk worden begeleid. Om het Rijk te ondersteunen bij het ontwikkelen van -van werk naar werk- oplossingen op de externe arbeidsmarkt sloten de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), als sectorwerkgever Rijk, en het UWV Werkbedrijf een convenant. Op basis daarvan stelt het UWV zijn basisdienstverlening kosteloos ter beschikking aan het Rijk. Het gaat daarbij om expertise van de regionale arbeidsmarkt, het werkgeversnetwerk en ondersteunende instrumenten.

De dienstverlening van het UWV vult de dienstverlening vanuit de interne mobiliteitsorganisatie aan binnen het Rijk en de mobiliteitsdienstverlening die wordt ingekocht op de externe markt. Het convenant loopt vooralsnog door tot 1 januari 2013.

4.1.2 Vernieuwing HR-functie

Een meer resultaatgerichte, ontkokerde, flexibele en intern samenwerkende rijksoverheid vereist bijbehorende instrumenten. Eén van deze instrumenten is het uniform rijksbreed gestandaardiseerde Functiegebouw Rijk (FGR). Het FGR vervangt de onderling verschillende tien departementale functiegebouwen met in totaal 30.000 verschillende functiebeschrijvingen. Het FGR heeft 52 generieke resultaatgeformuleerde functieprofielen. De rijksbrede conversie van de 30.000 functiebenamingen naar de 52 FGRfunctiegroepen zal eind 2012, met uitzondering van de functies bij de Belastingdienst, zijn afgerond. De Belastingdienst heeft uitstel gekregen tot 2015 voor de invoering van het FGR maar is ook al gestart met de invoering ervan.

De uitvoering van de conversie loopt op schema. Na de conversie zal het FGR rijksbreed worden gebruikt voor het maken van resultaat-, ontwikkel- en mobiliteitsafspraken tussen leidinggevende en medewerker. Ook bij loopbaanplanning, werving en selectie en personeelsplanning zullen de 52 functiegroepen van het FGR het uitgangspunt zijn. Het FGR is daarom voorzien van loopbaanpaden en leerlijnen en is gelinkt aan de mobiliteitsbank. Het FGR is vanaf iedere rijkswerkplek te raadplegen op www.functiegebouwrijksoverheid.nl.

Interview: Marcel Fluitman, Sam Hermans, Truus Krenn en Ellen Beenders

In-, door- en uitstroom

v.l.n.r.: Marcel Fluitman, Sam Hermans, Truus Krenn en Ellen Beenders

Beter anticiperen op veranderingen bij het Rijk

Mensen en organisaties zijn continu in beweging. Begeleiding van rijksambtenaren van werk naar ander werk is een belangrijke taak van mobiliteitsorganisaties. De samenwerking van vier mobiliteitsorganisaties binnen de rijksoverheid vergroot de inzetbaarheid van medewerkers. 'Als wij geen goede functie voor iemand hebben, heeft een andere organisatie dat misschien wel. Hier hebben we nu meer zicht op gekregen.'

Over het belangrijkste resultaat in 2011 zijn de managers van de vier grootste mobiliteitsorganisaties binnen het Rijk eensgezind. 'Voor 2011 hadden we niet veel contact met elkaar', zegt manager Marcel Fluitman van het cluster In,-Door- en Uitstroom van het Expertisecentrum Organisatie en Personeel (EC O&P). 'In 2011 hebben de mobiliteitsorganisaties van de Belastingdienst, Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Rijkswaterstaat en EC-O&P een overlegplatform opgericht. Samen kiiken we wat we kunnen doen om de inzetbaarheid

van medewerkers te vergroten. Daarnaast hebben we met de beleidsmakers van de DG Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk de eerste stappen gezet naar een eenduidig beleid en een uniforme werkwijze voor mobiliteitsorganisaties, zodat we een betere doorstroming kunnen realiseren binnen het Rijk. Dat maakt het makkelijker om aan taakstellingen te voldoen.'

Collegiaal advies

Programmamanager Employability Sam Hermans maakte al gebruik van de kennis en ervaring van haar collega's toen ze in 2011 begon met de voorbereidingen voor een Employability Center voor de hele Belastingdienst. Het werk werd in elke regio op een andere manier uitgevoerd. 'Ons Employability Center zorgt voor eenheid in de aanpak en de kwaliteit en we werken aan meer professionaliteit. De mobiliteitsorganisatie van Rijkswaterstaat heeft mij geholpen bij de werving en selectie van employability-adviseurs.' Daarnaast adviseerden zij en collega's van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) over de opzet van het centrum. 'Ons plan van aanpak is gebaseerd op die van de andere twee mobiliteitsorganisaties.'

Ook Rijkswaterstaat en DJI wisten elkaar al te vinden. Manager Bureau Bevordering Arbeidsparticipatie Truus Krenn (DJI): 'Mijn adviseurs zijn bijvoorbeeld aanwezig bij sollicitatietrainingen van Rijkswaterstaat.'

Minder externe adviseurs

Deze en andere activiteiten dragen bij aan een solide samenwerking. Ellen Beenders, hoofd van de afdeling Mobiliteit bij Rijkswaterstaat: 'Naast het overleg in het platform, krijgen we door deze praktische ondersteuning ook goed inzicht in hoe we werken. Je weet wat je van elkaar kunt verwachten en dat verstevigt de samenwerking. Zonder interne concurrentie.'

Beenders en Krenn vinden dat een groot pluspunt. 'Op deze manier schakel je makkelijker adviseurs in van een ander rijksonderdeel. Dat doen we liever dan externe marktpartijen binnenhalen', zegt Krenn. 'Veel producten en diensten op het gebied van mobiliteit kunnen we namelijk het beste zelf doen, omdat wij beter weten wat rijksambtenaren beweegt dan externe bureaus. Daarom is deze samenwerking zo goed: het levert een beter resultaat op.'

Het Ministerie van Defensie valt niet onder het MR-besluit en is gestart met het programma 'Functiegebouw Defensie' (FGD). Het Functiegebouw Rijk dient daarbij als referentiemodel.

Aansluitingen op P-Direkt in 2011 afgerond

P-Direkt is opgericht om de bedrijfsvoering van de rijksdienst te versterken. In samenwerking met de ministeries zorgt P-Direkt voor een efficiëntere en kwalitatief betere HRM-functie. Voor de aangesloten ministeries verzorgt P-Direkt de personeelsadministratie, de salarisverwerking, informatie en gebruikersondersteuning over personeelsonderwerpen.

In 2011 zijn alle beoogde departementen volgens planning aangesloten op de dienstverlening van P-Direkt. Daarmee werkt deze dienst voor tien ministeries en 125.000 rijkspersoneelsleden. P-Direkt heeft hiermee in 2011 de opdracht van het kabinet gerealiseerd.

Nu alle departementen zijn aangesloten, legt P-Direkt het accent op de verbetering van de dienstverlening aan de eindgebruikers. Eind 2011 heeft de Auditdienst Rijk vastgesteld dat een jaarlijkse structurele besparing op personele- en ICT kosten van € 51 miljoen op jaarbasis is gerealiseerd. P-Direkt ondersteunde in 2011 de herindeling van de rijksdienst met een vereenvoudigde aanpak van ruim 20.000 administratieve verplaatsingen van personeel tussen ministeries.

P-Direkt: keten op orde brengen

In 2010 stelde de Algemene Rekenkamer een onvolkomenheid vast van het personeelsbeheer bij een aantal departementen en de gecentraliseerde personeelsadministratie van P-Direkt. Alhoewel er forse stappen zijn gezet in het verbeteren van control in de keten en bij P-Direkt, zal een deel van de verbeteracties pas in 2012 volledig zijn beslag krijgen.

Ontwikkeling interne beheerstelstel

P-Direkt heeft interne beheersmaatregelen opgezet en ingevoerd. Dat gebeurde op basis van de interne beheersingsdoelstellingen en de risico's die deze doelstellingen bedreigen. Ook zijn rapportages ontwikkeld en beschikbaar gesteld ter ondersteuning van interne controle op de departementen.

Afstemming in de keten

P-Direkt is in gesprek met de departementale auditdiensten en de Auditdienst Rijk over de vormgeving van de controle in de keten van personele kosten en personeelsbeheer. De auditors hebben de opzet van de controle van de personele kosten opnieuw beoordeeld en vastgelegd in een centraal werkprogramma. In 2011 lag de focus op de betrouwbaarheid van de dienstverlening en naleving van wet- en regelgeving.

Sterkte-zwakte-analyse

Daarnaast voerde de Auditdienst Rijk in 2011 een sterkte-zwakteanalyse uit. Doel daarvan was het onderkennen van risico's in de wijze waarop P-Direkt was en wordt geïmplementeerd. De klanten ervaren een toenemende professionalisering van de dienstverlening van P-Direkt. Daarnaast voerde P-Direkt verbeteracties uit voor bijna alle zwakke punten uit het verleden. P-Direkt én de ministeries zijn gestart met het vervolgtraject voor de zwakke punten die nog overblijven.

4.1.3 Goed werkgeverschap

Om met het huidige en toekomstige personeel een flexibele en efficiënte rijksdienst te blijven garanderen, wil het Rijk een aantrekkelijke werkgever zijn. Het is van belang maatregelen te nemen om de kwaliteit van dienstverlening te waarborgen. Deze paragraaf gaat in op de positie van het Rijk als werkgever:

- arbeidsvoorwaarden en rechtspositie;
- · harmonisatie gesprekscyclus;
- integriteit;
- extra beloningen;
- kwaliteitsagenda Rijk;
- maatschappelijk verantwoord werkgeverschap;
- arbeidsmarktbeleid;
- het nieuwe werken.

Arbeidsvoorwaarden en rechtspositie

Om de doorstroom van rijksambtenaren binnen het Rijk te vereenvoudigen, is het belangrijk om arbeidsvoorwaarden en rechtspositie te harmoniseren. Dit heeft een nauwe relatie met project 1 van Compacte Rijksdienst. In 2011 is het volgende gerealiseerd.

Harmonisatie arbeidsvoorwaarden

Voor arbeidsvoorwaarden die per ministerie verschillen, zijn voorstellen voor harmonisatie uitgewerkt en besproken met de bonden. Het gaat om:

- de vergoeding voor de bedrijfshulpverlening (BHV);
- · de representatiekostenvergoeding;
- de regeling voor studiefaciliteiten;
- de berekening van de gratificatie voor het ambtsjubileum.

Door de vastgelopen onderhandelingen over de CAO-Rijk zijn de bonden nu niet bereid om afspraken te maken over arbeidsvoorwaarden.

Besluit sociaal flankerend beleid

Ultimo 2011 is de looptijd van het besluit sociaal flankerend beleid sector Rijk 2008-2012 (Besluit SFB) afgelopen. Voor de vele reorganisaties die op stapel staan maakt het Rijk daarom gebruik van de reguliere rechtspositie (conform Algemeen Rijksambtenarenreglement). Deze biedt over het algemeen

voldoende mogelijkheden om reorganisaties in goede banen te leiden. Toepassing van de reguliere rechtspositie kan ertoe leiden dat de faciliteiten voor ambtenaren binnen het Rijk gaan verschillen. Om dat te voorkomen, is een kader afgesproken. Belangrijkste aspecten daarvan zijn:

- departementen maken geen eigen regelingen voor sociaal flankerend beleid zonder expliciete toestemming vooraf van de minister van BZK;
- bij het toekennen van faciliteiten in het kader van reorganisaties wordt het voormalige Besluit SFB als bovengrens gehanteerd.

Het aflopen van het Besluit SFB laat overigens onverlet dat het beleid om ambtenaren naar ander werk te begeleiden wordt voortgezet.

Harmonisatie gesprekscyclus

In 2011 hebben de ministeries een rijksbrede lijn voor de gesprekscyclus vastgesteld als onderdeel van Project 1 Compacte Rijksdienst: Eén werkgever Rijk. Een gezamenlijke basis en herkenbare standaard versterkt de ervaring van dezelfde werkgever, vereenvoudigt collegiale consultatie/delen van ervaringen en vergroot de mobiliteit.

De P&O-directeuren van de ministeries hebben in 2011 een minimumvariant functiegesprekcyclus afgesproken. Alle acht verplichte onderwerpen voor het jaarlijkse formele functioneringsgesprek moeten aan de orde komen in ten minste één gesprek tussen leidinggevende en medewerker. Hierin wordt teruggekeken op de gemaakte afspraken in de afgelopen periode. En vooruit gekeken met het samenstellen van het werkpakket. Dit is de minimumvariant. Eén gesprek per medewerker per jaar, meer mag natuurlijk altijd.

De departementale implementatieplannen van de gesprekscyclus zijn bij de departementen in volle gang. In bijlage 2 staat het percentage functioneringsgesprekken per ministerie.

Inteariteit

Integriteit is een basiscompetentie van elke ambtenaar. Als er spanningen en onduidelijkheden zijn over het behoud van banen, is het extra belangrijk om integer met elkaar om te (blijven) gaan.

Schendingen van integriteit

Vanaf 2010 worden ook de vermoedens van integriteitschendingen geregistreerd, omdat het vertrouwen van de burger in de (integriteit van) de overheid mede wordt beïnvloed door een correcte afhandeling van signalen van (vermoedelijke) schendingen. Daarom is het belangrijk dat ook vermoedelijke schendingen worden geregistreerd. Zelfs als dit tot de conclusie leidt dat er geen sprake is geweest van een schending.

Tabel 4.1 Intergriteitsschending	gen	
Type schending	Aantal vermoedelijke	Aantal geconstateerde
Financiële schendingen	60	48
Misbruik positie en belangenverstrengeling	61	33
Lekken en misbruik van informatie	47	33
Misbruik van bevoegdheden	40	18
Misbruik van geweldsbevoegdheid	6	2
Ongewenste omgangsvormen	195	55
Misdragingen in de privésfeer	205	141
Oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen / overschrijding interne regels	311	206
Misstand volgens de klokkenluidersregeling	2	1
Totaal	927	537

Van de 927 vermoedelijke schendingen van integriteit zijn er in 2011 in totaal 537 vastgesteld. Ten opzichte van de 959 vermoedelijke en de 566 geconstateerde schendingen in 2010 is er sprake van een ongeveer gelijkblijvende situatie.

Aard schendingen

De meest voorkomende typen (geconstateerde) schendingen in 2011 zijn oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen / overschrijding van de interne regels en misdragingen in de privésfeer. Dit gold ook al voor 2010. Het aantal vermoedelijke en geconstateerde financiële schendingen is ten opzichte van 2010 ruim gehalveerd.

Disciplinaire sancties

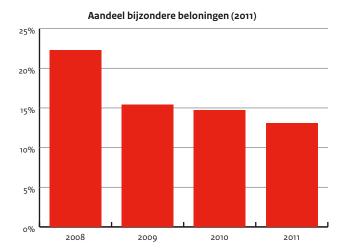
In 2011 is het aantal opgelegde disciplinaire sancties gedaald van 346 naar 289. Het aantal voorwaardelijke en onvoorwaardelijke strafontslagen is echter gestegen van 97 naar 128. De meeste disciplinaire sancties zijn onvoorwaardelijk opgelegd (247). Van de 128 strafontslagen is er in 37 gevallen voorwaardelijk strafontslag aangezegd.

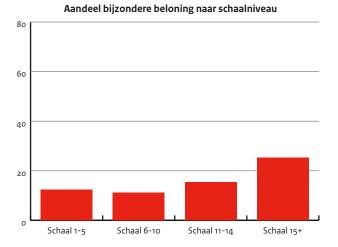
Tabel 4.2 Disciplinaire sancties	
Type sanctie	Aantal
Schriftelijke berisping	90
Strafontslag	128
Vermindering vakantie	17
Financiële afdoening	35
Verplaatsing	11
Overig	8
Totaal	289

In 2011 is naar aanleiding van een Wob-verzoek van RTL Nieuws om informatie over integriteitschendingen naar voren gekomen dat in een gering aantal gevallen aangifte wordt gedaan van misdrijf bij het Openbaar Ministerie. Het uitgangspunt is echter ook dat de overheid de integriteit handhaaft op basis van het tuchtrecht en bestuursrecht. In de gevallen van misdragingen in de privésfeer en oneigenlijk gebruik van dienstmiddelen of overschrijding van interne regels, zal er ook geen sprake zijn van een ambtsmisdrijf, waarvoor de aangifteplicht geldt. Overigens is een en ander wel aanleiding geweest om de ministers, commissarissen van de Koningin, burgemeesters en dijkgraven te attenderen op de aangifteplicht bij ambtsmisdrijven.

Extra beloningen

Extra beloning van rijksambtenaren is mogelijk in de vorm van bijzondere beloningen (toekenning van een eenmalige of periodieke toeslag) of van verhoging van het vaste salaris. Sinds 2010 geldt voor de toekenning ervan een beleidskader met het oog op de gewenste soberheid en evenwichtigheid in de verdeling. In 2011 is aan 13,1% van de medewerkers een toeslag toegekend. In 2010 was het aandeel 14,7%. De dalende trend wordt daarmee voortgezet.

Bron: salarisadministraties

Het aandeel van toegekende (eenmalige en periodieke) toeslagen naar schaalniveau ligt ook iets onder dat van 2010.

Gezien de richtlijnen van het genoemde beleidskader is het van belang afzonderlijk te kijken naar het aandeel van de eenmalige toeslagen in de bijzondere beloning. Dit mag per schaalcategorie maximaal 25% zijn. Een uitsplitsing van bovengenoemde grafiek leert dat de desbetreffende percentages tussen 10 en 15% liggen. In totaal is vorig jaar aan 11,1% van de medewerkers een eenmalige toeslag toegekend, in 2010 aan 12,5%.

Tabel 4.3 Toeslage	n bijzonder	e beloning	naar soort	toeslag
Aantal toekenningen bijzondere beloning	2008	2009	2010	2011
Eenmalige toeslag	24.989	16.372	15.790	14.288
Periodieke toeslag	5.276	4.104	3.277	3.038
Overig	1.002	160	217	19
Totaal bijzondere beloning ¹	29.104	20.079	18.589	16.842
Bedrag bijzondere beloning (x € 1.000)	48.860	36.391	33.851	32.134
Gemiddeld bedrag per beloonde medewerker	1.679	1.812	1.821	1.908
Gemiddeld bedrag per arbeidsjaar	428	316	299	293

1: Door samenloop kan het totaal minder zijn dan de som der delen

Bron: salarisadministraties

Een toeslag kan om diverse redenen worden toegekend: arbeidsmarktoverwegingen, bijzondere prestaties, bijzondere functiekenmerken of anderszins. In 2011 blijken eenmalige toeslagen vooral prestatiebeloning te betreffen; in meer dan 60% van de gevallen was dat de motivering. Van arbeidsmarktoverwegingen was in 2 à 3% van de gevallen sprake.

Extra salarisverhoging

Extra beloning is ook mogelijk in de vorm van toekenning van een extra periodiek in de eigen schaal of van een periodiek in de naasthogere schaal (mogelijk voor medewerkers die op het maximum van de eigen schaal zitten). In 2011 waren de cijfers als volgt:

- 1,2 % van de medewerkers kreeg meer dan één periodiek toegekend;
- 0,6 % kreeg een periodiek in de volgende schaal.

Beloningen Topmanagementgroep

De beloning van de Topmanagementgroep (TMG) bestaat uit de vaste beloning (salaris, vakantie- en eindejaarsuitkering) en de bijzondere beloning (periodieke en eenmalige toeslagen). De vaste beloning is afhankelijk van de werktijd.

Verlenging werkweek bij de Topmanagementgroep

Van de mogelijkheid de werkweek te verlengen maakt 72% van de leden van de Topmanagementgroep (TMG) gebruik; 45% heeft een verlenging tot 40 uur per week.

Tabel 4.3 Verlenging werkweek bij TMG								
	2008	2009	2010	2011				
Totaal	70,1%	73,2%	76,5%	72,0%				

Bron: salarisadministraties

Bijzondere beloning Topmanagementgroep

De gemiddelde bijzondere beloning van de TMG is in 2011 licht gestegen. Minder dan een vierde van de TMG-leden kreeg een bijzondere beloning in de vorm van een eenmalige toeslag.

Tabel 4.4 Gemiddelde bijzondere beloning TMG								
	gemiddel	d in €				max		
	2008	2009	2010	2011	2011	2011		
Totaal	15.716	14.588	13.692	14.369	1.679	46.596		

Bron: salarisadminstraties

WOPT-melding

Jaarlijks wordt in het kader van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT) gemeld hoeveel medewerkers een beloning ontvangen die uitstijgt boven het gemiddelde belastbare loon van de ministers. Het gemiddelde belastbare jaarloon van de ministers over het jaar 2011 bedroeg € 193.000.

In 2011 hadden dertien leden van de Topmanagementgroep een beloning boven dit bedrag. Dit komt vanwege een langere arbeidsduur dan 36 uur en variabele inkomensbestanddelen. In 2010 betrof het 17 leden.

Het Nieuwe Werken bij het Rijk

Veel onderdelen van het Rijk maakten in 2011 nieuwe stappen in Het Nieuwe Werken (HNW). Meestal is plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken een belangrijk onderdeel van HNW. Andere onderdelen zijn: flexibel gebruik van werkplekken en over grenzen heen samenwerken door slim gebruik te maken van ICT en sociale media. HNW is een ontwikkeling die het Rijk kan helpen bij het realiseren van veel (bedrijfsvoerings) doelstellingen, zoals een flexibele en efficiënte rijksdienst en aantrekkelijk werkgeverschap. Maar ook betere interdepartementale samenwerking, grotere arbeidsproductiviteit en een duurzame bedrijfsvoering, zijn belangrijke onderdelen van HNW. Voor werknemers geeft HNW meer werkplezier doordat het een betere balans tussen werk en privé mogelijk maakt. Om deze redenen maakten de P&O-directeuren van de ministeries in 2011 een start met het programma 'Het Nieuwe Werken bij het Rijk'. Dit programma stimuleert interdepartementale kennisdeling over HNW en geeft handvatten voor managers, medewerkers, HNW-projectleiders en P&O-adviseurs om met Het Nieuwe

Werken aan de slag te gaan. Zo ontwikkelde het programma Het Nieuwe Werken bij het Rijk een handreiking en een toolkit. Daarnaast wil dit programma belemmeringen op rijksniveau wegnemen, bijvoorbeeld in regelgeving of ICT. Het Rijk participeerde in de nationale campagne 'Week van Het Nieuwe Werken'. Om plaats- en tijdonafhankelijk werken te stimuleren, is er een checklist die managers en medewerkers helpt om gezamenlijke afspraken te maken.

Kwaliteitsagenda Rijk

In de Kwaliteitsagenda staan concrete activiteiten die vakbonden en werkgever uitvoeren voor een kwalitatief hoogwaardige rijksdienst. In 2011 startte de uitvoering van de Kwaliteitsagenda van sociale partners voor het Rijk. Deze agenda vloeit voort uit een gemeenschappelijk geformuleerde visie op de rijksdienst van de toekomst.

In 2011 werden de activiteiten gegroepeerd in vier clusters:

- gezond en veilig werken;
- · opleiding en talentontwikkeling;
- · relatie medewerker leidinggevende;
- professionele ruimte.

Achtergrond Kwaliteitsagenda

Het Rijk besteedt aandacht aan de arbeidsmarktpositie van de rijksdienst als werkgever en de arbeidsmarktpositie van de rijksmedewerkers ('topconditie op de arbeidsmarkt'). De Kwaliteitsagenda verbindt bestaande initiatieven en maakt ze toegankelijker voor alle medewerkers.

Resultaten 2011

In 2011 ontwikkelden twaalf groepen activiteiten en projecten om de Kwaliteitsagenda onder de aandacht te brengen bij de medewerkers van het Rijk en de doelstellingen van de Kwaliteitsagenda te verwezenlijken. Deze groepen bestonden uit vertegenwoordigers van het Rijk (als werkgever) en de vakbonden. Het A+O Fonds Rijk financierde deze groepen.

Een greep uit de in 2011 geboekte resultaten:

- campagne 'Werken in Balans', met aandacht voor de combinatie van werk en (mantel)zorgtaken;
- drukbezochte themabijeenkomsten over professionele dilemma's:
- rijkstalentencentrum voor alle rijksmedewerkers;
- registratiesysteem en rijksloket voor het melden van agressie en geweld bij alle rijksonderdelen (in nauwe samenwerking met het programma Veilige Publieke Taak);
- ontwikkeling van een seniorprogramma;
- pilots over leidinggevende vaardigheden en het bevorderen van een gevarieerd personeelsbestand;
- de sociale partners bij het Rijk startten in 2011 een aantal workshops over arbeidsjuridische vraagstukken voor HR-adviseurs bij het Rijk en adviseurs bij de vakbonden.

Interview: Liesbeth Kooijman

Het Nieuwe Werken

Anders werken voor een beter resultaat

Een fusie en een andere huisvesting waren voor de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit aanleiding na te denken over de plaats van Het Nieuwe Werken in de nieuwe organisatie. 'Dat is meer dan werken waar en wanneer je wilt', zegt programmamanager Liesbeth Kooijman.

Op 1 januari 2012 fuseerden de Algemene Inspectie, de Plantenziektekundige Dienst en de Voedsel en Waren Autoriteit tot één organisatie met een nieuw hoofdkantoor in Utrecht. Daarvoor werkten de medewerkers in de hoofdkantoren in Wageningen, Den Haag en Kerkrade en in tientallen regiokantoren. Van de vijftig kantoren blijven er uiteindelijk zo'n twintig over. Voor veel medewerkers had dit nogal wat consequenties, zoals een langere reistijd.

Resultaat is leidend

Kooijman: 'Er is ons veel aan gelegen onze mensen te behouden, vanwege hun opgebouwde kennis. Daarnaast moeten wij bezuinigen. Het geld dat we hebben, investeren we liever in medewerkers en het toezicht – bijvoorbeeld meer inspecteurs – dan aan panden. Daarom kozen we voor een andere manier van huisvesting'. Een veranderende omgeving, waarin bedrijven en burgers meer eigen verantwoordelijkheid hebben, vergt een andere vorm van toezicht. En dat vraagt

een andere manier van werken. 'Niet alleen in het toezicht, maar ook in de manier waarop we met elkaar omgaan. Om dit te ondersteunen is een programma Het Nieuwe Werken opgezet. Hierbij denken veel mensen aan plaats- en tijdonafhankelijk werken op een ander kantoor of thuis. Bij ons is het een middel om het resultaat te verbeteren. Draagt thuiswerken of op een ander kantoor daaraan niet bij, dan doen we het niet. Zo zijn sommige mensen gebonden aan een vaste werkplek. Een laboratorium neem je niet mee naar huis of een ander kantoor.'

Anders denken en doen

Naast resultaatgerichtheid, spelen vertrouwen en verantwoordelijkheid een belangrijke rol. 'Managers moesten er bijvoorbeeld aan wennen dat ze hun mensen niet meer onder handbereik hebben. Dat vereist andere managementvaardigheden. Medewerkers moesten leren verantwoordelijkheid te nemen voor hun werk en nadenken hoe ze met hun team tot het beste resultaat komen. Samenwerking staat daarbij voorop. Een collega kan in de problemen komen als jij ergens anders werkt. Je moet dus met elkaar overleggen wanneer en waar het werk het best kan worden gedaan.'

Eigen bijdrage

Onder begeleiding van collega's en een externe deskundige dachten 185 teams na over de vraag wat zij kunnen doen om de kwaliteit van hun werk te verbeteren. 'Mensen zijn vaak geneigd te zeggen: 'Ik kan goed werken als de ICT goed is.' Wij daagden onze mensen uit over hun eigen bijdrage na te denken. Daarmee stelden de teams een verbeterplan op.'

Geen standaardrecept

Kooijman participeerde in diverse andere overheidsprojecten, zoals het programma 'Het Nieuwe Werken bij het Rijk' van BZK. 'We delen graag onze kennis, maar we horen ook graag van anderen hoe ze omgaan met Het Nieuwe Werken. Er is namelijk geen standaardrecept. De invulling hangt af van het type organisatie en het doel dat ermee wordt beoogd. Dat kan aantrekkelijk werkgeverschap zijn of duurzame bedrijfsvoering. Bij ons stond de kwaliteit van het werk centraal. Hoe dan ook, je leert van elkaar. Bijvoorbeeld over de manier waarop je afspraken met elkaar maakt over Het Nieuwe Werken.'

Maatschappelijk verantwoord werkgeverschap

Het bieden van werk of werkervaring aan groepen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt is onderdeel van het maatschappelijk verantwoord werkgeverschap van het Rijk. Hieraan wordt groot belang gehecht. Het gaat om mensen met een indicatie WSW, WAJONG of WIA.

Gezien de (toekomstige) krapte op de arbeidsmarkt is het relevant dat iedereen in staat is om (gedeeltelijk) te werken. Het Rijk wil 1% van de bezetting van het rijkspersoneel (110.993 fte exclusief buitenlandse vestigingen, zoals ambassades) laten bestaan uit mensen met een indicatie WSW, WAJONG of WIA. Die doelstelling is in 2011 niet gehaald, ook al is er sprake van een stijging tot bijna 1.000 medewerkers. Dat resultaat is toe te schrijven aan de extra inspanningen die werden verricht, maar vooral ook vanwege een steeds betere registratie.

Eind 2011 is al begonnen met extra acties, zoals een met het UWV afgesloten convenant, ter bevordering van de instroom van Wajong'ers bij het Rijk. Ook in 2012 doet het Rijk extra inspanningen om de doelstelling te behalen. Op het behalen van de doelstelling wordt nauwlettend toegezien.

Arbeidsmarktbeleid

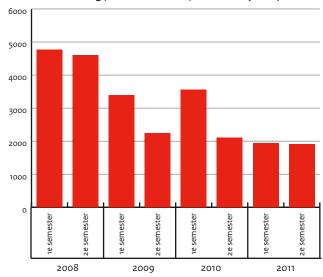
Voor het goed functioneren van het Rijk nu en in de toekomst is een evenwichtig samengesteld en goed gekwalificeerd personeelsbestand van groot belang. Bij het Rijk zijn de instroommogelijkheden als gevolg van de taakstellingen al enige jaren beperkt. Op de langere termijn moet het Rijk, vanwege de grote uitstroom van de babyboomgeneratie, weer een groter beroep doen op de arbeidsmarkt. In 2011 is het Rijk gestart met de ontwikkeling van een methode voor strategische personeelsplanning om in kaart te brengen welk personeel wanneer nodig is.

Het externe arbeidsmarktbeleid van het Rijk besteedt nadrukkelijk aandacht aan jongeren. Zo heeft het Rijk meerdere traineeprogramma's en een actief beleid om stages en leerbanen aan te bieden aan jongeren die zo kennis kunnen maken met de rijksoverheid als werkgever. Hoewel de instroom bij het Rijk in 2011 beperkt was (3.289 personen), was tweederde van de ingestroomde ambtenaren van buiten de rijksdienst jonger dan 35 jaar. Een deel van de instroom is gerealiseerd via de verschillende traineeprogramma's van het Rijk. 30% van de instroom was tussen de 35 en 55 jaar oud en iets meer dan 4% van de instroom was 55 jaar en ouder.

Vacatures

In 2011 waren er 3.866 vacatures bij het Rijk. Dat is minder dan in 2010, toen het Rijk 5.665 vacatures had. Reden van het lagere aantal vacatures zijn de taakstellingen Rijk waardoor het aantal vacatures in omvang afneemt. Dit is een overzicht van de ontwikkeling van interne en externe vacatures bij het Rijk tussen 2007-2011.

Ontwikkeling (interne en externe) vacatures Rijk 2007-2010

Bron: EC-AMC/TANGRAM

Traineeprogramma's

Met het traineeprogramma werft de rijksdienst jonge getalenteerde mensen. In 2011 meldden zich 2.595 gegadigden voor de veertiende lichting van het rijkstraineeprogramma. 93 van hen begonnen in september 2011 als rijkstrainees. Dit is 40% minder dan het aantal plaatsen in 2010. Bij de werving voor de veertiende traineetranche is expliciet gewezen op de beperkte instroommogelijkheden bij het Rijk als gevolg van de taakstelling.

Van de in 2009 gestarte trainees (twaalfde lichting) is in 2011 55% doorgestroomd bij het Rijk en 7% bij andere overheden. Het percentage dat bij het Rijk is doorgestroomd, is fors lager dan het percentage in 2010 (75%). Van de personen die in 2011 bij het Rijk zijn doorgestroomd, kreeg 58% een tijdelijke aanstelling en 42% een vaste aanstelling. Door het lagere aantal traineeplaatsen in 2011 worden de doorstroomkansen van de veertiende traineetranche vergroot.

In 2011 zijn de geldende afspraken over de status van trainees als interne kandidaat (rijksbreed) bij sollicitaties nogmaals onder de aandacht gebracht binnen het hele Rijk.

Specialistische programma's

Naast het rijkstraineeprogramma kent het Rijk nog een aantal andere meer specialistische traineeprogramma's. Bij een aantal van deze programma's was in 2011 - als gevolg van de taakstelling Rijk – ook sprake van een (lichte) daling van het aantal beschikbare plaatsen.

Tabel 4.5 Specialisation	e traineeprogramma'	S
Traineeprogramma	Coördinerend ministerie	Instroom (start) trainees 2011
Beroepsopleiding financieel-economisch beleidsmedewerker	Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	19
Financial traineeship	Financiën	15
Audit traineeship	Financiën	8
Academie voor wetgevingsjuristen	Veiligheid en Justitie	7
Academie voor overheidsjuristen	Veiligheid en Justitie	10
Civieltechnisch traineeprogramma (Rijkswaterstaat)	Infrastructuur en Milieu	Niet van toepassing (programma start om het jaar)
Rijkswaterstaat traineeprogramma	Infrastructuur en Milieu	15

Stages

In 2011 zijn ruim 3.900 stages gerealiseerd binnen het hele Rijk. Er is sprake van een lichte stijging ten opzichte van 2010.

4.1.4 Algemene Bestuursdienst

De ambtelijke leiding heeft een toonaangevende rol bij het bevorderen van de kwaliteit van het Rijk. De Algemene Bestuursdienst (ABD) investeert daarom structureel in management development: werving, selectie en ontwikkeling van leidinggevenden op strategische posities binnen het Rijk. Alle managers bij het Rijk vanaf schaal 15 met integrale eindverantwoordelijkheid over mensen en middelen maken deel uit van de ABD.

Gevarieerd personeelsbestand Algemene Bestuursdienst

Het aandeel vrouwen in de Algemene Bestuursdienst (ABD) inclusief de topmanagementgroep - bleef in 2011 nagenoeg gelijk: 25,7%. Het aandeel vrouwen in de topmanagementgroep daalde in 2011 licht met 0,4 procentpunt naar 20,8%. In de afgelopen vijf jaar was het aandeel vrouwen in het ABD-Kandidatenprogramma gemiddeld 50%. Hiermee is doorstroom van getalenteerde vrouwelijke managers naar ABD-functies gewaarborgd. Het programma Leiderschap Externe Instroom (PLEX) had in 2011 negentien deelnemers, van wie er zeven vrouw zijn.

Tabel 4.6 Vrouwen in de Algemene Bestuursdienst (2011)							
Basiswaarde			Waarde				
2002	2007	2008	2009	2010	2011		
12%	18,20%	20,20%	24,90%	25,90%	25,70%		

ABD Kandidatenprogramma

Ken jezelf, ken je vak, ken de wereld. Dat is het devies van het ABD Kandidatenprogramma, het ontwikkelprogramma voor topmanagers in spe. In 2011 hebben 30 kandidaten aan het collectieve gedeelte van het programma deelgenomen.

In 2011 is een vernieuwde versie van het ABD Kandidatenprogramma ontwikkeld. In januari 2012 ging de eerste editie van start met 22 kandidaten.

Permanente leeromgeving: ABD APP

Voor de secretarissen-generaal, directeuren-generaal, inspecteurs-generaal, hun plaatsvervangers en alle directeuren in schaal 17 en hoger van alle departementen is het ABD Ambtelijke Professionaliteit Programma (ABD APP) ontwikkeld.

ABD APP richt zich primair op de cognitieve aspecten van ambtelijke professionaliteit. De modules leggen de nadruk op kennisterreinen die voor de hele doelgroep van belang zijn. Voor elke module is inhoudelijke input gevraagd van experts binnen en buiten het Rijk. Samen met hen is vastgesteld welke kennis onontbeerlijk is voor topambtenaren en wat de meest actuele stand van deze kennis is. Ook leervragen van deelnemers hebben mede de inhoud van de modules bepaald.

ABD APP bestaat uit vijf kennismodules, waarin de essenties van de ambtelijke professionaliteit worden overgedragen: Democratie & Rechtsstaat, ICT, Internationaal, Financiën & Economie en Verandering: Beleid & Organisatie.

Programma Leiderschap Externe Instroom

In 2011 is verder gevolg gegeven aan het Programma Leiderschap Externe Instroom (PLEX). ABD-PLEX helpt leidinggevenden van buiten het Rijk snel de politiek-bestuurlijke omgeving eigen te maken en daarin succesvol te functioneren. Eind 2011 is de eerste PLEX-groep (elf deelnemers, één is tussentijds gestopt) afgerond. PLEX-groep 2 (acht deelnemers) loopt nog tot halverwege 2012.

Interim-opdrachten en consultancy

De tendens van toenemende flexibilisering in leidinggevende taken zet ook door in het management bij het Rijk. Met ABD Interim levert Bureau ABD overheidsorganisaties een tijdelijke topmanager. In 2011 zijn 97 interim-opdrachten via dit bureau succesvol vervuld.

2011 was het eerste volle jaar van ABD TOP Consult, dat de ministerraad heeft opgericht om flexibiliteit van de ambtelijke top te verhogen en externe inhuur in het topsegment te verminderen. ABD TOP Consult voerde 61 opdrachten uit voor alle departementen en enkele andere opdrachtgevers. Het gaat om complexe advies- en consultancy-opdrachten en interimmanagement op het hoogste niveau. Daarnaast zijn TOP consultants ingezet voor gateway reviews, coaching, dagvoorzitterschappen en dergelijke.

ABD TopSpin

In 2011 is het project ABD TopSpin gestart. Dit is een tijdelijk project van Bureau ABD dat zich inzet voor ABD-managers die een loopbaanstap buiten de rijksoverheid willen maken. Op deze wijze helpt Bureau ABD de managers nieuwe loopbaanperspectieven te ontdekken juist in deze tijd van bezuinigingen en krimp. Op basis van kennis van de arbeidsmarkt heeft ABD TopSpin sectoren in kaart gebracht die aantrekkelijk zijn voor de huidige ABDmanagers, zoals de rechterlijke macht, de zorg, het onderwijs en de woningbouw.

Internationaal leiderschapsprogramma

Bureau ABD bood ook in 2011 het internationale leiderschapsprogramma Global Engagement Network (GEN) aan directeuren aan. GEN is een innovatief, internationaal programma. Het verrijkt leiders in de publieke sector met inzichten, instrumenten en strategieën die nodig zijn in een complexe mondiale context.

Benoemingen

In 2011 waren er in totaal 67 benoemingen in de Algemene Bestuursdienst. Het betrof:

- 47 managers die al een ABD-functie bekleedden (doorstroom);
- 17 managers die zijn doorgegroeid naar een ABD-functie (instroom van onderop);
- 3 managers van buiten de overheid (instroom van buiten).

4.1.5 Verambtelijking externe inhuur, adviescolleges en zbo's

Project Verambtelijking/Poolvorming

Vanaf half 2009 is intensief geïnvesteerd in interim managementpools in het kader van het project Verambtelijking externe inhuur/Poolvorming. Dit versterkte de departementale pools met dertig fte's en het resulteerde in de oprichting van één pool voor ICT-projectmanagement voor het hele Rijk (I-Interim Rijk, veertig fte's). Deze pools verminderen de externe ICT-inhuur.

Kwaliteitsagenda van de pools

De pools stelden een kwaliteitsagenda op. Daarin staan kwaliteitseisen waaraan medewerkers van de pools moeten voldoen, zodat ze grote opdrachten kunnen uitvoeren of begeleiden. Ook is de kwaliteitsagenda bedoeld om samenwerking tussen de pools binnen het Rijk te bevorderen. De agenda heeft de volgende componenten:

- Gemeenschappelijke uitstraling en bekendheid vergroten van de pools voor opdrachtgevers, zodat die de pools snel weten te vinden voor de juiste vraag.
- Bevorderen van uitwisseling, doorstroom en uitstroom van interim-management bij het Rijk. Continue kwaliteitsverbetering, waardoor opdrachtgevers verzekerd zijn van de juiste kwaliteit.
- Transparanter en efficiënter werken binnen het hele Rijk.

Adviescolleges

Er zijn verschillende adviescolleges en adviescommissies die de rijksoverheid adviseren:

- onafhankelijke externe advisering over nieuw beleid en nieuwe wetgeving;
- onafhankelijke externe advisering over de uitvoering van beleid of (voorgenomen) beschikkingen;
- ambtelijke adviescommissies over beleid of wetgeving (deze bestaan voor meer dan vijftig procent uit ambtenaren).

Voor de externe advisering over nieuw beleid en wetgeving is de Kaderwet adviescolleges van toepassing. Deze adviescolleges zijn permanent (met een strategisch of technisch-specialistisch karakter), tijdelijk of eenmalig. De minister van BZK informeert de Tweede Kamer jaarlijks over het aantal actieve eenmalige, tijdelijke en permanente adviescolleges en de samenstelling daarvan.

Resultaten 2011

In 2011 waren er 26 permanente en drie tijdelijke adviescolleges die onder de werking van de Kaderwet vallen (zie bijlage 4).

Op 11 mei 2011 informeerde de minister van BZK de Tweede Kamer (32 500 II, nr. 11) over het kabinetsbeleid ten aanzien van het stelsel van adviescolleges in de brief 'Toekomst adviesstelsel'. Daarin is ook het ontwikkelperspectief van het stelsel weergegeven. Na parlementaire goedkeuring van de betreffende wetsvoorstellen zijn er op termijn 21 permanente adviescolleges actief.

Ook is in 2011 het verslag van de derde evaluatie van de Kaderwet adviescolleges aan de Tweede Kamer gezonden (28 101, nr. 11). Daaruit blijkt dat het stelsel van adviescolleges als geheel stabiliseert. Het is al enige tijd kabinetsbeleid om terughoudend te zijn met de instelling van ad hoc- en tijdelijke adviescolleges.

Uit de evaluatie blijkt bovendien dat de mogelijkheden van de Kaderwet beter worden benut. Zo brengen de adviescolleges steeds meer gezamenlijke adviezen uit. Op basis van de

bevindingen van de evaluatie formuleerde het kabinet zeven beleidsvoornemens om het stelsel van adviescolleges nog beter te benutten.

Zelfstandige bestuursorganen

Ook in 2011 waren de ministeries bezig met de aanpassing van de wetgeving over zelfstandige bestuursorganen (zbo's) die nog niet onder de werking van de Kaderwet zbo vallen. Er is nu meer duidelijkheid over deze zbo's (na heroverweging, samenvoeging of beëindiging van taken). Voor meer dan de helft van de zbo's die wel onder de Kaderwet zbo vallen, is de benodigde regelgeving aangepast of zijn wetsvoorstellen aanhangig gemaakt in de Tweede Kamer. Dit traject is nog niet afgerond.

Resultaten 2011

Begin 2012 stuurde het kabinet een evaluatie van de Kaderwet zbo's aan de Tweede Kamer (33 147, nr. 1). In bijlage 1 staat het overzicht van de status van de zbo's ten opzichte van de Kaderwet zbo. Het gaat om de bestaande zbo's bij het van kracht worden van de Kaderwet zbo op 1 februari 2007 en de sindsdien ingestelde nieuwe (of vernieuwde) zbo's tot eind 2011. De actuele gegevens van de huidige zbo's kunnen worden geraadpleegd in het zbo-register (zie: www.zboregister.nl).

4.2 Informatiseringsbeleid Rijk

2011 was het jaar van de bewustwording van kwetsbaarheid. Zo herinnert iedereen zich de hack bij Diginotar en de lekke websites in 'Lektober'. De rijksoverheid ondernam verschillende acties om informatie beter te beveiligen. Ook nam de rijksoverheid maatregelen rondom de bescherming van privacy, zoals opgenomen in de kabinetsreactie op het WRR-rapport iOverheid. Ook zijn in 2011 de cloud strategie en de I-strategie tot stand gekomen en is het Rijks ICT-dashboard gelanceerd.

4.2.1 Rapportage grote en risicovolle ICT-projecten

Elk jaar rapporteert het Rijk over grote ICT-projecten met een meerjarig budget van meer dan twintig miljoen euro en over kleinere risicovolle ICT-projecten. De lijst van deze projecten komt tot stand op basis van een uniform selectiemechanisme voor het Rijk. Nieuw is dat vermeld wordt of een project privacygevoelige gegevens bevat of dat er meer data aan zijn gekoppeld. Dit heeft het kabinet besloten (26 643, nr. 216) naar aanleiding van het WRR-rapport iOverheid. Net als vorig jaar zijn ook de projecten van de publiekrechtelijke zelfstandige bestuursorganen (zbo's) in het selectiesysteem opgenomen. De rapportagegegevens uit de bijlage grote ICT-projecten zijn ook terug te vinden op het Rijks ICT-dashboard (www.rijksictdashboard.nl).

Naar aanleiding van de motie Van der Burg c.s. (33 000 VII nr. 15) is bij de projecten in de rapportage nu ook informatie opgenomen over de in het projectplan vermelde (maatschappelijke)

relevantie: kwalitatieve en/of kwantitatieve baten en de doelen in het regeerakkoord waaraan het project bijdraagt. Verder is de in het projectplan vermelde informatie over de verwachte kosten van de fase van beheer opgenomen in de rapportage. Ten slotte geeft het projectplan antwoord op de vraag of de aard van de vermelde contracten wel of niet is gewijzigd. Indien dit laatste het geval is, wordt toegelicht wat er is gewijzigd. De bovenstaande informatie is in de rapportage opgenomen onder het veld projectomschrijving van de projecten.

Rapportagegegevens

Eind 2011 werden 49 grote en risicovolle ICT-projecten uitgevoerd bij het Rijk. De totale meerjarig geraamde kosten van deze ICT-projecten bedragen € 2.409 miljoen. Deze rapportage omvat twaalf nieuwe projecten ten opzichte van de rapportage over 2010. De meerjarige kostenschattingen van de 26 projecten die al in 2010 liepen en die ook in 2012 doorlopen namen eind 2011 netto toe met 1,7% ten opzichte van de vorige jaarrapportage. De Tweede Kamer is al ingelicht over de grootste toenames die aan deze stijging ten grondslag liggen. Alle herijkingen zijn met toelichting opgenomen in de bijlage. Ter vergelijking met de vorige jaarrapportage: de meerjarige kostenschattingen van de 23 projecten die al in 2009 liepen en die in 2011 doorliepen namen eind 2010 toe met 11,4%.

Beheersing ICT-projecten

Net als voorgaande jaren hebben de ministeries in deze jaarrapportage per project de meerjarige kosten en doorlooptijd vermeld. Ook geven zij aan of de projectplannen volgens de afspraken zijn opgesteld en of er externe kwaliteitstoetsen zijn uitgevoerd. Deze afspraken gaan over de inhoud van de projectplannen (zoals doelstelling, besturing, businesscases, planning, beheersing en informatievoorziening) en over de aanpak van externe kwaliteitstoetsen (zoals Gateway Reviews, ICT-haalbaarheidstoetsen, externe en interne audits). Deze jaarrapportage bevat ook informatie over elf projecten die in 2011 zijn afgerond, inclusief de gerealiseerde uitgaven.

Bevindingen auditdiensten

De rapporterende ministeries en publiekrechtelijke zbo's hebben hun rapportage voorzien van een nota van bevindingen van de eigen audit- of accountantsdienst over het totstandkomingsproces. Het beoordeelde proces heeft vooral betrekking op de volledige en juiste identificatie, registratie en selectie van de beoogde projecten en de tijdige oplevering (en publicatie) van de gevraagde gegevens daarover. Uit de nota's van bevindingen blijkt dat dit proces steeds professioneler wordt uitgevoerd. De aanbevelingen gaan onder andere in op een verdere professionalisering van het projectportfoliomangement, de documentatie van het proces en een beter beheersbare aansluiting op de financiële administraties. Deze aanbevelingen zullen worden meegenomen in de opmaat naar de volgende jaarrapportage.

4.2.2 Gateway Review

De Nederlandse rijksoverheid gebruikt de reviewmethode OGC Gateway™ om meer grip te krijgen op risicovolle programma's en projecten. Met deze methode kunnen ministeries per mijlpaal toetsen of een programma of project klaar is voor de volgende fase. Collega-ervaringsdeskundigen (peers) voeren deze compacte reviews in één werkweek uit.

In 2011 zijn 36 Gateway Reviews uitgevoerd. Daarmee is de resultaatafspraak van 35 Gateway Reviews in 2011 gehaald. Afgelopen jaar zijn meer dan vijftig collega's opgeleid tot reviewer. De totale pool van opgeleide Gateway Reviewers bestaat nu uit ruim 250 personen. De reviewers werken voornamelijk in dienst van de (rijks)overheid.

Bureau Gateway introduceerde in 2011 twee nieuwe Gateway Reviewtypes: de Starting Gate en de Health Check. De Starting Gate is ontwikkeld naar aanleiding van de wens om de uitgangspunten voor de start van een programma of project te toetsen. De Health Check kan op elk moment worden uitgevoerd. In de Health Check wordt bekeken hoe het functioneren van een organisatie of keten van organisaties kan worden verbeterd.

In 2011 werkte Bureau Gateway samen met de grote vier gemeenten aan een pilot met de Gateway Reviewmethode. De gemeentesecretarissen van de vier grote gemeenten Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Rotterdam zijn van plan een vervolg te geven aan hun Gateway-pilot.

4.2.3 De Digitale Werkomgeving Rijksdienst (DWR)

De Digitale Werkomgeving Rijksdienst (DWR) wil de rijksmedewerker op elk moment, elke plaats en elk apparaat op een veilige wijze toegang geven tot de digitale informatie en applicaties die hij voor zijn werk nodig heeft. Hiervoor is een aantal instrumenten ontwikkeld. De generieke kantoorautomatisering DWR-cliënt biedt kantoorapplicaties zoals tekstverwerking en presentaties. Het Rijksportaal is een intranet voor alle ministeries. Met DWR-SWF (samenwerkingsfunctionaliteit) kunnen rijksmedewerkers digitaal samenwerken. Deze functionaliteit omvat onder meer een wiki, blog, chatapplicatie en mogelijkheden om bestanden te delen.

In 2011 zijn er enkele duizenden DWR-cliëntwerkplekken bijgekomen. Daarmee komt het totaal op ruim 15.000; het streven voor eind 2012 is 20.000 werkplekken. In 2011 zijn in totaal zes ministeries aangesloten op het Rijksportaal. Dat is vier minder dan voorzien. Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie is na technische problemen bij DWR begin 2012 alsnog aangesloten. Ook het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport sluit begin 2012 alsnog aan. Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Ministerie van Veiligheid en Justitie hebben nog geen datum afgegeven waarop zij aansluiten op het Rijksportaal.

4.2.4 Rijkspas

Rijkspas heeft tot doel een veilige, flexibele, effectieve en efficiënt geregelde fysieke en digitale toegang tot de rijksoverheid te bewerkstelligen. Rijkspas wil de flexibiliteit van medewerkers vergroten, de beveiliging van rijksobjecten standaardiseren en – waar nodig – op een hoger plan brengen. De Rijkspas heeft drie niveaus:

- · departementale fysieke toegang;
- · interdepartementale fysieke toegang;
- logische toegang (toegang tot informatie en systemen).

Ultimo 2011 hebben medewerkers van negen van de elf ministeries een Rijkspas als vervanger van de oude departementale toegangspas. Veiligheid en Justitie volgt in het voorjaar van 2012, Defensie in 2015. Daarbij wordt de voor Defensie vereiste functionaliteit meegenomen. Daarnaast beschikken ook enkele Hoge Colleges van Staat, waaronder de Tweede Kamer, over de Rijkspas. Medewerkers van de kerndepartementen met een Rijkspas kregen in 2011 toegang tot vijf ministeries die gebruikmaken van de Rijkspas. In 2012 gaan ook de andere ministeries dat doen voor medewerkers binnen de Haagse beleidskern. De mogelijkheid van logische toegang (de toegang tot de digitale werkplek) met de Rijkspas kwam voorzichtig op gang bij enkele departementen, uitvoeringsorganisaties en Hoge Colleges van Staat, waaronder de Tweede Kamer. In het Rijkspas Werkplan 2012 staat het voornemen om de departementale en interdepartementale fysieke toegang te voltooien binnen de rijksdienst, ook buiten de Haagse beleidskern.

4.2.5 Archiefachterstanden

In 2009 heeft het kabinet vastgesteld dat er tussen 1976 en 2005 circa achthonderd strekkende kilometers archiefachterstanden zijn ontstaan, waarvan circa driehonderd kilometers intensief moeten worden bewerkt. Per 1 januari 2011 is de batenlastendienst Doc-Direkt gestart om samen met het Nationaal Archief deze archiefachterstanden in tien jaar weg te werken. Hiervoor wordt de capaciteit van Doc-Direkt in deze periode uitgebreid met 160 fte en die van het Nationaal Archief met vijftien fte.

Doc-Direkt heeft in 2011 8,2 kilometers archiefachterstand ingehaald. De streefwaarde is een gemiddelde van dertig kilometer per jaar. Doc-Direkt heeft een langere aanloopfase nodig gehad om tot volledige productie te komen, onder meer omdat het aanbod vanuit de ministeries achterbleef, de archieven intensievere bewerking vergden en er nog onafgeronde projecten lagen van de voorlopers van Doc-Direkt.

Om vast te stellen in hoeverre de oorspronkelijke schattingen van de achterstand kloppen en na te gaan of de vernieuwde selectiemethode goed en effectief is, vindt een tussentijdse evaluatie plaats, die kan leiden tot herijking van de benodigde capaciteit (29362, nr. 156).

4.2.6 Personeel en kwaliteit

De pool voor ICT-projectmanagement die opgericht is voor het hele Rijk, I-Interim Rijk, is in 2011 gegroeid tot veertig fte's. I-Interim Rijk vermindert niet alleen de externe ICT-inhuur. De pool is vooral ingericht om cruciale projectmanagementposities met eigen deskundigheid in te kunnen vullen en tegelijk te borgen dat die deskundigheid wordt ontwikkeld en gedeeld.

Het curriculum voor CIO-adviseurs is in samenwerking met de Rijksacademie voor Financiën, Economie en Bedrijfsvoering in 2011 voortgezet. In 2011 hebben 44 adviseurs het curriculum afgerond. Daarnaast zijn aansluitend op het nieuwe functiegebouw voor de rijksdienst cursussen georganiseerd voor tien opdrachtgevers van ICT-projecten.

4.2.7 Beschermen van privacy en informatiebeveiliging

Beschermen van privacy

Naar aanleiding van het rapport iOverheid van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid besloot het kabinet om de maatregelen om grote ICT-projecten te beheersen uit te breiden met maatregelen om de privacy te beschermen. Zo moet in een projectplan vanaf nu beargumenteerd worden aangegeven of een privacy-effectbeoordeling nodig is. De opdrachtgever en de departementale CIO houden hiermee ook rekening bij het opstellen van het risicoprofiel van het project. Dat risicoprofiel is medebepalend voor de vraag of het project wordt gerapporteerd in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk.

Informatiebeveiliging

De hack bij DigiNotar veroorzaakte een crisis. Het vertrouwen in de door DigiNotar uitgegeven certificaten werd opgezegd. Microsoft en Firefox plaatsten DigiNotar op de lijst met onbetrouwbare leveranciers van certificaten. Hierdoor waren de bezitters van door DigiNotar uitgegeven certificaten genoodzaakt over te stappen op certificaten van andere leveranciers. Voor de zogeheten SSL-certificaten (Secure Sockets Layer) die in websites worden toegepast, moest deze vervanging zo snel mogelijk plaatsvinden.

Om een tweede DigiNotar-crisis te voorkomen, zijn verschillende maatregelen getroffen of voorbereid. Het gaat om preventieve maatregelen ter voorkoming van een dergelijke crisis, maar ook om maatregelen om het probleem sneller op te lossen. Daarbij kan worden gedacht aan acties, waardoor de afhankelijkheid van één leverancier wordt beperkt.

Voor de rijksdienst is in 2011 gewerkt aan de normenkaders van de Baseline Informatiebeveiliging Rijk (BIR). Deze baseline gaat gelden voor alle onderdelen van de rijksdienst en vervangt vijf interdepartementale normenkaders en de individuele baselines van de rijksdienst. Waar nodig kunnen departementen en diensten extra normen aan de BIR toevoegen, afgestemd op hun specifieke beveiligingseisen.

Eind 2011 is een verkenning uitgevoerd naar de inrichting van één ICT-beveiligingsfunctie die een geharmoniseerd ICT-beveiligingsbeleid voor het hele Rijk gaat uitvoeren. Daarbinnen zijn overigens wel verschillende beveiligingsniveaus mogelijk. De verkenning geeft inzicht in de wijze waarop de informatiebeveiligingsfunctie binnen de Rijksdienst is georganiseerd. Maar ook inzicht in welke behoeften er nog zijn en welke nieuwe behoeften ontstaan als gevolg van het inrichten van de compacte Rijksdienst en één ICT-infrastructuur.

In het algemeen overleg van 10 april jongstleden over cyber security is toegezegd om de Tweede Kamer te informeren over de inzet van hogescholen en universiteiten bij zogenaamde penetratietesten (hacktesten). Het is te kort dag om u hierover nu reeds te informeren, dit komt in de volgende rapportage. Dit geldt ook voor de uitkomsten van controles door OPTA en Policy Authority bij de certificatenleveranciers.

4.2.8 Samenwerking met de markt en sourcing

Samenwerking met de markt

In samenwerking met ICT~Office is in 2011 een convenant opgesteld ter bevordering van de samenwerking met de ICT-markt, dat 26 januari 2012 is ondertekend. Dit convenant is een herijking van de Gemeenschappelijke verklaring uit 2007, aangevuld met nieuwe afspraken. Nieuw is de inzet van de ICT~Marktspiegel (in een vroeg stadium van een project precompetitief overleg met de ICT-markt), implementatie van Publiek Private Samenwerkingsvarianten, talentbehoud en ontwikkeling van personeel. Waar wenselijk of nodig worden ook andere organisaties (zoals MKB-Nederland, CIO Platform, Platform voor de InformatieSamenleving, etcetera) betrokken bij de verschillende onderdelen van het convenant.

Sourcing

Het Rijk ontwikkelde in 2011 een afwegingskader voor generieke ICT om te bepalen wat en onder welke voorwaarden er in eigen huis wordt gedaan en waar de markt in beeld komt. Kostenafwegingen spelen daarbij een rol, maar ook risicoafwegingen en de wens om de ICT-verbrokkeling van de I-infrastructuur stapsgewijs te verminderen. Het afwegingskader wordt vanaf 2012 gebruikt.

4.2.9 Webrichtlijnen

In november 2011 is een sanering aangekondigd (26643 nr. 215) van de websites die onder verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid vallen. Deze sanering heeft tot doel alle rijksoverheidswebsites aan de webrichtlijnen te laten voldoen vóór 1 januari 2013.

De eerste fase van de saneringsoperatie is bijna afgerond. Dit betrof de inventarisatie van de websites waarvoor de rijksoverheid verantwoordelijk is, met inbegrip van die van de zbo's. Het gaat volgens opgave van de departementen om bijna 1.000 websites in 2012. Van deze websites zijn er 60 getoetst op het voldoen aan de webrichtlijnen. Van de getoetste websites

voldoet het merendeel van de websites van de rijksoverheid niet aan de webrichtlijnen.

De tweede fase van de saneringsoperatie is gaande. Dit betreft een indeling van de websites van de Rijksoverheid in drie categorieën:

- opheffing van websites die over hun houdbaarheidsdatum heen zijn;
- integratie in één van de drie platforms: rijksoverheid, Rijksportaal of overheid.nl, of
- zelfstandig voortbestaan, al of niet geclusterd met andere websites (onder voorwaarde dat de overblijvende sites volledig voldoen aan de webrichtlijnen).

In het Algemeen Overleg van 1 maart 2012 is afgesproken dat de Tweede Kamer na de zomer over de voortgang wordt geïnformeerd.

4.2.10 I-strategie en cloud strategie

I-strategie

In november 2011 presenteerde de minster van BZK namens het kabinet de Informatiseringsstrategie (I-strategie) aan de Tweede Kamer (26643, nr. 216). Deze I-strategie wordt uitgevoerd in de periode 2012-2015. Met de I-strategie voor het Rijk wil het kabinet de ICT van de rijksoverheid verbeteren. Het streefbeeld van de I-strategie krijgt handen en voeten in de vorm van deze ambitie:

- een meer samenhangende informatie-infrastructuur;
- een platform voor tijd-, plaats- en apparaatonafhankelijk
- beheersing van grote en risicovolle projecten.

Er zijn zeven thema's gedefinieerd om dit streefbeeld te realiseren:

- · aanbodstructurering;
- · sourcing;
- sturings- en verantwoordingsinstrumenten;
- I-infrastructuur voor de rijksambtenaar;
- personeel en kwaliteit;
- · vertrouwen en beveiliging van informatie;
- · samenwerking met de markt.

In de I-strategie komen drie lijnen samen: de uitwerking en uitvoering van het onderdeel informatisering uit het uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst, doorontwikkeling van bestaand beleid en aanvullingen daarop.

Cloud strategie

In 2012 is de cloud strategie (26643, nr. 179) aan de Tweede Kamer aangeboden als reactie op de motie Van der Burg. De implementatie van deze strategie is verder geïntegreerd in de I-strategie die in november 2011 aan de Tweede Kamer is verzonden.

4.3 Huisvesting, faciliteiten en inkoop

De hoofdlijnen van het beleid en de activiteiten op het gebied van faciliteiten, inkoop en huisvesting zijn beschreven in hoofdstuk 3 over Compacte Rijksdienst. In deze paragraaf besteden we aandacht aan een aantal belangrijke kaderstellende activiteiten en projecten. Zo trad het nieuwe rijkshuisvestingsstelsel in 2011 in werking. Dat betekent meer centrale sturing op de rijkshuisvesting. Daarnaast gaat het Rijk ambtenaren zuiniger huisvesten waardoor minder ruimte (vierkante meters) gebruikt wordt. Huurcontracten worden beëindigd en een aantal eigendomspanden verlaten. Eind 2011 is een programma opgezet om het nieuwe rijkshuisvestingsstelsel tussen 2011 en 2014 in te voeren. In 2011 is het programma duurzame bedrijfsvoering Rijk afgerond. Op het gebied van reductie CO₃-uitstoot heeft het Rijk in 2011 haar doelstelling behaald. De inkoop van het Rijk is in 2011 fors geprofessionaliseerd. Steeds meer ministeries kopen producten en diensten voor elkaar in.

4.3.1 Efficiënte huisvesting

In 2011 zijn de uitkomsten van de evaluatie van het rijkshuisvestingsstelsel vastgesteld. Daaruit blijkt dat een herziening van het rijkshuisvestingsstelsel noodzakelijk is. De budgetten voor huisvesting blijven onderdeel van de begrotingen van de departementen, maar de beslissingsbevoegdheid van de departementen neemt af. Strakkere kaders en centrale sturing op huisvesting zijn de komende jaren noodzakelijk om leegstand zoveel mogelijk te voorkomen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) stelt hiervoor normen vast. In de nieuwe situatie heeft de gebruiker nog twee keuzes: hoeveel ruimte heb ik nodig en in welke regio? De Rijksgebouwendienst (Rgd) brengt vraag en aanbod bij elkaar en geeft daarbij aan welk departement in welk pand komt.

Ontwikkeling gebruiksvergoeding en leenfaciliteit

De directe kosten voor huisvesting komen tot uiting in de gebruiksvergoeding die departementen aan de Rgd betalen. De ongeïndexeerde gebruiksvergoeding lag in 2011 vrijwel op hetzelfde peil als de voorgaande jaren. Met prijsindexatie was er sprake van een lichte daling.

Tabel 4.7 Gebruiksvergoeding								
	2009	2010	2011					
Gebruiksvergoeding	€1,174 miljard	€ 1,163 miljard	€ 1,181 miljard					
Bron: jaarverslag Rgd	-		-					

Voor investeringen in rijksgebouwen deed de Rgd in 2010 voor € 873 miljoen een beroep op de leenfaciliteit huisvesting bij het Ministerie van Financiën. In 2011 is dit bedrag afgenomen tot € 502 miljoen. Dat betekent een lagere druk op het EMU-saldo.

Ruimtegebruik

Om kosten te besparen heeft het kabinet in 2011 scherpere normen voor huisvesting vastgesteld: Zo is de huisvestingsnorm verlaagd van 1,1 naar 0,9 werkplekken per fte in bestaande kantoren. Minder werkplekken per fte vertaalt zich in minder ruimtegebruik. Het aantal m² (bruto vloeroppervlakte, BVO) kantoorhuisvesting was in 2010 nog vier miljoen vierkante meter. In 2011 is dit afgenomen tot 3,9 miljoen m². Ten opzichte van 2010 (die cijfers gaan alleen over Den Haag) neemt landelijk gezien het ruimtegebruik per fte af (zie tabel 4.8).

De bruto vloeroppervlakte (BVO) omvat naast de vierkante meters voor werkplekken ook die van algemene ruimtes als het vergadercentrum, opleidingscentrum of bedrijfsrestaurant. In een enkel geval zijn ook bijzondere ruimtes zoals bibliotheken, laboratoria en opslagruimten meegenomen in de bruto vloeroppervlakte. Enkele ministeries gebruiken kortstondig meer ruimte, door renovaties en tijdelijke huisvesting elders. Met het opstellen masterplannen voor heel Nederland beoogt het Rijk om het ruimtegebruik en de kosten voor huisvesting verder te laten dalen.

4.3.2 Duurzame faciliteiten

In 2011 heeft staatssecretaris Atsma de Agenda Duurzaamheid aangeboden aan de Tweede Kamer. Het kabinet geeft met deze Agenda antwoord op de maatschappelijke en politieke vraag om een visie op en een plan voor duurzame ontwikkeling.

Het kabinet verwacht dat de bedrijfsvoering van het Rijk duurzaam is. Daarbij streeft het kabinet de volgende doelen na:

• 20% minder CO₂-uitstoot in 2020;

- kosteneffectieve maatregelen nemen om jaarlijks 2% energie te besparen in de rijksgebouwen (oplopend tot 25% besparing in 2020):
- energieneutrale nieuwbouw en renovaties vanaf 31 december 2018;
- het sluiten van de kringlopen van biomassa en strategisch schaarse materialen.

Als grootverbruiker van energie en grondstoffen kan het Rijk een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke besparingen en vermindering van het gebruik van beschikbare middelen.

Reductie CO₂-uitstoot

Het terugdringen van de CO₃-uitstoot is een Europese doelstelling. Die geldt voor heel Nederland en dus ook voor het Rijk. Het Rijk streeft ernaar de eigen voetafdruk jaarlijks te verkleinen. In de bedrijfsvoering zorgt onder meer het woon-werkverkeer en dienstreizen (samen mobiliteit genoemd) voor CO₃-uitstoot. Ook het energieverbruik zorgt voor een belangrijk deel van de CO₃-uitstoot (hierover verderop meer). Meer dan 90% van de CO₂-uitstoot is aan mobiliteit en energieverbruik te wijten. Gegevens voor het hele Rijk laten zien dat de CO₂-uitstoot van mobiliteit in 2011 met 3% is afgenomen ten opzichte van 2010. Het vliegvervoer van de rijksoverheid levert netto geen CO₃uitstoot op omdat alle gevlogen kilometers worden gecompenseerd. Dit is het gevolg van de motie Van der Ham c.s. Deze motie roept op tot compensatie van de uitstoot van klimaatverstorende stoffen door dienstreizen per vliegtuig. In 2011 hebben de departementen gezamenlijk ruim 32.000 ton CO3-uitstoot gecompenseerd. Dit ligt in lijn met de voorgaande jaren.

Ministerie	m ² per fte 2010 (Den Haag)	m² per fte 2011 (landelijk)	Tijdelijk meer m² i.v.m. renovatie	Vloeroppervlakte bevat tevens 'bijzondere ruimtes'	Reductie ruimtegebruik voorzien in Masterplan
AZ	45,1	47			
BZ	49,5	54,1			Х
BZK	35,4	37,5			
Defensie	32,2	31,8	Х		
EL&I	-	44,5	Х		
EZ	29,2	-			
LNV	46,3	-			
Financiën	28,6	24,6			
lenM	-	29,7	Х	Х	
VROM	37,6	-			
VenW	44,9	-			
OCW	36,5	36,7		Х	
SZW	40,8	34,8			
VenJ	43,4	35,5			Х
VWS	34,7	43,1	Х		
Totaal	38,2	31,1			

Interview: Sonja van Eersel & Martien Verdonk

Duurzame bedrijfsvoering

Verder kijken dan je eigen organisatie

Hoe kun je de energiebehoefte van gebouwen die dicht bij elkaar staan verminderen? En zonnepanelen op geluidsschermen langs de snelweg ook aansluiten op een nabijgelegen woonwijk? Over deze en andere vragen dacht Rijkswaterstaat met andere ministeries mee in het project Duurzame Energievoorziening.

Rijkswaterstaat heeft veel gebouwen, wegen, tunnels en sluizen. Het kost veel energie om wegen te verlichten, kantoren te verwarmen en alle waterkeringstechnieken te laten werken. In 2011 onderzocht programmamanager energiebesparing Sonja van Eersel hoeveel energie wordt gebruikt en waar de meeste winst is te behalen. 'In dat kader hebben we meegedaan aan het project Duurzame Energievoorziening, onder regie van DG Organisatie en Bedrijfsvoering Rijk. Het is goed te horen wat andere overheden doen. In het project hebben we een gebiedsgerichte aanpak voor energie bedacht. In het centrum van Den Haag staan veel rijksgebouwen dicht bij elkaar. Als je de energiebehoefte voor die kantoren slim bundelt, kun je kosten besparen. En als dat duurzaam kan, is dat nog beter. Daarbij was het interessant te kijken naar de ondergrond. Daar was een aantal warmte- en koudepompen actief. Deze vorm van bodemenergie wordt steeds meer toegepast voor verwarming en koeling van kantoren. Deze

installaties werkten los van elkaar. In het project hebben we gekeken hoe deze pompen met elkaar kunnen samenwerken. Een mooi proces om ook bij ons toe te passen.'

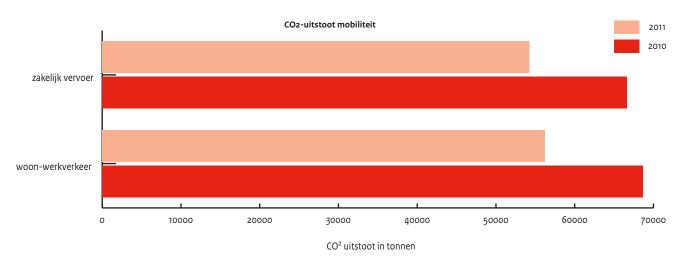
Het goede van dit soort projecten is dat je leert om verder te kijken, zegt Van Eersel: 'Als we bijvoorbeeld duurzame energiemaatregelen nemen langs een snelweg, zoals zonnepanelen op een geluidsscherm, denk ik erover na of we deze maatregelen kunnen combineren met die van andere overheden.'

Milieubarometer

Rijkswaterstaat participeerde ook in andere projecten. Adviseur milieumanagement Martien Verdonk participeert in het project Monitor Duurzame Bedrijfsvoering Rijk (MDBR). Daarin wisselen collega's bij rijksorganisaties kennis en ervaring uit over duurzame bedrijfsvoering. In 2011 hield de werkgroep zich onder meer bezig met de ontwikkeling van de milieubarometer. Aan de hand van gegevens over facilitaire processen, zoals energie, brandstofverbruik, papiergebruik en afval, geeft dit instrument een beeld van de duurzame bedrijfsvoering. 'Op basis van hiertoe verzamelde cijfers kun je de prestaties van deelnemende overheden met elkaar vergelijken. Standaardisatie van invoergegevens is echter wel noodzakelijk om dat eerlijk te doen. Het ene gebouw heeft bijvoorbeeld een onverwarmd atrium, het andere gebouw een atrium dat wel is verwarmd. Het energiegebruik kun je niet met elkaar vergelijken zonder hiermee rekening te houden. In 2011 onderzochten we hoe we dat kunnen doen, zodat we de best presterende duurzame maatregelen in kaart kunnen brengen. Overigens is dit proces nog niet helemaal afgerond omdat het toch redelijk complex is.'

Slimme meters

Rijkswaterstaat kwam ook kennis brengen. Verdonk: 'Wij hebben in onze organisatie slimme energiemeters geplaatst, waarmee we elk kwartier inzicht in ons energiegebruik krijgen. Die gegevens kunnen we overal inlezen. Dat vergroot de bewustwording. Zo hebben wij in 2011 4% bespaard op het elektriciteitsverbruik ten opzichte van 2010. Vanwege dit succes gaan ook het Ministerie van Veiligheid en Justitie, de Rijksgebouwendienst en het Ministerie van Infrastructuur en Milieu deze meters plaatsen.'

Bron: milieubarometer

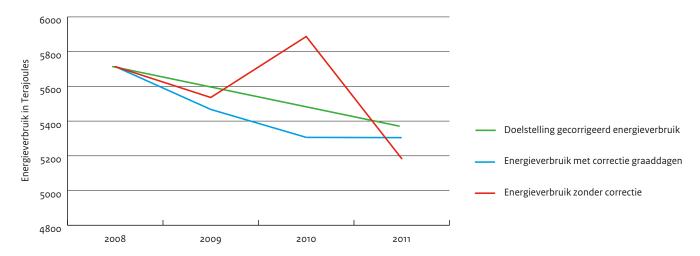
Energiebesparing

De rijksoverheid neemt diverse maatregelen om het energieverbruik in haar gebouwen te verminderen. Het verbruik van elektriciteit is met 7% afgenomen in 2011. Het verbruik van gas is ten opzichte van 2010 gedaald met bijna 20%. Het totale verbruik wordt gecorrigeerd voor koude of warme winters om een vergelijking tussen verschillende jaren te maken (een zogenaamde graaddagen-correctie). Met deze correctie blijft het energieverbruik in 2011 gelijk ten opzichte van 2010. De verklaring ligt in het gegeven dat 2010 een zeer koude en 2011 een relatief warme winter kende. De kabinetsdoelstelling van 2% energiebesparing wordt gemeten aan de hand van het gecorrigeerd totaalverbruik. In 2011 heeft het Rijk die doelstelling niet gehaald. Omdat het feitelijk verbruik is afgenomen heeft het Rijk wel miljoenen euro's bespaard op de energierekening en is de CO₃-uitstoot met meer dan 15% gereduceerd.

Sluiten van de kringlopen

De rijksoverheid probeert steeds meer materialen te hergebruiken en met leveranciers goede afspraken te maken over afval.

- Het Rijk gebruikt haar kantoormeubilair tot het einde van de levenscyclus. Als het meubilair op één plek niet meer nodig is, wordt het elders ingezet door middel van de Rijksmarktplaats. Dit leverde in 2011 een besparing op van € 1 miljoen.
- · Vanaf 2011 wordt de rijksoverheid betaald voor haar papierafval. Het afgevoerde papier wordt opnieuw in het productieproces ingezet.
- Cijfers van het Ministerie van Defensie, het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en de Belastingdienst tonen aan dat de hoeveelheid restafval al enkele jaren afneemt.

Bron: gegevens energieleveranciers

4.3.3 Duurzaam inkopen

Met duurzaam inkopen streeft het Rijk sociale doelen en milieudoelen na en doelen op het gebied van innovatiebeleid. Deze worden in aanbestedingen van het Rijk meegenomen.

Duurzaam inkopen was in beweging in 2011. Dat begon in januari met een advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (Actal) over de administratieve lasten van het beleid voor duurzaam inkopen. Naar aanleiding hiervan heeft de staatssecretaris van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een brede groep gevraagd om een alternatieve aanpak van duurzaam inkopen, in lijn met het advies van Actal. Onder leiding van VNO-NCW rapporteerde deze werkgroep hierover in mei 2011. Eind 2011 meldde staatssecretaris Atsma aan de Tweede Kamer dat hij dit advies omarmt. In 2012 wordt het nieuwe beleid ingevuld.

Toepassen milieucriteria

In de Duurzaamheidsagenda is de doelstelling van 100% toepassen van de milieucriteria bevestigd. In 2010 heeft het Rijk die doelstelling gerealiseerd. In 2011 is met een steekproef getoetst of de milieucriteria zijn toegepast bij aanbestedingen die via categoriemanagement (zie 4.3.4) tot stand zijn gekomen. Het resultaat van de steekproef bevestigt het beeld over 2010: het toepassen van milieucriteria is een standaard onderdeel van inkopen geworden. In 2011 gingen meerdere aanbestedingen verder dan de minimumeisen.

Sociale voorwaarden

In 2011 is gestart met het hanteren van sociale voorwaarden bij aanbestedingen die vanuit categoriemanagement in de markt zijn gezet. De sociale criteria voor duurzaam inkopen zijn bedoeld om de sociale situatie in de internationale productieketen te verbeteren.

De sociale voorwaarden zijn in 2011 toegepast bij meerdere rijksbrede aanbestedingen. De evaluatie van deze projecten dient als basis voor interdepartementale besluitvorming over mogelijke integrale toepassing door het Rijk. Deze evaluatie en besluitvorming vinden medio 2012 plaats.

Social return

In 2011 presenteerde het kabinet het beleid voor social return bij aanbestedingen door de Rijksoverheid. Social return bij het Rijk houdt in dat bij 'passende' aanbestedingen in de categorieën werken en diensten ook mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt bij de uitvoering van de opdracht worden ingezet. Dit op voorwaarde dat de opdrachtwaarde meer dan € 250.000 (minimale loonsom) bedraagt en de opdrachttermijn minstens zes maanden is. Daarnaast besteden Rijkswaterstaat en de Rijksgebouwendienst ook grote, complexe en meerjarige werken aan. Hierbij doen beide diensten met twee pilots meer ervaring op. Het social returnbeleid is per 1 juli 2011 van kracht met een tweejarige implementatieperiode. Er wordt gestreefd naar een percentage van 5% social return per aanbesteding. Bij

publicatie van het kabinetstandpunt is toegezegd de effecten van het social returnbeleid in 2013 te evalueren, evenals de pilots bij Rijkswaterstaat en de Rijksgebouwendienst in de categorie grote werken.

In de tweede helft van 2011 is social return bij 23 aanbestedingen van het Rijk passend bevonden en toegepast. Dit is in ongeveer eenderde van het totaal aantal in aanmerking komende aanbestedingen voor social return. In de overige tweederde van de aanbestedingen is social return niet passend bevonden of kon social return niet meer meegenomen worden. Op basis van het risico op verdringing, de specifieke aard van de opdracht of de specifieke marktsituatie kan social return als niet passend worden beoordeeld. Daarnaast bevond een aantal aanbestedingen zich in een te laat stadium van het aanbestedingsproces om social return nog mee te nemen.

In de 23 aanbestedingen is een gemiddeld percentage van 5% inzet van mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt gevraagd. Over de effectuering van deze eis is (na slechts zes maanden) nog onvoldoende zicht. De personele invulling van de eis is maatwerk en dit zal in de uitvoeringsfase van de aanbesteding zichtbaar worden. In 2011 zijn Rijkswaterstaat en de Rijksgebouwendienst gestart met pilots, waarin ervaring wordt opgedaan met toepassing van social return in deze werken.

4.3.4 Inkoop: categoriemanagement

Categoriemanagement voor het Rijk betekent dat ministeries per productgroep (een categorie van producten) voor elkaar inkopen. Hierdoor kunnen ministeries zich specialiseren in een inkoopcategorie. Dus: niet ieder voor zich hetzelfde doen, maar slim samenwerken. Deze manier van inkopen is modern, efficiënt en levert financiële voordelen op.

Ongeveer 45% van de generieke rijksinkoop (inkoop die bij meerdere departementen voorkomt) vindt via categoriemanagement plaats. In 2011 werd onderzocht hoe het categoriemanagement verder kan worden ontwikkeld met nieuwe kansrijke categorieën op weg naar de doelstelling van 100% categoriemanagement.

In 2011 zijn deze catego	orieën operationeel		
Portfolio	Categorie		
Communicatie	Communicatie		
	Vakliteratuur en abonnementen		
ICT	Standaardsoftware		
	Softwarepakketten		
	Hardware		
	Verbindingen		
Facilitair	Beveiliging		
	Catering		
	Dienstvoertuigen en extern wagenparkbeheer		
	Drukwerk		
	Energie		
	Kantoorartikelen en computersupplies		
	Kantoorinrichting		
	Papier		
	Post		
	Schoonmaak		
	Vervoer		
Organisatie en Personeel	Uitzendkrachten		

Midden- en Kleinbedrijf (MKB)

In lijn met het regeerakkoord is in 2011 bewust in aanbestedingsprocedures nagegaan op welke wijze het MKB kansen kan krijgen op overheidsopdrachten. Dit is onder andere het geval geweest bij enkele aanbestedingen van inhuur van tijdelijk personeel. Zo is ervaring opgedaan met het inkoopinstrument 'marktplaats' om hiermee tijdelijk personeel in te huren op een wijze die het MKB goede kansen biedt. In 2011 is een marktplaats ingezet door Rijkswaterstaat voor het inhuren van technisch personeel. Ook het RIVM heeft dit instrument gebruikt om tijdelijk personeel in uitvoering en beleid in te schakelen.

In het facilitaire domein wordt per categorie nagegaan op welke wijze het MKB een rol kan vervullen binnen aanbestedingsprocedures. Dit heeft er onder andere toe geleid dat in 2011 een aanbesteding voor beveiligingsdiensten in de markt is gezet die bestond uit tien (regionale) percelen en waarbij de financiële omvang van een aantal percelen bewust op een relatief laag bedrag is gesteld. Bij aanbestedingen binnen de categorie schoonmaak wordt gekozen voor een strategie waarbij de financiële omvang van de aan te besteden percelen begrensd is, zodat er kansen zijn voor MKB-bedrijven.

4.3.5 Aanbestedingen

Ook dit jaar werkte het Rijk volop verder aan het juridisch kader voor de inkoop en aanbesteding. Daarnaast heeft de rijksoverheid bijgedragen aan de totstandkoming van flankerend beleid bij de Aanbestedingswet.

Beleidsmaatregelen

Eind 2011 werd de Gids Proportionaliteit in consultatie gegeven. Deze handleiding geeft een leidraad om proportionele eisen en voorwaarden in aanbestedingen in te vullen. De voorstellen zijn gebaseerd op de regels voor proportionaliteit, zoals die zijn opgenomen in het wetsvoorstel Aanbestedingswet en de Nota van wijzigingen. Om de administratieve lasten voor bedrijven bij aanbestedingen zo snel mogelijk verder te verminderen, besloot het Rijk – vooruitlopend op de inwerkingtreding van de nieuwe Aanbestedingswet – al vanaf 1 oktober 2011 te werken met één model Eigen Verklaring aanbesteden.

Juridische kaders

De in 2010 ingestelde Commissie Bedrijfsjuridisch Advies legde medio 2011 de laatste hand aan de herziening van de Algemene voorwaarden voor het verstrekken van opdrachten voor diensten (Arvodi) en de algemene inkoopvoorwaarden (Ariv). De voorwaarden zijn nu aangepast aan de huidige ontwikkelingen op het gebied van regelgeving en inkoop. Hiermee beschikt het Rijk over actuele voorwaarden voor de inkoop van goederen en diensten. Voor de inkoop van IT-producten/-diensten zijn er specifieke voorwaarden. In deze Algemene voorwaarden bij IT-opdrachten (Arbit) is ook ruimte voor de toepassing van open source sofware.

4.3.6 Ondersteunende systemen

De rijksinkoop moet professioneler en goedkoper worden. Belangrijk hulpmiddel hierbij is het digitaliseren van het proces van aanbesteden, bestellen en factureren.

Digilnkoop (voorheen elektronisch bestellen en factureren)

Elektronisch bestellen en factureren leidt tot minder administratieve lasten, snellere betaling van facturen en het beschikbaar komen van managementinformatie. Om de hele rijksoverheid van deze voordelen te laten profiteren, startte in 2009 het project Digilnkoop. In 2011 kent dit project vertraging in de uitvoering.

Interview: Peter Specker

Categoriemanagement schoonmaak

Samen, slim en sociaal

Tot 2011 kochten bijna alle rijksorganisaties de schoonmaak zelf in. Dat resulteerde in honderden aanbestedingen. Allemaal anders opgesteld, met de prijs als belangrijk criterium. Als onderdeel van het streven van het Rijk om rijksbreed categoriemanagement te realiseren, verzorgde categoriemanager schoonmaak Peter Specker in 2011 de inkoop voor de kantoren van de rechtbanken, zeven ministeries en de Belastingdienst. Dat gebeurde volgens het principe 'samen, slim

Specker: 'Samen houdt in dat we de aanbesteding van de schoonmaak voor meerdere organisaties tegelijk doen. Dat doen we op een slimme manier. Een team van deskundigen zet de aanbesteding in de markt en beoordeelt de inschrijvingen. Zo maken we optimaal gebruik van elkaars expertise. Die kennis is belangrijk, omdat we niet alleen naar de prijs kijken. Een gebouw moet ook goed schoon zijn. Kwaliteit is dus minstens zo belangrijk. En sociale aspecten, zoals milieu en arbeidsomstandigheden. Schoonmaakmiddelen moeten bijvoorbeeld duurzaam zijn en de werkdruk acceptabel. We willen geen leverancier die zijn mensen opjaagt. Vanuit deze overtuiging heeft de categoriemanager namens de rijksoverheid ook zitting gehad in de commissie die dit jaar de Code Verantwoordelijk Marktgedrag in de schoonmaak- en glazenwassersbranche heeft opgesteld. Ook vinden we het belangrijk dat mensen die moeilijk aan het werk komen, een kans krijgen in de schoonmaakbranche.'

Kwaliteit

De prijs is makkelijk te vergelijken. Maar hoe meet je kwaliteit? 'Vroeger gaven opdrachtgevers per kamer aan wat er moest gebeuren. Maar als een vergaderruimte vanwege de zomervakantie nauwelijks wordt gebruikt, is het zinloos om die kamer elke dag te stofzuigen. Zelf voorschrijven zegt dus niet altijd iets over kwaliteit. Daarom vragen we het onze leveranciers. Die plannen van aanpak moeten goed worden getoetst. Zo proberen we de kwaliteit te waarborgen. Ook de contractduur draagt hieraan bij. Die is nu vastgesteld op maximaal acht jaar in plaats van drie à vier jaar, zoals gebruikelijk was. Als leveranciers verzekerd zijn van werk voor een lange periode, zullen ze meer investeren. De kosten kunnen ze tijdens de contractduur terugverdienen. Zo'n duurzame relatie geeft de kwaliteit een impuls. Ook dat is samenwerken.'

Werkdruk

Specker paste dezelfde methodiek toe voor de sociale component. De leveranciers gaven aan welke plaats duurzaamheid heeft in hun bedrijfsvoering, hoe ze omgaan met werkdruk en wat het aannamebeleid is voor kansarmen op de arbeidsmarkt. Het team dat de plannen beoordeelde, bestonden onder anderen uit inkopers, facilitair managers en een directeur sociale zaken. 'Aan de hand van werkroosters krijgen we een indruk van de werkdruk. Daarnaast hebben leveranciers en vakbonden een stichting opgericht die een objectieve werkdrukmonitor heeft ontwikkeld. Schoonmaakbedrijven moeten die jaarlijks toepassen. In de aanbesteding hebben we laten opnemen dat we de werkdruk op die wijze elk jaar laten toetsen en de uitkomsten bespreken met het schoonmaakbedrijf en de vakbonden.'

Ondanks dat brak eind 2011 een staking uit bij Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. 'De staking was een conflict tussen werkgevers en werknemers. Maar de overheid was er wel bij betrokken. De schoonmakers werken immers in onze gebouwen. Daarom vinden wij het ook belangrijk dat er sprake is van goede werkomstandigheden. In overleg met de vakbonden hebben we bijvoorbeeld de werkdrukmonitor vervroegd toegepast om hier continu op toe te zien.'

Na een Europese aanbesteding werd vanaf maart 2011 gestart met de ontwikkeling en invoering van een zogenoemde Electronic Purchasing Voorziening (EPV) bij alle diensten van de rijksoverheid (ruim zeventig, met uitzondering van de zbo's). Deze EPV draagt binnen het Rijk zorg voor de geautomatiseerde ondersteuning van bestel- en factuurprocessen. In december 2011 is de eerste deelnemer aangesloten op de berichtenverkeervoorziening van Digilnkoop: de Belastingdienst met een aantal van haar grote toeleveranciers. Wekelijks worden digitaal duizenden bestellingen, urenbriefies en facturen uitgewisseld en afgehandeld tussen de Belastingdienst en opdrachtgevers. Daarmee zijn de eerste opbrengsten van Digilnkoop een feit.

Om een aantal uiteenlopende redenen was het echter niet mogelijk om voor eind 2011 ook de eerste deelnemer(s) op de EPV aan te sluiten. In dit verband is sprake van een vertraging van circa acht maanden (zie de losse bijlage grote ICT-projecten). Om de ambities op het gebied van elektronisch factureren niet te verstoren, is eind 2011 een aantal acties in gang gezet om de voor 2012 geprognosticeerde streefwaarden te behalen. Deze acties omvatten onder meer het realiseren van een zeer laagdrempelig factuurportaal op de door Logius beheerde Digipoortvoorziening. Hierdoor wordt het ook voor zzp'ers en mkbondernemers aantrekkelijk en mogelijk om zonder veel technische kennis hun facturen bij de hele overheid elektronisch in te dienen. Ook is een plan uitgewerkt om via een centraal gecoördineerde aansluitactie eenmalig een groot aantal toeleveranciers van de rijksoverheid in de eerste helft van 2012 op de Digipoort-voorziening te laten aansluiten. Hierbij wacht de rijksoverheid dus niet het initiatief van bedrijven af, maar benadert zij zelf bedrijven actief om hen op het leveranciersportaal aan te sluiten. Doel hiervan is om de volumegroei van elektronisch aangeboden facturen een extra impuls te geven.

TenderNed

Alle zelfstandig aanbestedende diensten van de rijksoverheid met uitzondering van de zbo's - publiceren sinds 1 januari 2012 hun aanbestedingen via TenderNed. Op 9 november 2011 is TenderNed live gegaan met de publicaties van aanbestedingen via internet. Hiermee zijn aanbestedingen nog toegankelijker geworden voor het bedrijfsleven. Dit verlaagt de administratieve lasten en leidt tot een grote kostenbesparing binnen overheid en bedrijfsleven. In 2011 testten 24 ondernemers en aanbestedende diensten de inschrijfmodule van TenderNed. Hierdoor kunnen ondernemers zich straks digitaal inschrijven voor aanbestedingen. Daarmee kan het hele aanbestedingsproces digitaal worden doorlopen. Dit leidt binnen de overheid tot standaardisatie en efficiëntie in de bedrijfsvoering.

4.3.7 Betaalgedrag

Het betaalgedrag van de departementen is in 2011 de laatste keer gemeten via een onderzoek van de Auditdienst Rijk. Dit onderzoek is in de eerste vier maanden van 2011 uitgevoerd. Uit het auditrapport blijkt dat 90,6% van de betalingen binnen dertig dagen is voldaan. Daarmee is het streefdoel van 90% tijdige betaling bereikt. Er is dan ook besloten om niet langer een jaarlijkse audit uit te voeren. Vanaf 2012 moeten de dienstonderdelen de gerealiseerde betaaltermijnen zelf bijhouden. Dit is noodzakelijk om het betalingsverkeer in goede banen te leiden en om de verschuldigde vergoedingen te voldoen als de termijn toch overschreden is. Deze informatie moet ook worden opgeslagen, zodat achteraf kan worden vastgesteld of de overeengekomen betaaltermijnen zijn gerespecteerd. Hierdoor is het mogelijk om de komende jaren op basis van gegevens uit de financiële informatiesystemen vast te stellen of het streefdoel van 90% tijdige betaling is gehaald.

Bijlagen

Overzicht zbo's

Verklaring afkortingen status:

Kw Valt formeel onder de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen

vKw In voorbereiding om onder de werking van de Kaderwet te brengen

X Is/wordt niet onder de werking van de Kaderwet gebracht (betreft bijvoorbeeld deeltijd-zbo's en zbo's die niet onder de

reikwijdte van de Kaderwet vallen wegens het ontbreken van openbaar gezag)

H Is nog in heroverweging/onbekend

O Opgeheven/beëindigd/taak zonder zbo-status

O(T) Wordt op termijn opgeheven
NKw Nieuwe zbo, valt onder Kaderwet

A Aangekondigd zbo

Bijlage 1: overzich	t zbo's	
Ministerie	Naam zbo	Status
BZ	Stichting Nationale Commissie Internationale Samenwerking en Duurzame Ontwikkeling (NCDO)	0
BZK	Bureau Architectenregister	Kw
BZK	Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting (CFV)	O(T)
BZK	Nederlandse Autoriteit toegelaten instellingen volkshuisvesting	Α
BZK	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)	Kw
BZK	Huurcommissie	NKw
BZK	Huurcommissies (cluster)	0
BZK	Keuringsinstanties bouwproducten	Χ
BZK	Kiesraad	vKw
BZK	Stichting Administratie Indonesische Pensioenen (SAIP)	Χ
BZK	Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW)	Χ
Defensie	Stichting Ziektekostenverzekering Krijgsmacht (SZVK)	0
EL&I	Bureau/Commissie Beheer Landbouwgronden (BBL/CBL)	Χ
EL&I	Centraal Bureau voor de Statistiek/Centrale Commissie voor de Statistiek (CBS/CCS)	Kw
EL&I	Centraal Bureau voor de Statistiek/ Directeur-Generaal van de Statistiek (CBS/DG Statistiek)	Kw
EL&I	College voor Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb)	Kw
EL&I	De in het kader van de Metrologiewet artikel 11 en 12 erkende keurders en aangewezen instanties	Χ
EL&I	EnerQ (zbo-deel Tennet)	0
EL&I	Examencommissie voor amateurradiozendexamens	0
EL&I	Examencommissie voor de Orde van Octrooigemachtigden	0
EL&I	Examencommissie voor maritieme radiocommunicatie	0
EL&I	Faunafonds	O(T)

EL&I		
	Fonds MKZ-AI	0
EL&I	Grondkamers (cluster)	vKw
EL&I	Herinrichtingscommissie Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën	0
EL&I	Kamer voor de Binnenvisserij	Н
EL&I	Kamers van Koophandel en Fabrieken (cluster)	Kw
EL&I	Keuringsinstanties als bedoeld in artikel 10.3 Telecommunicatiewet	X
EL&I	Nederlandse Mededingsingsautoriteit (NMa, raad van bestuur van)	Kw
EL&I	Onafhankelijke Post- en Telecommunicatie Autoriteit (OPTA)	Kw
EL&I	Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw	0
EL&I	Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij	0
EL&I	Raad voor Accreditatie	NKw
EL&I	Raad voor Plantenrassen	Kw
EL&I	Reconstructiecommissie Midden-Delfland	0
EL&I	Staatsbosbeheer (SBB)	X
EL&I	Stichting Bloembollenkeuringsdienst	Kw
EL&I	Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw	0
EL&I	Stichting Centraal Orgaan voor Kwaliteitsaangelegenheden in de Zuivel (COKZ)	Kw
EL&I	Stichting Controlebureau voor Pluimvee, Eieren en Eiproducten (CPE)	Kw
EL&I	Stichting Kwaliteits-Controle-Bureau (KCB)	Kw
EL&I	Stichting Nederlandse Algemene Keuringsdienst voor zaaizaad en pootgoed van landbouwgewassen (NAK)	Kw
EL&I	Stichting Nederlandse Algemene Kwaliteitsdienst Tuinbouw (Naktuinbouw)	Kw
EL&I	Stichting Skal	Kw
EL&I	TNO	X
EL&I	Verispect by (onderdeel van het Nederlands Meetinstituut)	Kw
EL&I	Waarborginstellingen	Kw
Financiën	Autoriteit Financiële Markten	
	Autoriteit Financiele Marktein	vKw
Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA)	vKw
Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA)	vKw
Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB)	vKw vKw
Financiën Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars	vKw vKw
Financiën Financiën Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO)	vKw vKw O X
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF)	vKw vKw O X
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer	vKw vKw O X X O
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer	vKw vKw O X X Kw
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster)	vKw vKw O X X X O Kw
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen	vKw vKw O X X C Kw X O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens	vKw vKw O X X X O Kw X O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht	vKw vKw O X X X O Kw X O(T) O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën lenM lenM lenM lenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht Commissies van beroep Loodsexamens	vKw vKw O X X X O Kw X O(T) O(T) O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM IenM IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht Commissies van beroep Loodsexamens Commissie van beroep als bedoeld in artikel 3 Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993	vKw vKw O X X X O Kw X O(T) O(T) O(T) O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht Commissies van beroep Loodsexamens Commissie van beroep als bedoeld in artikel 3 Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 Commissie Zeevisvaartexamens	vKw vKw O X X O Kw X O(T) O(T) O(T) O(T) O(T)
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM IenM IenM IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht Commissie van beroep Loodsexamens Commissie van beroep als bedoeld in artikel 3 Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 Commissie Zeevisvaartexamens Dienst voor het kadaster en de openbare registers (het Kadaster)	vKw vKw O X X X O Kw X O(T) O(T) O(T) O(T) O(T) VKw
Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën Financiën IenM IenM IenM IenM IenM	Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) De Nederlandsche Bank nv (DNB) Nederlands Bureau der Motorrijtuigverzekeraars Stichting Afwikkeling Marorgelden Overheid (SAMO) Stichting Joods Humanitair Fonds (SJHF) Stichting Waarborgfonds Motorverkeer Waarderingskamer Bevoegde autoriteiten Rijnvaart (cluster) Commissie Examens scheepswerktuigkundigen Commissie Stuurliedenexamens Commissie van advies inzake vervoer gevaarlijke stoffen door de lucht Commissie van beroep Loodsexamens Commissie van beroep als bedoeld in artikel 3 Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 Commissie Zeevisvaartexamens Dienst voor het kadaster en de openbare registers (het Kadaster) Rijksdienst Wegverkeer (RDW)	VKW VKW O X X X O KW X O(T) O(T) O(T) O(T) VKW VKW

lenM	Hiswa Vereniging	O(T)
lenM	Keuringsinstanties geluidshinder	Х
lenM	Keuringsinstanties pleziervaartuigen (cluster)	Х
lenM	Keuringsinstanties uitrusting zeeschepen	Х
lenM	Klassebureaus Scheepvaart (cluster)	Х
lenM	Landelijke en Regionale Examencommissie verkeersinformatie en verkeersaanwijzingen	O(T)
lenM	Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)	vKw
lenM	Nederlandse Loodsencorporatie	Х
lenM	Regionale Loodsencorporaties	Х
lenM	Rijkshavenmeesters (clusters)	Х
lenM	Stichting Airport Coordination Netherlands (SACN)	vKw
lenM	Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen	vKw
lenM	Stichting Examenbureau Beroepsvervoer (SEB)	O(T)
lenM	Stichting Inschrijving Eigen vervoer (SIEV)	0
lenM	Stichting Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie (NIWO)	vKw
IenM	Stichting Scheepsafvalstoffen en Vaardocumenten	0
lenM	Stichting Vaarbewijs- en Marifoonexamens (Vamex)	vKw
lenM	Stichting VAM (IBKI)	vKw
ocw	College voor Examens (CEVO)	NKw
OCW	Commissariaat voor de Media	Kw
OCW	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO)	0
OCW	Koninklijke Bibliotheek (KB)	Х
OCW	Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW)	Х
OCW	Landelijke Geschillencommissie Weer samen naar school	Х
OCW	Mondriaan Stichting	vKw
OCW	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie hoger onderwijs	Kw
OCW	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO)	vKw
OCW	Nederlandse Publieke Omroep (NPO, voorheen, NOS: Nederlandse Omroep Stichting)	Χ
OCW	Regionale Verwijzingscommissies VO (RVC's, cluster)	Χ
OCW	Staatsexamencommissie VO	0
OCW	Staatsexamencommissie NT-2	0
OCW	Stichting Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst	vKw
OCW	Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie	vKw
OCW	Stichting Fonds voor de Letteren	0
OCW	Stichting Nederlands Fonds voor de Film	vKw
OCW	Stichting Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+	vKw
OCW	Stichting Nederlands Letterenfonds	vKw
OCW	Stichting Nederlands Literair Productie- en Vertalingenfonds	0
OCW	Stichting Participatiefonds voor het onderwijs (PF)	Kw
OCW	Stichting Stimuleringsfonds voor Architectuur	vKw
OCW	Stichting Stimuleringsfonds voor de Pers	Kw
OCW	Stichting Vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg voor het onderwijs	Kw
OCW	Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproductie (voorheen: omroepproducties)	Kw
SZW	Centrale organisatie Werk en Inkomen (CWI)	0
SZW	Pensioenuitvoerders (clusters)	0
SZW	Sociale Verzekeringsbank (SVB)	Kw
SZW	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV)	Kw
VenJ	Bureau Financieel Toezicht	vKw

VenJ	College bescherming persoonsgegevens (CBP)	vKw
VenJ	College gerechtelijk deskundigen	NKw
VenJ	College van toezicht collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten (CvTA)	vKw
VenJ	College van toezicht op de kansspelen (CvTK, gaat op in Kansspelautoriteit)	Х
VenJ	College voor de rechten van de mens (in plaats van Commissie Gelijke Behandeling)	А
VenJ	Commissie gelijke behandeling (CGB)	O(T)
VenJ	Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven (CSGM)	vKw
VenJ	Gerechtsdeurwaarders (cluster)	Х
VenJ	Instituut Fysieke Veiligheid	А
VenJ	Kansspelautoriteit	А
VenJ	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)	vKw
VenJ	Nederlands bureau brandweerexamens (Nbbe, oud)	0
VenJ	Nederlands bureau brandweerexamens (NBBE, nieuw; gaat op in IFV)	O(T)
VenJ	Nederlands instituut voor fysieke veiligheid (NIFV, oud, voorheen NIBRA)	0
VenJ	Nederlands instituut voor fysieke veiligheid (NIFV, nieuw, gaat op in IFV)	O(T)
VenJ	Notarissen	Х
VenJ	Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV)	Х
VenJ	Politieacademie (Landelijk Selectie- en Opleidingsinstituut Politie, LSOP)	Н
VenJ	Raden voor Rechtsbijstand (cluster)	0
VenJ	Raad voor Rechtsbijstand (RvR)	NKw
VenJ	Stichting Donorgegevens Kunstmatige Bevruchting (SDKB)	vKw
VenJ	Stichting Nidos	X
VWS	CAK	vKw
VWS	Centrale Commissie voor Mensgebonden Onderzoek (CCMO)	Kw
VWS	Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ)	Н
VWS	Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (COAR)	Х
VWS	College Bouw Zorginstellingen (CBZ)	0
VWS	College Sanering Zorginstellingen (CSZ, voorheen: Ziekenhuisvoorzieningen)	O(T)
VWS	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG)	Kw
VWS	College voor Zorgverzekeringen	Kw
VWS	Keuringsinstanties VWS (artikel 7 Warenwet)	Χ
VWS	Keuringsinstanties ex Wet op de medische hulpmiddelen (cluster)	Χ
VWS	Medisch-Ethische Toetsingscommissies (METC's)	Χ
VWS	Nationaal Kwaliteitsinstituut	А
VWS	Nederlandse Transplantatie Stichting (NTS)	Kw
VWS	Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)	Kw
VWS	Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR)	Χ
VWS	Registratiecommissies en opleidingscolleges KNMG, KNMP en NMT (cluster)	Kw
VWS	Stichting Argonaut	Н
VWS	Stichting Het Gebaar	0
VWS	Stichting Fonds Patiënten Gehandicapten en Ouderen (Fonds PGO)	0
VWS	Stichting Koppeling	0
VWS	Stichting Opleiding Maatschappij en Gezondheid	0
VWS	Stichting Rechtsherstel Sinti en Roma	0
VWS	Stichting Uitvoering Omslagregelingen WTZ (SUO)	0
VWS	Uitvoeringsorganen AWBZ	Н
VWS	Zorg Onderzoek Nederland/ Medische Wetenschappen (ZonMw)	Kw

Aanvullende tabellen personeelsbeleid

Personeelsopbouw Rijk

Man-vrouwverdeling naar schaalniveau

De man-vrouwverhouding bedroeg in 2011 57,1%-42,9%. Vergeleken met vier jaar terug is dat een toename van 0,8 procentpunt. In de schalen 5-9 is de man-vrouwverhouding bijna gelijk. In de schalen 14-16 en 17+ is het aandeel vrouwen het laagst. Dit is gedeeltelijk een leeftijdseffect. In de hogere schalen zijn medewerkers gemiddeld ouder en juist in de oudere leeftijdsgroepen zijn mannen oververtegenwoordigd. Daarnaast wordt dit verschil verklaard door mechanismen die in alle sectoren zorgen voor een lager aandeel van vrouwen in de hogere functiegroepen.

Verdeling mannen en vrouwen na	ar schaalniveau			
	2008		2011	
Schaal 1-4	60,6%	39,4%	67,2%	32,8%
Schaal 5-9	51,4%	48,6%	50,2%	49,8%
Schaal 10-13	63,9%	36,1%	62,2%	37,8%
Schaal 14-16	77,5%	22,5%	75,4%	24,6%
Schaal 17+	81,8%	18,2%	79,6%	20,4%
Totaal	57,9%	42,1%	57,1%	42,9%

Bron: salarisadministraties

Aandeel vrouwen in de in- en uitstroom naar schaalniveau

Van de in 2011 ingestroomde medewerkers is meer dan de helft (54,6%) vrouw. Van de uitgestroomde medewerkers is 45,7% vrouw. In de schalen 5-9 en 10-13 is het aandeel vrouwen in de in- én de uitstroom het grootst.

Aandeel vrouwen in de in- en uitstroom naar schaalniveau						
Schaal		uitstroom				
Schaal 1-4	36,0%	47,0%				
Schaal 5-9	68,5%	51,5%				
Schaal 10-13	52,1%	42,4%				
Schaal 14-16	24,3%	25,7%				
Schaal 17+	36,1%	28,8%				
Totaal	54,6%	45,7%				

Bron: salarisadministraties

Uitstroom naar leeftijd

De uitstroom bij het Rijk in absolute zin bedroeg 6.389 in 2011. Van de uitstromende werknemers was 29% tot 35 jaar oud, 36% tussen de 35 en 55 jaar oud en 35% 55 jaar en ouder.

2.2 Goed werkgeverschap

Deelname PAS-regeling

In 2011 maakten van de 57+'ers, 8.901 ambtenaren gebruik van de mogelijkheid om de werktijd met 15,8% terug te brengen tegen inlevering van een deel van het loon (1%-5%).

Het aandeel van de deelnemers ten opzichte van de doelgroep bedroeg in 2009 39%, in 2010 44% en in 2011 46%. De deelname aan de PAS is niet alleen in absolute aantallen toegenomen. Ook maakte een toenemend deel van de doelgroep van de regeling gebruik. Wellicht komt dit doordat ambtenaren steeds later met pensioen gaan, maar ter compensatie daarvan wel hun werktijd willen verminderen.

Gesprekken over functioneren/loopbaan

Het totale aantal gesprekken is ongeveer gelijk gebleven aan dat van 2010, maar is net als vorig jaar door een lastige registratie niet compleet. Het werkelijke aantal ligt zeer waarschijnlijk hoger dan in deze cijfers tot uitdrukking komt.

Gesprekken over functioneren/loopbaan				
Ministerie	2008	2009	2010	2011
AZ	79,4%	80,6%	86,4%	92,2%
BZ	99,2%	94,5%	74,0%	81,5%
BZK	78,4%	71,0%	_4	_6
EL&I				86,0%
EZ	92,0%	90,0%	90,0%	
Financiën			75,2% ⁵	64,8%
IenM				_6
LNV	82,2%	86,9%	80,0%	
OCW	73,1%	79,2%	_4	55,3% ⁷
Rechtspraak	-	65,0%	60,0%	58,0%
SZW	79,7%	76,1%	82,0%	80,0%
VenJ	72,3%	40,1%	37,0% ⁴	47,0%
VenW	73,5% ¹	70,5%	_4	
VROM	56,8% ²	_2	80,0%	
VWS	61,1% ³	72,3%	63,0% ⁴	83,0%
Totaal	79,8% ¹	70,7%	63,2%	62,8%

- 1 De gesprekken vinden sinds december 2008 in december, januari en februari plaats. De cijfers over 2008 zijn hier gecorrigeerd.
- 2 Het percentage daadwerkelijk gehouden gesprekken in 2008 ligt hoger, maar de registratie laat te wensen over. In 2009 zijn registratieproblemen de reden van geen opgave van VROM.
- 3 Een gewijzigd registratiesysteem veroorzaakt een incompleet cijfer, het aantal gesprekken wijkt niet af van 2007.
- 4 Diverse ministeries ondervonden problemen met de registratie van de gesprekken en kunnen daardoor het aantal gesprekken niet of niet goed reproduceren.
- 5 De Belastingdienst heeft voor het jaar 2010 de definitie voor gesprekken gehanteerd zoals die voor de gehele Rijksoverheid geldt. De waarden van 2008 en 2009 zijn niet vergelijkbaar met 2010 en om deze reden niet opgenomen in de tekst.
- 6 De registratie van het aantal gesprekken is onvoldoende om een betrouwbaar cijfer te vermelden.
- 7 Het percentage geregistreerde gesprekken voor geheel OCW ligt substantieel hoger. De registratie van DUO is in dit overzicht niet opgenomen, doordat dit onderdeel per 1 december 2011 op P-Direkt is aangesloten.

Bron: enquête

Externe inhuur: cijfers per ministerie

	AZ	BZK	BZ	Defensie	EL&I	Financiën	Ven
1. Interim-management	194	3.200	20	62	1.950	513	94
2. Organisatie- en formatieadvies		1.144	169	2.230	2.237	900	12.50
3. Beleidsadvies		2.183	329	393	5.756	414	3.46
4. Communicatieadvisering	202	1.720	185	29	701	974	1.60
Beleidsgevoelig, som 1 t/m 4	396	8.247	703	2.714	10.644	2.801	18.51
5. Juridisch advies	55	2.822	504	-	1.644	1.346	5.29
6. Advisering opdrachtgevers automatisering	103	24.300	1.119	640	15.633	48.519	58.61
7. Accountancy, financiën en administratieve organisatie	38	5.526	346	1.995	9.007	4.443	2.91
(Beleids)ondersteunend, som 5 t/m 7	196	32.648	1.969	2.635	26.284	54.308	66.82
8. Uitzendkrachten	1.909	71.303	6.402	85.395	86.655	110.958	69.55
Ondersteuning bedrijfsvoering	1.909	71.303	6.402	85.395	86.655	110.958	69.55
Subtotaal		112.198					
BZK Projecten VRD		6.204					
Totale uitgaven 2011	2.501	118.402	9.074	90.744	123.583	168.067	154.89
% van totale personele uitgaven	8,2	13,9 ¹	3,9	2,6	14	7	8,
Totale uitgaven 2010	2.412	97.882	9.922	175.798	155.717 ²	119.108	169.75
Verschil	89	20.520-	848	85.054-	32.140-	48.959	14.861
Aantal overschrijdingen maximumuurtarief € 225/uur	0	1	0	1	1	12	

Bron: bijlagen bij de Departementale Jaarverslagen 2011

³ Uitgaven 2010 voormalig VenW

	ocw	SZW	VROM	lenM	VWS	Totaal	
1. Interim-management	1.571	210		2.382	1.141	12.186	1,49
2. Organisatie- en formatieadvies	774	235		1.459	723	22.377	2,69
3. Beleidsadvies	457	420		8.821	3.138	25.376	2,99
4. Communicatieadvisering	328	715		2.346	2.519	11.322	1,39
Beleidsgevoelig, som 1 t/m 4	3.130	1.580		15.008	7.521	71.261	8,19
5. Juridisch advies	145	658		1.601	879	14.952	1,79
6. Advisering opdrachtgevers automatisering	1.503	1.286		10.730	9.995	172.440	19,79
7. Accountancy, financiën en administratieve organisatie	370	152		5.454	1.171	31.418	3,6°
(Beleids)ondersteunend, som 5 t/m 7	2.018	2.096	-	17.785	12.045	218.810	25,09
8. Uitzendkrachten	30.598	4.004		86.651	26.050	579.479	66,20
Ondersteuning bedrijfsvoering	30.598	4.004	-	86.651	26.050	579.479	66,29
Subtotaal							
BZK Projecten VRD						6.204	0,79
Totale uitgaven 2011	35.746	7.680		119.444	45.616	875.754	100,0
% van totale personele uitgaven	10,2	4,5		10,8	12,9		
Totale uitgaven 2010	38.690	11.212	58.923	123.677 ³	64.106	1.027.205	
Verschil	2.944-	3.532-		7.933	18.490-	151.451-	
Aantal overschrijdingen maximumuurtarief € 225/uur	0	0		3	0		

² Uitgaven 2010 van voormalig EZ en LNV samen

Bron: bijlagen bij de Departementale Jaarverslagen 2011

³ Uitgaven 2010 voormalig VenW

Overzicht van vaste, tijdelijke en eenmalige Kaderwet adviescolleges 2011

Toelichting op de tabellen:

- · Aantal leden is inclusief voorzitter.
- Type adviescollege: strategisch/technisch specialistisch/tijdelijk/eenmalig.
- Percentages zijn afgerond op hele getallen.
- Peildatum is 1-11-2011.

Ministerie van Algemene Zaken

Geen Kaderwet adviescolleges ingesteld.

Ministerie van Binne	nlandse Zaken e	en Konink	rijksrelaties						
	Type adviescollege	Inst. Artikel	Inst. Datum	Exp. Datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Raad voor het openbaar bestuur	Strategisch	4	19/2/1996	n.v.t.	9	55%	11%	М	autochtoon
Kiesraad	Technisch- specialistisch	4	1917	n.v.t.	7	43%	0%	М	autochtoon
Raad voor de financiële verhoudingen	Technisch- specialistisch	4	18/6/1996	n.v.t.	9	22%	0%	М	autochtoon
Adviescommissie voor Vreemdelingen-zaken ¹	Technisch- specialistisch	4	1/4/2001	n.v.t.	10	50%	20%	V	allochtoon

Ministerie van B	uitenlandse Zaken								
Naam	Type adviescollege	Inst. artikel		Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Adviesraad Internationale Vraagstukken	Strategisch	4	18/3/1998	n.v.t.	11	46%	27%	М	autochtoon
Staatscommissie voor het internationaal privaatrecht	Technisch- specialistisch	4	14/2/1998 ²	n.v.t.	14	29%	7%	М	autochtoon
Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken	Technisch- specialistisch	4	1/1/1998	n.v.t.	12	33%	0%	М	autochtoon

Ministerie van Defensie

Geen Kaderwet adviescolleges ingesteld.

Ministerie van Econo	mische Zaken, La	ndbouw e	n Innovatie						
	Type adviescollege	Inst. artikel		Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Algemene Energieraad	Strategisch	4	1/1/1997	n.v.t.	4	50%	n.b	n.v.t	n.v.t ³
Raad van deskundigen voor de nationale meetstandaarden	Technisch- specialistisch	4	24/12/1997	n.v.t.	9	22%	0%	V	autochtoon
Raad voor het landelijk gebied ⁴	Strategisch	4	1/1/1997	n.v.t.	3	33%	0%	М	autochtoon
Commissie bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten	Technisch- Specialistisch	4	11/9/1997	n.v.t.	8	25%	n.b.	М	niet bekend
Adviescollege toetsing regeldruk ⁵	tijdelijk ⁶	5	30/3/2000	1/6/11	3	33%	0%	М	autochtoon

Ministerie van Financiën

Geen Kaderwet adviescolleges ingesteld.

Ministerie van Infrastr	uctuur en Milie	J							
Naam	Type adviescollege	Inst. artikel	Inst. Datum	Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Raad voor Verkeer en Waterstaat ⁷	Strategisch	4	11/12/1996	n.v.t.	3	66%	0%	М	autochtoon
VROM-raad ⁷	Strategisch	4	11/12/1996	n.v.t.	3	33%	0%	М	autochtoon
Raad voor de Wadden	Strategisch	4	19/11/2002	n.v.t.	5	40%	0%	V	autochtoon
Adviesraad gevaarlijke stoffen ⁸	Strategisch	4	1/6/2004	n.v.t.	8	18%	0%	М	autochtoon
Commissie van advies inzake de waterstaatswetgeving	Technisch- specialistisch	4 ⁹	22/12/2009	n.v.t	7	29%	0%	М	autochtoon
Adviescollege burgerluchtvaart- veiligheid DEGAS (Dutch Expert Group on Aviation Safety) ¹⁰	Tijdelijk	5	1/11/2007	11/1/2011	4	25%	0%	М	allochtoon

	Type adviescollege	Inst. artikel		Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etnicitei voorzitte
Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid	Strategisch	4	31/1/1997	n.v.t.	11	0%	0%	М	autochtoor
Onderwijsraad	Strategisch	4	1/1/1997	n.v.t.	10	40%	10%	V	autochtoor
Raad voor Cultuur 11	Strategisch	4	22/11/1995	n.v.t.	9	22%	11%	М	autochtooi
Evaluatie- en adviescommissie Passend Onderwijs (ECPO)	Tijdelijk	5	24/9/2008	01/01/2012 ¹²	5	40%	0%	V	autochtoor

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Geen Kaderwet adviescolleges ingesteld.

Ministerie van Veilighe	id en Justitie								
Naam	Type adviescollege			Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
College Bescherming Persoonsgegevens	Technisch- specialistisch	4	1/9/2001	n.v.t.	3	33%	0%	М	autochtoon
Commissie Vennootschapsrecht	Technisch- specialistisch	4	1/1/1997	n.v.t.	8	0%	0%	М	autochtoon
Commissie Auteursrecht	Technisch- specialistisch	4	26/7/2006	n.v.t.	8	25%	0%	М	autochtoon
Adviescommissie voor burgerlijk procesrecht	Technisch- specialistisch	4	1/1/1997	n.v.t.	11	45%	0%	V	autochtoon

Ministerie van Volks	gezondheid, W	elzijn en S	port						
	Type adviescollege	Inst. Artikel	Inst. Datum	Exp. datum	Aantal leden		% allochtoon	Geslacht voorzitter	Etniciteit voorzitter
Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO)	Strategisch	4	1/1/1997	n.v.t.	7 ¹³	29%	29%	М	allochtoon
Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ)	Strategisch	4	1/1/1997	n.v.t.	9	44%	11%	М	autochtoon
Gezondheidsraad (GR)	Technisch- specialistisch	4	1/8/1997	n.v.t.	196 ¹⁴	23%	n.b.	V	autochtoon

Totaaloverzicht aantal actieve Kaderwet adviescolleges 2011			
Totaal	Aantal 2007	Aantal 2009	Aantal 2011
Strategisch	14	13	13
Technisch-specialistisch	11	13	13
Tijdelijk	3	4	3
Eenmalig	3	3	0
Totaal	31	33	29

- De ACV7 ressorteert sinds de installatie van kabinet-Rutte onder de minister van BZK.
- De Staatscommissie voor het IPR is ingesteld bij Koninklijk Besluit van 20 februari 1897, Staatscourant 1897, nummer 46. De Staatscommissie heeft bij Wet van 14 februari 1998 (Staatsblad 1998, 208; Wet op de Staatscommissie voor het IPR) nadere regeling gekregen betreffende de samenstelling en werkzaamheden. Deze Wet heeft terugwerkende kracht tot 1 januari 1997.
- De functie van voorzitter AER was per 1 maart 2011 vacant.
- De Raad voor het Landelijk Gebied heeft in 2011 gefunctioneerd binnen de Raden voor Leefomgeving en Infrastructuur in oprichting. In januari 2012 is de Eerste Kamer akkoord gegaan met het wetsvoorstel tot instelling van de Raden voor de Leefomgeving en Infrastructuur.
- Sinds de installatie van kabinet Rutte ressorteert ACTAL onder het ministerie van EL&I.
- 6 In 2012 wordt ACTAL als permanent strategisch adviescollege ingesteld.
- De Raad voor Verkeer en Waterstaat en de VROM-raad hebben in 2011 gefunctioneerd binnen de Raden voor Leefomgeving en Infrastructuur in oprichting. Op 11 februari 2012 is de Wet Raden voor de leefomgeving en infrastructuur in werking getreden.
- Op 10 februari 2012 is de Wet tot intrekking van de Wet adviesraad gevaarlijke stoffen in het Staatsblad gepubliceerd. Deze wet treedt in werking op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip.
- De Commissie van Advies inzake de Waterstaatwetgeving is op 1 januari 2001 bij wet ingesteld (Wet van 16 maart 2001 tot wijziging van de Waterstaatswet 1900 in verband met de instelling van de Commissie van advies inzake de Waterstaatswetgeving (Staatsblad 167), gevolgd door het Interim-besluit Commissie van Advies inzake de Waterstaatswetgeving (Besluit van 23 november 2006, nummer 06.004246) op basis van artikel 5 van de Kaderwet adviescolleges en is sinds 22 december 2009 permanent ingesteld op basis van artikel 10.3 van de Waterwet.
- 10 Adviescollege DEGAS is per 1 november 2011 opgeheven.
- 11 Dit is de situatie per 15 november 2011. Per die datum is er een voorzitter aangesteld.
- 12 In de ministerraad van 23 december 2011 is besloten om de ECPO te verlengen met twee jaar.
- 13 De RMO heeft twee vacatures.
- 14 In de Gezondheidswet is bepaald dat het maximum aantal leden volgens artikel 10 van de Kaderwet adviescolleges niet van toepassing is op de Gezondheidsraad. De Gezondheidsraad werkt per advies met ad-hoccommissies waarin de deskundige leden worden ingezet voor het beantwoorden van adviesvragen.

Rapportage grote en risicovolle ICT-projecten

Leeswijzer rapportage grote en risicovolle ICT-projecten peildatum, 31-12-2011

De hieronder gehanteerde projectnummers verwijzen naar de op de volgende pagina vermelde nummers per project.

De voorliggende rapportage omvat in totaal 49 projecten. Naast 38 projecten in uitvoering betreft dit 11 afgeronde projecten (nummers: 12, 16, 17, 18, 27, 32, 45, 46, 47, 48, 49).

De rapportage over 2010 bevatte 44 projecten. Acht van die 44 projecten zijn toen als afgerond gemeld en worden derhalve niet meer in deze rapportage vermeld. Één project dat vorig jaar vermeld stond als verplaatst naar de MIRT-rapportage is vlak na het verschijnen van de rapportage van vorig jaar alsnog aan het Rijks ICT-dashboard toegevoegd en staat ook dit jaar in de rapportage (nummerr 26). Er zijn dit jaar twaalf nieuwe projecten van ministeries toegevoegd. In totaal worden er zeven projecten van publiekrechtelijke zbo's gerapporteerd (nummers 26, 27, 32, 33, 34, 35, 36).

Rapportage met peildatum	31/12/2010	31/12/2011
Afgerond voor peildatum	8	11
Nieuw	13	12
Nog steeds in uitvoering	23	26
Totaal	44	49

Nr. Minis	Minis- Project	Doorlooptijd				Aeerjarige K	Meerjarige Kosten (miljoenen euro's)	ı euro's)		opmer-
		Start- In	Initiële schatting E	Einddatum volgens Ac	Actuele schatting	Initiële	Schatting volgens	Actuele	cumulatie	
		datum	einddatum	laatste herijking	einddatum	schatting	laatste herijking	schatting	gerealiseerde uitgaven	ue
BZK	mGBA	1/3/2009	1/5/2015	1/5/2016	1/5/2016	€ 29,59	€ 38,87	€38,88	€ 15,57	57
BZK	DigiInkoop	1/8/2008	1/4/2013	1/7/2013	1/7/2013	€ 18,72	€ 21,49	€21,49	€ 13,27	27
BZK	Vernieuwing Grens Management (VGM)	1/7/2008	31/12/2011	31/12/2011	1/5/2012	€ 13,84	€13,93	€11,05	€6,95	95
BZK	Pardex, Passenger Data Exchange (VGM)	1/1/2011	31/12//2015		31/12/2015	€ 45,00		€ 45,00	€1,18	18
BZK	Biometrie in de Vreemdelingenketen (BVK)	1/4/2011	31/12/2015		31/12/2015	€ 50,00		€ 50,00	€2,00	00
BZK	INDIGO	1/1/2008	31/12/2011	31/12/2011	31/12/2012	€ 68,00	€89,50	€89,50	€ 89,50	50
DEF	ERPM&F (SPEER)	1/3/2002	31/12/2009	30/6/2014	30/6/2014	€ 185,00	€ 268,10	€ 268,10	€ 232,40	40
DEF	PALS	1/1/2006	31/12/2010	30/6/2014	30/6/2014	€ 36,00	€ 34,20	€34,20	€ 22,90	06
DEF	DI-Informatisering	1/1/2004	31/12/2009	30/5/2012	30/5/2012	€ 57,00	€21,70	€21,20	€ 21,20	20
DEF	@MIGO-BORAS	1/12/2007	31/12/2011	30/5/2012	30/5/2012	€ 18,00	€ 20,80	€ 20,80	€ 15,80	80
DEF	C2000 randapp	15/7/2010	31/12/2013	31/12/2013	31/12/2013	€9,15	€ 7,60	€ 7,60	€3,59	59
DEF	HPF	1/1/2004	31/12/2008	31/12/2010	31/3/2011	€ 35,00	€36,90	€37,90	€ 37,90	90 afgerond
DEF	ARGO II	19/11/2011	1/1/2014	31/3/2014	31/3/2014	€ 12,30	€12,30	€12,30	€0,04	04
ELEI	TenderNed	1/1/2007	16/12/2009	31/8/2012	31/12/2012	€ 10,74	€23,20		€ 18,60	09
ELSI	DDV	30/4/2009	31/12/2011	31/12/2012	31/12/2012	€33,12	€31,84	€31,84	€ 20,83	83
ELSI	ESF	31/8/2007	1/1/2009	30/8/2011	30/8/2011	€ 17,00	€17,93	€17,93	€17,93	93 afgerond
ELSI	IB	1/8/2008	31/12/2010	30/3/2011	30/3/2011	€ 18,80	€17,60	€17,40	€ 14,40	
ELSI	E-Dienstverlening	31/5/2008	31/12/2011	31/12/2011	31/12/2011	€ 13,91	€13,42	€13,76	€13,76	76 afgerond
Ξ	Toeslagen Nieuw	1/1/2007	31/12/2008	30/6/2012	30/6/2012	€ 56,00	€ 238,00	€ 238,00	€ 214,00	
Ξ	Basisregistraties	30/6/2006	31/12/2011	30/6/2013	30/6/2013	€ 35,00	€ 50,00	€ 50,00	€ 30,90	06
Ε	Vooraf Ingevulde Aangifte (VIA)	1/3/2006	1/3/2009	30/4/2012	30/4/2012	€ 45,00	€54,30	€51,92	€ 50,42	42
FIN	EMCS	30/9/2003	1/1/2010	31/3/2012	31/3/2012	€ 16,00	€16,00	€10,35	€ 9,88	88
FIN	SEPA	22/9/2011	1/1/2013	1/2/2014	1/2/2014	€ 20,83	€20,83	€ 20,83	€ 1,30	30
Ε	Vervanging aangiftesystemen (AGS)	30/9/2008	31/12/2011	30/4/2014	30/4/2014	€ 25,50	€36,70	€ 45,10	€ 20,10	10
lenM		1/5/2005	1/1/2010	29/6/2014	29/6/2014	€ 23,14	€51,59	€ 50,50	€ 22,52	52
lenM		9/5/2010	31/12/2014		31/12/2014	€ 25,13		€ 22,83	€7,82	82
lenM		1/11/2002	31/12/2010	31/12/2011	31/12/2011	€ 45,00	€38,20	€ 39,60	€39,60	60 afgerond
lenM		1/1/2011	31/12/2013		31/12/2013	€ 10,15		€ 10,15	€ 0,00	00
lenM		1/1/2009	31/12/2012		31/12/2012	€ 14,00		€ 14,00	€ 0,00	00
OCW 0		30/6/2008	31/12/2011	30/3/2014	30/3/2014	€ 9,00	€15,40		€ 5,30	30
OCW		31/8/2010	31/8/2014		31/8/2014	€ 74,99		€ 74,99	€8,96	
SZW		1/1/2006	31/12/2008	31/12/2011	31/12/2011	€87,60	€ 111,50	€ 111,50	€111,00	00 afgerond
SZW		1/1/2010	31/12/2015		31/12/2015	€ 44,98		€ 45,68	€ 8,40	40
SZW		31/3/2010	31/12/2015		31/12/2015	€ 98,55		€ 90,85	€ 10,86	86
W75		20/6/2011	30/6/2012	רוסר/ כוי	30/6/2012	£8,72	0000		€ 2,93	93
7. W		002/1/1	0102/21/16	5102/21/16	5102/21/16	€ 70,00	€ 70,00		€ 30,70	0,0
VenJ	NL-SIS-II	30/6/2005	50/5/2007	50/6/2013	51/5/2015	€8,60	€ 22,80	€ 22,80	€ 19,02 € 18,77	77
U GO		0002/0/05	0102/0/00	2102/21/16	2102/6/06	407	20,013	610,77	£ 10,11	1 2
V (4)		0102/21/1	01/02/01/12	21/2/21/16	202/21/1	£ 0,20	£ 12 90	£10,30	£ 0,40	17
Ven		1/1/2010	1/11/2011	5102/6/05	31/12/2017	€ 15 30	€13,30	€3454	11,63 CC DC #	22
VenJ		1/1/2012	31/8/2013	1	31/8/2013	€ 43,62		€ 43.62	€0.00	00
VenJ		30/9/2010	31/12/2012		31/12/2012	€8,56		€ 7,86	€ 6,35	35
VenJ	VIV Jeugd	30/9/2010	31/12/2012	31/12/2012	31/12/2012	€5,20	€ 5,71	€ 5,69	€ 2,71	7.1
VenJ		31/7/2009	30/6/2011	18/10/2011	30/6/2011	€ 47,22	€ 45,46	€ 45,46	€35,86	86 afgerond
VenJ	GPS	1/1/2001	31/12/2004	31/12/2012	31/12/2011	€ 50,50	€ 103,30	€ 103,30	€ 99,40	40 afgerond
VenJ		1/1/2011	1/1/2012	31/12/2011	1/1/2012	€ 4,05	€ 1,81	€1,81	€ 1,81	
VenJ		1/1/2008	31/3/2011	31/3/2011	31/3/2011	€ 54,00	€ 54,00	€ 54,00	€ 32,00	
VWS	Elektronisch patiëntendossier	1/1/2006	31/12/2010		31/12/2011	€300,70		€ 305,42	€ 305,42	42 afgerond

1. BZK - mGBA

Modernisering gemeentelijke basisadministratie (mGBA)

Het programma Modernisering GBA moderniseert het GBA-stelsel, realiseert (ICT-voorzieningen voor) de Basisregistratie Personen (BRP), draagt zorg voor de migratie van het oude naar het nieuwe stelsel en ondersteunt de implementatie bij gemeenten en afnemers.

Maatschappelijke relevantie

De BRP draagt bij aan de dienstverlening aan burgers, bedrijven en overheidsorganisaties en maakt deel uit van het stelsel van basisregistraties. Op termijn vervangt de BRP de huidige gemeentelijke basisadministraties (GBA). De BRP bevat persoonsgegevens over alle ingezetenen van Nederland en over personen die niet in Nederland wonen - of hier slechts kort verblijven - maar die een relatie hebben met de Nederlandse overheid, de 'nietingezeten'. Het doel van de BRP is om kwalitatief hoogwaardige persoonsgegevens bij te houden en te verstrekken aan overheidsorganisaties en aangewezen instellingen en personen.

De stakeholders en experts herkennen nog steeds dezelfde baten als gevolg van de modernisering van de GBA. De kwalitatieve baten nemen wellicht verder toe aangezien de mGBA steeds randvoorwaardelijker gesteld wordt. De totale kwantitatieve baten in de businesscase nemen licht af. Dit is niet het gevolg van ontwikkelingen binnen het programma, maar komt doordat sinds de realisatie van de businesscase autonome ontwikkelingen bij de stakeholders hebben plaatsgevonden.

Relatie met regeerakkoord

De modernisering van de GBA draagt bij aan het realiseren van een krachtige, kleine en dienstverlenende overheid, door een efficiënte en betrouwbare manier van invoeren, opslaan, beheren en verstrekken van persoonsgegevens. Het bijhouden en verstrekken van gegevens wordt sneller, eenvoudiger en goedkoper en plaatsonafhankelijke dienstverlening wordt gefaciliteerd.

Kosten van beheer en onderhoud

Onderzoek hiernaar loopt.

Contractvorm

In 2010 is voor de realisatie van de centrale BRP-voorzieningen een mantelovereenkomst afgesloten met acht partijen. Deze mantelovereenkomst is sedertdien niet gewijzigd.

Het is een programma van het ministerie van BZK, waarin nauw wordt samengewerkt met de VNG en de NVVB. De staatssecretaris van BZK heeft op 5 maart 2009 een bestuurlijk akkoord gesloten met de VNG. De Tweede Kamer is geïnformeerd over dit akkoord bij brief van 9 maart 2009.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
27/10/2009	1.0	ja	Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Modernisering GBA (mGBA) in het leven geroepen die onder voorzitterschap van de waarnemend directeur-generaal is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, gemeenten, afnemers en BZK. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijke voorbereidingsgroep, de programmabegeleidingsgroep. De inhoudelijke omschrijving van het programma is vastgelegd in de Definitiestudie en een daarop gebaseerde Eisenlijst. De stuurgroep mGBA heeft deze documenten goedgekeurd op 27 oktober 2009. In een afzonderlijk document is de Programmastartarchitectuur uitgewerkt, in lijn met NORA, MARIJ en GEMMA. Deze overkoepelende programmastartarchitectuur vormt het kader voor de projectarchitecturen. Modernisering GBA is een programma waarvoor conform. de methodiek van MSP een programmaplan is opgesteld. Het definitieve programmaplan is vastgesteld door de Stuurgroep Modernisering GBA op 27 oktober 2009. Voor de projecten binnen het programma worden conform. de methodiek van Prince II, projectinitiatiedocumenten opgesteld die ter goedkeuring worden aangeboden aan de Stuurgroep Modernisering GBA (mGBA).
7/7/2011	1.1.5	ja	Voor de sturing van het programma is de stuurgroep Modernisering GBA (mGBA) in het leven geroepen die onder voorzitterschap van de waarnemend directeur-generaal is samengesteld uit vertegenwoordigers van de VNG, NVVB, gemeenten, afnemers en BZK. De stuurgroep wordt geadviseerd door een ambtelijk voorportaal (de programmabegeleidingsgroep, PBG) en de Commissie Financiële Programmacontrole (CFPC).

3. Externe kwaliteitstoetsen				
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)	
1/4/2010	Deloitte	Review programmaprocessen	gehele programma	
18/4/2010	Bureau Gateway	Gateway review 0 (strategische review)	gehele programma	
19/8/2011	Bureau Gateway	Gateway review 0 (strategische review)	gehele programma	
4a. Kosten onderverdeeld na				
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven	
Hardware en software	€ 2,12	€ 0,71	€0,28	
Ingehuurd extern personeel	€7,96	€ 23,52	€ 9,42	
Intern personeel	€ 4,54	€ 6,11	€ 2,45	
Uitbesteed werk	€ 10,20	€ 3,05	€1,22	
Overige projectkosten	€ 4,77	€ 5,49	€ 2,20	
	€ 29,59	€ 38,88	€ 15,57	

Bovenstaande bedragen zijn afgeleid uit de verhouding van de gerealiseerde cumulatieve uitgaven (naar kostensoort). In werkelijkheid kan de verdeling van de kosten anders uitpakken.

In 2010 is een bedrag van € 2,5 miljoen aan het budget toegevoegd voor het bouwen van de centraal te positioneren Burgerzakensysteem-Kern. In 2011 is een bedrag van € 1,46 miljoen toegevoegd aan het budget vanwege door de stuurgroep goedgekeurde onvoorziene uitgaven. De oorspronkelijke implementatiekosten zijn verdeeld naar de overige kostenposten. In juli 2011 heeft de stuurgroep mGBA ingestemd met aangepaste programmabegroting.

5a. Doorlooptijd		
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/3/2009	1/5/2015	1/5/2016
The Table State of the Con-		anne de contrata e de determenta la la contrata de

Er is in de planning ruimte ingebouwd om tegenvallers op te vangen (dat was een aanbeveling van de Gateway Review uit 2010). De bouw van de ICT-voorzieningen wordt afgerond in 2013, waarna afnemers en gemeenten in een periode van drie jaar kunnen aansluiten. De voorziene einddatum is nu mei 2016.

6. Herijkingspunten			
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/1/2011	€ 33,57	1/5/2015	Zie onder de toelichting

1/9/2011 € 38,87 5/1/2016 Er is in de planning ruimte ingebouwd om tegenvallers op te vangen (dat was een aanbeveling van de vorige Gateway Review uit 2010). De bouw van de ICT-voorzieningen wordt afgerond in 2013, waarna afnemers en gemeenten in een periode van drie jaar kunnen overgaan. Het programma eindigt na afloop van deze migratieperiode. Conform de rijksbrede afspraken voor grote ICT-Projecten heeft het ministerie van BZK opdracht gegeven om de business case van 2008 te toetsen aan voortschrijdende inzichten en zo nodig bij te stellen. Het programma begroot thans voor de centrale voorzieningen een bedrag van € 38,8 miljoen tot en met de afronding. Dit bedrag blijft binnen het

overeengekomen.

financieringsarrangement dat in 2009 in het Bestuurlijk Akkoord is

15 jaar

8. Tweede Kamerbrieven				
	Datum	Nummer	Titel	Link
	9/3/2009	TK 27859, nr. 17	brief staatssecretaris BZK over herstart programma mGBA	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-17.html
	12/5/2009	TK 27859, nr. 22	Idem: aanbieding Definitiestudie	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-22.html
	24/6/2009	TK 27859, nr. 24	ldem: brief over voortgang actieplan kwaliteit GBA	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-24.html
	22/1/2010	TK 27859, nr. 31	Idem: aanbieding onderzoek Positionering BZS-K en	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ blg-50307.html
	7/5/2010	TK 27859, nr. 35	Brief over het verloop van het programma Modernisering GBA	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-35.html
	7/5/2010	TK 27859, nr. 36	Aanbieding Gatewayreview	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-36.html
	23/12/2010	TK 27859, nr. 39	Voortgangsrapportage programma Modernisering GBA	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-39.html
	13/4/2011	TK 27 859, nr. 41	Aanvulling op voortgangsrapportage programma Modernisering GBA	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-41.html
	14/9/2011	TK 27 859, nr. 48	Brief over vervolgaanpak mGBA en Gateway Review	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-48.html
	29/11/2011	TK 27 859, nr. 57	Brief in voorbereiding op het Algemeen Overleg gemeentelijke basisadministratie van 30 november	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-27859-57.html

2. BZK - DigiInkoop

DigiInkoop (voorheen Elektronisch bestellen en factureren)

Het project zorgt voor de realisatie en implementatie van een aantal systemen dat er voor zorgt dat de rijksoverheid doelmatiger, professioneler, efficiënter en rechtmatiger gaat inkopen. Digilnkoop richt zich op de ondersteuning van het inkoopproces, van getekend contract tot aan betaalbaar gestelde factuur.

Omschrijving van de maatschappelijke relevantie

Doel is één centraal punt in te richten waar medewerkers van de rijksdienst hun inkopen kunnen doen en één centraal punt te creëren waar leveranciers zaken kunnen doen met de overheid. Middels Digilnkoop dient onder andere al het elektronische berichtenverkeer, in relatie tot het elektronische bestellen en factureren tussen de rijksoverheid en haar leveranciers te worden verzorgd. Leveranciers plaatsen hier tevens hun digitale catalogi op. Dit maakt het voor zowel het Rijk als haar leveranciers mogelijk om op een meer eenvoudige en efficiënte wijze het inkoopproces af te handelen. Het langs elektronische weg uitvoeren van het bestel- en facturatieproces leidt tot het terugdringen van de administratieve lasten, het sneller betalen van de facturen en het beschikbaar hebben van (inkoop)managementinformatie. Voor het Rijk bestaat er een direct raakvlak met het project elektronisch factureren.

Dit is een project dat gestart is om zowel de overheid als haar leveranciers te stimuleren het facturatieproces op een elektronische wijze te ondersteunen en af te handelen om zo de concurrentiepositie van Nederland te versterken en geld te besparen binnen overheid en bedrijfsleven.

De kwalitatieve of kwantitatieve baten

In de eind 2009 opgeleverde businesscase zijn de navolgende baten voor DigiInkoop benoemd:

- a. efficiënter bestelproces (minder tijd en minder correcties);
- b. efficiënter afhandelen facturen (minder tijd en minder correcties);
- c. efficiënter afhandelen contracten (minder tijd en minder correcties);
- d. minder wettelijke rente;
- e. minder voorraad kosten.
- 2. Prijsbaten:
- a. beter gebruik van mantelcontracten;
- b. slimmer inkopen op basis van betere informatievoorziening en samenwerking.
- 3. Centralisatiebaten:
- a. minder lokale systemen;
- b. minder lokale beheerorganisaties.
- 4. Kwalitatieve baten:
- a. duurzamer;
- b. beter imago door professioneel inkopen en tijdig betalen;
- c. gebruiksgemak;
- d. verhoging rechtmatigheid.

De doelen in het regeerakkoord waaraan door het project wordt bijgedragen

DigiInkoop voorziet in een efficiëntere inrichting van de inkoop- bestel- en de daarmee samenhangende factuurprocessen en levert tevens een bijdrage laan het doelmatiger inkopen door het Rijk. Digilnkoop vormt daarmee een belangrijk instrument voor de in het kader van Compacte Rijksdienstprojecten 5 (vermindering aantal inkooppunten) en 8 (bundeling Haagse inkoopafdelingen) te realiseren baten. Andere doelen waar DigiInkoop mede in combinatie met Tenderned aan bijdraagt is het verminderen van de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en het middels een marktplaatsfunctionaliteit de mogelijkheid bieden aan zzp'ers en mkb-ondernemingen om in (gesloten) marktplaatsrondes mee te dingen naar opdrachten van de rijksoverheid.

Kosten van beheer en onderhoud

Totale interne en externe beheerkosten voor de Electronic Procurement Voorziening (EPV) bedragen € 19,7 miljoen inclusief BTW voor een periode van 8 jaar.

Verandering van de contractvorm?

De contractvorm heeft in 2011 geen wijziging ondergaan. In 2011 is leverancier Ordina gecontracteerd voor de realisatie en het beheer van de webwinkelmodule (EPV) van Digilnkoop.

Datum Versie 1/9/2009 0.7 concept 5/3/2011 1.0 definit 11/1/2011 1.92 3. Externe kwaliteitstoetsen Uitvoeren 1/6/2009 Audit RAD 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 KPMG 1/6/2010 KPMG 1/6/2010 ICT Office	ief de partij	nee Type Audit Audit	Het programmaplan is globaal, de rijksbrede afspraken komen terug in onderliggende stukken. Object (scope en onderzochte periode) In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
3. Externe kwaliteitstoetsen Datum Uitvoeren 1/6/2009 Audit RAD 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG	de partij	ja Type Audit	waaronder een businesscase op het niveau van de deelnemers, nog een verdieping plaatsvinden. Het programmaplan is globaal, de rijksbrede afspraken komen terug in onderliggende stukken. Object (scope en onderzochte periode) In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
3. Externe kwaliteitstoetsen Datum Uitvoeren 1/6/2009 Audit RAD 1/6/2010 Audit RAD 1/6/2009 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG	de partij	Type Audit	afspraken komen terug in onderliggende stukken. Object (scope en onderzochte periode) In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
Datum Uitvoeren 1/6/2009 Audit RAD 1/6/2010 Audit RAD 1/6/2009 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG	,	Audit	In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
1/6/2009 Audit RAD 1/6/2010 Audit RAD 1/6/2009 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG	,	Audit	In 2009 zijn door de RAD meerdere audits op het programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
1/6/2010 Audit RAD 1/6/2009 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG			programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd. In 2010 zijn door de RAD meerdere audits op het
1/6/2009 Reviews G 1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG		Audit	•
1/6/2010 Reviews G 1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG			programma EBF en het procesontwerp uitgevoerd.
1/6/2010 Gateway R 1/6/2010 KPMG	artner	Review	In 2009 zijn dooor Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd.
1/6/2010 KPMG	artner	Review	In 2010 zijn dooor Gartner meerdere reviews op het programma EBF uitgevoerd.
7-17	Review	Review	In 2010 is een Gateway review op het EBF programma uitgevoerd.
16/6/2010 ICT Office		Review	Kostenmodel BVV door KPMG
10/0/2010		Haalbaarheidstoets	Haalbaarheidstoets
22/2/2011 RAD		Onderzoek	Onderzoek naar de kwaliteit van de project- en risicobeheersing door Ordina in relatie tot door Logius gestelde eisen en doelstellingen uit het PVE.
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's meerjal	Initieel geschatte rige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 5,33	€ 5,99	€ 4,48
Ingehuurd extern personeel	€ 9,03	€ 9,17	€ 5,92
Intern personeel	€1,77	€ 2,93	€ 0,50
Uitbesteed werk	€ 1,79	€ 2,07	€1,70
Overige projectkosten	€ 0,80	€ 1,33	€ 0,67
Totaal		€ 21,49	€ 13,27

De gerealiseerde uitgaven betreffen de eerste fase van het project

Alle direct projectgerelateerde kosten zijn opgenomen in een projectbegroting. Op basis van (toekomstig) geraamd gebruik zijn deze kosten over de gehele looptijd van het project van acht jaar met een vastgestelde verdeelsleutel omgeslagen over alle deelnemers. Logius voert in dit verband de projectadministratie. Daarnaast zijn de kosten voor het voortraject tot en met 2010 als gerealiseerde (lumpsum) inhuurkosten meegenomen. De beheerkosten na afloop van het project worden thans naar aanleiding van de motie Van der Burg ook in de algemene toelichting inzichtelijk gemaakt. De totale kosten inclusief de kosten voor het gebruik en beheer van de EPV en van de Digipoortvoorziening (Berichtenverkeer) over de totale gebruikperiode van acht jaar bedragen ruim € 50 miljoen. In dit bedrag is in totaal over de gehele periode van acht jaar een bedrag van € 19,7 miljoen aan interne en externe beheerkosten inbegrepen. Aangezien de projectbegroting is opgezet op basis van het kopen van een samengestelde dienst in de markt (totaalprijs voor consultancy en gebruik van hard- en software), is in 2010 al een vertaalslag gemaakt naar het budgettaire format in het rapportagemodel grote ICT-projecten. De in 2011 doorgevoerde herijking van het projectbudget is op identieke wijze toegerekend naar de verschillende componenten.

In juli 2011 is vastgesteld dat onder andere a) een aantal zaken niet was meegenomen in de aanbesteding, b) voor het converteren van data van de EBF 1.1. deelnemers naar Digilnkoop meer externe en projectinzet benodigd was, c) meer ondersteuning nodig was bij het voorbereiden van de aansluittrajecten van deelnemers, d) tengevolge van schuivende aansluitplanningen het project een aantal maanden uit zou gaan lopen. Besloten is om een bedrag van € 2,77 miljoen aan de projectbegroting toe te voegen.

5a. Doorlooptijd		
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/8/2008	1/4/2013	1/7/2013

Het project is in fases opgedeeld. Zoals ook per brief van 16 juni 2011 aan de Tweede Kamer is gemeld, was voorzien dat voor eind 2012 alle deelnemers aangesloten zouden zijn met een projectafronding in het eerste kwartaal 2013. Tengevolge van de opgelopen vertragingen wordt nu uitgegaan van een afronding in het tweede kwartaal 2013.

6. Herijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
5/7/2011	€ 21,49	1/7/2013	Zie voorgaande opmerking.		
7a. Geschatte levensduur na oplevering					

7-8 jaar

De eerste deelnemers op de EPV van Digilnkoop zullen juni/juli 2012 worden aangesloten, de laatste deelnemers sluiten in het tweede kwartaal van 2013 aan. Afhankelijk van het instapmoment bedraagt de levensduur na oplevering circa 7-8 jaar.

8. Tweede Kamerb	rieven		
Datum	Nummer	Titel	Link
16/6/2011	26643, nr. 184	Uitrolplanning Digilnkoop	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-26643-184.html

3. BZK - VGM

VGM Programma Vernieuwing Grens Management

Deelprojecten:

RT: het ontwikkelen en creëren van randvoorwaarden voor registered travellers programma's binnen Nederland.

API: het realiseren van een proof of concept voor het ontvangen van passagiersgegevens.

No-Q: het realiseren van een automatische grenspassage voor EU-onderdanen op de luchthaven Schiphol.

Omschrijving van de maatschappelijke relevantie

Met de uitvoering van de projecten worden processen, organisatiedelen en IT-systemen aangepast dan wel nieuw ontwikkeld, ingericht en/of ingevoerd. Deze efficiëntieverbetering en de aanzienlijke verbetering van de dienstverlening, de mobiliteit en de veiligheid vormen samen de belangrijke baten van het programma. Met de efficiëntieverbetering kan de genoemde effectiviteitsverbetering (exploitatie-) personeelsneutraal worden gerealiseerd en wordt de (langetermijn)groei van het jaarlijkse aantal passagiers op Schiphol binnen de bestaande en zonder personeelsformatie opgevangen.

Kwalitatieve en kwantitatieve baten

Verbeterde doorstroom van passagiers in het grenscontroleproces, waarmee de toename van het aantal passagiers in de komende jaren zonder personele toename van de grensbewakingscapaciteit (KMar) op Amsterdam Airport Schiphol (AAS) in dit proces kan worden gefaciliteerd.

- Een veilig, gebruiksvriendelijk en betrouwbaar grenspassageconcept voor burgers uit de EU/EEA en Zwitserland dat past binnen vigerende wet-en regelgeving, dat wordt omarmd door de passagiers en dat een positieve bijdrage levert aan de concurrentiepositie van AAS als mainport in Europa.
- Een grenspassageconcept dat schaalbaar is: toepasbaar op andere buitengrenzen. Het faciliteren van het gebruik van e-paspoorten waarbij de burger zelf verantwoordelijk is voor de keuze om gebruik te maken van zijn biometrische gegevens.
- · Controles worden niet beperkt maar anders ingericht. Dit vermindert de controledruk bij KMar-medewerkers, waardoor een minder belastende en tevens klantvriendelijker proces (kortere wachtrijen) ontstaat.
- · Door de automatische grenspassage in combinatie met verbeterde informatiesturing kan het personeel dat belast is met de grenscontrole op een andere manier worden ingezet in het grenscontroleproces (focus op analyse, voorselectie en profilen).
- · Uiteindelijke kwaliteitsverbetering (slimmer, sneller en beter) van de grenscontrole door een geoptimaliseerd grenscontroleproces en het inzetten van hoogstaande technologieën en gekoppelde informatiesturing (API/watchlisten).

Kosten van beheer en onderhoud

De kosten voor beheer en onderhoud voor vijf jaar bedragen € 14,3 miljoen.

Doelen in het regeerakkoord

Het programma VGM is medio 2008 van start gegaan met als doelstelling de ambitie van de Nederlandse overheid op het gebied van de vernieuwing van het grensmanagement vorm te geven en tegelijkertijd invulling te geven aan het kabinetsbeleid voor het behoud van de positie van Schiphol als één van de belangrijkste hubs (knooppunten van verbindingen) in Noordwest-Europa.

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	21/9/2009	1	ja	Programmaplan VGM
	17/5/2010	1	ja	PID RT
	2/2/2010	1	ja	PID API
	28/9/2010	2	ja	PID NO-Q, aangepast op basis van opgedane ervaringen 2009 en 2010
	17/6/2011	1	ja	Implementatieplan No-Q

	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	23/9/2010	BZK	Gateway	VGM gateway nummer 3 investeringsbeslissing
	2/7/2009	Bureau Gateway	Gateway	Gateway nummer 2 verwerving en veranderstrategie
	22/9/2011	Bureau Gateway	Gateway	VGM en pardex gateway nummer 3 investeringsbeslissing
	1/1/2012	SIG	Audit	Software wordt gecheckt op kwaliteit van beheerbaarheid, wordt nu uitgevoerd.
4a. Kosten onderverdeeld naa	nr:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
	Hardware en software	€ 5,97	€ 3,70	€ 3,71
	Ingehuurd extern personeel	€ 5,40	€ 2,65	€ 2,65
	Intern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 4,20	€ 2,91
	Overige projectkosten	€ 2,47	€ 0,50	€0,68
	Totaal	€ 13,84	€ 11,05	€ 9,95

VGM wordt gefinancierd met publiek en privaat geld. In dit overzicht worden alleen de projectkosten van het Rijk opgevoerd.

RT: Als onderdeel van het project wordt een vettingapplicatie ontwikkeld voor het geautomatiseerd - in tegenstelling tot het huidige handmatig bevragen van verschillende registers bij het screenen (vetting) van RT-deelnemers. Gezien het aantal registers en de langdurige afstemming die hiervoor noodzakelijk is, heeft het opstellen van het programma van eisen van dit systeem meer tijd gevergd. Daarnaast wordt de uitwisseling van vettinggegevens met de Amerikaanse autoriteiten gescheiden van het Schipholsysteem en ondergebracht in het nieuw te ontwikkelen systeem. Deze activiteiten vergen extra kosten, evenals de activiteiten die gepaard gaan met de deelname van Canada aan het RT-programma.

No-Q: De gates zijn als dienst afgenomen in plaats van als product. Door dit besluit zijn geen investeringskosten meer gemaakt. Ook de kosten voor inhuur zijn daardoor lager uitgevallen.

API: Initieel is het project uitgegaan van de ontwikkeling van een informatiesysteem voor de ontvangst, verwerking en gebruik van API-gegevens. Uit een marktverkenning bleek dat er wel kant-en-klare software beschikbaar is voor deze functionaliteit. Het systeem is dan ook gehuurd en ingericht voor gebruik. Hiermee zijn de kosten voor hard- en software lager uitgevallen dan initieel gepland. Bij de afrondig van het project (per 31 december 2010) is besloten om het project te vervolgen in 2011 door API-data van meer vluchten te ontvangen en te analyseren. Ook is besloten om in 2011 een systeem in te richten voor het langer (2012 en verder) ontvangen en gebruiken van API-gegevens.

5a. Doorlooptijd			
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	1/7/2008	31/12/2011	1/5/2012

RT: Het afstemmen van de koppeling met het groot aantal registers (zeven in totaal) vergde meer tijd dan initieel geschat. Daarmee vergt het het opstellen van het programma van eisen voor de vettingapplicatie ook meer tijd. Hierdoor is de aanbesteding van de ontwikkeling van de vettingapplicatie vertraagd. Ook is besloten om de uitwisseling van vettinggegeven met de Amerikaanse autoriteiten te scheiden van het Schipholsysteem en deze onder te brengen in de vettingapplicatie. Het plan gaat nu uit van het operationaliseren van de vetting applicatie per eind 2012, waarbij de implementatie langer zal duren dan 2011 en doorloopt tot medio 2012.

No-Q: Het besluit om de gates als dienst te verwerven i.p.v. als product en de aanbesteding van de dienst hebben extra tijd gevergd. Met de EU-aanbesteding van de dienst zijn de e-gates in 2011 ingevoerd en wordt de implementatie in 2012 afgerond. Ook is het projectplan aangepast aan de geplande interne verbouwing van Schiphol.

API: Betreft een proefopstelling. De ontwikkeling API is in 2011 afgerond.

No-Q: Vertraging komt door problemen met Hit/no-hitkoppeling en de verbouwing van S-NS. De verbouwing kan pas in februari

6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	27/9/2010	€13,93	31/12/2011	De aanbestedingstrategie voor het project No-Q is herijkt. In plaats van de koop van de hardware is er gekozen voor het verwerven van een dienst voor de periode van drie jaar. De implementatie blijft op dezelfde datum, evenals de begrote meerjarige kosten. De kosten worden alleen over een periode van drie jaar verspreid. De belangrijkste reden is de stand van de techniek en de voorgenomen grootschalige verbouwing op de luchthaven. Deze verbouwing zou anders kunnen leiden tot desinvesteringen.

Verschillend, zie de toelichting.

RT: Meer dan vijf jaren

No-Q: Meer dan vijf jaar: de e-gatesdienstverlening wordt voor een periode van drie jaren verworven met een optie tot verlengen. Het ontwikkelde No-Q systeem voor de controle van de passagiersgegevens met bestaande registers zal voor een langere periode worden gebruikt.

API: Niet van toepassing; het betreft een proefopstelling, waarbij sprake is van huur. Het systeem zal op termijn worden vervangen door een systeem dat door het project PARDEX wordt ontwikkeld voor het breder ontvangen en gebruiken van passagiersgegevens.

8. Tweede Kamerbrieven				
	Datum	Nummer	Titel	Link

4. BZK - Pardex

Pardex (Passenger Related Data Exchange)

Het project PARDEX basisvoorziening heeft als doel de ontwikkeling van een PARDEX basisvoorziening (systeem) voor het gezamenlijk kunnen ontvangen en verwerken van een uitgebreide set aan passagiersgegevens ten behoeve van de grensautoriteiten.

De luchtvaartmaatschappijen hebben de plicht om op het moment van check-in een uitgebreide set aan geverifieerde passagiersgegevens (paspoortgegevens, vluchtgegevens en bagagegegevens) aan de grensautoriteiten te leveren. Het is de wens om hier tevens een biometrisch kenmerk (foto) aan toe te voegen. In de komende jaren, 2012 en verder, zal incrementeel worden toegewerkt naar het verkrijgen van de reizigersinformatie van 100% van de vluchten. Dit geldt zowel voor in Nederland vertrekkende, aankomende en transfererende reizigers. De PARDEX basisvoorziening moet het mogelijk maken om al die passagiersgegevens snel en betrouwbaar te kunnen verwerken.

De kwalitatieve of kwantitatieve baten

De hoofddoelstellingen zijn:

- · Maximaliseren veiligheid;
- · Optimaliseren mobiliteit.

De subdoelstellingen om dit te bereiken:

- · Verbeterde handhaving van de openbare orde, de bestrijding van (zware/georganiseerde) criminaliteit, het voorkomen van illegale immigratie en het beschermen van de (nationale) veiligheid en de volksgezondheid, alsmede effectiever douanetoezicht;
- Het effectiever en efficiënter uitvoeren van grenstoezicht middels de twee sturingsconcepten Informatiegestuurd Optreden (IGO) en Risicogestuurd Optreden (RGO):
- Eenduidige identificatie en verificatie door middel van biometrie, van personen die ons land in- en uitreizen, dan wel transfereren;
- · Betere dienstverlening en bewegingsvrijheid voor de reiziger;
- Groeiruimte voor de verdere ontwikkeling van Schiphol;
- Geïntegreerde samenwerking tussen de verschillende op de grens werkzame overheidsdiensten, en een efficiënte inzet van mensen en middelen waardoor de groei van het aantal reizigers kan worden opgevangen.

Doelen in het regeerakkoord/ omschrijving van de maatschappelijke relevantie

Het kabinet zal hiertoe de mogelijkheden voor een restrictief en selectief migratiebeleid binnen de bestaande juridische kaders, waaronder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), zoveel mogelijk benutten, zowel door voorstellen tot wet- en regelgeving als door intensivering van controle, handhaving en uitvoering van bestaande voorschriften, met inbegrip van nieuwe informatiesystemen, uitwisseling van gegevens en technieken voor identiteitsvaststelling. Hierbij werkt het kabinet waar mogelijk samen met andere landen, met name aangrenzende EU-lidstaten en landen buiten de EU waaruit migranten afkomstig zijn. Het terugkeer- en uitzetbeleid wordt aangescherpt. Illegaal verblijf wordt strafbaar.

Kosten van beheer en onderhoud

De kosten zijn nog niet bekend. Aan het projectplan wordt nog gewerkt. Zodra het programma van eisen gereed is zal meer bekend zijn over deze kosten.

Is de contractvorm veranderd

De contractvorm is niet veranderd.

2. Projectplannen					
	Datum	Ve	rsie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	15/5/2011	2.0)	ja	Dit is het programmaplan Vernieuwing Grensmanagement. Het programmaplan moet nog vertaald worden in projectplannen en een PID.

3. Externe kwaliteitstoetsen						
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)			
1/9/2011	PWC	expert opinion	Kosten informatiesysteem Pardex			
22/9/2011	Bureau gateway	gateway review	Architectuur basisvoorziening Pardex			

4a. Kosten onderverdeeld naar:						
In miljøenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven			
Hardware en software	€ 12,00	€ 12,00	€ 0,00			
Ingehuurd extern personeel	€7,00	€7,00	€ 0,95			
Intern personeel	€ 5,00	€ 5,00	€ 0,20			
Uitbesteed werk	€ 20,00	€ 20,00	€ 0,00			
Overige projectkosten	€ 1,00	€ 1,00	€ 0,03			
Totaal	€ 45,00	€ 45,00	€1,18			

Bij het maken van de raming voor Pardex is de verhouding van de gerealiseerde kosten bij VGM aangehouden. Deze raming kan worden aangepast op moment dat meer inzicht is in de werkelijke kosten voor Pardex.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/1/2011	31/12/2015	31/12/2015	

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

Nog niet bekend

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

5. BZK - Biometrie in de VK

Biometrie in de Vreemdelingenketen (BVK)

Door het inrichten van een programma op het gebied van biometrie wordt geborgd dat er afstemming en regie plaatsvindt. Dit ten behoeve van het voldoen aan Europese verplichtingen, de inrichting van een robuust en efficiënt (her)gebruik van biometrie op nationaal niveau en daarmee het bereiken van de doelstellingen uit het regeerakkoord. BVK wordt gemeld met een bijzondere status doordat de uitvoering niet bij BVK maar bij ketenpartners ligt.

Deel projecten

- Het project Kwaliteit van biometrie: Richt zich op de bewustwording en kennis bij partners in de vreemdelingenketen van de aspecten in de toepassing van biometrie in de praktijk die de betrouwbaarheid en kwaliteit van het gebruik van biometrie in de vreemdelingenketen
- Het project Biometrie op het vreemdelingendocument; Richt zich op de afstemming, monitoring en signalering van ontwikkelingen, processen en knelpunten rondom (herbruikbare) biometrie in de vreemdelingenketen.
- Het project Biometrie op het W en W2 document; Richt zich op het monitoren van de implementatie van (herbruikbare) biometrie op het vreemdelingen- en W(2)-document.
- · Het project Binnenlands Vreemdelingen Toezicht; Richt zich op het binnenlands vreemdelingentoezicht door deelneming in het programma Progis (leertuinen en Integratiemodule VK-SK).
- Het project EU-VIS; Richt zich op de coördinatie en vormgeving, in samenspraak met de ketenpartners, van de implementatie van EU-VIS in Nederland.
- Het project PKI-Vreemdelingenketen; Richt zich op de realisatie van een complete PKI-infrastructuur met daarbij de mogelijkheid tot het uitlezen van biometrische gegevens vanuit de chip in e-paspoorten en verblijfsdocumenten.
- · Het project Biometrie op het vreemdelingendocument Caribisch Nederland; Richt zich op invoering van het vreemdelingendocument met toepassing van biometrie in Caribisch Nederland (CN).
- · Het project Matchingsbureau; Richt zich op onderzoek naar nut, noodzaak en wenselijkheid oprichten en (mogelijk) opzetten van een matchingsbureau ten behoeve van de vreemdelingenketen.

Omschrijving van de maatschappelijke relevantie/ doelen in het regeerakkoord

"Het kabinet zal hiertoe de mogelijkheden voor een restrictief en selectief migratiebeleid binnen de bestaande juridische kaders, waaronder het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), zoveel mogelijk benutten. Zowel door voorstellen tot wet- en regelgeving als door intensivering van controle, handhaving en uitvoering van bestaande voorschriften, met inbegrip van nieuwe informatiesystemen, uitwisseling van gegevens en technieken voor identiteitsvaststelling. Hierbij werkt het kabinet waar mogelijk samen met andere landen, met name aangrenzende EU-lidstaten en landen buiten de EU waaruit migranten afkomstig zijn. Het terugkeer- en uitzetbeleid wordt aangescherpt. Illegaal verblijf wordt strafbaar. Uitzetting van strafrechtelijk veroordeelde vreemdelingen... vindt eerder en vaker plaats. Tegen mensensmokkel wordt hard opgetreden."

De kwalitatieve of kwantitatieve baten

- · Voldoen aan wet- en regelgeving;
- · Verbetering dienstverlening klant;
- · Betrouwbaarheid identiteitsvaststelling;
- · Bestrijding document- en identiteitsfraude;
- Bijdrage aan bestrijding illegaliteit;
- Bijdrage aan betrouwbare administraties en aan een betrouwbare overheid;
- Efficiëntie vreemdelingenketen.

Er is maar een beperkte hoeveelheid cijfers beschikbaar. De benodigde gegevens voor het kwantificeren van de opbrengsten worden onvoldoende tot niet eenduidig geregistreerd, hetgeen wel noodzakelijk is voor het meetbaar maken van de opbrengsten. De deskundigen uit de praktijk denken dat de daadwerkelijke getallen in de praktijk aanmerkelijk hoger liggen dan de harde gegevens die voorhanden zijn. Echter, nadere onderbouwing hiervoor is niet voorhanden. Dit neemt niet weg dat de deskundigen overtuigd zijn dat de toepassing van biometrie zal leiden tot reductie van document- en ID fraude, illegaliteit, aantal aliassen, aantal onterechte toekenningen van sociale voorzieningen, etc. Ook zal door de toepassing van biometrie de efficiëntie in de vreemdelingenketen concreet verbeteren. Voor het kunnen kwantificeren van dergelijke opbrengsten moeten per proces in detail worden bezien wat de invloed van de toepassing van biometrie is, bijbehorende (nul)metingen uitvoeren, targets bepalen voor meetbare verbeteringen, basisgegevens eenduidig registreren en toezien op de realisatie van de targets.

Kosten van beheer en onderhoud

Niet van toepassing omdat beheer en onderhoud plaatsvindt bij de ketenpartners.

Is de contractvorm veranderd

De contractvorm is niet veranderd.

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	19/9/2011	0.8	ja	Het programmaplan is globaal en wordt nog conform de rijksbrede afspraken vertaald naar projectplannen.
3. Externe kwaliteitstoetsen				
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:					
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven		
Hardware en software	€ 14,00	€ 14,00	€ 0,00		
Ingehuurd extern personeel	€ 6,00	€ 6,00	€ 0,00		
Intern personeel	€ 3,00	€ 3,00	€0,00		
Uitbesteed werk	€ 26,00	€ 26,00	€ 2,00		
Overige projectkosten	€ 1,00	€ 1,00	€ 0,00		
Totaal	€ 50,00	€ 50,00	€ 2,00		

BVK is mede financiers van diverse projecten die bij ketenpartners worden uitgevoerd. Wanneer de ketenpartners over deze projecten rapporteren dan wordt de bijdrage van het programma BVK dubbel geteld.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/4/2011	31/12/2015	31/12/2015	

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten					
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

Doordat projecten niet door BVK zelf worden uitgevoerd maar door ketenpartners wordt deze informatie in de rapportage van ketenpartners opgenomen.

8. Tweede Kamerbrieven					
	Datum	Nummer	Titel	Link	

6. BZK - INDIGO

INDIGO

Herinrichting van de informatievoorziening van de IND.

Betreft herinrichting van de informatievoorziening IND als onderdeel van het programma IND bij de Tijd. Dit project bevat programma's op het gebied van dienstverlening, personeelsontwikkeling en informatievoorziening ter verbetering van klantgerichtheid, flexibiliteit, effectiviteit, efficiency en beheersing van risico's in de keten.

Omschrijving van de maatschappelijke relevantie

Herinrichting van de informatievoorziening van de IND betreft herinrichting van de informatievoorziening IND als onderdeel van het programma IND bij de Tijd. Dit project bevat programma's op het gebied van dienstverlening, personeelsontwikkeling en informatievoorziening ter verbetering van klantgerichtheid, flexibiliteit, effectiviteit, efficiency en beheersing van risico's in de keten.

De kwalitatieve of kwantitatieve baten

Herinrichting van de informatievoorziening van de IND betreft herinrichting van de informatievoorziening IND als onderdeel van het programma IND bij de Tijd. Dit project bevat programma's op het gebied van dienstverlening, personeelsontwikkeling en informatievoorziening ter verbetering van klantgerichtheid, flexibiliteit, effectiviteit, efficiency en beheersing van risico's in de keten.

De doelen in het regeerakkoord waaraan door het project wordt bijgedragen

Het project INDiGO is gestart in 2008. De nieuwe wetgeving zoals deze wordt bepaald door de huidige regering wordt verwerkt in INDiGO.

De kosten van beheer en onderhoud

In de Businesscase IND bij de Tijd, is geraamd dat de kosten voor beheer en onderhoud van het nieuwe systeem niet hoger zijn dan de kosten voor het oude systeem. De beheerskosten voor het oude systeem bedragen € 30 miljoen. Daarnaast dient er rekening mee gehouden te worden dat er als gevolg van de toenemende afhankelijkheid van het systeem, een permanente uitwijkmogelijkheid moet zijn. De beheerlasten zullen hierdoor toenemen.

Is de contractvorm veranderd

De oorspronkelijke contractvorm is nog steeds van toepassing

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	1/12/2008	1.0	ja	Opgesteld conform Prince2
3. Externe kwalite	itstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	23/12/2008	PwC	externe audit	Programmabeheersing, veranderaanpak
	4/6/2009	PwC	externe audit	Programmabeheersing en audit op voortgang
	4/12/2009	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
	30/6/2009	Universiteit van Amsterdam	expert advies	het onderdeel regelbeheersing van het INDIGO programma
	1/4/2010	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
	10/1/2011	PwC	externe audit	Programmabeheersing, audit op de voortgang en aanpak
	7/7/2010	Universiteit van Amsterdam	expert advies	Onderzoek ten behoeve van het continue verbeterprogramma en de Internationale Orientatie op Innovatie van de IND
	1/11/2010	KPMG	externe audit	Onderzoek samenwerking IVENT-IND
	10/5/2011	KPMG	externe audit	Volwassenheidsscan en doorlichting ITBO

In miljoe	nen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardwar	e En Software	€ 28,00	€ 21,50	€ 21,50
Ingehuur Personee		€ 8,00	€ 7,50	€ 7,50
Intern Pe	rsoneel	€ 8,00	€ 0,50	€ 0,50
Uitbeste	ed Werk	€ 22,00	€ 53,00	€ 53,00
Overige I	Projectkosten	€ 2,00	€ 7,00	€7,00
Totaal		€ 68,00	€ 89,50	€ 89,50

Binnen de financiele structuur zijn aparte projectnummers aangemaakt om verschillende deelprojecten te kunnen monitoren. Alle financiering boven de \leq 89,5 miljoen wordt door herprioritering van activiteiten opgevangen in de IND begroting.

Grotere functionaliteit en naar voren halen van functionaliteit zoals portalen en de Klantdienstwijzer. Twee grote wetswijzigingen, te weten Modern Migratiebeleid en de verbeterde Asielprocedure zijn nu deels en voor zover mogelijk meegenomen in INDiGO en worden vanaf de uitrol ondersteund door INDiGO. De levensduur van INDIGO is toekomstvast gemaakt en daarmee verlengd naar 15 jaar. De € 6 mln stijging betreft directe ICT kosten, gerelateerd aan het project en maken deel uit van de berichtgeving aan de Tweede Kamer met brief 30 573 nr. 77 omtrent het opzetten van de Technische Beheerorganisatie INDiGO.

5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	1/1/2008	31/12/2011	31/12/2012		

De actueel geschatte einddatum is op dit moment nog niet met zekerheid te noemen, maar is vooralsnog op 31-12-2012 gezet omdat de rapportage tool melding van een datum vereist. De kamer zal middels de drie maandelijkse voortgangsrapportages INDiGO nader worden geïnformeerd.

6. Herijkingspur	nten			
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	1/7/2008	€ 68,00	31/12/2011	In juli 2008 is de businesscase hereikt op basis van de uitkomst van de aanbesteding.
	1/10/2010	€ 83,50	31/12/2011	In oktober 2010 zijn de kosten voor INDiGO herijkt op basis van de bijgestelde planning
	1/2/2011	€ 89,50	31/12/2011	In januari 2011 zijn de kosten voor iNDiGO herijkt op basis van de resultaten uit het KPMG rapport Willen, Kunnen en Doen. In de herijking zijn de extra kosten voor de INDiGO Technische Beheerorganisatie opgenomen. Er is geen nieuwe geschatte einddatum op dit moment te benoemen. De kamer zal middels de drie maandelijkse rapportage op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

15 jaar

Het huidige systeem is gebouwd in 1994 en heeft een levensduur van 15 jaar gehad. De verwachting is dat INDIGO minimaal een soortgelijke levensduur heeft.

Datum	Nummer	Titel	Link
16/9/2009	3735, 2009z14540	Schriftelijke bijdrage IND Kamervragen inzake het nieuwe informatiesysteem INDiGO van de Immigratie en Naturalisatidienst met nummer 2009Z14540	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ ah-tk-20082009-3735.html
12/11/2010	30573-58	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld in de eerste termijn van de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het jaar 2011 (32 500 -VI), onderdeel vreemdelingenzaken	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-30573-58.html
1/12/2010	20102011-29-151	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld in de eerste termijn van de behandeling van de begroting van het ministerie van Justitie voor het jaar 2011, onderdeel vreemdelingenzaken	https://zoek. officielebekendmakingen. nl/h-tk-20102011-29-151.htm
18/11/2010	32500-VI-12	Verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden Vastgesteld 18 november 2010	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-32500-VI-12.html
30/3/2011	30573 nr. 66	Brief van de minister voor Immigratie en Asiel	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-30573-66.html
27/9/2011	30573 nr. 77	Schriftelijke antwoorden van de minister voor Immigratie en Asiel op vragen gesteld door de algemene commissie voor Immigratie en Asiel inzake de brief van 30 maart 2011 over maatregelen naar aanleiding van een auditrapport inzake INDiGO	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-30573-77.html

7. DEF - ERP/M&F (SPEER)

ERP/M&F (SPEER)

SPEER (Strategic Process & ERP Enabled Reengineering) is het programma waarmee het ministerie van Defensie werkt aan de verbetering van haar financiële en materieellogistieke processen. SPEER is een grootschalig veranderprogramma met een zware impact in grote delen van de defensieorganisatie. Dit veranderprogramma wordt ondersteund door de ontwikkeling en invoering van een nieuw, geintegreerd ERP informatiesysteem. SPEER heeft vier doelstellingen: (1) het verbeteren van de materieellogistieke ondersteuning van het operationeel optreden, (2) het ondersteunen van het besturingsmodel van Defensie, (3) het realiseren van opbrengsten en (4) het verbeteren van het beheer van informatiesystemen.

De eerste doelstelling is gericht op het realiseren van een gesloten logistieke keten, waarin defensie-onderdelen kunnen samenwerken, ondersteund door één informatiesysteem. De tweede doelstelling zorgt er voor dat alle processen binnen Defensie worden gestandaardiseerd en geintegreerd. De derde doelstelling is mogelijk omdat met de invoering van ERP grotere efficiency wordt bereikt en de vierde doelstelling wordt bereikt door de uitfasering van een groot aantal legacy systemen. De contracten zoals vermeld in het projectplan zijn niet gewijzigd; alleen de looptijd is verlengd. De kosten van beheer / onderhoud bedragen op dit moment € 11,40 miljoen per jaar.

en			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
8/12/2003	Projectplan versie 1 (Bestuursvernieuwing en ERP)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld
iteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
30/8/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Project SMILE (CLSK)
30/11/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Communicatieplan
31/12/2009	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Datamigratie en interfaces
31/12/2009	Het Expertise Centrum	Adviezen door experts	Governance
24/5/2010	Audit Dienst Defensie	Audit (programmabeheersing)	Onderzoek sturing en beheersing SPEER
30/5/2010	Extern	Gateway Review	Programma SPEER
31/1/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
28/2/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (kwaliteit opgeleverd product)	Toekenning van autorisaties
5/4/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (projectbeheersing)	Vervolgonderzoek gegevensbeheerorganisatie
28/4/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak)	Beheersingsmaatregelen in IV-systemen
20/9/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak	SAP M&F Maatwerk
20/9/2011	Audit Dienst Defensie	Audit (wettelijke controletaak	Kritieke boekhoudtaken
	8/12/2003 iteitstoetsen Datum 30/8/2009 30/11/2009 31/12/2009 24/5/2010 30/5/2010 31/1/2011 28/2/2011 5/4/2011 28/4/2011 20/9/2011	DatumVersie8/12/2003Projectplan versie 1 (Bestuursvernieuwing en ERP)IteitstoetsenUitvoerende partij30/8/2009Audit Dienst Defensie30/11/2009Audit Dienst Defensie31/12/2009Audit Dienst Defensie31/12/2009Het Expertise Centrum24/5/2010Audit Dienst Defensie30/5/2010Extern31/1/2011Audit Dienst Defensie28/2/2011Audit Dienst Defensie5/4/2011Audit Dienst Defensie28/4/2011Audit Dienst Defensie28/4/2011Audit Dienst Defensie	DatumVersieConform eisen (ja/nee)8/12/2003Projectplan versie 1 (Bestuursvernieuwing en ERP)neeDatumUitvoerende partijType30/8/2009Audit Dienst DefensieAudit (projectbeheersing)30/11/2009Audit Dienst DefensieAudit (programmabeheersing)31/12/2009Audit Dienst DefensieAudit (programmabeheersing)31/12/2009Het Expertise CentrumAdviezen door experts24/5/2010Audit Dienst DefensieAudit (programmabeheersing)30/5/2010ExternGateway Review31/1/2011Audit Dienst DefensieAudit (projectbeheersing)28/2/2011Audit Dienst DefensieAudit (kwaliteit opgeleverd product)5/4/2011Audit Dienst DefensieAudit (projectbeheersing)28/4/2011Audit Dienst DefensieAudit (wettelijke controletaak)20/9/2011Audit Dienst DefensieAudit (wettelijke controletaak)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljøenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

Overige projectkosten	€ 185,00	€ 268,10	€ 232,40
Totaal	€ 185,00	€ 268,10	€ 232,40

Het Programma SPEER is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

De raming van de initieel geschatte kosten dateert uit 2003 en werd gebaseerd op afronding van het programma eind 2009. De actueel geschatte kosten zijn gebaseerd op de in 2007 herijkte programmadoelstellingen en programma aanpak met een geplande afronding van het programma medio 2014. Het verschil tussen de initieel en actueel geschatte kosten wordt onder andere veroorzaakt door de langere doorlooptijd van het programma en prijsstijgingen in de markt voor ICT dienstverlening in de periode 2003/2009.

5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	3/1/2002	12/31/2009	6/30/2014		

In maart 2002 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voorgenomen behoeftestelling en verwerving van de ERP-pakketten voor Materieel & Financiën, resp. Personeel, de zg. A-brief. De initieel geschatte projectduur (94 maanden) is gebaseerd op deze datum. De initieel geschatte einddatum is gebaseerd op de initiele business case waarin ook de initieel geschatte meerjarige kosten zijn vastgelegd. De actueel geschatte einddatum is gebaseerd op de meest recente herijking.

Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
16/2/2007	€ 241,00	31/12/2013	Wijziging doelstellingen en programma- aanpak
19/10/2008	€ 268,10	31/12/2013	Programmabudget met € 27,1 miljoen verhoogd vanwege prijsstijgingen in de markt voor ICT dienstverlening en meerkosten als gevolg van vertragingen.
3/3/2009	€ 268,10	30/6/2014	Verschuiving einddatum als gevolg van de gewijzigde migratiestrategie.

Onbekend

De ingevoerde ERP-systemen binnen Defensie zullen voortdurend worden doorontwikkeld. Dat betekent dat geen bevroren toestand ontstaat van waaruit de levensduur kan worden berekend, wel dat periodiek uitbreidingen, aanpassingen en verbeteringen worden uitgevoerd. Het is onbekend op wat voor termijn ingevoerde en doorontwikkelde ERP-systemen als (technisch) verouderd moeten worden beschouwd.

Datum	Nummer	Titel	Link
31/3/2009	TK 31 460, nr. 6	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.nl kst-31460-6.html
1/6/2009	TK 31 460, nr. 7	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-7.html
11/10/2009	TK 31 460, nr. 8	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-8.html
30/11/2009	TK 31 460, nr. 9	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-9.html
9/12/2009	TK 31 460 nr. 10	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-10.html
12/1/2010	TK 31 460 nr. 11	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-11.html
15/4/2010	TK 31 460 nr. 12	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-12.html
9/8/2010	TK 31 460 nr. 13	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-13.html
11/10/2010	TK 31 460 nr. 14	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-14.html
9/12/2010	TK 31 460 nr. 15	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-15.html
13/1/2011	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.n kst-31460-16.html
20/1/2011	TK 31 460 nr. 17	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-17.html
7/3/2011	TK 31 460 nr. 18	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-18.html
12/4/2011	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-19.html
27/6/2011	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-20.html
13/10/2011	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-21.html
11/11/2011	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-22.html
21/11/2011	TK 31 460 nr. 23	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-23.html
13/11/2011	TK 31 460 nr. 24	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-24.html
20/12/2011	TK 31 460 nr. 25	Project SPEER	https://zoek.officielebekendmakingen.r kst-31460-25.html

8. DEF - PALS

PALS

Het project PALS behelst de koppelingen van de legacy systemen naar het nieuwe SAP systeem, inclusief de daarvoor benodigde aanpassingen van de legacy. Het gaat om permanente koppelingen met de systemen die niet en om tijdelijke koppelingen met de legacy systemen die uiteindelijk wel worden vervangen door SAP.

2. Projectplannen					
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting		
4/7/2005	1.0.0 (Definitief)	nee	Aan projectplannen van vóór 12 december 2008 worden geen specifieke eisen gesteld		
3. Externe kwaliteitstoetsen					
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)		

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljøenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 36,00	€ 34,20	€ 22,90
Totaal	€ 36,00	€ 34,20	€ 22,90

Het project PALS is gestart voor vaststelling van het vorige rapportagemodel (12 december 2008) en om die reden vrijgesteld van het afgeven van een kostenonderverdeling.

De raming is herzien op grond van de realisatie en een nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit

5a. Doorlooptijd					
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
1/1/2006	31/12/2010	30/6/2014			
5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel	en actueel geschatte einddatum	of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel			

Het project PALS volgt de planningen van het Programma SPEER. De geschatte einddatum is gelijk aan de geschatte einddatum van het Programma SPEER.

erijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
4/3/2008	€ 36,00	31/12/2013	Op 4 maart 2008 is een herziene versie van het projectplan goedgekeurd. De geschatte einddatum van het project is in lijn met de geschatte einddatum van het Programma SPEER opgeschoven.		
3/3/2009	€ 36,00	30/6/2014	Einddatum aangepast aan einddatum Programma SPEER		
19/9/2012	€ 34,20	30/6/2014	Raming is herzien op grond van de realisatie en nieuwe schatting van de vereiste personele capaciteit.		

Niet van toepassing

Tijdens de looptijd van het project worden verschillende interfaces opgeleverd. Een aantal daarvan functioneert zolang de legacy systemen functioneren.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	
13/1/2011	TK 31 460 nr. 16	Project SPEER	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31460-16.html	
12/4/2011	TK 31 460 nr. 19	Project SPEER	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31460-19.html	
27/6/2011	TK 31 460 nr. 20	Project SPEER	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31460-20.html	
13/10/2011	TK 31 460 nr. 21	Project SPEER	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31460-21.html	
11/11/2011	TK 31 460 nr. 22	Project SPEER	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31460-22.html	

9. DEF - DI-Informatisering

DI-Informatisering

Defensiebrede digitale ondersteuning voor de documentaire informatie en voorziet in de naleving van onder andere archief wet- en regelgeving. Contracten en onderhoudskosten zijn niet opgenomen in het oorspronkelijke plan.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (j/n)	Toelichting
24/5/2005	DIV-online	nee	Vóór 12 december 2008 zijn aan de opzet van het projectplan geen eisen gesteld.
3. Externe KWALITEITSTOETSEN			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
4a. Kosten onderverdeeld naar: In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 57,00	€ 21,20	€ 21,20
Totaal	€ 57,00	€ 21,20	€ 21,20

De administratie is niet ingericht op het verstrekken van informatie naar kostensoort.

De ondersteuning van de documentaire informatiefunctie binnen Defensie wordt nu gerealiseerd door een aantal kleinere projecten. Deze vier op zichzelf staande projecten geven invulling aan de doorontwikeling van digitaal document beheer (XPostWeb), de opslag en toegang tot digitale documenten (eShare), de ordening en selectie van van documenten (eDSP) en het digitaliseren van veelgebruikte papieren"informatie (Professioneel Digitaliseren). De stapsgewijze ontwikkeling in losstaande kleinere projecten komt de projectbeheersing ten goede met als gevolg minder risico's. De stapsgewijze aanpak is aanleiding geweest om te bezien in hoeverre het oorspronkelijke DMP-project qua financiële omvang en structuur past bij de op risicomanagement gebaseerde invulling van de defensiebrede ambitie. De aanpak met een groot project bleek niet meer aan te sluiten op de huidige werkwijze en ambitie. In 2011 is het project administratief afgehecht. Het resterende projectbudget is voor een klein gedeelte aangewend voor kortlopende kleine projecten op het gebied van documentaire informatie, het restant is teruggevloeid in de algemene middelen voor informatiseringprojecten. De eindevaluatie is in bewerking en volgt in 2012. Daarmee is het project beëindigd. "

5a. Doorlooptijd		
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
1/1/2004	31/12/2009	30/5/2012

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Zie toelichting op de verschillen bij kosten.

Datum he	erijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/1/2008		€ 59,70	31/12/2014	in 2010 heeft geen herijking plaatsgevonden
8/11/201	1	€ 21,70	30/5/2012	Vastgesteld met nota BS/2011016493

5 - 10 jaar

Voor de in exploitatie genomen onderdelen.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

10. DEF - @MIGO BORAS

@MIGO-BORAS

Camerasysteem voor MTV met herkenning van voertuigkenmerken. De baten van dit systeem ligt in het feit dat de KMar haar informatiepositie aanzienlijk verbetert, zij weet wie haar "klanten" zijn en waar en wanneer zij de grens passeren. Dit betekent dat de KMar gericht kan optreden (eerste grote stap in Informatie Gestuurd Optreden). Verdere baten liggen bij externe afnemers zoals de belastingdienst, politie, AIVD etc. Het systeem functioneert op basis van "select before you collect", dit betekent dat nauwer en efficiënter samengewerkt kan worden met deze beveiligingsdiensten op basis van deze doelgroepen en dat alle andere passanten niet onnodig opgehouden worden door MTV controles. Jaarlijkse kosten beheer en onderhoud € 2 miljoen.

	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	25/6/2008	1.0	nee	Getekend door PC-KMar
3. Externe kwaliteit	stoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	13/7/2009	Audit Dienst Defensie	Audit, referentiemodel Prince2	-
4a. Kosten onderve	rdeeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
	Hardware en software	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Overige projectkosten	€ 18,00	€ 20,80	€ 15,80
	Totaal	€ 18,00	€ 20,80	€ 15,80

Het projectbudget bestaat uit € 18 miljoen dat in 2007 door het kabinet ter beschikking is gesteld en € 1 miljoen die het gevolg is van prijscompensatie. Zie voor het overige verschil de herijking.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/12/2007	31/12/2011	30/5/2012	

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Het systeem is op 31-12-2011 operationeel op 9,5 locatie, de overige 5,5 locaties worden begin 2012 operationeel gesteld.

6. Herijkingspunter				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	23/12/2011	€ 20,80	30/5/2012	Uitkomst dispuut n.a.v. vertraging is door contractmanagement bepaald op 1,3 MEuro excl, verder valt de inrichting van enkele locaties tegen zoals de N280, deze wordt 0.2 Meuro excl duurder oa door het ontbreken van de vluchtstrook

15 à 20 jaar.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in businesscase gecalculeerde levensduur

Het @MIGO-BORAS bestaat uit diverse hardware en software componenten.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

11. DEF - C2000 randapparatuur

Defensiebrede vervanging C2000 randapparatuur.

Voorzien in de Defensiebrede vervanging van ca. 3700 randapparaten C2000 te verdelen in de jaargangen 2010 en 2013:

De vervanging van de Landelijke Aanbesteding Randapparatuur (in 2010 gestart en gerealiseerd).

De vervanging van de Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur (wordt in 2013 gerealiseerd).

Het landelijk communicatienetwerk C2000 is opgezet voor alle Openbare Orde en Veiligheid (OOV) (hulp)diensten in Nederland. Hiervan wordt gebruik gemaakt door de veiligheidsregio's van de KLPD, door Defensie (KMar, DBBO, MIVD, Kustwacht, ICMS) de ambulancediensten, brandweer, en diverse bijzondere gebruikers (Douane en AIVD).

Baten: met C2000 is één landelijk dekkend netwerk ontstaan, waarbij communicatie binnen een gesloten beveiligd netwerk binnen het domein van OOV mogelijk is, hetgeen bijdraagt aan de veiligheid van Nederland, in het bijzonder bij calamiteiten.

Het Landelijke Aanbesteding Randapparatuur contract conform het projectplan is in deze niet gewijzigd. In dit contract is tevens opgenomen de garantiezaken gedurende de levensduur van de randapparatuur. In dit contract is tevens opgenomen, garantie van de apparatuur gedurende de levensduur (6 jaar). Jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud € 0,18 miljoen (kosten zijn begrepen in projectbudget). Het Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur contract dient nog opgesteld te worden (uitvoering 2013). Gezien de status van het nog op te starten project kan nog geen specificatie aangeleverd worden met betrekking tot: verwachte kosten van beheer / onderhoud zoals vermeld in het projectplan.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
30/6/2010	6.0 (eerste vastgestelde)	nee	Het Projectplan is volgens het format DMP-A opgesteld.
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 8,79	€7,24	€ 3,59
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€0,00
Overige projectkosten	€ 0,36	€ 0,36	€ 0,00
Totaal	€ 9,15	€ 7,60	€ 3,59
4b. Toelichting algemene systematiek van kostento	erekening aan projecten		

Defensie/DMO heeft gunstig verworven. Het orderbedrag voor 2010 was € 1,6 miljoen lager dan begroot.

5a. Doorlooptij	d		
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	15/7/2010	31/12/2013	31/12/2013

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten			
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
12/10/2010	€ 7,60	31/12/2013	gunstige verwerving
7a. Geschatte levensduur na oplevering			

4 tot 12 jaar

Landelijke Aanbesteding Randapparatuur:

- Portofoons: 6 jaar conform de fabrieksgegevens.
- Mobilofoons: 12 jaar.

Geavanceerde Aanbesteding Randapparatuur:

• Alle randapparatuur 4 jaar conform de fabrieksgegevens.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

12. **DEF - HPF**

Herinrichting Personele Functiegebied (HPF)

Doel van het project is het bereiken van een genormeerde P&O organisatie (1) met goed opgeleide medewerkers (2), die door toepassing van gestandaardiseerd beleid (3) en processen (4) en eigentijdse procesondersteunig en informatievoorziening (5) in staat is tot het leveren van hoogwaardige managementadviezen en P&O diensten met een toegevoegde waarde (6). Door dit project is in het P&O domein een structurele besparing gerealiseerd van bijna € 75 miljoen.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/1/2004	Definitief	nee	Project is gestart vóór 12 december 2008
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€0,00
Overige projectkosten	€ 35,00	€ 37,90	€ 37,90
Totaal	€ 35,00	€ 37,90	€ 37,90
4h Taolichting algemene systematick van kest	antegrakaning san nyaiostan		

Niet van toepassing (project is gestart vóór 12 december 2008)

Het verschil tussen het initiele en actueel geschatte meerjarige projectekosten (tevens eindbedrag) is ontstaan door: prijscompensaties in 2007 (€ 1,1 miljoen), 2008 (€ 0,8 miljoen) en 2009 (€ 0,2 miljoen) alsmede afrondingsverschillen (€ 0,1 miljoen), compensatie van het projectbudget (€ 1.2 miljoen) als gevolg van extra uitgaven ten behoeve van externe inhuur van het DC HR en lagere realisatie dan eerder gepland (€ 0,5 miljoen).

5a. Doorlooptijd						
Startdatum		Initieel geschatte einddatum	· ·			
	1/1/2004	31/12/2008	3/31/2011			

In de begroting 2010 (32123 X, nr. 1 en nr. 2) is bevestigd dat de nog resterende reductie van 300 vte'n in 2010 wordt gerealiseerd en het project eind 2010 wordt afgesloten.

In BVM 2008 t/m 2010 die ten grondslag hebben gelegen aan deze besluiten is toegelicht dat de verlenging van de initieel geplande doorlooptijd noodzakelijk was om de oorspronkelijk beoogde doelstellingen beheerst en gecontroleerd te realiseren. In de jaarrapportage bedrijfsvoering Rijk 2010 (TK 32501) is als definitieve einddatum 1 april 2011 aangegeven, in verband met de afronding van de eindevaluatie in het eerste kwartaal 2011.

6. Herijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
25/3/2007	€ 36,10	31/12/2009	P/2007008633. Zie toelichting bij doorlooptijd		
30/3/2008	€ 36,90	31/12/2010	P/2008008140. Zie toelichting bij doorlooptijd		
7a. Geschatte levensduur na onlevering					

Zie toelichting

De levensduur na oplevering is afhankelijk van keuzes die moeten worden gemaakt inzake de inrichting van het personele functiegebied.

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link

13. DEF - ARGO II

ARGO II

De MIVD is een belangrijke leverancier van die inlichtingen op operationeel, tactisch en strategisch niveau. Binnen de mogelijkheden van de MIVD is inlichtingen verkregen uit SIGINT een belangrijke bron.

Juist die SIGINT inlichtingen zien grote veranderingen om zich heen voltrekken in het gebruik van communicatiemiddelen. Waar voorheen fax, telex en (mobiele) telefonie de mogelijkheden van SIGINT bestreken, nu is er de hele wereld van IP bij gekomen. Deze wereld is anders dan de traditionele

Om SIGINT ook naar de toekomst toe in staat te stellen die bijdrage te leveren die het nu doet en te verbeteren is een project gedefinieerd die de SIGINT keten moet vernieuwen en toekomstvast moet maken.

Inlichtingen afkomstig uit SIGINT leveren een significante bijdrage aan de bescherming van de troepen in het uitzendgebied. Naar de huidige inzichten zal het nieuwe SIGINT platform een randvoorwaarde zijn voor Cyber inlichtingen. Recentelijk is besloten het project in samenwerking met de AIVD op te lopen.

Baten kunnen worden onderverdeeld naar:

Financieel: Besparing 7 vte'n, besparing uitfaseren legacy € 2,8 miljoen per jaar en groei in dataverkeer voor wat betreft niet kabelgebonden (zonder extra vte'n).

Kwalitatief: beter inzicht in proceskwaliteit, betere rapportages door gerichter aanbod en betere mogelijkheden tot delen van kennis en inlichtingen over het proces heen en met de afnemers.

Raming exploitatie (beheer en onderhoud): 2013 € 1,3 miljoen, 2014 € 2,0 miljoen en 2015 en verder € 2,2 miljoen.

2. Projectplannen						
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting			
25/5/2011	1.2	ja	Verwerving loopt, ontvangen aanbiedingen geven een één op één afdekking op de wensen en eisen			
3. Externe kwaliteitstoetsen						
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)			

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 2,40	€ 2,40	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 1,00	€ 1,00	€ 0,04
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 8,90	€ 8,90	€ 0,00
Overige projectkosten	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Totaal	€ 12,30	€ 12,30	€ 0,04

5a. Doorlooptijd						
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum				
19/11/2011	1/1/2014	31/3/2014				
5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel						

Gerubriceerde verwervingstraject is uitgelopen met 4 maanden.

6. Herijkingspunten							
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting				
1/3/2012	€12,30	31/3/2014	Verwervingstraject met ruim 4 maanden vertraagd, waardoor het project later start.				
7a. Geschatte levensduur na oplevering							

Het contract met de leverancier loopt tot en met 2018. Tot deze tijd zal de software actueel blijven, dit is inbegrepen in het contract.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

14. EL&I - TenderNed

TenderNed

TenderNed is het online marktplein voor aanbestedingen in Nederland waar aanbestedende diensten en ondernemingen elkaar vinden. Het maakt aanbesteden voor alle betrokkenen eenvoudiger: alle ministeries, provincies, gemeenten, waterschappen maar ook ziekenhuizen, universiteiten en vervoersbedrijven kunnen nu al hun aanbestedingen op Tenderned publiceren. Vanaf deze zomer in 2012 kunnen ondernemingen de gehele aanbestedingsprocedure digitaal via Tenderned doorlopen, van publicaties downloaden tot en met inschrijving en gunning. Daarmee is het project Tenderned afgerond. Tenderned is een initiatief van het ministerie van Econiomische Zaken, Landbouw en Innovatie. Ondernemers en overheidsinstanties zijn nauw betrokken bij de ontwikkeling van Tenderned.

Naar aanleiding van motie Van der Burg het volgende:

- (1) Atos is de leverancier met wie binnen de raamovereenkomst nadere overeenkomsten zijn afgesloten voor de bouw van Tenderned. Omdat de bouw een iteratief proces is, is er ook in 2011 sprake geweest van aanpassingen nadere overeenkomsten (by tav changes). Echter binnen de voorwaarden van het raamcontract.
- (2) Het ICT-systeem TenderNed heeft reeds de Publicatiemodule opgeleverd. In 2012 wordt ook de Inschrijfmodule opgeleverd. Ondernemers kunnen dan de gehele aanbestedingsprocedure digitaal via TenderNed doorlopen, van publicaties downloaden tot en met inschrijving en gunning. Daarmee is het ICT-project TenderNed afgerond. De baten van het systeem volgen uit de businesscase, zowel de markt als de overheden besparen jaarlijks in totaal zo'n € 60 miljoen aan administratieve lasten. Dit komt met name door het digitaal doorlopen van het gehele aanbestedingsproces, waardoor ondernemers bijvoorbeeld maar éénmalig gegevens hoeven in te vullen. Door digitaal aan te besteden is er ook minder kans op juridische vormfouten.
- (3) De kosten van beheer en onderhoud waren in 2011 € 1,5 miljoen, (zowel materiele kosten (server) als personeelskosten). Van deze € 1,5 miljoen waren de Dictukosten € 0,8 miljoen, met name (intern) personeel. Het gaat dan om de servicedesk TenderNed en ICT personeel. Vanwege de projectfase is geen 1-1 doorvertaling te maken naar formatieplekken 2011.

2. Projectp	lannen			
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	2/11/2007	JH/tp/07.44	ja	Businesscase Tenderned
	7/12/2007	5.0	ja	Project Initiatie Document
	3/6/2008	1.0	ja	Projectplan voor nieuwbouw
	18/4/2010	1.0	ja	Herijkt projectplan Nieuwbouw
3. Externe l	kwaliteitstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	31/7/2007	Software Improvement Group	Advisering	Softwarekwaliteit (ISO 9126) van prototype Tenderned van ProRail
	1/2/2008	HEC	Gateway	Gateway 1-3 over periode januari 2007 - februari 2008
	31/3/2009	Gartner	Advisering	Externe advisering over voortzetting bouw, periode april 2008-april 2009
	1/1/2010	Omnext BV	Kwaliteit broncode (ISO 9126)	Broncode webapplicatie fase 1
	30/9/2010	NOiV	Open source gehalte	Webapplicatie fase 1
	30/9/2010	Ernst & Young EDP BV	Attack & Penetration en integriteit gegevens	Webapplicatie fase 1
	1/11/2010	Metrixlab BV	Gebruiksvriendelijkheid	Webapplicatie fase 1
	1/1/2011	Omnitext BV	Kwaliteit Broncode	Tenderned 3.0 (fase 1)
	31/3/2011	Ernst & Young EDP BV	Attack en penetration test	Productie- en acceptatie-omgeving. Inproductiename/livegang Tenderned 3.0
	31/7/2011	Gateway reviewteam	Gateway: fitness for use	Tenderned 3.0
	30/9/2011	Omnitext BV	Impactanalyse	Sig4analyse broncode 3.0
	30/9/2011	Ernst & Young EDP BV	Review	Ontwerp Tenderned 3.1 Digitale Kluis
	1/11/2011	Ernst & Young EDP BV	Attack & Penetration hertest	Tenderned 3.0 (fase 1), eGids en CMS.

In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaver
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 3,59	€ 8,30	€ 6,30
Intern personeel	€ 1,54	€ 3,70	€ 2,90
Uitbesteed werk	€ 0,86	€ 9,00	€ 6,90
Overige projectkosten	€ 4,75	€ 3,10	€ 2,50
Totaal	€ 10,74	€ 24,10	€ 18,60

De hierboven aangegeven projectkosten betreffen de integrale investeringskosten van het project, de oude bouw + nieuwbouw. Beheerskosten zijn in deze rapportage niet meegenomen. Het streven is dat in 2012 de bouw van het basissysteem Tenderned afgerond is. Schatting is dat de totale kosten van het project Tenderned minder dan € 34 miljoen zijn (waarvan € 24 miljoen investering).

De eerste bouw van een aanbestedingssysteem is in 2007 begonnen. In 2009 is besloten tot gehele nieuwbouw van TenderNed. De aangegeven projectkosten betreffen de integrale investeringskosten van het project (oud+nieuw). De totale kosten van het project TenderNed (inclusief beheer) worden conform eerdere opgave geraamd op een kleine € 34 miljoen. Binnen deze € 34 miljoen zal wel een verschuiving optreden: de investeringskosten worden iets hoger geraamd vanwege onder meer aanpassing in functionliteit, daarentegen worden de beheerskosten tot en met 2012 lager geraamd. De totale raming blijft wel hetzelfde, namelijk een kleine € 34 miljoen.

5a. Doorlooptijd						
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
	1/1/2007	16/12/2009	31/12/2012			

De initieel geschatte einddatum was geraamd op basis van de doorontwikkeling van het oude systeem. In 2009 is besloten tot gehele nieuwbouw over te gaan. Het nieuwbouwproject ligt op schema, conform de contractplanning van de bouw. In 2012 wordt het basissyteem TenderNed opgeleverd.

6. Herijkin	6. Herijkingspunten					
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
	5/6/2008	€ 17,27	28/12/2010	De eerste herijking was noodzakelijk toen bleek dat renovatie en doorontwikkeling van het prototype van ProRail geen adequaat resultaat zou geven en nieuwbouw noodzakelijk was.		
	18/4/2010	€ 23,20	31/8/2012	De tweede herijking was noodzakelijk toen bleek dat de nieuwbouw bij de ICTU niet tot het gewenste resultaat zou gaan leiden.		
7a. Gescha	atte levensduur na o	plevering				

In 2012 wordt het basissyteem TenderNed opgeleverd. Het syteem is duurzaam ontwikkeld. Dat betekent niet dat het systeem daarmee af is, elk systeem is aan onderhoud onderheving. Ook zal er sprake zijn van doorontwikkeling (zoals nieuwe EU-richtlijnen die geimplementeerd moeten worden). Het hangt onder meer van de politiek (europa, aanbestedingswetgeving) en de ICT-ontwikkelingen in de toekomst af wat de langeretermijn toekomst van TenderNed is.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in businesscase gecalculeerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
19/5/2010	TK 2009-2010 nr. 2398	Vragen gesteld door leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ ah-tk-20092010-1399.html
19/5/2010	TK 2009-2010 nr. 2399	Vragen gesteld door leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
30/5/2010	TK 32360 XIII nr. 4	Jaarverslag en Slotwet EZ 2009	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
14/6/2010	TK 26643 nr. 160	Rapportage Grote ICT-projecten	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
11/7/2010	TK 32440 nr. 3	Nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet); Memorie van Toelichting	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
21/9/2010	TK 32400 XIII nr. 2	Vaststelling begrotingsstaten EZ 2011, Memorie van Toelichting	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
5/10/2010	TK 32500 XIII nr. 4	Vaststelling begrotingsstaten EZ 2011. Lijst met vragen en antwoorden.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
28/12/2010	TK 22112 nr. 1119	Conceptreactie op Groenboekl Elektronisch Aanbesteden van de Europese Commissie	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-66850.html
15/11/2011	TK 26643 nr. 216	I-strategie Rijk	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-26643-216.html
10/2/2011	TK 31490 nr. 54	Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31490-54.html

15. EL&I - DDV

Programma Digitale Dienstverlening (DDV)

De overheid moet steeds klantgerichter worden en doelmatiger werken. Dit is één van de speerpunten van het vorige en huidige Regeerakkoord: De rijksdienst kleiner en beter! LNV (nu EL&I) heeft dit beleid in 'Zichtbaar laten, zichtbaar doen' opgeschreven als veranderopgave. De hierin beschreven ambities in digitale dienstverlening hebben een flinke impuls gekregen na het Kabinetsbesluit eind 2008 om aan LNV financiële middelen uit de Vernieuwing Rijksdienst (VRD) toe te kennen voor intensivering van de digitale dienstverlening tot en met 2012. Deze intensivering past in een langere termijn perspectief om de dienstverlening door EL&I aan de sector zó te verbeteren dat de sector op termijn het digitale kanaal naar volle tevredenheid en voor 100% gebruikt.

Dit doen we door voorzieningen te ontwikkelen die leiden tot verbeterde interne dienstverleningsprocessen, waardoor ondernemers gemakkelijk kunnen inloggen, machtigingen kunnen vastleggen en verstrekken, informatie en diensten op maat kunnen ontvangen en de status van hun aanvraag (bijvoorbeeld een subsidieaanvraag) online kunnen volgen. Hierdoor wordt de dienstverlening aan ondernemers eenvoudiger, tijd- en plaatsonafhankelijk en wordt tevens de administratieve lastendruk verminderd. Daarnaast worden projecten uitgevoerd die leiden tot een verbeterde ontsluiting van gegevensregisters en integratie van procesketens tussen organisaties.

Aansprekende resultaten op deze gebieden zijn: I&R geiten en schapen, Standaarden in de Land- en Tuinbouw, Open Data Client en het digitaliseren van uitwisselingscertificaten voor de export van mest en de handel met Kenia en China. Zo zijn ondernemers beter geïnformeerd en kunnen ze effectiever en efficiënter zaken doen in binnen- en buitenland.

- 1- De kosten voor beheer en onderhoud (geld en formatieplaatsen) zijn op programmaniveau niet volledig inzichtelijk. Voor het beheer van de voorzieningen is een governancemodel opgesteld. Het beheer is belegd bij de grootste gebruiker.
- 2- Er hebben zich geen wijzigingen in contractvormen voorgedaan met betrekking tot beheer en onderhoud.
- 3- Kwalitatieve baten: De op te leveren producten leveren een bijdrage aan hogere gebruikstevredenheid, hogere efficiëntie en uitbreiding van de één overheid-gedachte. Kwantitatieve baten: Op programmaniveau is er nog geen volledig inzicht in de kwantitatieve baten.

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	11/9/2008	0.9	ja	-
	30/9/2009	1.0.	ja	-
	3/12/2009	1.0.1	ja	-
3. Externe kwaliteitst	toetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	5/3/2010	Gateway Reviewteam	Gateway Review 0	Hele programma (met name de besturing) tot 1-3-2010
	31/3/2011	Gateway Reviewteam	Gateway Review 0	Programma DDV
4a. Kosten onderverd	deeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
	Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Uitbesteed werk	€0,00	€0,00	€0,00
	Overige projectkosten	€ 33,12	€31,84	€ 20,83
	Totaal	€ 33,12	€ 31,84	€ 20,83
4b. Toelichting algem	nene systematiek van koster	ntoerekening aan projectei	1	

In de kolom "Cumulatief gerealiseerde meerjarige uigaven" is de uitputting volgens de programma-administratie en de aan beleidsdirecties vrijgegeven budgetten opgenomen. Bij de kostentoerekening aan de projecten is de inzet van interne medewerkers niet integraal opgenomen, omdat deze niet op alle onderdelen inzichtelijk is op programmaniveau (betreft onder andere inzet van beleidsmedewerkers bij realisatie van de projecten).

In het programmaplan is een totaalbudget van € 23,1 miljoen genoemd naast de globaal geraamde eigen bijdrage van € 10 miljoen. Het totaalbudget van € 23,1 miljoen was opgebouwd uit 3 onderdelen: 1. VRD-middelen = € 21,8 miljoen, 2. Restant programma EDV = € 0,86 miljoen, 3. Project T&T in samenwerking met BZK = € 0,42 miljoen. Begin 2010 is besloten om deze laatste twee posten (restant EDV en project T&T) niet te verantwoorden via het programma DDV. De actuele begroting is hierop aangepast naar € 31,842 miljoen.

5a. Doorlooptijd			
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	30/4/2009	31/12/2011	12/31/2012

Het programma DDV bestaat oorspronkelijk uit 22 fiches. Een aantal van deze fiches wordt als één project gerealiseerd, voor de overige (met name de fiches gericht op realisatie van infrastructuur) zijn zogenoemde roadmaps opgesteld. Binnen deze roadmaps (weergegeven tot eind 2012) zijn projecten gedefinieerd die binnen een PRINCE-2 kader worden uitgevoerd. De startdatum van de individuele projecten is bepaald op Q2 2009. In mei 2009 zijn de gelden voor het programma vanuit de VRD ontvangen. De herijkingen in de planning zijn vastgesteld door de stuurgroep(en) (zie overzicht bij punt 6). De laatste herijking (dec 2011) geldt alléén voor de beleidsprojecten (projecten waarbij één van de beleidsdirecties opdrachtgever is). Deze projecten hebben een gewijzigde geschatte einddatum, namelijk. Q1 2012. Voor de infrastructurele projecten blijft de actueel geschatte einddatum gehandhaafd op eind 2012.

6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	30/9/2009	€ 31,84	31/12/2011	Bijstelling ten gevolge van het anders verantwoorden van twee projectonderdelen. Daarnaast heeft een review plaatsgehad die gevolgen heeft gevonden voor de aansturing van het programma onder andere door de splitsing van de sturing in een stuurgroep voor beleidsprojecten en een stuurgroep infrastructuur. Deze splitsing heeft geen financiële consequenties.
	26/5/2010	€ 31,84	31/12/2013	In de stuurgroep Beleidsprojecten is besloten om de doorlooptijd van de projecten te verlengen tot en met 2013.
	23/6/2010	€31,84	31/12/2012	De stuurgroep Gemeenschappelijke voorzieningen heeft besloten de project- duur te verlengen tot en met eind 2012.
	7/12/2011	€ 31,84	31/12/2012	Voor de infrastructurele projecten blijft de einddatum ongewijzigd. Voor de beleidsprojecten wordt 31 maart 2012 als einddatum aangehouden.

Uitgangspunt is een economische levensduur van 3 à 7 jaar, afhankelijk van het fiche. De infrastructurele fiches zullen over het algemeen een langere levensduur kennen dan de ontwikkeling van individuele e-diensten die doorgaans de resultaten zijn van de beleidsfiches.

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

16. EL&I - E&F

E&F: E-procurement en Finance

Het Programma E&F heeft tot doel om voor de bedrijfsvoeringsfunctie binnen LNV meer uniforme processen te realiseren, inclusief een verregaande moderne geautomatiseerde ondersteuning hiervoor.

De benoemde kwantificeerbare baten zijn:

- 10% efficiëncywinst in de financiële administratie en het inkoopproces;
- 2% prijsreductie op het beïnvloedbare inkoopvolume;
- 25% efficiëncywinst in het functioneel beheer.

Deze uitgangspunten zijn nogmaals bevestigd in de Programboard van 21 april 2010.

De kwalitatieve baten zijn:

- eenvoudiger consolidatie van financiële cijfers.
- toegankelijke en betrouwbaardere management informatie.
- een betere naleving mantelcontracten.
- striktere naleving van mandateringsafspraken.
- striktere budgetbewaking.

De jaarlijkse beheerkosten EBS (out-of-pocket) zijn:

Infrabeheer € 1.277.952 Functioneel Applicatiebeheer € 851.200 € 400.000 Technisch Applicatiebeheer € 1.300.000 Oracle support Totaal € 3.829.152

Per 1 september 2009 is dit programma formeel van start gegaan door een aantal bestaande projecten onder één centrale stuurgroep te plaatsen. Via DICTU zijn er samenwerkingsovereenkomsten met Oracle en Ordina voor dit programma. De mantelcontracten met deze partijen zijn gedurende de looptijd van het programma ongewijzigd gebleven. De deelprojecten die onder het programma vallen zijn steeds apart geoffreerd.

2. Projectplanne	n			
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	16/9/2007	Projectplan V02	nee	-
	18/6/2007	Businesscase 7.4	ja	-
	20/4/2010	Programmaplan 2010-2012 v 1.1	ja	-
3. Externe kwalit	teitstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	30/6/2010	Logica CMG	review	Beheerofferte
4a. Kosten onde	rverdeeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige	Actueel geschatte meerjarige	Cumulatiof garaglicaarda
	iii iiii,geenen euro s	projectkosten	projectkosten	
	Hardware en software			
	Hardware en	projectkosten	projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven € 0,00
	Hardware en software	projectkosten € 0,00	projectkosten € 0,00	meerjarige uitgaven € 0,00
	Hardware en software Ingehuurd extern personeel	projectkosten	projectkosten	meerjarige uitgaven € 0,00
	Hardware en software Ingehuurd extern personeel Intern personeel	projectkosten	projectkosten	meerjarige uitgaven € 0,00 € 0,00

De scope is in algemene termen verwoord onder 'korte beschrijving'. Per project wordt de scope op detailniveau bepaald en voor uitvoering vastgesteld door de programboard. Van ieder project wordt onder meer een Project Initiatie Document (PID), inclusief benodigd budget vooraf vastgesteld. De indeling van het vast te stellen budget is in overeenstemming met de projectadministratie van Dictu. Ieder project heeft een eigen projectcode. De medewerkers aan het project verantwoorden alle uren op dit project. Ook is vooraf aangegeven welke onderdelen fixed price worden uitgevoerd. Ook deze activiteiten worden als werkpakket ten laste van het project gebracht.

Per jaar is de kostenverdeling:

2008 € 5,1 miljoen

2009 € 5,1 miljoen

2010 € 2,68 miljoen

2011 € 0,98 miljoen

Totaal € 17,93 miljoen

Het verschil ten opzichte van de initiële begroting is een voortvloeisel van de uitbreiding van de scope.

Het verschil ten opzichte van de laatst afgegeven prognose vloeit voort uit het feit dat het project inmiddels is afgerond.

Door de keuze voor Oracle voor EL&I is het E&F project als gevolg van de fusie versneld afgerond. De nog lopende ontwikkelingen zijn in de bredere EL&I-context meegenomen in het E.V.E.-programma.

De Programboard van 26-10-2011, waarin de opdrachtgevers, CIO en CFO's van de betreffende dienstonderdelen vertegenwoordigd zijn, is akkoord gegaan met de afronding van het E&F-programma.

5a. Doorlo	ooptijd		
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	31/8/2007	1/1/2009	30/8/2011
	hting op de verschillen t einddatum	cussen initieel en actueel geschatte d	einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel

Het project is versneld (in de afrondende fase) beëindigd in verband met de fusie.

6. Herijkings	6. Herijkingspunten						
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting			
	31/5/2010	€ 23,80	31/12/2012	Uitbreiding scope met de agentschappen oud-LNV.			
	31/7/2011	€ 17,93	30/8/2011	Afronding E&F			
7a. Geschatt	e levensduur na opleve	ring					

Zeven jaar te tellen vanaf 1 juli 2009.

De term is verlengd vanwege een upgrade naar Oracle 12.1.4 (1-7-2010).

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

17. EL&I - IB

Informatiebeveiliging

Het op orde brengen van de informatiebeveiliging binnen DICTU tot op het niveau van het in 2007 vastgestelde Standaard Beveiligingsniveau informatievoorziening (SBNi).

- Realiseren van de SBNi maatregelen DICTU
- Begeleiding van periodieke certificeringen DICTU
- PDCA-cyclus DICTU in werking
- Controle en besturingsstelsel IB DICTU
- Opstellen periodieke IB rapportages

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
13/4/2008	1.1	nee	Opgelegd door Wet- en regelgeving en EU Betaalorgaan.
30/3/2009	3.0	nee	Opgelegd door Wet- en regelgeving en EU Betaalorgaan.
24/5/2009	3.1.	nee	Opgelegd door Wet- en regelgeving en EU Betaalorgaan.
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
5/1/2009	Gartner en RAD	Health check IB-programma	Toets van het initiële programmaplan op samenhang, tempo, kosten en mogelijke alternatieven
30/4/2009	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van de SBNi-maatregelen op werking over de periode tot mei 2009
31/8/2009	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van SBNi-maatregelen op werking over de periode tot september 2009
30/9/2009	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van SBNi-maatregelen op werking over de periode tot oktober 2010
1/1/2010	Audit Dienst	IB-scan	IB-scan IB binnen LN, waaronder ook toets op voortgang IB-programma
1/3/2010	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets op opzet en werking van SBNi-maatregelen in het Protocol Rekencentrum
30/4/2010	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets op werking van het ISMS als vooronderzoek op de audit gepland voor september
31/8/2010	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van SBNi-maatregelen op opzet en werking over de periode tot juli 2010
1/12/2010	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van SBNi-maatregelen op opzet over de periode tot december 2010
30/3/2011	Audit Dienst	Externe audit	Beoordeling van volledigheid en juistheid van de rapportage IB-programma ikv grote ICT-projecten
30/3/2011	Audit Dienst	Externe IB audit	Toets van SBNi-maatregelen op opzet en werking over de periode tot april 2011

In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaver
Hardware en software	€ 4,60	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 5,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 9,20	€ 17,40	€ 14,40
Totaal	€ 18,80	€ 17,40	€ 14,40

Het programma is gestart in 2008 en is inmiddels afgerond op 31 maart 2011. De categorieën voor de kostensoorten die sinds 2008 door het programma gebruikt worden verschillen van de later (in 2009) bepaalde indeling kostensoorten. Voor de actueel geschatte meerjarige projectkosten is geen onderverdeling gemaakt tussen personele kosten van intern en extern personeel. Voor de cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven is deze onderverdeling wel te maken. De voorziene personele inzet is voor eerdere jaren achter gebleven op de raming. Dit wordt gecompenseerd door een versterkte inzet in 2010. Een deel van de voorziene materiële uitgaven (investeringen) zijn niet gerealiseerd. Gezien de achterblijvende werkelijke realisatie met betrekking tot de materiële kosten is op dat onderdeel een onderuitputting ten opzichte van de geschatte projectkosten. Door de uitloop op eerder genoemde specifieke onderdelen (zie paragraaf 'doorlooptijd') is een deel van de kosten pas in 2011 gemaakt.

Als rapportagemoment is 31 maart 2011 genomen, de datum waarop het IB-programma formeel afgerond is. Het verschil tussen de 'actueel geschatte meerjarige projectkosten' ten opzichte van 'initieel geschatte meerjarige projectkosten' is veroorzaakt door de herijking die begin 2009 heeft plaatsgevonden. De 'cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven' blijven onder de 'actueel geschatte meerjarige projectkosten', doordat er enerzijds een viertal werkpakketten uitloop hebben tot in 2011. Anderzijds zijn de producten tegen lagere kosten gerealiseerd. De 'actueel geschatte meerjarige projectkosten' zijn gelijk aan de 'cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven' vermeerderd met de per 31 maart 2011 aan de lijnorganisatie overgedragen budgetten voor de overgedragen IB-werkpakketten.

5a. Doorlooptijd							
Startd	atum Initieel ge einddatun	•	hatte einddatum				
1/3/20	008 31/12/201	0 30/3/2011					

Bij de start van het programma in 2008 is geen projectstartarchitectuur (PSA) opgesteld in lijn met NORA en MARIJ. MARIJ is pas medio 2008 vastgesteld en grotendeels gestoeld op VIR, VIR-BI en BVR2005, terwijl het voormalig LNV het AKI als beleidskader heeft. De toenmalige IB-paragraaf van NORA was nog onvolledig en niet van toepassing op dit IB-programma. Ook achteraf zou een PSA niet geschikt zijn, vanwege het veelvoud aan gedefineerde, onderliggende projecten en de inhoudelijke dynamiek gedurende de meerjarige looptijd. Op onderdelen (deelprojecten) is wel gebruik gemaakt van PSA's.

Op 31 maart 2011 is het IB-programma afgerond. Een aantal werkzaamheden liepen langer door en zijn door de projectorganisatie overgedragen aan de lijnorganisatie. Dat geldt met name voor vier werkpakketten (WP). Namenlijk WP 6.2 Realisatie fysieke beveiligingseisen Rekencentrum. Dit behelst het verhuizen naar een nieuw Data Center dat op alle punten voldoet aan het SBNi, inclusief het vastleggen van fall back en recovery faciliteit; WP 7.4 Realisatie fysieke beveiligingseisen Rekencentrum een Rekencentrum-LAN ingericht worden dat op alle punten voldoet aan het SBNi. Het beschikbaar komen van dit LAN is afhankelijk van de timing van WP 6.2 en zal in 2011 worden afgerond, WP 12.4 Realisatie two factor authenticatie. en WP 14.2 Upgrade Oracle naar versie 10. Dit werkpakket heeft tot doel alle Oracle databases te upgraden naar een door de leverancier ondersteunde versie.

5. Herijkingspunten					
Datum herijk	ing Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
19/5/2009	€ 17,60	30/3/2011	Exogene scopewijziging: Eind 2008 tot begin 2009 is een health check uitgevoerd door Gatner en de Rijksauditdienst. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het programma. Er zijn een aantal werkpakketten bijgekomen. De totale programmabegroting kon omlaag worden bijgesteld. De herijking heeft geen invloed gehad op de geplande einddatum.		

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in businesscase gecalculeerde levensduur

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

18. EL&I eDienstverlening

Meerjarenprogramma eDienstverlening

Doel van het programma is om ook in de toekomst een professionele portal tussen overheid en EL&I-doelgroepen te kunnen zijn.

Met het meerjarenprogramma eDienstverlening geeft Agentschap NL invulling aan:

- De veranderende verwachtingen van klanten van de overheid.
- De ambities van het Kabinet, en
- · Aan de ambities van Agentschap NL om ook in de toekomst een professionele portal tussen overheid en doelgroepen te zijn.

Tijdens de uitvoering van het programma wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de overheidsbouwstenen en wordt de samenwerking met andere overheidsorganisaties gezocht.

Onder het motto "Eenvoudig geregeld" levert het MJP eDienstverlening een belangrijke bijdrage aan:

- Klantgerichte toegang en inzicht in de klanten.
- Efficiënte en effectieve inrichting van bedrijfsprocessen en korte doorlooptijden voor klanten.
- · Beperking van Administratieve Lasten.
- Snelle vertaling van politieke en beleidsveranderingen naar de uitvoering.

In de Eindrapportage van het programma worden financiers en opdrachtgevers ingelicht over de gerealiseerde resultaten en voor wie en hoe dat relevant is.

In kwantitatieve zin maakt het programma mede mogelijk dat Agentschap NL haar Balkenende IV taakstelling realiseert.

De bijdrage van sec het programma aan het behalen van deze taakstelling is niet meetbaar.

Dit programma heeft geen grote of hoog risico contracten met leveranciers.

De extra beheerkosten als gevolg van dit programma (ad € 1 miljoen per jaar) zijn onderdeel van het reguliere en structurele IT-beheerproces van Agentschap NL.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
27/10/2009	1.0	ja	Vastgesteld door: Stuurgroep eDienstverlening / DT Agentschap NL
30/9/2010	1.0	ja	Herijkt projectplan
31/1/2012	1.0	ja	Eindrapportage
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
5/2/2010	Bureau Gateway	Gatewayreview 0	0: Strategische doorlichting
26/11/2010	Bureau Gatewau	Gatewayreview 0	0: Strategische doorlichting
1/12/2010	AD van EL&I	Externe audit	eLoket / Uniforme Koppeling
18/11/2011	Bureau Gateway	Gatewayreview 4	4: Gereed voor dienstverlening
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,20	€0,14	€0,14
Ingehuurd extern personeel	€ 5,31	€ 5,80	€ 5,80
Intern personeel	€ 5,50	€ 4,61	€ 4,61
Uitbesteed werk	€ 2,90	€ 3,21	€ 3,21
Overige projectkosten	€0,00	€0,00	€ 0,00
Totaal	€ 13,91	€ 13,76	€ 13,76

Het project is afgerond. De kosten bestaan grotendeels uit loonkosten van intern en ingehuurd personeel. Voor het Agentschap NL brede budgetplan (baten-lasten systeem) wordt een norm kostenberekening gemaakt per aanstelling per afdeling. Externe inhuur is een berekening incl. BTW gehanteerd. In het programmabureau zijn projectoverstijgende en waar nodig projectgerelateerde activiteiten (begeleiding) opgenomen alsmede algemeen management en ondersteuning. De zeer beperkte licentiekosten na afronding van het programma project worden ondergebracht in de reguliere investerings- en afschrijvingscyclus van het agentschap.

Het project is afgerond. Als gevolg van de taakstellingkrimp Balkenende IV konden onze interne ICT leveranciers in zeer beperkte mate structurele resources werven. Tegelijkertijd is er voor moderne IT- uitvoering actuele productkennis nodig die beperkt beschikbaar is in de eigen organisatie wanneer deze nog moet gaan veranderen.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	31/5/2008	31/12/2011	31/12/2011	

niet van toepassing

6. Herijkingspunten						
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting			
1/1/2010	€ 13,42	31/12/2011	Het programma werd uitgevoerd op basis van de hink-stap-sprong plateauplanning. Een plateau heeft een tijdsduur van 1 kalenderjaar. Per bereikt plateau worden de doelstellingen en activiteiten voor de volgende plateaus waar nodig bijgesteld. Het Programmaplan 1.0 is hiervoor de basis en in het Jaarwerkplan 2010 is dit geactualiseerd (€ 5,57 miljoen). Er wordt uitgegaan van een jaarlijkse herijking op basis van middelen en mogelijkheden. Op 3 september 2010 is vanuit de directie Financieel Economische Zaken (FEZ) ingestemd met het voorstel voor intensivering (€ 3,2 miljoen). De intensiveringsactiviteiten betreffen: - activiteiten die anders in 2011 zouden worden uitgevoerd, danwel - extra activiteiten die niet in het oorspronkelijk Programmaplan waren voorzien, zoals het verder uitwerken van de architectuurfunctie en het vergroten van het gebruik van het eLoket.			
10/12/2010	€ 13,42	31/12/2011	In december 2010 (fase 'sprong') heeft een nieuwe herijking plaatsgevonden. Deze herijking is ingrijpend. Als gevolg van de taakstelling van het nieuwe kabinet en de fusie van LNV en EZ tot EL&I – en de strakkere financiële kaders – is een verkenning "Vaart houden in eDienstverlening" uitgevoerd om de samenwerking van de dienstverleningsprogramma's van LNV, Dienst Regelingen en Agentschap NL te intensiveren. Op basis van deze verkenning is de programmascope bijgesteld. Het programma streeft nu naar een maximale bijdrage aan digitalisering.			

Vijf jaar

De ontwikkelde ICT-bouwstenen zijn het fundament van de dienstverlening Agentschap NL in de komende jaren. De bouwstenen bevatten voldoende en toekomstvaste functionaliteit. In de beheerfase na het programma is geborgd dat er financiering is voor doorontwikkeling van functionaltieit en de benodigde governance is ingericht.

Datum Nummer Titel Link

19. FIN - Toeslagen nieuw

Toeslagen Nieuw

De projectdoelstelling is de oplevering en invoering van een nieuw flexibel Toeslagen systeem voor de regelingen Huurtoeslag, Zorgtoeslag, Kindgebonden budget en Kinderopvangtoeslag. Door het meer werken in de actualiteit is betere dienstverlening aan de burgers mogelijk en beter toezicht mogelijk. Tenslotte was de technische kwaliteit van de oude systemen onvoldoende. De contractvorm met de externe leverancier is niet gewijzigd. De kosten van de externe leverancier voor beheer en onderhoudsfase zijn ingeschat op \in 6,5 miljoen per jaar.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
20/3/2009	v 3.0	nee	Integrale BC niet aanwezig. Wel BC elementen en verwijzingen naar baten.
28/6/2011	v 4.0	nee	Integrale BC niet aanwezig. Wel BC elementen en verwijzingen naar baten.
rne Kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
4/3/2009	QSM	Extern advies	Benchmark planning en status SW-realisatie.
8/10/2009	Madison Gurkha/ Burgerportaal	Extern advies	Beveiliging, geen specifieke periode.
12/11/2009	Madison Gurkha/ Infrastructuur	Extern advies	Beveiliging, geen specifieke periode.
31/12/2009	RAD/Ernst & Young	Joint audit	Continue audit. Omvat alle projectbeheersingsaspecten.
30/4/2010	RAD	Advies	Beoordeling conversie
30/4/2010	QSM	Extern advies	Benchmark planning en status SW-realisatie.
11/5/2010	SIG	Extern advies	(Technische) kwaliteit software
31/12/2010	RAD	Advies	Doorlopende audit. Projectbeheersing.
31/3/2011	Gartner	Extern advies	Governance programma
7/4/2011	RAD	Audit	Conversie Nieuwe Toeslagen Systeem
15/8/2011	Madison Gurkha	Extern advies	Beveiliging van de portalen
3/11/2011	RAD	Audit	Beoordeling steekproef kantoor Toeslagen op Nieuwe Toeslagen Systeem
ten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 15,00	€ 15,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 38,00	€ 32,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 50,00	€ 42,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€127,00	€118,00
Overige projectkosten	€ 56,00	€ 8,00	€7,00
Totaal	€ 56,00	€ 238,00	€ 214,00

Actueel geschatte kosten zijn gelijk aan de laatste herijking

5a. Doorl	5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
	1/1/2007	31/12/2008	30/6/2012			

6. Herijkingspunten						
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting			
31/12/2008	€72,00	31/12/2008	De herijking met datum voor 2009 heeft plaatsgevonden wegens scopewijzigingen.			
30/9/2009	€ 149,00	30/6/2010	Project heeft in oktober 2009 gekozen voor het 'beheerst implementeren' scenario in plaats van een big-bang op het einde van het jaar 2009. Hierdoor loopt het project ook in 2010 door.			
1/11/2010	€ 206,00	30/6/2010	In november 2010 heeft een herplanning plaatsgevonden omdat zich in de planning onzekerheden hadden gemanifesteerd die een herplanning nodig maakt:			
			- Uit het schaduwdraaien bleek dat de uitval groter was dan gepland. Enerzijds als gevolg van functionele tekortkomingen. Anderzijds omdat de kwaliteit van de data uit de huidige Toeslagsystemen lager is dan verwacht. Om de uitval te beperken moeten een aantal wijzigingsvoorstellen uitgevoerd worden.			
			- Verder bleek dat de impact van nieuwe wetgeving (Landelijk Register Kinderopvang) groter is dan verwacht. Daardoor heeft een herontwerp moeten plaatsvinden.			
			- Tenslotte was is de performance op dat moment onvoldoende. Om de performance op acceptabel niveau te brengen moeten een aantal wijzigingsvoorstellen uitgevoerd worden. Deze voorstellen hebben zich overigens al wel in een Proof of Concept bewezen.			
			Deze herijking is gemeld in de 7e halfjaarsrapportage (TK 31066 98) d.d. 28 december 2010			
23/12/2011	€ 238,00	30/6/2012	Na de succesvolle live-gang van het Toeslagen systeem in december 2011 heeft de Staatssecretaris aan de Kamer medegedeeld dat de transitie naar de staande organisatie wordt vormgegeven en dat het huidige programma naar verwachting per 1 juli 2012 zal worden beeindigd. In de fase daarna wordt het systeem verder afgebouwd en de continuiteit van de productie geborgd.			

Zie toelichting

Geen kwantitatieve informatie beschikbaar. Duurzaamheid en robuustheid zijn expliciete eisen geweest in de tender

weede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
13/5/2009	TK 31066 nr. 71	Vierde halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-71.html
2/12/2009	TK 31066 nr. 78	Klanttevredenheid Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-78.html
4/1/2010	TK 31066 nr. 82	Vijfde halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31066-82.html
23/6/2010	TK 31066 nr. 90	Zesde halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ blg-70107.html
28/12/2010	TK 31066 nr. 98	Zevende halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ blg-93903.html
26/4/2011	TK 31066 nr. 102	Brief Stas inzake stand van zaken programma	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-102.html
30/5/2011	TK 31066 nr. 103	Achtste halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-103.html
27/6/2011	TK 31066 nr. 106	Motie van het lid Bashir	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-106.html
26/10/2011	TK 31066 nr. 114	Brief Stas inzake stand van zaken programma	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-114.html
23/12/2011	TK 31066 nr. 116	Negende halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-116.html

20. FIN - Basisregistraties

Basisregistraties

- 1. Het project BRI is verantwoordelijk voor de realisatie van de basisregistratie 'inkomen' als ook voor het ketenproces 'beschikbaar stellen van het authentieke (en niet-authentieke) inkomengegeven' aan de toekomstige afnemers van de basisregistratie.
- 2. Het project Aansluiten is verantwoordelijk voor het inwinnen, opslaan en ter beschikking stellen van authentieke (en nietauthentieke) qeqevens van de verschillende basisregistraties (GBA, nHR, Kadaster, BRI, WOZ, Voertuigen en BAG).
- 3. Relevantie van het project. Het stelsel van basisregistraties, waarbij één basisregistratiehouder verantwoordelijk is voor het authentiek gegeven, en afnemers wettelijk zijn verplicht deze gegevens te gebruiken, niet meer uit te vragen en bij gerede twijfel terug te melden, is gericht op het verkrijgen van administratieve lastenverlichting, verbeterde handhaving en dienstverlening en meer efficiëncy voor burgers, bedrijven en afnemers.

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

De kosten voor beheer en onderhoud zijn geraamd op € 3 miljoen (Aansluiten) en € 2 miljoen (BRI) per jaar.

2. Projectplannen				
Datum	1	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
5/10/200	09	1.1 PID	ja	nvt
18/8/20		1.0 Businesscase BRI en Businesscase Aansluiten	ja	Grotendeels. Batenanalyse vooral kwantitatief en beperkt kwalitatief. Alternatieve scenario's zijn beperkt opgesteld (Aansluiten).
3. Externe kwaliteitstoe	tsen			
Datum	I	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
31/5/200	09	RAD	Advies	Project 'Aansluiten', focus op tijd en deadlines voor globale ontwerpen van de ketens voor die basisregistraties waar de Belastingdienst op korte termijn op aansluit. - Project BRI, focus op bouwproces en waarborgen voor kwaliteit binnen het bouwproces en de voorbereiding van het testtraject. - Het verstrekkingenproces, focus op de huidige bedrijfsvoeringfunctionaliteiten en op kwaliteitswaarborgen binnen het proces. Onderzochte periode is januari tot mei 2009.
1/11/20	10 I	RAD	Audit	Testproces, invoering en werking uitvoeringsorganisatie en projectbeheersing.
7/3/201	1 1	RAD	Audit	De RAD heeft eind 2010 / begin 2011 een 3e audit op de BRI uitgevoerd. De audit had betrekking op de testaanpak, de meegenomen bedrijfsvoerings- functionaliteiten, de spelregels projectmanagement en de afloop van de eerdere RAD-aanbevelingen.

In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde m eerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 7,70	€7,70
Intern personeel	€ 0,00	€ 40,80	€ 22,20
Uitbesteed werk	€ 0,00	€0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 35,00	€ 1,50	€ 1,00
Totaal	€ 35,00	€ 50,00	€ 30,90

4c. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte kosten

De laatste herijking is gelijk aan de actueel geschatte meerjarige kosten.

5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	30/6/2006	31/12/2011	30/6/2013		

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Actueel geschatte einddatum is gelijk aan de laatste herijking.

6. Herijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
31/12/2008	€ 46,00	31/12/2011	De herijking met datum voor 2009 heeft plaatsgevonden wegens scopewijzigingen.		
31/3/2009	€ 46,00	31/12/2011	Scope wijziging van het project. De verantwoordelijkheid voor het aansluiten op de verschillende basisregistraties is belegd bij de ketens/domeinen binnen de Belastingdienst (vraag). Het inwinnen, opslaan en verstrekken van (authentieke en niet authentieke gegevens) met behulp van vooral ict-voorzieningen (aanbod) is binnen de scope van het project gebleven.		
30/9/2009	€ 46,00	31/12/2012	Zowel binnen de Belastingdienst als rijksbreed heeft de realisatie van het stelsel van basisregistraties in 2009 vertraging opgelopen door verschillende oorzaken (tijdvergende afstemming over planning en specificatie van processen, gegevens en systemen tussen partijen; beperkte resources). Eind 2009 zijn de businesscases voor de beide onderdelen binnen de Belastingdienst (realisatie database authentieke inkomensgegevens resp. aansluiten op andere registraties) geactualiseerd en heeft een doorstart van het project plaatsgevonden. De planning voor aansluiting op andere basisregistraties is bijgesteld. De actueel geschatte einddatum van het project is bijgevolg verschoven naar 31-12-2012.		
18/8/2010	€ 48,70	31/12/2012	Aan de businesscase is toegevoegd de te realiseren voorzieningen ten behoeve van en aansluiting op Registratie Niet-Ingezetenen (RNI).		

15/12/2011

€ 50,00

30/6/2013

Aanpaste raming (businesscase) € 50 miljoen. Dit is € 1,3 miljoen meer dan de vorige raming van € 48,7 miljoen:

- Bronhouderschap RNI (€ 0,5 miljoen)
- Extra kosten realisatie BRI 1.1 (€ 0,7 miljoen)
- Overig (€ 0,1 miljoen)

Eind 2011 heeft een heroverweging van de ambities van het project plaatsgevonden en is de visie op Aansluiten gewijzigd. Aanleiding hiervoor was de beperkte voortgang als gevolg van afhankelijkheden van generieke stelselvoorzieningen. Nieuwe elementen zijn als voorwaarden toegevoegd. Voor BRI betekent dit naar de huidge inzichten een verschuiving naar 1 juli 2013. Voor aansluiten dat BAG en HRS prioriteit houden en dat voor andere basisregistraties pas gestart wordt met aansluittrajecten als aan voorwaarden is voldaan. Aansluitddata daarvoor kunnen dan pas ingepland worden.

De levensduur is niet gecalculeerd

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

21. FIN - VIA

VIA (vooringevulde aangifte)

Projectdoelstelling is om een vooraf ingevulde aangifte te realiseren. Door de aangifte Inkomensheffing zoveel mogelijk in te vullen worden de administratieve lasten voor de burger verminderd. De opdracht van het project VIA is de processen en systemen te realiseren waarmee in 2013 voor 80% van de particuliere IB-belastingplichtigen 80% van de aangifte vooringevuld kan worden. De daadwerkelijke voorinvulling die gerealiseerd wordt is onder meer afhankelijk van de tijdigheid en kwaliteit van gegevens die de Belastingdienst van anderen ontvangt. De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd. De kosten voor beheer en onderhoudsfase worden geraamd op € 3,8 miljoen per jaar.

2. Projectplann				
D	Patum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1	0/12/2009	Plan beschikbaar stellen gegevens	ja	n.v.t.
1	/2/2010	Plan inwinnen gegevens	ja	n.v.t.
3	0/10/2010	Herijkte businesscase VIA	ja	n.v.t.
3. Externe kwal	iteitstoetsen			
D	Patum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1	6/11/2009	RAD	Audit	Sturing en beheersing borging risico's, VIA 2009.
1	9/2/2010	RAD	Audit	Sturing en beheersing borging risico's, VIA 2010.
1	9/4/2010	Bureau Gateway	Gateway-review	Inzicht verkrijgen in de leerpunten en succesfactoren en antwoord op de vraag of deze ook voor de komende jaren (tot aan Belastingjaar 2010) geborgd zijn.
2	7/3/2011	RAD	Audit	Sturing en beheersing borging risico's, VIA 2011.
4a. Kosten onde	erverdeeld naar:			
lı	n miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Н	lardware en software	€ 0,00	€ 0,44	€ 0,11
Ir	ngehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 10,82	€ 10,82
Ir	ntern personeel	€0,00	€ 35,83	€ 35,21
U	Jitbesteed werk	€ 0,00	€2,76	€ 2,76
C	Overige projectkosten	€ 45,00	€ 2,07	€ 1,52
Т	otaal	€ 45,00	€ 51,92	€ 50,42

Het verschil tussen de geraamde uitgaven volgens de herijkte businesscase ad € 54,3 miljoen (oktober 2010) en de actueel geschatte meerjarige projectuitgaven ad € 51,92 miljoen, wordt grotendeels verklaard doordat in 2010 en 2011 minder ontwikkeldagen besteed zijn dan waarmee tijdens het opstellen van de herijkte businesscase rekening is gehouden.

5a. Do	oorlooptijd			
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/3/2006	1/3/2009	30/4/2012	

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of bij herijkingen tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Er is geen verschil tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
30/9/2010	€ 54,30	31/12/2011	Doordat de verbetering van de ontvangst en bewerking van de ontvangen gegevens binnen scope van het project is gebracht, is de looptijd van het project verlengd. De kosten die gedurende de periode daardoor tot uitdrukking gebracht worden onder het project VIA, bestaan vrijwel volledig uit toerekening van de kosten van intern personeel dat hiervoor ingezet wordt. De wijzigingen bij de herijking die vastgelegd is in de businesscase van oktober 2010 hebben tot gevolg dat aanvullend ten opzichte van de per eind 2009 geschatte totale meerjarige projectkosten (€ 33,6 miljoen) over 2010 € 9,0 miljoen en over 2011 € 11,7 miljoen ten laste van het project VIA gebracht wordt. De herziene totale kosten komen op € 54,3 miljoen.		
22/12/2011	€ 54,30	30/4/2012	Het programma VIA nadert zijn voltooiing. Voorzien werd dat de systemen die nodig zijn om bestaande en nieuwe gegevenssoorten vooraf in te vullen in de aangifte IH, per eind 2011 opgeleverd zouden zijn. De technische aanpassingen die nodig zijn om zeer grote nieuwe gegevensstromen van derde partijen te ontvangen en binnen enkele dagen te verwerken, bleken in de tweede helft van 2011 complexer te zijn dan voorzien. De systemen worden daardoor na 31-12-2011 opgeleverd, 1-5-2012 is vastgesteld als nieuwe einddatum.		

De herijkte businesscase gaat uit van twaalf jaar

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
30/5/2011	TK 31066 nr. 103	Achtste halfjaarsrapportage Belastingdienst	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31066-103.html

22. FIN - EMCS

Excise Movement Control System (EMCS)

De projectdoelstelling is het verbeteren van het toezicht op het vervoer van accijnsgoederen binnen de EU door middel van elektronische berichtuitwisseling. De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht EMCS in de jaren 2009 t/m 2011 gefaseerd in te voeren. Binnen het project EMCS zijn hiervoor drie plateaus gedefinieerd, FS0, FS1 en FS2. Alle drie deze plateaus zijn ingevoerd waarmee aan de nu geldende wettelijke verplichtingen is voldaan. Op 1 april 2012 volgt nog een afrondende release waarmee EMCS volledig aan de Brusselse vereisten voldoet. Hierna zal de Douane werken aan de volgende fase van EMCS, namelijk FS-NL, waarin enkele specifieke Nederlandse gebruikerswensen worden gerealiseerd.

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

De kosten voor beheer en onderhoudsfase zijn geraamd op € 2 miljoen per jaar.

2. Projectplannen							
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting				
3. Externe kwaliteitstoetsen							
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)				
4a. Kosten onderverdeeld naar:							
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven				
Hardware en software	€ 0,00	€0,00	€0,00				
Hardware en software Ingehuurd extern personeel	€ 0,00 € 0,00	€ 0,00 € 0,30	€ 0,00 € 0,30				
	<u> </u>		<u> </u>				
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,30	€ 0,30				
Ingehuurd extern personeel Intern personeel	€ 0,00	€ 0,30 € 9,55	€ 0,30 € 9,08				

Tijdens de looptijd van het project is de oorspronkelijke raming niet formeel herzien. Ook de basis voor tussentijdse schattingen van de meerjarige projectkosten is niet vastgelegd. De huidige pronose is gebaseerd op het feit dat project bijna is afgerond en er nog beperkt functionaliteit wordt gerealiseerd. De belangrijkste oorzaak dat de huidige prognose lager ligt dan de € 16 miljoen die oorspronkelijk geraamd is, is dat 2 maal de scope van het project gewijzigd is: 1. De benodigde hoog beschikbare poort is uitgevoerd binnen het project eCustoms. 2. EMCS is beperkt tot functionaliteit die nodig is om compliant te zijn aan Brusselse wetgeving.

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
30/9/2003	1/1/2010	31/3/2012	

Actueel geschatte einddatum is gelijk aan de laatste herijking.

Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
30/6/2008	€16,00	1/1/2012	In juli 2008 is in Brussel door de DGs van de verschillende lidstaten besloten om de invoering van het eerste plateau van EMCS met een jaar uit te stellen (1 april 2010 in plaats van 1 april 2009). De reden was dat een aantal lidstaten uitliepen in de realisatie. Tegelijkertijd is daarmee ook de einddatum (implementatie van het laatste plateau FS2) een jaar verschoven. De nieuwe eindatum is 1 januari 2012.
9/2/2011	€16,00	1/1/2012	Om tijdig aan de wettelijke vereisten per 1-1-2012 te voldoen is besloten om FS2 te beperken tot de functionaliteit benodigd voor compliance aan Brusselse wetgeving. Na FS2 zal voor zaken die nu buiten de scope van het project vallen een nieuwe release voor EMCS volgen.
18/10/2011	€16,00	31/3/2012	Brussel besluit om een deel van de functionaliteit later in 2012 verplicht te stellen. Nederland maakt hier gebruik van, omdat de langere doorlooptijd van het project het mogelijk maakt een kwalitatief beter systeem op te leveren.

Onbekend

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
18/11/2009	TK 32031 nr 5	Wijziging van de Wet op de accijns	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32031-5.html

23. FIN - SEPA

SEPA

De projectopdracht van het project SEPA is om de Belastingdienst SEPA-compliant te maken voor de hoofd betaalstromen zonder verstoring van de kasstroom. Met deze veranderingen worden veel processen en systemen van de bedrijfsonderdelen van de Belastingdienst geraakt, uitgezonderd de FIOD. Na voorbereidende werkzaamheden in 2010 is het project in 2011 gestart.

SEPA wordt in twee delen, parallel, gerealiseerd. Het eerste deel betreft de realisatie van SEPA Credit Transfer (overschrijvingen). Het tweede deel betreft de realisatie van SEPA Direct Debit (incasso's). Er wordt aangesloten bij de door de Europese Unie voorziene uiterste invoeringsdatum van 1-2-2014 (besluitvorming door het Europese Parlement staat geagendeerd voor februari 2012).

De contractvorm is gedurende de looptijd van het project niet gewijzigd.

Het project coordineert aanpassingen in een groot aantal systemen. Specifieke beheer- en onderhoudskosten voor dit project zijn niet voorzien.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
29/11/2011	Business case v1.2	ja	Definitief
13/12/2011	Project Initiation Documentation v1.0	ja	Definitief
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
14/12/2011	RAD	Audit	1: de projectorganisatie ten behoeve van het project SEPA 2: de totstandkoming van producten in zijn algemeen en het Generieke Globaal Ontwerp SEPA in het bijzonder.
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€0,00	€ 0,00	€0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,18	€ 0,18	€0,00
Intern personeel	€ 20,25	€ 20,25	€ 1,30
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 0,40	€ 0,40	€ 0,00
Totaal	€ 20,83	€ 20,83	€ 1,30
4b. Toolichting algemene systematiek van k			

Niet van toepassing

5a. Doorlooptijd		
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
22/9/2011	1/1/2013	1/2/2014

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

De actueel geschatte einddatum is gelijk aan de nieuwe einddatum na de herijking.

Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
3/10/2011	€ 20,83	1/2/2014	Het bleek niet haalbaar te zijn om de Belastingdienst per 1-1-2013 gehee SEPA compliant te maken. Daarnaas was in eerste instantie aangegeven dat de Europese Unie tijdslijnen zou hanteren die in overeenstemming waren met deze datum. Op een later tijdstip is a) het tijdspad in de Europese Verordening aangepast naar een deadline op 1-2-2014 als gevolg van langdurige onderhandelingen over de definitieve SEPA specificaties en b) is door het Nationaal Forum SEPAmigratie een nationaal migratieplan opgesteld met tijdslijnen die lopen tot aan deze Europese deadline en waarmee de Belastingdienst nu in de pas loopt.

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Niet van toepassing

Niet van toepassing

8. Tw	8. Tweede Kamerbrieven				
	Datum	Nummer	Titel	Link	
	27/9/2009	TK 32123 nr. 7	Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Financien voor 2010	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-32123-IXB-7.html	

24. FIN - AGS

Vervanging Aangiftesysteem (AGS)

Douane wil haar huidige aangiftesystemen vervangen door een moderne applicatie ter ondersteuning van de nieuwe aangifteprocessen. Argumenten hiervoor zijn met name de verouderde functionele en technologische toestand van de huidige systemen en de nieuwe Europese Douane-wetgeving (MCC 2014). Deze vervanging resulteert in minder complexe systemen, passend in de architectuurvisie van Douane.

In 2008 is ervoor gekozen om via een Europees aanbestedingstraject een aangifteoplossing aan te schaffen, de applicatie DMS. Om dit in te voeren binnen de Belastingdienst is het project Vervanging Aangiftesystemen AGS gestart. Dit project is over 2011 voor het eerst gerapporteerd. Hiervoor was het onderdeel van het programma e-Customs (waarover ook een rapportage werd opgeleverd).

De opdracht van het project AGS is de volgende: Realiseer de volgende heringerichte (aangifte)processen ondersteund door het verworven aangiftesysteem DMS (Declaration Management System): Invoer; Uitvoer; Opslag; Meldingen/kennisgevingen/koeriers; Postzendingen; Reizigersbagage; Aanvullende aangiften. Draag daarbij zorg voor werkende processen die volledig voldoen aan de kaders van (Europese en landelijke) wetgeving, het bestek en de Bedrijfsonderdeel Architectuur Douane.

Er zijn geen wijzigingen in de contractvorm geweest. De interne leverancier heeft de aansturing van de externe leverancier overgenomen. Na afronding van het project zijn de beheerkosten geraamd op € 3.6 miljoen per jaar.

Datum	Versie	Conform sign (in/)	Taalishting
Datum	versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
17/1/2007	Scenario Goederenstroom gerelateerd Toezicht v1.1	ja	-
29/3/2010	Scenario-onderzoek AGS 2010	ja	-
29/4/2011	Update scenario-onderzoek AGS_v1.0	ja	-
4/11/2011	PvA AGS 0.91	nee	Nog niet definitief
terne kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode
1/1/2010	BZK bueau Gateway	Gateway onderzoek	Ecustoms project - incluis project Vervanging AGS (onderdeel van eCustoms).
osten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseer meerjarige uitgav
Hardware en software	€ 2,20	€ 3,20	€2,
Ingehuurd extern personeel	€1,50	€1,10	€1,
personeer			
Intern personeel	€ 16,10	€ 24,20	€8,
	€ 16,10 € 5,70	€ 24,20 € 16,50	€ 8, € 8,
Intern personeel	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		<u> </u>

Na de herijking in 2010 vond in 2011 een update plaats van het scenario-onderzoek. Dit leidde tot nadere afspraken tussen de leverancier en de Belastingdienst met name op het gebied van kwaliteit en samenwerking. Dit heeft geresulteerd in een nadere overeenkomst in de herfst van 2011. Naast de meerkosten als gevolg van de nadere overeenkomst, bleken onvoorziene changes te leiden tot meerwerk voor de leverancier. Daarnaast is in de verwachting over de meerjarige kosten nog ruimte opgenomen voor toekomstige onvoorziene changes. Verder zijn licentiekosten (kosten hardware en software) toegevoegd. Het vervangen van ingehuurd personeel door eigen personeel heeft geleid tot een verschuiving van kosten. Op basis van de gewijzigde verwachting wordt de businesscase van AGS geactualiseerd.

5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	30/9/2008	31/12/2011	30/4/2014		

De actueel geschatte einddatum is gelijk aan de laatste herijking.

6. Herijkingsp	6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	
	3/29/2010	€ 36,70	4/30/2014	Onduidelijkheid over de te leveren werkzaamheden door de leverancier en de Belastingdienst bij het ontwikkelen van het pakket DMS: De leverancier verwachtte substantieel meer inbreng van de Belastingdienst, dan de Belastingdienst zelf. Een hernieuwd scenario-onderzoek leidt tot het besluit de afspraken met de leverancier te herzien met als consequentie meerwerk voor beide partijen. De verwachte einddatum van het project wijzigt en de verwachte kosten nemen toe, zowel intern als door extra inzet door de leverancier.	

Langlopend: > tien jaar

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

25. lenM - MOBZ

Modernisering Object Bediening Zeeland

Het doel van project MOBZ is centrale 24 uurs bediening van sluizen en bruggen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland vanuit de nautische centrales in het Ir J.W. Tops-huis en Verkeerscentrale Terneuzen.

De maatschappelijke relevantie is gelegen in publieksgerichte, doelmatige en professionele bediening van sluizen en bruggen en een beter en modern verkeersmanagement.

De afgelopen jaren is onderzoek gedaan naar een meer efficiënte manier van bedienen en bemensen van bruggen en sluizen in beheer bij Rijkswaterstaat Zeeland. Op basis van het onderzoek heeft Rijkswaterstaat het project MOBZ gestart. Zo wordt concreet invulling gegeven aan de aanbevelingen en voorstellen uit verschillende onderzoeksrapporten.

Er heeft geen wijziging plaatsgevonden van de contractvorm sinds de start van het project.

De kosten van beheer voor het project worden ingeschat op 950 k € excl. Dit zijn de kosten die het project maakt voor het beheer totdat de overdracht heeft plaatsgevonden naar de diverse beheersorganisaties. De baten bedragen € 3,3 miljoen per jaar vanaf 2014.

De verbinding tussen de objecten en de verkeerscentrales wordt gerealiseerd door middel van een glasvezelnetwerk van Rijkswaterstaat. De aanleg ervan maakt echter geen onderdeel uit van de projectopdracht van MOBZ. In hoofdlijnen is de scope van project MOBZ als volgt:

- Reorganisatie van de bedieningsorganisatie (verandertraject);
- Technisch aanpassen voor bediening op afstand en noodzakelijk groot onderhoud van de Rijkssluizen en -bruggen in Zeeland. Daarnaast het verbouwen en inrichten (groot ICT component) van nautische centrales. In de ICT rapportage worden de kosten opgenomen exclusief het groot onderhoud. Dus inclusief verbouwing en inrichting van de nautische centrales, dit zijn bestaande gebouwen.

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	17/12/2007	0	nee	Betreft businesscase (uitwerking verkenning)
	1/3/2010	1.0	nee	Projectplan is geactualiseerd in het eerste kwartaal 2010.
3. Externe kw	aliteitstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	4/12/2009	Rijkswaterstaat RWS Dienst Infrastructuur	gateway review 4	projectbeheersing en kwaliteit, uitvoering Fase III/IV. Daarnaast is er in 2008 een evaluatie op de business- case uitgevoerd. De voortgang en beheersing van het project wordt bewaakt in de plannings- en controlcyclus binnen Rijkswaterstaat
	4/9/2010	RWS Dienst Infrastructuur	projectoverdracht van DZL naar DP	een quickscan heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een signaal uit de markt ten aanzien van haalbaarheid van de planning en zorgen over de realiseerbaarheid van de scope. Het auditteam was zee onder de indruk van het project. Zij vonden het enthousiasme, de gedegen aanpak en de kennis, de hoge mate van risicobewustzijn en proactieve risicobeheersing van het projectteam opvallend.

In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€21,31	€ 40,01	€ 14,90
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 2,15	€1,59
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 2,22	€ 2,14
Overige projectkosten	€ 1,83	€ 6,12	€ 3,89
Totaal	€ 23,14	€ 50,50	€ 22,52

Onder hard- en software zijn de kosten van bediening op afstand kleine en grote objecten in Zeeland opgenomen, daarnaast ook de kosten van het glasvezelnetwerk. Vanwege de interne sturingsmethodiek registreert RWS niet de kosten van eigen personeel dat werkzaam is op de projecten: de ingezette capaciteit wordt wel bewaakt, maar er worden geen kosten doorberekend. De implementatiekosten betreffen voornamelijk het verandertraject, dat opgezet is voor de medewerkers waarvan de functie wijzigt van bedienaar naar operator (o.a. opleidingskosten). De overige projectkosten betreft de investering in gebouwen en de nieuwe bediencentrales.

Graag verwijzen wij naar de informatie zoals vermeld bij het onderdeel 6 Herijkingspunten, zie onder.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/5/2005	1/1/2010	29/6/2014	

De startdatum is de datum van goedkeuring door de DG. Vertraging komt door: extra activiteiten die voortkomen uit het aanmerken van dit project als landelijke pilot. Tevens zijn er extra verandermanagement activiteiten toegevoegd aan de scope en zijn diverse onderdelen van de netwerk-infrastructuur toegevoegd aan de scope. Daarnaast is er vertraging ontstaan bij uitvoering van bediening op afstand bij kleine objecten.

Als gevolg van de Gate Review die in 2009 heeft plaats gevonden (waarbij het belangrijkste advies was om tijdens de concurrentie gerichte dialoog niet tegelijkertijd te werken aan de contractstukken) is toen de einddatum verschoven.

6. Herijkingsp	6. Herijkingspunten						
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting				
30/9/2006	€ 30,31	1/1/2010	Het datanetwerk wordt aangelegd (glasvezelnetwerk) in plaats van gehuurd zoals initieel was opgenomen. Op initiatief van de Data Ict Dienst van Rijkwaterstaat. Het netwerk zal voor meerdere doeleinden worden gebruikt, Bediening op Afstand is een van deze doelen.				
			Toelichting kosten aanleg glasvezelnetwerk:				
			De initiële raming heeft een bandbreedte van 30%. Uit gedetailleerde raming blijkt nu dat de ombouw inderdaad 30% meer zal kosten.				
			De nautische centrales worden meer uitgebreid voor een toekomstgerichte toepassing, zoals het geschikt maken voor bediening door andere overheden, dit is een uitbreiding op de bestaande scope.				

€ 44,00	30/5/2011	In de periode 2006-2008 wordt MOBZ een pilotproject voor Nederland: De projectscope en -aanpak wordt verder uitgewerkt waarbij het accent komt te liggen op de ontwikkeling van een nieuwe standaard voor Bediening op Afstand in Nederland, dit heeft scopewijzigingen tot gevolg waaronder het ontwikkelen van een bedieningssimulator voor de opleidingen van de operators en een proef met het "stitchen" van camerabeelden voor het overzichtsbeeld van de operator. Er wordt meer geïnvesteerd in de opleidingen en ontwikkeling van competenties van het bestaande personeel in de bediening om medewerkers klaar te maken voor het nieuwe bedienconcept. Daarnaast is aan de scope van het project het achterstallig onderhoud aan de sluizen en bruggen toegevoegd. De verdere "vermarkting" van overheidstaken zorgt voor meer druk op de projectkosten. Nb.: interne personeelskosten behoren niet tot projectkosten.
€ 50,13	31/12/2012	Vanwege het succes van de bedieningsimulator voor de kleine sluizen, wordt deze ten behoeve van de opleiding van nautisch personeel verder ontwikkeld voor de grote sluizen, dit betreft een uitbreiding op de bestaande scope.
		Er is meer en langer extern personeel noodzakelijk voor de voorbereiding en beheersing van de uitvoering. Oorzaken: (1) de vertaling van het concept "Bediening op afstand" naar functionele eisen in het contract voor de grote sluizen is complexer dan gedacht en (2) het parallel lopen van enerzijds de uitvoering van de kleine sluizen (eerste uitvoeringsfase) en anderzijds de voorbereiding voor de grote sluizen (vervolg uitvoeringsfase) trekt een zware wissel op het project. Intern gespecialiseerd personeel is niet voldoende aanwezig waardoor extern personeel aangetrokken moet worden. Hierdoor is de voorbereiding van de grote sluizen en bruggen gedurende een half jaar stilgelegd.
		Er wordt budget vrijgemaakt voor het opvangen en beheersen van risico's.
€51,59	29/6/2014	Kleine sluizen zijn afgerond, bediening op afstand is operationeel. Evaluatie heeft plaatsgevonden en de Tweede Kamer geeft toestemming de grote sluizen en bruggen in Zeeland uit te voeren. De kosten van Fase II zijn iets hoger uitgevallen door extra wensen uit de bediening en het optreden van uitvoeringsrisico's.
		Risicoplanning met vooraf geïdentificeerde risico's (waaronder leerpunten Fase II) is opgesteld. Hierdoor is de planning realistisch richting de verdere uitvoering van het project.
		Belangrijkste risico is de complexiteit van de uitvoering: ICT componenten gecombineerd met verbouwing gebouwen en achterstallig onderhoud besturingssystemen van de objecten. Het aanbestedingstraject duurt hierdoor langer en er zal in de uitvoeringsplanning voldoende ruimte moeten zitten om tegenvallers op te vangen.
	€ 50,13	€ 50,13 31/12/2012

Van gebouwen en netwerk is de geschatte levensduur meer dan 40 jaar, de geschatte levensduur voor besturing objecten varieert tussen 15 en 20 jaar, en de geschatte levensduur van de ict-systemen varieert tussen 10 en 15 jaar.

Het concept bedienen op afstand heeft een verwachte levensduur langer dan 40 jaar, op dit moment is de verwachting dat binnen deze periode geen nieuwe technologieën op dit terrein worden ontwikkeld. In de businesscase is niet gecalculeerd met de levensduur van het concept bedienen op afstand, maar is gecalculeerd met een minimale terugverdientijd.

Datum	Nummer	Titel	Link
31/5/2008	1931	Vragen van het lid Roemer (SP) aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat over centrale bediening van sluizen, bruggen en stuwen. (Ingezonden 23 mei 2007); Antwoord	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30523- 20.html
30/6/2008	31200	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2008; Brief staatssecretaris over het bedienen op afstand van sluizen, bruggen en stuwen in beheer bij de Rijkswaterstaat	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst- 31200-A-87.html
1/3/2010	32123	Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2010 - 2010-03-19; Brief regering - minister van Verkeer en Waterstaat, Eurlings C.M.P.S () - Tussentijdse evaluatie bediening op afstand kleine sluizen Zeeland.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst- 32123-A-100.html

26. lenM - LVNL - WC

Vervanging Voice Communicatiesysteem

Vervanging van het Voice Communicatie Systeem als gevolg van naderende end-of-life situatie in 2014

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/7/2010	1.0	ja	realisatieplan versie 1.0
Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/1/2012	Sogeti	Review testplannen	Testfase
. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 6,80	€ 6,80	€ 2,00
Ingehuurd extern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€11,00	€ 9,20	€ 3,00
Overige projectkosten	€7,33	€ 6,83	€ 2,82
Totaal	€ 25,13	€ 22,83	€7,82

De projectbegroting bevat:

- De zogenaamde immatieriele kosten, zoals bijvoorbeeld reis/advies;
- De financiele investeringswaarde (Activa in aanbouw).

De waarde van interne manpower en generieke inhuur maken geen deel uit van de projectbegroting. Ook de toerekening van voorfinancieringsrente is daarin niet opgenomen.

De hierboven gegeven begrotingswaarde is in 2011 herzien met de volgende oorzaken:

- 1) het totale effect van kleinere contractaanpassingen waarmee per saldo de contract-scope iets is verkleind.
- 2) vanuit effiency- en beheersingsoogpunt (synchroniteit) zijn vanuit dit project installatiekosten ter waarde van € 800.000 overgezet naar een separaat LVNL project waarbinnen soortgelijke werkzaamheden vanuit verschillende onderwerpen zijn gecombineerd.

5a. Doorlooptijd						
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum				
9/5/2010	31/12/2014	31/12/2014				
Ele Taralishting on de conschillen tuesco	initia al an a stura d'accada sta a	in delature of this havilking on turcon de lantete havilking on de actual				

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

Uitgangspunt voor het gehele systeem is een technische (operationele) levensduur van 15 jaar na ingebruikname.

 ${\it Gebaseerd\ op\ expertise\ en\ contractuele\ onderhouds afspraken\ met\ leverancier.}$

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

27. lenM - RDW - OS2200

Realisatie platformonafhankelijkheid OS2200, migratievoorbereiding en migratie

Het programma heeft als doelstelling het realiseren van een hoge mate van platformonafhankelijkheid van de op 'Delta Cobol' gebaseerde informatiesystemen, het voorbereiden van een migratie naar een meer open centraal beheerd computerplatform en de migratie naar dit nieuwe computerplatform.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/5/2011	versie RvT	nee	Projectbegroting 2011
3. Externe Kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/1/2010	Microsoft	Microsoft Certified Professional	Logical design review
31/5/2010	Microsoft	Microsoft Certified Professional	Physical design review
1/1/2010	Gartner	beheeraudit	Winframe beheer
1/1/2011	Microsoft	Microsoft Certified Professional	Security design review
1/1/2011	Microsoft	Microsoft Certified Professional	Health model design review
1/1/2011	Gartner	beheeraudit	Winframe beheer
1/1/2011	PWC	pre-audit	Pre-audit BKR
1/1/2011	PWC	audit	Migratieaudit
1/1/2011	Microsoft	beheeraudit	Intake beheercontract
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 1,31	€ 1,31
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 14,84	€ 14,84
Intern personeel	€ 0,00	€ 12,42	€ 12,42
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 10,79	€ 10,79
Overige projectkosten	€ 45,00	€0,24	€ 0,24
Totaal	€ 45,00	€ 39,60	€ 39,60

De genoemde kosten worden aan het project toegerekend. Personeelskosten zijn gebaseerd op het aantal werkelijke uren * een gemiddeld uurtarief. Uitbesteed werk zijn de werkelijke gefactureerde kosten aan externe leveranciers. Hard- en softwarekosten zijn de investeringen + onderhoud voor meerdere jaren.

De initiele kosten zijn in 2002 geraamd tussen de € 20 en € 45 miljoen op basis van externe onderzoeken.

5a. Doorlooptijd				
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
1/11/2002	31/12/2010	31/12/2011		

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

- Voorbereiding platformonafhankelijkheid van delta-cobol applicatie in samenwerking met delta.
- Beschikbaar budget vanuit de RDW is vertraagd, als gevolg van twee jaar bezuinigingen.
- Langere doorlooptijd voorbereiding van migratie naar Winframe met bijbehorende strategie.

6. Herijkingspunten	6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting		
25/2/2009	€ 36,73	31/12/2011	Herijking als gevolg van scope wijziging: migratie meegenomen.		
16/2/2010	€ 37,97	31/12/2011	Herijking als gevolg van veilige migratie- aanpak met focus op continuiteit. In deze herijking is het operationeel winframe beheer 2010 en 2011 voor € 2,4 miljoen toegerekend (rapportage grote projecten 31-12-2009). Dit operationeel beheer is nu buiten de projectenkosten gelaten in overleg met PWC.		
16/3/2011	€ 35,80	31/12/2011	Extra uren aangevraagd in verband met de vervanging van de Dorado-systemen door HP systemen.		
20/6/2011	€ 37,00	31/12/2011	Uitgebreidere testaanpak.		
8/9/2011	€ 38,20	31/12/2011	Onderhoud.		
7a. Geschatte levensduur na oplevering					

Levensduur van platform is tussen 15-25 jaar.

Bron: programmaplan / programmamanager. Door hoge mate van platformonafhankelijkheid is migratie naar ander platform mogelijk.

De geschatte levensduur is gebaseerd op de platformarchitectuur, de daarbij gehanteerde ontwerpprincipes en de hierbij ingezette middelen. Het gehele ontwerpproces is vanuit leverancier Microsoft ondersteund door een mission ciritcal program (MCP) dat gericht was op het ontwerpen van een toekomstvast platform gebaseerd op Microsoft best practices. Het MCP programma bestond onder meer uit een logical design review (LDR), een physical design review (PDR) en een security design review (SDR).

6. Tweede Kallierbrieven	
8. Tweede Kamerbrieven	

28. lenM - PIM

Programma Informatie-uitwisseling Milieuhandhaving (PIM)

Doel van het programma PIM is het ontwikkelen en implementeren van een informatie-uitwisselingsysteem waarmee de handhavende instanties elektronisch informatie kunnen delen via een landelijke informatiestructuur. Dit is een randvoorwaarde voor de verbetering van de informatieuitwisseling tussen bestuurlijke en strafrechtelijke organisaties die betrokken zijn bij de handhaving van de milieuwet- en regelgeving. Einddoel is een situatie waarin handhavers elektronisch inzage hebben in elkaars inspectiegegevens teneinde de handhaving effectiever en doelmatiger te maken. Tevens tracht het project de infrastructuur aan te leggen die op termijn informatiegestuurde handhaving mogelijk maakt. Het programma is opgedeeld in zeven projecten. Drie ervan omvatten de bouw van het informatie-uitwisselingsysteem en de verschillende daarop uit te bouwen functionaliteiten. De andere vier zijn randvoorwaardelijk en gericht op standaardisatie, juridische inkadering, harmonisatie landelijke meldpunten en implementatie.

2. Projectplar				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	1/1/2012	2.0	nee	Herziene versie van programmaplan 1.0 uit maart 2011. Na vaststelling van het programmaplan is gebleken dat het hoogrisicoproject betreft.
3. Externe kw	valiteitstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	27/1/2012	Bureau Gateway	Gateway Review	Doelstellingen programma reviewen en omgeving waarin PIM opereert.
4a. Kosten or	nderverdeeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
	In miljoenen euro's Hardware en software	, ,	meerjarige	<u> </u>
		projectkosten	meerjarige projectkosten	meerjarige uitgaven
	Hardware en software	projectkosten € 0,00	meerjarige projectkosten € 0,00	meerjarige uitgaven
	Hardware en software Ingehuurd extern personeel	projectkosten € 0,00 € 0,30	meerjarige projectkosten € 0,00 € 0,30	meerjarige uitgaven € 0,00 € 0,00
	Hardware en software Ingehuurd extern personeel Intern personeel	projectkosten € 0,00 € 0,30	meerjarige projectkosten € 0,00 € 0,30	meerjarige uitgaven € 0,00 € 0,00
	Hardware en software Ingehuurd extern personeel Intern personeel Uitbesteed werk	projectkosten € 0,00 € 0,30 € 0,50 € 9,10	meerjarige projectkosten € 0,00 € 0,30 € 0,50 € 9,10	meerjarige uitgaven

Begroting PIM

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/1/2011	31/12/2013	31/12/2013	
5	b. Toelichting op de verschillen tusser	n initieel en actueel geschatte ei	nddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel	

Langdurig, in onderhoud en beheer zal worden voorzien.

8. Twee	3. Tweede Kamerbrieven						
	Datum	Nummer	Titel	Link			
	18/6/2009	29383, nr 130	Meerjarenprogramma herijking van de VROM-regelgeving	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-29383-130.html			
	23/6/2009	22343, nr 236	Handhaving milieuwetgeving	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-22343-236.html			

29. lenM - PDOK

Publieke Dienstverlening Op de Kaart (PDOK)

PDOK is een rijksbreed inzetbare voorziening voor het aanbieden van plaatsgebonden informatie, die gezamenlijke geo-informatie ontsluiting tussen de interne partners en naar externe maatschappelijke partijen faciliteert. PDOK sluit aan bij zowel de overheidsbrede GIDEON-strategie als bij het kabinetsstandpunt inzake E-dienstverlening en de Europese Inspire normen. De volgende successen zijn illustratief:

- 1. Ruim 180 organisaties zijn op de voorziening aangesloten.
- 2. De service Basisregistratie Topografie (BRT)-achtergrondkaart wordt gebruikt in diverse publiekssites.
- 3. Geocodeerservice op basis van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG) beschikbaar voor iedereen op basis van fair-use en voor aangesloten partijen op basis van serviceniveau.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
8/9/2008	Definitief	nee	Projectplan definitief geworden voorafgaand aan introductie van eisen aan projectplannen.
. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
23/6/2011	Gateway review team	Gateway review	Programma-aanpak
la. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaver
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 14,00	€ 14,00	€ 0,00
Totaal	€ 14,00	€ 14,00	€ 0,00

4c. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel

5a. Doorlooptijd					
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
1/1/2009	31/12/2012	31/12/2012			

6. Herijkingsp	punten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

7a. Geschatte levensduur na oplevering

Tien jaar

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in businesscase gecalculeerde levensduur

PDOK is bedoeld als een structurele voorziening. Elk technisch systeem heeft echter een eigen levensduur, bij het in beheer en exploitatie brengen van de voorziening pdok dient rekening te worden gehouden met permanente vernieuwing en ontwikkeling. Na ongeveer tien jaar is wellicht een structurele heroriëntatie/herontwikkeling aan de orde.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

30. lenM - Invoering Bron HO

Invoering BRON-HO

Ook voor het hoger onderwijs is voorzien in invoering van het burgerservice- of persoonsgebondennummer en het gebruik van het Basisregister Onderwijs (BRON). Het aan het bestaande CRIHO gerelateerde proces van aanmelding- en inschrijving zal daartoe worden omgezet en gemoderniseerd. DUO beheert dit register. De invoering van het persoonsgebonden nummer is een wettelijke verplichting voor de instellingen. De overheid kan hiermee beter toezien op de rechtmatigheid van de bekostiging en de tijdigheid en actualiteit van studentgegevens nemen toe. Daarnaast komt er betere beleidsinformatie beschikbaar voor het ministerie, voor de scholen en voor andere rechthebbenden. Met verdergaande digitalisering van het aanmelden inschrijfproces zullen diverse ketenprocessen vereenvoudigen. Instellingen, Studielink en leveranciers van studenten-informatie-systemen zijn nauw betrokken bij deze ontwikkeling.

Het invoeringstraject kent de volgende fasering:

- 1. Voorbereiding: het bepalen van de reikwijdte van het moderniseringsproces (2008-2011).
- 2. Systeem- en procesontwikkeling alsmede het testen van de digitale keten (2011-2013).
- 3. Implementatie: aansluiting van de instellingen op de elektronische uitwisseling met BRON (2013-2014).

Gedurende de looptijd van het project zijn er geen wijzigingen in de contractvorm opgetreden. Vanwege BRON-HO zullen de kosten voor beheer en onderhoud bij DUO niet drastisch stijgen.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/11/2011	1.0	nee	Het project BRON-HO loopt al vanaf 2008. Na een uitgebreide verkennende fase is in het Masterplan BRON-HO de achterliggende doelstelling en visie opgenomen, en zijn onder meer de scope en de organisatiestructuur bepaald. Het Masterplan BRON-HO voldoet niet aan alle door het format voorgeschreven criteria. Niet alle criteria komen in dit Masterplan voor, maar zijn wel uitgewerkt in andere plannen aansluitend aan het Masterplan.
19/12/2011	1.0	nee	Projectinitiatiedocumentatie
14/12/2011	1.0	nee	Projectstartarchitectuur
e kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/12/2011	HEC	advies dwarskijker	Maandelijks betreffende aspecten die aandacht van d opdrachtgever vragen
n onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseer meerjarige uitgav
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€0
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€2
F		€ 0.00	€1
Intern personeel	€ 0,00		
•	€ 0,00	€ 0,00	€1
Intern personeel	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	€ 0,00 € 15,40	€1 €0

Conform DUO opzet.

4c. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte kosten of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actuee geschatte kosten

De totale kosten van het invoeringstraject vanaf 2008 tot einde 2014 worden op dit moment geraamd op ruim € 15 miljoen. Het gaat daarbij om de uitgaven die bij DUO en Studielink gemaakt moeten worden voor de omzetting van CRIHO naar BRON-HO en de daarmee gepaard gaande modernisering. Studielink heeft daartoe in 2011 een subsidie van € 1,02 miljoen ontvangen (als zodanig opgenomen bij de gerealiseerde kosten). Instellingen worden geacht zelf in dekking van te maken kosten te voorzien.

5a. Doorlooptijd					
Startdat	m Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
30/6/20	31/12/2011	30/3/2014			

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

- 1) De voorbereidingen voor de invoering van BRON-HO zijn gestart in 2008 met een indringend onderzoek naar de mogelijke reikwijdte van de beoogde modernisering van het aanmeld- en inschrijfproces. Dit heeft geleid tot diverse businessanalyses als basis voor de opdrachtverlening eind 2009 om te komen tot gefaseerde invoering van BRON-HO. Bij deze eerste planvorming werd de geplande einddatum van het project gesteld op eind 2011.
- 2) Tijdens de uitwerking van de onderdelen van de gefaseerde invoering in 2009 werd duidelijk dat verbreding van de modernisering naar niet alleen het inschrijf- maar ook het aanmeldproces gerechtvaardigd was en mede daardoor de periode van ontwikkeling en testen verlengd moest worden. Tevens is gekozen voor een gefaseerde aansluiting. Deze verbreding en fasering heeft geleid tot de keuze instellingen vanaf voorjaar 2013 aan te laten sluiten op BRON-HO en te komen tot een overkoepelend samenwerkingverband van DUO, Studielink, instellingen en leveranciers van student-informatie-systemen.

6. Herijkings	6. Herijkingspunten					
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting			
27/6/2010	€ 9,00	30/3/2014	1) De voorbereidingen voor de invoering van BRON-HO zijn gestart in 2008 met een indringend onderzoek naar de mogelijke reikwijdte van de beoogde modernisering van het aanmeld- en inschrijfproces. Dit heeft geleid tot diverse businessanalyses als basis voor de opdrachtverlening eind 2009 om te komen tot gefaseerde invoering van BRON-HO. Bij deze eerste planvorming werd de geplande einddatum van het project gesteld op eind 2011. 2) Tijdens de uitwerking van de onderdelen van de gefaseerde invoering in 2009 werd duidelijk dat verbreding van de modernisering naar niet alleen het inschrijfmaar ook het aanmeldproces gerechtvaardigd was en mede daardoor de periode van ontwikkeling en testen verlengd moest worden. Tevens is gekozen voor een gefaseerde aansluiting. Deze verbreding en fasering heeft geleid tot de keuze instellingen vanaf voorjaar 2013 aan te laten sluiten op BRON-HO en te komen tot een overkoepelend samenwerkings-verband van DUO, Studielink, instellingen en leveranciers van student-informatie-systemen. Het overkoepelende Masterplan zal voorjaar 2011 worden vastgesteld als basis voor de systeem- en procesontwikkeling alsmede het ketentesttraject.			
1/11/2011	€ 15,40	30/3/2014	Bij de vaststelling van het masterplan per 1 november 2011 is ook de scope van het project definitief bepaald. Bij deze definitieve besluitvorming is sprake van inhoudelijke herijking op de in 2010 voorgenomen scope waarbij nu ook herziening van de aanmelding onderwerp van het project is. Dit heeft geleid tot een stijging van de verwachte kosten. Tevens is bij deze herijking besloten de kosten die Studielink vanwege het project moet maken ten laste van de projectmiddelen te brengen.			

7a. Geschatte levensduur na oplevering

De digitale keten wordt structureel onderhouden.

7b. Toelichting gehanteerde systematiek bij bepaling levensduur indien afwijkend van in businesscase gecalculeerde levensduu

Na afronding van het invoeringstraject van het persoonsgebonden nummer in het hoger onderwijs ontstaat de structurele situatie waarin instellingen voor hun bekostiging studentgegevens via de gebouwde digitale keten zullen uitwisselen met het Basisregister Onderwijs bij DUO. De digitale keten, inclusief de studentadministraties bij de instellingen en Studielink en het Basisregister Onderwijs DUO zullen in deze structurele situatie derhalve permanent worden onderhouden.

8. Tweede Kamerbrieven

Datum Nummer Titel Link

31. OCW - PVS

Programma Vernieuwing Studiefinanciering

Vernieuwing van processen, systemen en organisatie betreffende studiefinanciering.

Wijzigingen in contractvormen.

Programma Vernieuwing Studiefinanciering wordt uitgevoerd door DUO, een agentschap van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. DUO is opdrachtnemer en het bestuursdepartement opdrachtgever. Derhalve is er geen sprake van onderlinge contractvormen.

Verwachte baten van Programma Vernieuwing Studiefinanciering.

Het Programma Vernieuwing Studiefinanciering heeft als doel de huidige systemen, processen en organisatieonderdelen van DUO die betrokken zijn bij de uitvoering van de Wet Studiefinanciering te vernieuwen, om tot een efficiëntere en moderne uitvoering te kunnen komen. De belangrijkste verwachte baten zijn:

- Een sneller en doelgerichte bediening van de klant, via hedendaagse kanalen.
- Een structureel goedkopere uitvoering van de Studiefinanciering.
- De mogelijkheid om sneller en goedkoper beleidswijzigingen door te voeren. het vermijden van een scenario van als maar hoger wordende uitvoeringskosten voor de uitvoering van de Wet Studiefianciering (nuloptie).

Verwachte kosten voor onderhoud en beheer

De te verwachten kosten voor beheer en onderhoud van het nieuwe systeem, processen en organisatie (op basis van gegevens business case 2011, prijspeil 2011) bedragen:

* onderhoud en beheer ICT-systemen: € 3.665.000

* projectmatige aanpassing ICT-systemen: € 4.123.000

Totaal: € 7.788.000

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
21/9/2010	1.0	ja	Vooronderzoek
26/3/2011	1.1	ja	Programmaplan
21/9/2011	1.0	ja	Trancheplan Tranche 1
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/12/2010	Bureau Gateway BZK	Gateway 0	Visiedocument en eerste resultaten vooronderzoek
21/5/2011	Bureau Gateway BZK	Gateway review 0	Programmaplan, scope, governance, risico's, business case.
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 3,00	€ 3,00	€ 0,07
Ingehuurd extern personeel	€ 40,30	€ 40,30	€ 4,65
Intern personeel	€ 20,15	€ 20,15	€ 2,85
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 2,50	€ 1,30
Overige projectkosten	€11,54	€ 9,04	€ 0,09
Totaal	€ 74,99	€ 74,99	€ 8,96

Conform DUO opzet.

De totale schatting van de projectkosten is niet gewijzigd. Wel is er een verschuiving in de soort van kosten. Een deel van de activteiten is uitbesteed, dit was vooraf niet als zodanig voorzien. Derhalve een verschuiving van 'overige projectkosten' naar 'uitbesteed werk'.

5a. Doorlooptijd					
Star	tdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
31/8	3/2010	31/8/2014	31/8/2014		

Niet van toepassing

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	
	(in miljoenen euro s)			

10-20 jaar

Niet van toepassing

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

32. SZW - UWV K&M

UWV: Killen en Migreren

Dit betreft het uitfaseren dan wel migreren van businessapplicaties in een periode van vijf jaar, teneinde de complexiteit van de informatiehuishouding te reduceren. Dit wordt bereikt door het uitfaseren dan wel migreren van applicaties van diverse rekencentra naar een hoofdrekencentrum. In totaal zijn 192 applicaties gemigreerd en 471 applicaties uitgefaseerd. Dit project is eind 2011 afgerond.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
29/4/2006	1.0	ja	conform UWV projectmanagement
7/2/2011	1.1	ja	conform UPM
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 33,30
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 65,50
Intern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 12,20
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 87,60	€ 111,50	€ 0,00
Totaal	€ 87,60	€ 111,50	€ 111,00

systematiek: Baten/lastenstelsel. Toerekening intern personeel ten laste van het project, alleen wanneer dit substantieel is. Licentiekosten alleen wanneer dit exclusief voor programmauitvoering bestemd is.

De bijstelling in de prognose van programmakosten hebben te maken met verschuivingen en herijkingen in de uitvoering. Laatste herijking december 2010.

5a. Doorlooptijd				
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
1/1/2006	31/12/2008	31/12/2011		
5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel				

6. Herijki	ingspunten			
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	31/12/2006	€ 102,00	31/12/2010	
	31/12/2008	€ 109,60	31/12/2010	verschuiving in planning
	28/6/2010	€112,10	31/12/2011	restactiviteiten
	31/12/2010	€111,50	31/12/2011	restactiviteiten
a. Gesch	natte levensduur na opleverin	g		

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

33. SZW - UWV KWN

UWV: Kantoorautomatisering, Werkplek en Netwerken (KWN)

Vervanging, aanbesteding, integratie en kostenreductie infrastructuur en kantoorautomatisering. Dit betreft meerdere deelprojecten onder een meerjarig programma. Doel van het programma is met behulp van een Europese aanbesteding te komen tot het verwerven van een raamovereenkomst voor de levering van hardware en diensten en deze zaken en bijbehorende overeenkomsten actief in de lijn/projectorganisatie borgen.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (j	a/nee) Toelichting
1/3/2010	0.992	ja	conform UWV projectmanagement
3. Externe kwaliteitstoets			
Datum	Uitvoerende par	rtij Type	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 17,52	€ 17,52	€1,68
Ingehuurd extern personeel	€7,92	€ 8,62	€ 5,04
Intern personeel	€ 3,04	€ 3,04	€ 1,66
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€16,50	€ 16,50	€0,02
Totaal	€ 44,98	€ 45,68	€ 8,40

Algemene systematiek is baten/lastenstelsel. Intern personeel wordt alleen bij substantiele inzet ten laste van het project gebracht. Licentiekosten vallen niet onder projectkosten.

5a. Doorloo	optijd			
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/1/2010	31/12/2015	31/12/2015	

6. Herijk	kingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	
		(iii iiiijoelleli euro s)			

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

34. SZW-UWV-ICT Transitie WERKbedrijf

UWV: ICT Transitie WERKbedrijf

Onderdelen binnen dit programma zijn de ontwikkeling van een dienstverleningsconcept, het ontwerpen van een volwaardig online dienstverleningskanaal voor werkzoekenden en werkgevers, het borgen van de stabiliteit van de e-dienstverlening, de organisatie-inrichting en mobiliteitsbegeleiding van UWV-medewerkers en het terugdringen huisvestingskosten met € 40 miljoen in vijf jaar.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
11/11/2011	1.01	nee	Programmaplan Redesign WERKbedrijf incl. project ICT transitie WERKbedrijf
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 26,53	€ 23,98	€ 3,17
Intern personeel	€ 40,51	€ 36,24	€ 2,58
Uitbesteed werk	€ 26,21	€ 25,35	€ 4,23
Overige projectkosten	€ 5,30	€ 5,28	€ 0,88
Totaal	€ 98,55	€ 90,85	€ 10,86
4h Taolichting algemene systematicky			

Standaard conform UWV uitgangspunten/regels. UWV hanteert baten-lastenstelsel

Na opstelling van het programmaplan hebben de onderliggende projecten de opdracht gekregen om hun plannen in detail uit te werken. Dit heeft geleid tot aanscherping van de budgetten.

5a. Doorlooptijd					
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
31/3/2010	31/12/2015	31/12/2015			
5h. Toelichting on de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'hii heriikingen' tussen de laatste heriiking en de actueel					

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

Nog nader te bepalen. Afhankelijk van keuzes die de politiek maakt ten aanzien van de dienstverlening.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

35. SZW - UWV SEPA SCT

UWV: Single Europe Payments Area (SEPA SCT)

SEPA duidt een gebied aan. Binnen dit gebied kan in de nabije toekomst met één rekening en één set betaalmiddelen met hetzelfde gemak naar rekeningen in andere landen als naar rekeningen in eigen land worden betaald. Doel van het project SEPA is ervoor te zorgen dat UWV uiterlijk 1 juli 2012 klaar is om SEPA-proof te kunnen betalen. Het tot nu toe bereikte resultaat van het programma SEPA is de aanpassing en de SEPA-compliant oplevering van vijf financiële systemen in 2012.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
26/9/2011	pid2.0	ja	conform UPM
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 1,04	€ 1,23	€ 0,75
Intern personeel	€ 2,98	€ 2,79	€ 0,96
Uitbesteed werk	€ 4,68	€ 4,09	€ 1,22
Overige projectkosten	€ 0,02	€ 0,00	€ 0,00
Totaal	€ 8,72	€ 8,11	€ 2,93
4b. Toelichting algemene systematiek van ko	stentoerekening aan projecte		

Alleen eenmalige kosten buiten regulier budget. UWV hanteert baten-lastenstelsel

Lagere kosten bouw/testen externe ICT leveranciers dan initieel begroot.

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
20/6/2011	30/6/2012	30/6/2012	

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

36. SZW - SVB TIEN

SVB: SVB TIEN

Inspelend op ontwikkelingen in de omgeving is de SVB in 2005 gestart met het programma SVB Tien, met de volgende doelstellingen:

- I. Betere dienstverlening aan de burger: Op de burger gericht, snel en persoonlijk, alle kanalen zijn beschikbaar en de burger kiest;
- II. Lagere uitvoeringskosten bij toenemende vergrijzing; uitvoeringsproces gericht op kwaliteit, snelheid en eenduidigheid met hedendaagse IT, gevalsbehandeling in hoge mate geautomatiseerd, controle op basis van risicoprofielen;
- III. Flexibelere aansluiting op innovaties binnen de overheid: Zoveel mogelijk gebruik maken van authentieke registraties.

De SVB realiseert de doelen als volgt:

- · Door beter samen te werken en gegevens uit te wisselen met ketenpartners, intensief gebruik te maken van basisregistraties en de automatiseringsgraad te verhogen werkt de SVB aan de verbetering van de efficiency en sluit de SVB aan bij de keten. Meer mogelijkheden bieden voor zelfbediening betekent zowel een verbetering van de dienstverlening als een verbetering van de efficiency.
- In de integrale serviceteams komt het accent nog meer te liggen op dienstverlening aan mensen die het nodig hebben of die graag door een mens geholpen willen worden. De focus van de medewerker verschuift hierdoor steeds meer naar de meer complexe en op de persoon gerichte dienstverlening.
- In de tijd gezien, zullen nog meer dan in de huidige situatie, zaken volautomatisch worden afgehandeld en zullen klanten nog meer gebruik maken van zelfbediening. Direct gevolg is een klantbediening die beperkter is qua omvang en meer gericht is op een persoonlijke en integrale behandeling.

De baten van SVB Tien bestaan primair uit kwalitatieve en strategische baten. Daarnaast worden concrete besparingen gerealiseerd, conform de afspraak met het ministerie vanaf de start van het programma. Al vanaf 2006 wordt op de uitvoeringskosten bespaard. Dit levert een oplopende cumulatieve besparing op. Eind 2012 zal in totaal € 109,9 miljoen zijn bespaard. Hiermee overstijgen de totale besparingen de investeringen. De kosten van SVB Tien zijn eenmalig, terwijl de opbrengsten of besparingen structureel van aard zijn.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
kterne kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
14/10/2010	HEC	Review	Haalbaarheid programmaplannen BR 1 en BR update van programmaplan naar ministerie gezonden.
Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseer meerjarige uitgav
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 5,
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€16,
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 4,
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 22,
Overige projectkosten	€76,00	€ 78,60	€7,
Totaal	€ 76.00	€ 78.60	€ 56,

De SVB kostentoerekeningssystematiek aan wetten en regelingen waarvoor het project wordt uitgevoerd.

Het met het ministerie van SZW overeengekomen budget is op € 76 miljoen vastgesteld (Ip '07). Verschil tussen initieel en geschatte kosten is volledig toe te rekenen aan het toepassen van loonprijspeil '09.

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
1/1/2006	31/12/2010	31/12/2013	

In 2007/2008 is de veranderstrategie ICT bijgesteld, waardoor de einddatum is verschoven: zie TK 26 448, nr. 338 en nr. 378

6. Herijkingspunten						
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting			
11/7/2007	€76,00	31/12/2013	Veranderstrategie ICT in 2007 bijgesteld naar meer geleidelijke aanpassing van nieuwe ICT. Door herschikking van de planning is de doorlooptijd verlengd met drie jaar tot en met 2013. In de rapportage over 2010 is abusievelijk 31-1-2013 als herijkte einddatum opgenomen in plaats van de beoogde 31-12-2013.			

15 tot 20 jaar

De in te voeren ICT-systemen binnen de SVB hebben een infrastructureel karakter en zullen voortdurend worden doorontwikkeld. Dat betekent dat geen bevroren toestand ontstaat van waaruit de levensduur exact kan worden berekend, wel dat periodiek uitbreidingen, aanpassingen en verbeteringen worden uitgevoerd.

Gezien de infrastructurele aard van het project wordt uitgegaan van een levensduur die tussen 15 en 20 jaar zal liggen. Deze levensduurbepaling is sterk afhankelijk van ontwikkelingen binnen het takenpakket van de SVB en op de mondiale ICT-markt.

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
11/7/2007	TK 26 448, nr. 338	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-338.html
17/8/2008	TK 26 448, nr. 378	Brief SUWI	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-26448-378.html
20/12/2011	Bijlage bij TK 26488, nr. 473	Rapportage van de Inspectie Werk en Inkomen over SVB Tien	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ blg-146171.html

37. VenJ - NL SIS - II

NL-SIS-II (Nederlands Schengen Informatiesysteem)

Het SIS (Schengen Informatiesysteem) is een gemeenschappelijk informatiesysteem waarmee de bevoegde instanties van de lidstaten van de EU geautomatiseerd gegevens kunnen bevragen met betrekking tot grens- en politiecontroles. Vooral personen en voorwerpen (zoals identiteitsdocumenten, auto's of vuurwapens) staan geregistreerd.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
30/6/2005	1.2	ja	Brief met kenmerk 2005-0000137917
. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
22/5/2006	HEC	audit NSIS II	NSIS II
a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,40	€ 0,40	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 10,14	€ 10,14
Intern personeel	€7,50	€11,16	€ 8,35
Uitbesteed werk	€ 0,00	€0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 0,70	€1,10	€ 0,53
Totaal	€ 8,60	€ 22,80	€ 19,02

Bij start van het project (2005) is geen scheiding gemaakt tussen intern/ extern personeel. Project heeft bij VtsPN resources aangevraagd die afhankelijk van beschikbaarheid intern of extern was. Cumulatieve uitgaven berekend met berekende verhouding intern/ extern. In de loop van 2010 is de externe inhuur volledig afgebouwd.

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
30/6/2005	30/3/2007	31/3/2013	

Het project is in zeer hoge mate afhankelijk van een centraal project van de Europese Commissie. Elke uitloop van het centrale project of specificatiewijziging heeft impact op de kosten en doorloop van het Nederlandse project.

6. Herijkingspunten	5. Herijkingspunten			
Datum	herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
23/11/3	2006	€ 11,50	31/5/2008	Door de uitloop in het centrale project op Europees niveau heeft een herijking plaatsgevonden.
24/10/5	2007	€ 12,50	31/5/2008	Door de uitloop van het centrale project heeft een herijking plaatsgevonden in kosten.
9/10/20	008	€ 14,00	29/9/2009	Door de uitloop van het centrale project heeft een herijking van kosten en tijd plaatsgevonden.
23/9/20	009	€ 20,90	30/6/2012	Door de uitloop op centraal niveau heeft een herijking plaatsgevonden van kosten en tijd.
9/8/20	10	€ 22,80	30/6/2013	Door de uitloop op centraal niveau heeft een herijking plaatsgevonden van kosten en tijd.

12-15 jaar

Afgaande op de voorloper (SIS-I) is 12-15 jaar reëel.

8. Tw	8. Tweede Kamerbrieven				
	Datum	Nummer	Titel	Link	
	12/7/2010	TK 32317 nr. 20	Geactualiseerd kostenoverzicht nationale SIS II	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-32317-20.html	

38. VenJ - RADAR - HTR

Risicoprofielen, Automatische analyse, Distributie naar afnemers en Aanvragen op verzoek (binnen programma HTR).

Het programma herziening Toezicht Rechtspersonen beoogt in 2011 het Preventief Toezicht op Vennootschappen te vervangen door het herziene Toezicht op Rechtspersonen. HTR is een systematiek waarbij op relevante leversloopmomenten van een rechtspersoon een screening wordt uitgevoerd door de dienst Justis. De screening wordt gestart naar aanleiding van bepaalde wijzigingen in de gegevens van de rechtspersoon, wanneer deze worden geregistreerd in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Wanneer uit de screening sprake blijkt van een risico op misbruik, dan wordt een risicomelding opgemaakt en verspreid onder één of meerdere afnemers (handhavende instanties). Het geautomatiseerde systeem ter ondersteuning van HTR heet RADAR. De start van HTR is geborgd in de Wet Controle op Rechtspersonen. De inwerkingtreding van deze wet was per 1 juli 2011.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/12/2008	1.0	ja	Stappenplan van PTV naar HTR.
1/12/2009	1.0	ja	Projectbrief HTR. Nieuwe versie onderhanden i.v.m governancewijzigingen.
1/1/2010	1.01	ja	PID Business Project HTR.
1/1/2010	0.95	ja	PID ICT-project HTR
erne kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/1/2010	DAD	Procesaudit	Project-, Risico-, Kwaliteits- en testmanagent (continue)
31/3/2010	QSM	Onafhankelijk onderzoek naar impact KVK wijzigingen	FPA telling
1/1/2011	HEC	Procesaudit	Ketengovernance en structuur / als onderdeel van d PRIMA-regeling
12/6/2011	NCIM	Audit	Broncode RADAR en technische documentatie
27/1/2012	QSM	Onafhankelijk onderzoek	FPA telling
osten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseero meerjarige uitgave
Hardware en software	€ 5,88	€ 7,15	€7,
Ingehuurd extern personeel	€ 2,70	€ 10,08	€ 10,
Intern personeel	€ 1,90	€ 0,92	€ 0,
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,
Overige projectkosten	€ 0,71	€ 0,62	€0,
Totaal	€ 11,19	€ 18,77	€ 18,

Kosten worden aan het project toegerekend als de werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Hardware en Software:

De actuele projectkosten zijn, ten opzichte van de initiële projectkosten, meerjarig gestegen door onstane excepties en changes.

Ingehuurd extern personeel:

De inzet van externen is binnen het project door de jaren heen sterk toegenomen. Deze toename wordt veroorzaakt door uitloop/vertraging op planning, hogere complexiteit in de realisatie en de hoge dynamiek in de keten. Deze oorzaken vragen op specialistische kennis, welke intern niet

Intern personeel:

Deze lasten vallen lager uit door de complexiteit van de bouw van het systeem. Om het systeem optimaal te laten funtioneren is specialistische kennis nodig en deze kennis is niet intern in huis, derhalve worden externen ingehuurd.

5a. Doorlooptijd				
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
30/6/2006	30/6/2010	30/3/2012		

Medio augustus 2010 is besloten dat de initieel geschatte einddatum per 1 januari 2011 niet haalbaar zou zijn. In overleg met de opdrachtgever (Minister van VenJ) is destijds besloten om de implementatiedatum uit te stellen naar 1 juli 2011. De reden hiervan was dat de borging van de vertrouwelijkheid van gegevens nog onvoldoende was. Een eerste versie van het systeem is op 9 januari 2012 in gebruik genomen.

6. Herijking			
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
21/1/2010	€ 8,24	1/1/2011	In de herijking van 21 januari 2010 zijn kosten en investeringen van elkaar gescheiden. Het totale project bestaat uit projectkosten € 8,24 miljoen en een investering van € 4,85 miljoen.
24/1/2011	€ 16,56	30/6/2011	In de herijking van 24 januari 2011 is 50% van de totale investering en alle reeds gerealiseerde kosten (geboekt op het project) over 2006 tot en met maart 2009 verwerkt in de projectkosten. De projectkosten bedragen € 16,56 miljoen en de investeringen € 3,79 miljoen. De totale kosen zijn verder toegenomen door eerder genoemde redenen als uitloop/vertraging op planning, hogere complexiteit in de realisatie en hoge dynamiek in de keten.
9/8/2011	€ 18,32	31/12/2012	In de herijking van 10 augustus 2011 zijn alle investeringen verwerkt als projectkosten (in totaal € 18,32 miljoen). De totale kosten zijn verder toegenomen door eerder genoemde redenen als uitloop/vertraging op planning, hogere complexiteit in de realisatie en de hoge dynamiek in de keten. Voor het verschil met de actueel geschatte meerjarige projectkosten wordt geen herijking gedaan van de businesscase daar dit past binnen de door het project vastgestelde toleranties.
7a. Geschat	te levensduur na oplev	ering	

Vijf jaar

Doordat het programma HTR alle investeringen direct verantwoord als kosten stijgen de projectkosten van het programma, maar zijn er geen afschrijvingskosten meer.

8. Tweede Ka	amerbrieven			
	Datum	Nummer	Titel	Link
	14/12/2011	29911 nr. 57	verzamelbrief financieel- economische criminaliteit	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29911- 57.html

39. VenJ - GCOS

GCOS (Generiek Casus Ondersteunend Systeem)

GCOS is gericht op de veiligheidshuizen en de Jeugdketen-casusoverleggen.

2. Projectplannen				
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	5/4/2010	1.0	ja	Goedgekeurd door Stuurgroep GCOS waar Min. VenJ/DGPJS, VNG, G32, OM, Politie, RvdK aan deelnemen.
3. Externe kwaliteitsto	oetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	30/4/2010	Helderman Advies	Continue externe EDP audit	Gehele projectscope vanaf aanvang
	1/12/2010	PWC	Technologie audit	Vaststellen haalbaarheid en toekomstvastheid gekozen technologie oplossingen
	30/4/2010	RvdK concerncontroller i.s.m. met DAD	Maandelijkse financiële verantwoording	Gehele projectscope vanaf aanvang
4a. Kosten onderverd	eeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
	Hardware en software	€ 0,83	€ 0,55	€ 0,29
	Ingehuurd extern personeel	€ 2,48	€ 8,23	€ 4,29
	Intern personeel	€ 0,83	€ 0,55	€ 0,31
	Uitbesteed werk	€ 1,65	€ 0,55	€ 0,25
	Overige projectkosten	€ 2,47	€1,10	€ 0,32
	Totaal	€ 8,26	€ 10,98	€ 5,46
4b. Toelichting algeme	ene systematiek van koster	ntoerekening aan projecten		

Op basis van expertschatttingen vindt initiele raming plaats per deelactiviteit wordt het werk ingepland en uitbesteed aan mantelcontract-partijen.

Er zijn tot september 2011 geen significante afwijkingen tussen de initiële schatting en de actuele realisatie en verwachting voor 2011/2012. De activiteiten onder ingehuurd extern personeel, uitbesteed werk, implementatiekosten worden primair verricht door extern personeel waarbij het onderscheid over de hier genoemde kostensoorten moeilijk te maken is. Dit verklaart de procentuele afwijking tussen de begrote en realisatiepercentages.

5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/12/2009	30/6/2011	1/12/2012	

Opstart eind 2009.

Initieel geschatte einddatum:

- Eind 2010 start pilots met 1e versie;
- Q1 2011 go/nogo uitrol bij veiligheidshuizen;
- In 2011 doorontwikkeling, uitrol en migratie van bestaande systemen in de jeugdketen naar GCOS;
- In 2012 doorontwikkeling en structurele inrichting beheer.

Actueel geschatte einddatum:

- · Maart 2011 start pilots met 1e versie;
- Juni 2011 go/nogo uitrol bij veiligheidshuizen;
- In 2011 doorontwikkeling, uitrol en migratie van bestaande systemen (Nazorg Jeugd, COBOS en ICTK-Viadesk) in de jeugdketen naar GCOS;
- In 2012 doorontwikkeling en structurele inrichting beheer.

Er is drie maanden vertraging in de tweede helft 2010 opgelopen door een niet adequaat werkende technische bouwsteen. Deze is inmiddels verwijderd en vervangen met beproefde technologie. Uit de technologie audit is gebleken dat de nu opgeleverde eerste versie 'proven technology' is. Het project is nu weer vol op schema en de doelen voor 2011 en 2012 worden haalbaar geacht.

6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	2/12/2010	€10,98	31/12/2012	2 dec 2010 heeft de stuurgroep GCOS besloten de planning van de pilots en start uitrol aan te passen naar juni 2011; eind juni is er een go/no go besluit of er tot landelijk uitrol in de tweede helft 2011 wordt overgegaan.

In de businesscase komt de verwachte terugverdientijd uit op ruim 1 jaar. GCOS wordt 'onder architectuur' conform NORA met moderne technologie (oracle, webbased, e-formulieren) ontwikkeld en heeft dus een gangbare levensduur voor ICT systemen mits het beheer en onderhoud adequaat wordt ingericht. Dit aspect wordt in 2011 nader uitgewerkt met als vertrekpunt dat het beheer wordt belegd bij de Justitiële Informatie Dienst.

8. Tweede Kamer	brieven				
	Datum	Nummer	Titel	Link	

40. VenJ - IvFZ

IvFZ (Informatievoorziening Forensische Zorg)

Informatievoorziening Forensische Zorg in het kader van de wet Vernieuwing Forensische Zorg. Binnen het project IvFZ zijn in 2009 en 2010 informatiesystemen ontwikkeld ten behoeve van de administratieve vastlegging (de applicatie IFZO), ten behoeve van de financiële afhandeling (de applicatie FCS, Facturen Controle Systeem) en ten behoeve van management-, stuur- en verantwoordingsrapportages (de applicatie MIP FZ).

Jaarlijkse beheerkosten: circa € 1,7 miljoen (schatting).

Externe partijen:

Er wordt gebruik gemaakt van inhuur van externen via onze mantelpartners (Jenrick, Logica en IT Staffing). De externen worden direct aangestuurd binnen het project. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de diensten van interne justitiepartijen (Justld, GDI en SSC-I) en er wordt gebruik gemaakt van de dienst VECOZO (Veilige communicatie Zorg) voor elektronische verwerking van de facturen. De onderliggende berichtenstandaarden van deze dienst worden vastgesteld door Vektis.

2. Project	plannen			
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
	30/9/2009	1.0	ja	Informatieplan VFZ 2009-2013 getekend door DGPJS
	14/9/2010	1.0	ja	De totale kosten zijn in het Informatieplan 2011 integraal opgenomen als enerzijds projectkosten en anderzijds release kosten. Totaal € 5.400.000. Uiteindelijk is € 5.100.000 gefaseerd gedurende het jaar door het PAC behandeld middels opgeleverde Project Initiatie Documenten.
	28/11/2011	1.0	ja	Jaarplan 2012, afronding prorgamma IVFZ: A: medische gegevens, autoriaties B: procesondersteuning samenwerking ketenpartners. C: Managementinformatie inclusief gedefinieerde KPI's
3. Externe	e kwaliteitstoetsen			
	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
	27/10/2009	Het Expertise Centrum	Quick scan	onbekend
	7/2/2011	Het Expertise Centrum	Audit	onbekend
4a. Koste	n onderverdeeld naar:			
	In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaver
	Hardware en software	€ 0,40	€ 0,40	€ 0,32
	Ingehuurd extern personeel	€ 6,75	€ 6,75	€ 3,50
	Intern personeel	€ 6,75	€ 6,75	€ 5,19
	Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
	Overige projectkosten	€ 0,00	€0,00	€ 0,10
	Totaal	€ 13,90	€ 13,90	€9,17

De uitvoering van het project vindt plaats bij het agentschap Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Ten behoeve van de uitvoering van het project is budget overgeheveld van het Ministerie van Veiligheid naar DJI.

In de loop van het jaar 2010 zijn op twee momenten een bedrag van respectievelijk € 160.000 en € 238.000 aan het oorspronkelijke budget toegevoegd. Hiervoor is door de opdrachtgever (DGPJS) goedkeuring verleend. Bedragen genoemd onder punt 4 zijn inclusief deze herijkingen. Voor 2011 zijn activiteiten voorzien met betrekking tot het aansluiten van de 3RO, de zorgaanbieders (GGZ-instellingen), koppelingen met bronsystemen bij de ketenpartners, op basis van diverse pilots aanscherpen van de informatiesystemen en het verder doorontwikkelen van MIP FZ, meenemende benodigde informatie voor de regie en monitoringrol van de afdeling Plaatsing en het NIFP. Totaal is hiervoor een bedrag van € 5.500.000 geprognosticeerd. Van dit bedrag is € 2.700.000 toegekend. Het overige deel nog niet. Dit bedrag van € 2.800.000 is nog niet meegerekend bij de geschatte projectkosten.

5a. Doo	5a. Doorlooptijd				
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	1/1/2010	31/12/2010	30/5/2011		
5b Toel	ichting on de verschille	n tussen initieel en actueel ge	schatte einddatum of 'hij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel		

Zie boven.

6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	31/12/2010	€ 13,90	30/5/2011	Wegens prioriteitsstelling bij de Justitiële Informatiedienst is uitloop ontstaan.

De ontwikkelde systemen zijn gebaseerd op de nieuwe wet- en regelgeving. De leversduur zal dus enerzijds afhangen van de wet- en regelgeving en anderzijds van de gemiddelde levescyclus van applicaties.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

41. VenJ - Leondro

Leonardo

Met het project Leonardo wordt beoogd een vernieuwd toekomstvast financieel informatiesysteem met geïntegreerde inkoopfunctie in te voeren bij alle onderdelen van Justitie.

Met Leonardo wordt tevens een belangrijke uitbreiding tot stand gebracht in de functionaliteit. Deze uitbreiding heeft vooral betrekking op de hoofdprocessen Totstandkoming budget, Verantwoording budget en Inkoop.

Leonardo betreft de vernieuwing van de financiele adminstratie en is als zodanig een project met een hoge interne relevantie voor het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Er zijn geen wijzigingen in de contractvorm gedurende de uitvoering van het project.

In het projectplan zijn geen substantiele wijzigingen in de omvang van de beheerlast voorzien ten opzicht van het voorgaande systeem voor de financiële administraties.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
21/12/2009	3.0	ja	PID Versie 3.0
rne kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/1/2010	PwC	audit	aanbestedingsdocumenten
1/1/2010	BZK	gateway review	project
sten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 6,50	€ 2,38	€ 2,38
Ingehuurd extern personeel	€ 4,50	€ 10,20	€ 5,74
Intern personeel	€ 2,60	€1,86	€ 1,47
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 18,60	€ 13,56
Overige projectkosten	€ 1,70	€ 1,50	€ 1,07
Totaal	€ 15,30	€ 34,54	€ 24,22

Gehanteerd is de GVKA methodiek, waarbij intern personeel niet specifiek is toegerekend, met uitzondering de kosten van het projectburo.

De initieel geraamde projectkosten zijn begin 2007 opgesteld als onderdeel van de businesscase. De raming was gebaseerd op de op dat moment binnen Justitie beschikbare gegevens met betrekking tot hardware kosten, licentiekosten en ontwikkel- platformen en gebaseerd op de inrichting van Jurist 2002 eind jaren negentig. De raming had derhalve een sterk indicatief karakter en had tot doel een eerste budgettaire reservering te maken. Deze indicatieve raming is vorig jaar, nog voordat de uitkomst van de Europese aanbesteding bekend was, in het kader van de transparantie, opgenomen in de Rapportage grote ICT-projecten.

Inmiddels is medio 2009 de Europese aanbesteding voor Leonardo afgerond en is de opdracht in de markt gegund. De financiële verschillen tussen de initieel geschatte projectkosten en de nu gerapporteerde actueel geschatte projectkosten kunnen voor een zeer substantieel deel worden aangeduid als het resultaat van deze aanbesteding.

De Europese aanbesteding en gunning is gebaseerd op het fixed time/ fixed price principe. In de initiële raming was dit principe nog niet opgenomen.

Het totaal uit te besteden werk bedraagt € 16.809.000,-.

In dit bedrag is opgenomen de volledige inrichting van het systeem ter ondersteuning van de financiële en inkoopprocessen, het onderhoud en support op het systeem gedurende de ontwikkel-, bouw en testfase (incl. nazorgsupport), alsmede de realisatie van een groot aantal maatwerkinterfaces en opleidingsmateriaal.

Voor wat betreft de post 'ingehuurd extern personeel' is sprake van een lichte stijging van de geraamde projectkosten. Deze stijging valt te verklaren vanuit voortschrijdend inzicht vanuit de projectorganisatie. Gedurende de ontwikkel-, bouw en testfase is een aantal materiedeskundigen benodigd die slechts voor een deel beschikbaar is/ gesteld kan worden vanuit de Justitieorganisatie. Teneinde de continuïteit/ kwaliteit van de uit te voeren werkzaamheden in voldoende mate te kunnen borgen is actuele raming gebaseerd op het volledig door externen laten uitvoeren van deze werkzaamheden. De raming is derhalve gebaseerd op het bedrijfseconomisch gezien meest ongunstige scenario.

Op verzoek van de Justitiële uitvoeringsorganisaties is de ondersteuning vanuit de centrale implementatieorganisatie versterkt. Dit verklaart de licht hogere raming voor implementatiekosten. Hierbij wordt overigens de kanttekening geplaatst dat zowel in de initiële als in de actuele raming de sectorale implementatiekosten niet zijn opgenomen.

Tenslotte was er in de initiële raming van uitgegaan dat er door interne huisvesting van het project geen additionele projectkosten gemaakt zouden hoeven worden. Dit uitgangspunt is in de praktijk niet haalbaar gebleken. Vandaar dat er alsnog een post van € 1.372.000,- aan huisvestingskosten aan de totale projectkosten is toegevoegd.

Conform eerdere rapportages zijn implementatiekosten niet opgevoerd (uitrol bij de sectoren zoals DJI, Rechtspraak, OM, IND etc.) Dit betreft voor het overgrote deel intern personeel. Een voorzichtige raming van deze kosten bedraagt € 6 miljoen. Deels betreft het echter vakmatige personeelsopleidingen.

Deze kosten zijn voorheen ook niet opgevoerd.

5a. Doo	orlooptijd		
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	1/1/2008	1/11/2011	31/12/2012
	lichting op de verschiller tte einddatum	n tussen initieel en actueel geschatte e	inddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel

Op 1 jan 2008 is gestart met de voorbereiding van de Europese aanbesteding. Het project is daadwerkelijk gestart op 1 jul 2009

6. Herijkingspunten			
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
31/12/2009	€ 30,87	1/2/2012	Op 1 jan 2008 is gestart met de voorbereiding van de Europese aanbesteding. Het project is daadwerkelijk gestart op 1 jul 2009

Tien jaar

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

42. VenJ - C2000 ODIN

C2000 Project Oplossen DekkingsIssues Nederland (ODIN)

Het versneld oplossen van 53 dekkingsproblemen in het C2000 netwerk.

2. Projectplanne	n			
	Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
2	22/12/2011	PID 1.0	ja	PID fase 2 ODIN aangeboden op 22-12-2011. Goedgekeurd door VenJ op 31-1-2012
3. Externe kwalit	eitstoetsen			
С	Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1	18/11/2011	OGC Gateway TM	Gateway review	Betrokkenheid veld / organisatie project. Review uitgevoerd op PID versie 0.5. Uitkomsten verwerkt in PID 1.0
4a. Kosten onder	rverdeeld naar:			
l	n miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
F	Hardware en software	€ 38,99	€ 38,99	€ 0,00
	ngehuurd extern personeel	€ 1,57	€ 1,57	€ 0,00
- II	ntern personeel	€ 3,06	€ 3,06	€ 0,00
L	Jitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
C	Overige projectkosten	€ 0,00	€0,00	€ 0,00
Т	Totaal Totaal	€ 43,62	€ 43,62	€ 0,00

Project gefinancierd op basis van kasverplichting door ministerie van VenJ / directie Politie

Kosten intern personeel van vts Politie Nederland worden gefinancierd uit het budget voor regulier beheer C2000. Volledigheidshalve wel toegevoegd aan geschatte projectkosten.

Licenties: niet van toepassing

Departementaal overstijgend project: niet van toepassing

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
1/1/2012	31/8/2013	31/8/2013	

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6 L	bie.	acı	

Toelichting Datum herijking Herziene kosten Nieuwe einddatum (in miljoenen euro's)

Tien jaar

8. Tweede Ka	merbrieven			
	Datum	Nummer	Titel	Link
	6/9/2009	59	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-25124-59.html
	24/9/2009	60	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-25124-60.html
	18/11/2009	62	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-25124-62.html
	26/10/2011	69	Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-25124-69.html

43. VenJ - HGK IT

HGK IT

De Herziening van de Gerechtelijke Kaart vereisen aanpassingen in de ICT-systemen van de Rechtspraak, het OM en andere ketenpartners. Deze aanpassingen worden gerealiseerd en ingevoerd in het kader van het Project HGK-ICT van de Raad voor de rechtspraak, het (deel)project Aanpassing ICT van het OM. De scope van het project wordt in 2012 vergroot met andere ketenpartners.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljøenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 1,50	€ 1,50	€ 0,00
Overige projectkosten	€7,06	€ 6,36	€ 6,35
Totaal	€ 8,56	€ 7,86	€ 6,35
4b. Toelichting algemene systematie	k van kostentoerekening aan n	rojecten	

5a. Doorlooptijd					
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum			
30/9/2010	31/12/2012	31/12/2012			

6. Herijkingspunt	en			
Datu		Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting

Levensduur is niet van toepassing op dit programma, omdat er geen nieuwe systemen worden geïntroduceerd maar slechts wijzigingen worden doorgevoerd in reeds bestaande systemen.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

44. VenJ - VIV JEUGD

VIV Jeugd

Vernieuwing Informatie Voorziening (VIV) Jeugd.

Jaarlijkse beheerkosten:

€ 750.000. Van dit bedrag is € 450.000 gereserveerd voor releasekosten waardoor € 300.000 aan kaal (technisch) beheer overblijft.

Externe partijen:

Er wordt gebruik gemaakt van inhuur van externen via onze mantelpartners (Jenrick, Logica en IT Staffing). De externen worden direct aangestuurd binnen het project. Er zijn verder geen externe (buiten het Ministerie van Veiligheid en Justitie) contractpartijen betrokken bij de ontwikkeling.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
30/5/2010	1.0	nee	Dit betreft de goedgekeurde businesscase die de start van het project heeft gelegitimeerd.
26/9/2010	0.3	nee	Plan opgesteld door eerste projectleider, kostenonderverdeling niet conform eisen.
14/6/2011	0.2	nee	Plan opgesteld door tweede projectleider, kostenonderverdeling niet conform eisen.
erne kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
9/6/2011	Bureau Gateway	Gateway Review 0	Strategische beoordeling van de start van het project
osten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseer meerjarige uitgav
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,
Ingehuurd extern personeel	€ 1,04	€1,14	€ 0,
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,
Uitbesteed werk	€ 3,64	€ 3,99	€ 1,
Overige projectkosten	€ 0,52	€0,56	€ 0,
Totaal	€ 5,20	€ 5,69	€2

In de financiële administratie is geen onderverdeling gemaakt naar de componenten / kostensoorten zoals opgevoerd in de standaard rapportagemodel. De investeringsbudgetten 2011 tot en met 2012 zijn maatgevend voor het project en de componenten/kostensoorten zijn schattingen.

Initieel is het onderdeel digitale archivering (€ 0,5 miljoen) niet meegenomen.

5a. Doorlooptijd		
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
30/9/2010	31/12/2012	31/12/2012

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

6. Herijkingspunten				
	Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
	14/9/2011	€ 5,71	31/12/2012	Initieel is het onderdeel digitale archivering (€ 0,5 miljoen) niet meegenomen.
7a. Geschatte levensduur na oplevering				

Tien jaar

De ontwikkelde systemen zijn gebaseerd op nieuwe wet- en regelgeving. De levensduur zal dus enerzijds afhangen van de wet- en regelgeving en anderzijds van de gemiddelde levenscyclus van applicaties.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

45. VenJ - TGV

TGV

Toekomstige Gerechtelijk ICT Voorzieningen - TGV.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
1/11/2009	1	ja	samenvatting programmaplan
16/12/2010	1.0	ja	Addendum Programma aanpak 2011
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/3/2010	KPMG IT Advisory	Externe Audit	Scope overall programma
2/9/2010	Microsoft	Expert review Security Healthcheck	Microsoftproducten
12/11/2010	Microsoft	Expert review AD Healthcheck	Microsoftproducten
13/7/2010	Fox-IT	Expert review	Opzet informatiebeveliging binnen het Ontwerp nieuwe IT-omgeving door TGV-D
29/9/2010	GCI - Bob vd Graft	Gateway review (Peer Review TGV-D)	Scope overall programma
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 26,38	€ 24,49	€ 19,49
Ingehuurd extern personeel	€ 8,36	€ 8,38	€ 6,54
Intern personeel	€ 6,71	€ 4,48	€3,19
Uitbesteed werk	€ 0,00	€0,00	€0,00
Overige projectkosten	€ 5,77	€ 8,11	€ 6,64
Totaal	€ 47,22	€ 45,46	€ 35,86
4b. Toelichting algemene systematiek	van kostentoerekening aan p	roiecten	

Kas verplichtingen. Licenties zijn opgenomen onder hardware en software.

Er zijn geen verschillen na de verharding.

5a. Doorlooptijd					
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum		
	31/7/2009	30/6/2011	30/6/2011		

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Doorlooptijd uitrol werkplek verkort op verzoek van de Raad naar 31-12-2010. Overige infra jun-11.

Planning bijgesteld in de loop van 2010 op basis van voortgang. Interne verschuivingen, einddatum programma blijft gelijk.

6. Herijkingspunten			
Datum he	rijking Herziene kosten (in miljoenen eu		Toelichting
1/3/2010	€ 47,22	31/5/2011	Geplande herijking kosten en einddatum op peildatum daarom nog ongewijzigd
20/1/2011	€ 45,46	30/6/2011	Begroting 2011 specifiek gemaakt
18/10/201	1 € 45,46	18/10/2011	Op 19-10-2011 is decharge verleend aan de CIO.

Vier jaar

Dit is gerelateerd aan de uitgeleverde hardware desktop/laptop nieuwe werkplek.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

46. VenJ - GPS

GPS, incl. OM afdoening

Landelijk strafrechtsysteem GPS (Geïntegreerd Proces Systeem)- GPS, incl OM afdoening.

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
31/12/2000	Plan van aanpak	nee	Geaccordeerd door College van PGs, in verschillende documenten
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
30/11/2007	Interne DAD	Running audit	GPS gehele programma
la. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€0,00	€0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€0,00	€0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 50,50	€ 103,30	€ 99,40
Totaal	€ 50,50	€ 103,30	€ 99,40

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
1/1/2001	31/12/2004	31/12/2011	

Herijking functionaliteit Maatwerkzaken wordt verwacht als gevolg van achterblijvende uniformering van werkprocessen binnen de parketten en de uitkomst van de gatewayreview die begin 2011 plaatsvindt.

6. Herijkings	punten		
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
17/12/2007	€ 100,00	12/30/2010	Eind 2007 is het rapport "Samen beheerst op weg" verschenen. Zie ook correspondentie Tweede Kamer.
2/2/2011	€ 103,30	12/31/2012	Eind 2007 is het rapport 'Samen beheerst op weg' verschenen. Zie ook correspondentie Tweede Kamer.
21/8/2011	€ 101,15	12/31/2011	Op 22 augustus 2011 heeft het College van PG's besluiten genomen voor de vervolgwerkzaamheden rondom GPS. GPS is voldoende geïmplementeerd om de standaard zaakstromen van het OM te verwerken. De sturing van GPS is derhalve verschoven van de programma- naar de lijnorganisatie. GPS is als resultaat hiervan eind 2011 geheel in beheer genomen door de lijn, de GPS programmaorganisatie is opgeheven. De resterende werkzaamheden in GPS vanuit de oorspronkelijke scope (met name de implementatie van de ondersteuning van maatwerkzaken), en de nieuwe functionaliteiten in GPS (zoals ondersteuning van nieuwe modaliteiten in OM Afdoening) worden vanuit de reguliere beheerorganisatie uitgevoerd. Decharge is verleend.

15 tot 20 jaar

8. Tweede Kamerbrieven					
Datum	Nummer	Titel	Link		
8/7/2009	TK 31700 VI nr. 155	GPS	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31700-VI-155.html		
28/1/2008	TK 31200 VI nr. 106	GPS	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31200-VI-106.html		
12/12/2006	TK 30800 VI /29271 nr. 29	GPS	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-30800-VI-29.html		

47. VenJ - PROF IT

PROF IT

Overgang en Migratie Beheer Technische Infrastructuur Openbaar Ministerie van SPIR-IT naar Atos Origin.

Dit project betreft een migratie van twee kavels van een beheerorganisatie naar een andere beheerorganisaties. Het projectbudget blijft onder de rapportage-ondergrens van € 5 miljoen; de tijdsduur is beperkt. De reden dat toch gerapporteerd wordt, is dat ondanks de geringe financiele impact, risico's bij een migratie nooit geheel kunnen worden uitgesloten. Gezien het belang van de continuiteit van het werk van het OM is daarom gekozen over dit project te rapporteren.

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
17/3/2011	2.0	ja	-
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)

4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€ 1,05	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 3,00	€1,81	€1,81
Totaal	€ 4,05	€ 1,81	€ 1,81

5a. Doorlooptijd			
Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
1/1/2011	1/1/2012	1/1/2012	

6. Herijkingsp	unten		
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
1/1/2012	€1,81	31/12/2011	In 2011 is onder regie van het programma PROF_IT een aantal resultaten gerealiseerd. De diensten servicedesk en werkplekondersteuning zijn overgeheveld van de dienstverlener Spir_It naar het OM. Het beheer van de technische infrastructuur van de huidige omgeving is per 1 juni 2011 overgegaan van Spir_It naar Atos. Parallel is gestart aan het ontwerpen en realiseren van de gewenste vernieuwing in de technische infrastructuur. De nieuwe technische infrastructuur is eind 2011 gerealiseerd. De resterende werkzaamheden, dat betreft vooral fasegewijze migratie naar de technische infrastructuur zal in 2012 vanuit de reguliere beheerorganisatie uitgevoerd worden. Het programma PROF_IT is per 31-12-2011 afgesloten.

8. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	

48. VenJ - IWPI PROGIS

IWPI PROGIS

Programma Invoering Wet en Protocol Identiteitsvaststelling - IWPI Programma Infomatievoorziening Strafrechtketen - ProgIS

Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
20/12/2007	2.0	ja	-
Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
1/11/2008	Rijksauditdienst (RAD) හ DAD	audit	programma's IWPI en HAVANK (2008)
ı. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaver
Hardware en software	€0,00	€0,00	€ 0,00
Ingehuurd extern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Intern personeel	€0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overige projectkosten	€ 54,00	€ 54,00	€ 32,00
Totaal	€ 54,00	€ 54,00	€ 32,00

De besteding van geld gaat via senior providers zoals vtsPN en JustID. Een verdeling is slechts voor het kleiner gedeelte van de centrale organisatie te geven.

Politie beperkt de doelgroep (tot inverzekeringgestelden) en hiermee het aantal ID-zuilen. Het programma wenst te stoppen op 1 april 2011. Uitrol van apparatuur bij politie gaat na deze datum door om de Wet volledig in te voeren (en de daarmee gemoeide kosten). Dit wordt uitgevoerd onder regie van een nieuw programma fase 3.

5a. Doorloopti	jd		
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum
	1/1/2008	31/3/2011	31/3/2011

5b. Toelichting op de verschillen tussen initieel en actueel geschatte einddatum of 'bij herijkingen' tussen de laatste herijking en de actueel geschatte einddatum

Politie beperkt de doelgroep (tot inverzekeringgestelden) en hiermee het aantal ID-zuilen. Het programma wenst te stoppen op 1 april 2011. Uitrol van apparatuur bij politie gaat na deze datum door om de Wet volledig in te voeren (en de daarmee gemoeide kosten). Dit wordt uitgevoerd onder regie van een nieuw programma fase 3.

Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting
31/5/2009	€ 54,00	31/12/2010	geen
1/1/2010	€ 54,00	31/3/2011	Drie maanden vertraging
30/11/2010	€ 54,00	31/3/2011	Op 1-4-2011 is het proces bij de politie niet over de volle breedte ingevoerd waardoor een aandeel var het projectbudget nog niet is aangesproken

5 tot 10 jaar

Geen

8. Tweede Kamerbrieven			
Datum	Nummer	Titel	Link
6/12/2006	TK 29271 NR23	ID Vaststelling	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-30800-VI-23.html
23/4/2008	TK 31436	Wetsvoorstel	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ kst-31436-1.html
5/8/2009	Stb. 2009, 317	Publicatie Wet	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ stb-2009-317.html
25/3/2010	Stb. 2009, 152	Inwerkingtreding Wet	https://zoek. officielebekendmakingen.nl/ stb-2010-152.html

49. VWS - EPD

Elektronisch Patientendossier (EPD)

In 2011 heeft de Eerste Kamer de wet op het EPD (Elektronisch Patiëntendossier) verworpen en de minister van VWS verzocht de betrokkenheid te beëindigen. Het landelijk EPD bevatte op dat moment twee onderdelen, te weten het Elektronisch Medicatiedossier (EMD), een overzicht van de medicatiegegevens van een patiënt, en het Waarneemdossier Huisartsen (WDH), de professionele samenvatting van de huisarts ten behoeve van de waarneming. Deze twee onderdelen vormden de basis van het landelijke EPD. Het EPD is een verwijssysteem dat via het landelijk schakelpunt (LSP) verwijst naar lokaal opgeslagen gegevens. Vanaf 1 januari 2012 is het landelijke schakelpunt doorgestart onder verantwoordelijkheid van de Vereniging voor Zorgaanbieders voor Zorgcommunicatie (VZVZ).

2. Projectplannen			
Datum	Versie	Conform eisen (ja/nee)	Toelichting
3/6/2005	1	nee	zie rapportage 2008: 3 juni 2005 Implementatieplan EMD/WDH aangeboden aan Tweede Kamer.
15/11/2005	1	nee	zie rapportage 2008: 15 november 2005 PvA Realisatie EMD/WDH aangeboden aan Tweede Kamer.
3. Externe kwaliteitstoetsen			
Datum	Uitvoerende partij	Туре	Object (scope en onderzochte periode)
15/12/2008	PwC	advies door expert	Onderzoek beveiligingseisen t.a.v. identificatie en authenticatie voor toegang zorgconsument tot het EPD.
15/12/2009	ZenC	advies door expert	De impact van patiëntinzage op het zorgproces.
15/12/2009	CIBG	externe audit	CIBG UZI (Unieke Zorgverlener Identificatie) certificering PKIOverheid/ETSI/CWA eisen.
15/11/2009	Nictiz	externe audit 3e kwartaal	GBZ (Goed Beheerd Zorgsysteem) Schouwingen.
1/1/2009	Nictiz	doorlopende externe audit	ZSP (Zorg Service Provider) kwalificaties.
15/7/2009	Nictiz	externe audit	Nictiz Indringertest LSP (Landelijk Schakel Punt).
1/1/2009	Nictiz	doorlopende interne audit	XIS (Zorg Informatie Systeem)kwalificaties.
15/6/2010	PwC/RUN	advies door expert	Vervolgonderzoek Beveiligingseisen ten aanzien van identificatie en authenticatie voor toegang patiënt tot het Elektronisch Patiëntendossier (EPD).
15/12/2010	PwC	advies door expert	Advisering omtrent vorming kwaliteitsmodel voor informatiebeveiliging en IT-beheer van de landelijke infrastructuur (liep tot juli 2011).
15/12/2010	Externe auditor (BSI)	externe audit	CIBG UZI (Unieke Zorgverlener Identificatie) Certicificering PKI Overheid/ETSI/CWA eisen: De UZI-informatiesystemen en uitgifteprocessen voor UZI-passen en UZI-servercertificaten worden vanuit de wetgeving ten aanzien van elektronische handtekeningen periodiek getoetst en gecertificeerd.
15/12/2010	Externe auditor (KPMG)	externe audit	LSP (Landelijk Schakel Punt) audit: De organisatorische aspecten voor de implementatie en het beheer van het LSP worden getoetst.
15/12/2010	Externe 'ethical hacker' (Madison Gurkha)	externe audit	LSP (Landelijk Schakel Punt) Indringerstest: De technische beveiligingsmaatregelen in productie worden getest d.m.v. een indringerstest.

15/7/2010	Externe auditor	externe audit bij aansluiten / nieuwe release	XIS (Zorg Informatie Systeem) (her)kwalificaties: Om aan te sluiten op de landelijke infrastructuur moet gebruik worden gemaakt van een gekwalificeerd informatiesysteem.
15/7/2010	Externe IT-auditor	externe audit steekproefsgewijs	GBZ (Goed Beheerd Zorgsysteem)- schouwingen: Met een GBZ-schouwing wordt gecontroleerd of zorgverleners na aansluiting blijven voldoen aan de GBZ-eisen.
15/7/2010	Externe 'ethical hacker' (Pine)	externe audit jaarlijks	SBV-Z (Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg) indringerstest: De technische beveiligingsmaat-regelen in productie worden getest d.m.v. een indringerstest.
15/7/2010	Externe tester	externe audit per release (laatste in 2010 voor SBV-Z R7.0)	Bij de ontwikkeling van een nieuwe release wordt de applicatiebeveiliging getest.
15/7/2010	CIBG	interne audit jaarlijks	SBV-Z (Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg) kwaliteitsaudit: De implementatie en beheerprocessen voor de SBV-Z diensten worden getoetst.
15/7/2010	Externe tester	externe audit jaarlijks	UZI (Unieke Zorgverlener Identificatie) stresstest: Hiermee wordt getest of de UZI-webdiensten bestand zijn tegen grote hoeveelheden aanvragen. Daarnaast wordt de technische beveiliging getest.
15/7/2010	Externe auditor	externe audit	ZSP (Zorg Service Provider) (her)kwalificatie: Om aan te sluiten op de landelijke infrastructuur moet gebruik worden gemaakt van een gekwalificeerde netwerkverbinding.
1/1/2011	nvt	nvt	Gezien de (beoogde overgang naar) exploitatiefase waarin dit programma zich reeds bevond in 2011 is geen opsomming gemaakt van uitgevoerde kwaliteitstoetsen omdat dit geen projectactiviteiten betrof.
4a. Kosten onderverdeeld naar:			
In miljoenen euro's	Initieel geschatte meerjarige projectkosten	Actueel geschatte meerjarige projectkosten	Cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven
Hardware en software	€0,00	€ 4,34	€ 4,34
Ingehuurd extern personeel	€ 0,00	€ 14,81	€ 14,81
Intern personeel	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Uitbesteed werk	€ 0,00	€ 228,67	€ 228,67
Overige projectkosten	€ 300,70	€ 57,60	€ 57,60
Totaal	€ 300,70	€ 305,42	€ 305,42

Het project is gestart voor vaststelling van het rapportagemodel over 2008. Hoewel het project hierdoor vrijgesteld is van een kostenverdeling is

getracht de kosten zo goed mogelijk toe te wijzen. De systematiek die hiervoor is gebruikt is als volgt: De totale kosten voor de ontwikkeling van de basisinfrstructuur en LSP (Landelijk Schakel Punt) staan onder 'Hardware', instellings- en projectsubsidies aan Nictiz en opdrachten aan CIBG zijn opgenomen bij "Uitbesteed werk". Onder de "overige projectkosten" staan bijdragen aan Koploper- en LSP subsidies en communicatieactiviteiten.

Binnen de begroting van VWS was structureel een budget beschikbaar voor dit project. De projectkosten zijn binnen dit budget gefinancierd. Indien nodig zijn incidentele middelen toegevoegd. In totaal was voor 2011 (stand begroting 2011) € 67,95 miljoen beschikbaar. Het verschil tussen de initieel geschatte meerjarige projectkosten en de cumulatief gerealiseerde meerjarige uitgaven is te verklaren door de vertraagde invoering van het EPD (oorspronkelijk was volledige aansluiting zorgaanbieders in 2009 gepland), hierdoor vielen de invoeringskosten later dan oorspronkelijk begroot. Bij de initieel geschatte projectkosten is de bestendige gedragslijn gevolgd. De beginstand van de begroting 2011 is toegevoegd aan de totaalstand begroting 2006-2010. Dit is in lijn met de afgelopen jaren.

5a. Doorl	ooptijd			
	Startdatum	Initieel geschatte einddatum	Actueel geschatte einddatum	
	1/1/2006	31/12/2010	31/12/2011	

Hoewel het traject feitelijk is gestopt ten tijde van de wetsbehandeling is 31-12-2011 als definitieve einddatum opgenomen. Dit vanwege de continuering van het systeem tot 31-12-2011 en omdat een deel van de verplichtingen (UZI, Nictiz) al voor de wetsbehandeling was verleend voor heel 2011. Door 2011 mee te nemen kan de ontwikkeling van het EPD financieel volledig worden afgesloten.

6. Herijkingspunten				
Datum herijking	Herziene kosten (in miljoenen euro's)	Nieuwe einddatum	Toelichting	

Niet aan de orde, betrokkenheid Minister van VWS afgebouwd.

Niet van toepassing

. Tweede Kamerbrieven				
Datum	Nummer	Titel	Link	
2/2/2009	TK 31466, nr. 21	Toelichting wetsbehandeling elektronisch patiëntendossier	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31466-21.html	
9/2/2009	TK 31466, nr. 23	Eindrapportage evaluatie pilot EMD	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31466-23-b7.html	
19/2/2009	TK 31466, nr. 50	Toelichting wetsbehandeling elektronisch patiëntendossier	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-31466-50.html	
25/3/2009	TK 27529, nr. 55	Voortgangsrapportage elektronisch patiëntendossier	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-55.html	
20/7/2009	TK 27529, nr. 56	Voortgangsrapportage elektronisch patiëntendossier II	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-56.html	
10/11/2009	TK 27529, nr. 58	Voortgangsrapportage elektronisch patiëntendossier III	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-58.html	

27/11/2009	bijlage bij 2009D60159	Gemeenschappelijke uitgangspunten over EPD	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ blg-44152.html
8/2/2010	TK 27529, nr. 59	Voortgangsrapportage elektronisch patiëntendossier IV	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-59.html
15/6/2010	TK 27529 nr. 60	Brief aan de Tweede Kamer over Voortgangsrapportage invoering landelijke EPD	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-60.html
9/9/2010	TK 27529 nr. 61	Voortgangsrapportage landelijke infrastructuur voor gegevensuitwisseling in de zorg tweede kwartaal 2010	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-61.html
30/11/2010	TK 27529 nr. 62	Voortgangsrapportage landelijke infrastructuur voor gegevensuitwisseling in de zorg derde kwartaal 2010	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27529-62.html
13/1/2011	TK 27529 nr. 63	Voortgangsrapportage landelijke infrastructuur voor gegevensuitwisseling in de zorg vierde kwartaal 2010	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-63.html
11/4/2011	TK 31466 nr. 52	Brief aan Tweede Kamer	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-31466-52.html
13/9/2011	TK 27529 nr. 83	Verkenning Nictiz inzake het Landelijk Schakelpunt (LSP)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-83.html
8/12/2011	TK 27529 nr. 90	Stand van zaken digitale gegevensuitwisseling in de zorg na aanvaarding van de motie Mulder c.s.	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-90.html
19/1/2012	TK 27529 nr. 102	Doorstart van de bestaande landelijke infrastructuur (LSP) voor uitwisseling van medische gegevens	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-102.html
7/2/2012	TK 27529 nr. 104	Evaluatie Besluitvormingsproces Kaderwet Elektronische Zorginformatie uitwisseling	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/ kst-27529-104.html
5/3/2012	TK 27529 nr. 105	Reactie onderzoeken EPD	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-27529-105.html

Dit is een uitgave van: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Postbus 20011 | 2500 EA Den Haag www.rijksoverheid.nl

Fotografie: Arenda Oomen Fotografie, Den Haag

Opmaak: VijfKeerBlauw, Rijswijk

mei 2012

Jaarrapportage Bedrijfsvoering Jaarrapportage Bedrijfsvoering Jaarrapportage Bedrijfsvoering